

SIIONIN
VIRRET

SIIONIN VIRRET

Uudistettu laitos

Hyväksytty lokakuussa 2016

HERÄTTÄJÄ-
YHDISTYS

Esipuhe

Siionin virret on rukouskirja. Virsi on Kristuksen ja syntisen vuoropuhelua, peittelemätöntä ja sielun syvimpiin sopukoihin käyvää. Se tapailee elämän valoisia ja varjoisia tunteja ja ohjaa Jumalan kasvojen eteen.

Siionin virsien veisaaja on matkalla. Jo menneet sukupolvet ovat viitoittaneet tietä Siioniin. Siionin virsien ensimmäisillä lehdillä ovat kulkeneet Wilhelmi Malmivaaran sanat:

*Murheen alla veisaa Siion heilemmin Herralle kii-
tosta. Elvyttäkööt nämäkin virret ahdistetun kan-
samme toivoa, tukekoot sitä kestävyyteen elävässä
Jumalassa ja hänen Kristuksessansa, herättäkööt
ikävää isänmaahan, joka yllhäällä on.*

Samaan toivoon yhtyvät nykyiset veisaajat. Myös tänään ikävöidään, havahdutaan ja ahdistutaan. Myös tänään tunnetaan iloa ja yhteyttä.

Kirjan kokonaisuus © Herättäjä-Yhdistys ry 2017
Yksittäiset virret © tekijät ja virsien oikeudenomistajat

Taitto: Risto Ranta-aho
Nuottinns: Risto Ranta-aho ja Samuli Korkalainen
Kansi: Viljami Kukkonen

Kustantaja: Herättäjä-Yhdistys ry — www.h-y.fi
Painopaikka: St Michel Print Oy 2017

ISBN: 978-951-878-144-1 (pieni)
ISBN: 978-951-878-145-8 (suuri)

Osastot

Ikävä.....	1-42
Havahtuminen	43-58
Ahdistus.....	59-88
Armo	89-133
Ilo	134-148
Yhteys.....	149-175
Oikeus	176-183
Juhla.....	184-209
Aamu	210-219
Ilta	220-233
Elämä.....	234-255

Ikävä

(1 = 146b, 238)

Keskiajalta / Saksassa 1549 / toisinto Pohjois-Savosta (täyd. Paavo Soinne)

1

Sei-som-me o - vel - la - si, oi
Her-ra, Aut - ta - ja. Ar - mah-da
lap - si - a - si ja o - vi ra - o -
ta. Huo-maat-ko kol - ku - tus-ta köy -
his-tä köy-him-män, kuu - let-ko a - no -
mus-ta myös ar - mon ker-jää - jän!

2. Sanasi annoit meille: / Pyytäjä avun saa. / Luoksesi pyrkineille / myös ovi aukeaa. / Luotamme lupaukseen / ja armoon valtavaan, / kätesi johdatukseen / me jäämme kulkemaan.

3. Olemme vajavaiset / kuin tyhjä astia, / puutteemme moninaiset / alati kiusana. / Armahda, Isä, meitä / ja päästä pahasta, / sylisi lämpöön peitä, / ravitse toivolla.

Martti Rautanen (ndongan kielellä) 1921, suom. K. Pispa 2005

(2 = 31, 40, 88b) Alankomaissa 1647 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Käy koh-ti i - sän - maa-tan-
ja maa-il - mas - sa vie - raas-
sa tien kai-dan mat - ka - lai - set,
sa he o - vat muu - ka - lai - set.
Ei a - sun - to - a py - sy - vää, vaan
vai - vaa, ko - ti - i - kä - vää on
heil - lä mat - kal - lan - sa.

2. Yöt, päivät tietään etsivät / keskellä maisen huolen, / vaan kotinsa he tietävät / saavansa tuolla puolen. / Ja isänmaata ihanaa / se matka aina tarkoittaa, / he sinne ikävöivät.

3. Tie sinne ohdakkeinen on / ja portti ahdas aivan, / vie alle ristin, ahdingon / ja murheen, tuskan, vaivan. / Ja esteet lukemattomat, / suot, laaksot, vuoret, kukkulat / kohtaavat matkamiestä.

4. Niin paljon vihollisia / on heitä vaivaamassa, / saa niitä vastaan sotia / ajassa vaikeassa. / Synkeä korpi maailman / eksyttää monen kulkijan / ja myrsky maahan kaataa.

5. Myös monet murheet maalliset / vaivaavat painollansa, / ja sairaudet, puutokset / saa kantaa ruumiisansa. / On hauras maja maallinen, / astia heikko, savinen, / se kaiken kivun tuntee.

6. Oi rakas Jeesus, suloinen, / sinua rukoilemme, / nyt katso puoleen heikkojen / ja riennä turvaksemme. / Me emme pääse ollenkaan / pyhyiden tietä kulkemaan / omassa voimassamme.

7. Kun matkavaattein varustat / yön selkään seuraajasi, / voitele silmät sokeat / myös silmävoiteellasi. / Sanasi lyhty kädessä, / piinasi muisto mielessä, / suo meidän tietä käydä.

8. Anteeksi anna synnit, ne / raskaaksi mielen saavat. / Pois pyyhi saastaisuutemme, / lääkitse sielun haavat. / Kuvasi meissä kirkasta, / uudista aina armolla, / lyö maahan viholliset.

9. Vahvista heikko uskomme / alhossa kiusausten, /
suo, ettei sammu toivomme / helteissä ahdistusten. /
Rakkauttasi tuntemaan / ja jälkiäsi seuraamaan, / ah,
auta, Herra Jeesus.

10. On kovin raskas, vaikea / aikamme vaelluksen, /
ja harvoin löytyy matkalla / hetkiä huojennuksen. /
Vaan kunhan päästään perille, / niin loppuvat myös
vaivamme, / ja levon aika alkaa.

11. Ne kaikki, jotka kulkevat / nyt ahdistusten teitä, /
esteitten läpi tunkevat, / kun Herra hoitaa heitä, / vie
asuntoihin ihaniin, / Karitsan häihin iäisiin. / Myös
meidät saata sinne.

Mahd. Henrik Renqvist 1827

uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, VK 1986, J. Löytty 2011

(3 = 70)

Heinrich Albert 1641 / toisinto Raumalta

3

Uut-ta ai-kaa au-tu-as-ta
jol-loin, Her-ra, luot-ta-mas-ta

i-kä-vöin jo har-taas-ti, jol-loin
lak-kaan o-maan voi-maa-ni,

si-nut, Jee-suk-se-ni, voi-man an-ta -

jak-si saan, rau-hat-to-man sy-dä-
me-ni rau-ha täyt-tää ko-ko-naan.

2. Rukoile siis, Jeesus, siellä / laupiasta Isääsi, / että
kilvoituksen tiellä / heikko usko kestäisi. / Vakuuta
niin Hengelläsi, / että lapsi olla saan, / jota ohjaa hellä
käsi / jälkiäsi seuraamaan.

3. Kuule, Herra, minä uskon, / auta epäuskoista. /
Näen niin kuin aamuruskon / ennen päivän koittoa.
/ Uuden päivän ensi säteen / kohta lohdukseni saan. /
Tartu, Jeesus, heikon käteen, / älä hylkää milloinkaan.

Jonas Hellman 1743, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1891, H. Kivekäs 1971

(4a = 33)

Alankomaissa 1539 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

4a

Kos - ka va - lais-see koin-täh - tö -
Kos - ka päät-tyy mat-ka yö - li -

nen mua köy-hää ker-jää - jää? Tai -
nen, on y - hä hä-mä-rää?

vaal - le nos - tan yh - te - nään kat -

see-ni kai - paa-van. Va - lo - a jos en

nä - e - kään, sen tie-dän lois-ta-van.

2. Koska vakuudeksi armosta / jo valo koittanee? /
Koska pääsee sydän vaivasta / ja usko kasvane? / Ah,
pääsisinpä näkemään / jo Herran autuuden. / Vaan
vaikken vielä nähnytään, / saan kerran nähdä sen.

3. Herra, Jeesus, pyydän, rukoulen / kaikesta sielusta:
/ Henkesi suo olla murheisen / tuskassa lohtuna / ja
itseäsi kirkastaa / nyt sydämelleni. / Vain uhrisi voi
rauhoittaa / ja olla onneni.

4. Kun mä kerran pääsen tuntemaan / voimaa sun ve-
resi, / en mä enää jouda tuhlaamaan / kallista lahjaasi.
/ Tee minut kaipaavaiseksi, / tyhjäksi kokonaan, / ar-
moa kerjääväiseksi, / armosi että saan.

5. Herra, Jeesus, sinun eteesi / käyn tässä toivossa, /
kyynelin nyt käännyn puoleesi / ja pyydän armoa. /
En mene pois ennen kuin saan / haavoissa kalliissa /
riemun ja rauhan autuaan. / Niin, aamen uskossa.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, VK 1986, K. Pispä 2013

Petrus Fabritius 1603–1608 / toisinto Pohjois-Savosta

4b

Kos-ka va - lais-see koin - täh - tö -
Kos-ka päät-tyy mat-ka yö - li -

nen mua köy - hää ker - jää - jää?
nen, on y - hä hä - mä - rää?

Tai - vaal - le nos - tan yh - te - nään
Va - lo - a jos en nä - e - kään,

kat - see - ni kai - paa - van.
sen tie - dän lois - ta - van.

(5 = 122b) Bartholomäus Gesius 1603 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

5

Sun ar - mo - a - si a - no -
maan ja nä - ke - mät - tä us - ko - maan
o - pe - ta, Her - ra vä - ke - vin,
näin pyy - dän mie - lin hä - tai - sin.

2. Suo rohkeutta, että saan / päällesi heittää kokonaan / puutteeni, suuret syntini / ja sinuun panna toivoni.
3. En kyllin ole köyhtynyt. / Rakkaampi olisitkin nyt, / jos armossasi kasvaisin, / runsaampaa rauhaa nauttisin.
4. Näin köyhänä ja kurjana / ja sokeana, rampana / luoksesi auta tulemaan, / niin että vapahduksen saan.
5. Suo, että aina valvoisin, / lupauksiisi luottaisin. / Veresi synnit pyyhkisi / ja rauhan toisi sieluuni.
6. Nyt heitän kaikki vikani / päällesi, Vapahtajani. / Kun kärsit, kuolit tähteni, / rauhoita omatuntoni.
7. Kun oma pohja vajoaa, / niin armo yhä kannattaa. / Sen päällä, niin kuin kallion, / minulla turvapaikka on.

Johan Holmberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2013

(6 = 13, 22, 29, 110, 208, 215)

Saksassa 1455 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

6

On ko - va sy - dä - me - ni,
Vaan, ra - kas Jee - suk - se - ni,
sen sur - ren ha - vait - sen.
voit tai - vu - tel - la sen.
Tee mi - nut ih - mi - sek - si, ku -
va - si kal - tai - sek - si. Ar -
moo - si juur - ru - ta.

2. Ei rampa, sokeakaan / voi oikein vaeltaa, / ei tietä tasaistakaan / hän kuljetuksi saa. / Siis lähde oppaakseni, / seuraksi matkalleni, / laupias Herrani.
3. Nyt koske haudan pohjaa / ja luihin kuolleisiin / elämän neste ohjaa / kuin oksiin versoviini. / Ne täytä elämällä, / eläthan kärsimällä / voittanut kuoleman.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, K. Pispala 2016

Saksassa 1523 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

7

On yk-sin-ker-tai-suus sa -
Aa - da-min uh-mak-kuus ei
no - a help-po suul - la, vaan työ-läs
tah-do sii - tä kuul - la, vaan it - se
yk - sin-ker-tai-sek-si tul - la on.
kamp-pai-lee ja vaa-tii huo-mi-on.
Niin kaik-ki - nai-nen vii - sa - us mai-nen
him - me-nee luo - na tai - vaal-lis - ten
lah-jo-jen. Kur - kot-taa luot-ta-mus
luok-se - si, Rak-ka-us. Har-taas-ti lap-sen-

kal-tai-suut-ta i - kä-vöin. En e-nää
tah-do va - kuu-tel - la o-min töin.

2. On ollut toivoni / ylettää Jumalaani. / Nyt vaatimat-
tomaksi tulla tahtoisin. / Opetä, Herrani, / katsomaan
auttajaani. / Kasvamaan auta armoon yhä syvemmin.
/ Viivynkin tässä / nyt kerjäämässä. / Kahleista synnin
vapauteen ikävöin / näkemään paremmin / sydämen
pohjaankin, / kun siellä hoidat yksinkertaisuudessa, /
sieluni kiittää, veisaa hiljaisuudessa.

3. Pois oma hurskaus / karkota sydämeistä. / Tee mi-
nut luuloistani aivan tyhjäksi. / Ankarin kiusaus / ei
armahdusta estä. / Näin tahdon tulla pienemmäksi,
köyhäksi. / Jos sydän häilyy, / kuitenkin säilyy / salattu
toivo sinussa, Lunastaja. / Jos eksyn, poikkean, / muis-
tuta uudestaan: / en muuta voi kuin lapsen lailla uskoa
/ ja yksinkertaisuutta yhä rukoilla.

Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2015

(8 = 117)

Saksassa 1533 / toisinto Kalajokilaaksosta

8

Vai - vais-ten tur - va ai - no - a,
 et hyl - kää syn - ti - si - ä. Luok - se - si
 kut - sut kaik - ki - a työn al - la nään - ty -
 vi - ä. Myös sär - jet - ty - jä vir - voi - tat ja
 huo - liin va - jon - nei - ta. Le - po - si heil - le
 lah - joi - tat, ja au - tat uu - pu - nei - ta.

2. Voimaton olen, kylmennyt, / unohdan usein sinut.
 / Elämän leipää pyydän nyt, / oi, Herra, ruoki minut.
 / Puhdista, pese syntistä, / suo valo sokealle. / Itseesi
 minut kiinnitä, / etten jää synnin alle.

3. Minua kutsu, houkuta / ja etsi, nosta, kannu. / Tiel-
 lesi minut taivuta, / luoksesi löytää anna, / tai vieköön
 viimein hätäni / turviisi, Vapahtaja, / niin, että sydä-
 mestäni / sinulle tulee maha.

4. Mieleeni aina johdata: / vain tuhkaa olen minä / ja
 täynnä uskottomuutta, / vaan uskollinen sinä. / On
 raadollinen sieluni / sairaana kuoloon asti, / suuret ja
 syvät haavani / lääkitse taitavasti.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, K. Pispä 2016

Albert Johan Soveri 1928

9

O - len maan pääl - lä muu - ka -
 lai - nen, ko - ti - maal - le - ni mat - kaa - vai - nen.
 Nä - en: ih - mis - ten kii - rei - nen vuo
 y - hä ou - to - ja kas - vo - ja tuo
 Baa - be - lin vir - tain var - sil - la.

2. Pyhä Siion on määräni siellä, / mutta vastukset suuret tiellä. / Niinpä katselen kahtaalle päin: / hyvin viihtyä saatankin näin / Baabelin virtain varsilla.

3. Miten tällainen päästä voisi / Herran omaksi, niin kuin soisi, / kun on harhassa syntisen tie / ja se Herrasta pois yhä vie / Baabelin virtain varsilla?

4. Herran ystävät Baabelissa, / joiden toivo on Siionissa, / moni kanssanne katsoa saa / ajan vaivan ja kuoleman taa / Baabelin virtain varsilla.

5. Voi jos niitäkin muistaisitte / ja ne Herralle kantaisitte, / joille taivas on tuntematon, / sydän kun yhä suljettu on / Baabelin virtain varsilla.

6. Herra, armahda, auta meitä / synnin teillä jo nääntyneitä. / Ota kuoleman laaksosta pois, / sävel että jo virtemme sois / Siionin virtain varsilla.

Albert Johan Soveri 1911
uud. J. Haavio 1971

(10 = 202)

Ruotsissa 1697 / toisinto Pohjois-Savosta

Jee - sus, kuo - lit täh - te - ni.

Au - ta, et - tä voi - sin jää - dä suo - jaan

rak - ka - u - te - si. Val - heel - li - nen

tur - va hää - dä. Hoi - da, pe - se,

ar - mah - da, näy - tä tie, käy rin - nal - la.

2. Hengessä tee köyhäksi, / autuaaksi köyhyyydessä. / Ole rikkauteni, / niin saan armon syvyydessä / kaiken, mitä tarvitsen / hyvyttäsi nauttien.

3. Sinä uskon alkaja, / vakaaksi tee sydämeni. / Uskoni vahvista, / sovittaja syntieni, / etten ilman armoa / askeltakaan taivalla.

4. Neuvo sieluparkaani / viipymään vain ristin alla. / Siinä lunastuksesi / ymmärrän, kun Golgatalla, / Jeesus, ostit minutkin / haavoin verta vuotavin.

5. Ristillä kun rukoilit / surmaajille armahdusta, / minuakin tarkoittit. / Löydän tästä lohdutusta. / Anna minun ymmärtää: / muu kun pettää, armo jää.

Peter Berggren 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2011

(11 = 38a, 95)

Gustaf Düben 1674 / toisinto Kalajokilaaksosta

11

Mil-loin mi-nun tai-vaal-le-ni
Mil-loin-ka jo i-lok-se-ni

aa-mu-täh-ti syt-ty-nee? Kai-paan
synk-kä yö-ni päät-ty-nee?

kor-pi-mat-kal-la-ni uu-den a-jan

koit-ta-van. Rou-taa on nyt rin-nas-sa-ni,
toi-voi-sin sen su-la-van.

2. Milloin omaatuntoani / armon Henki herättää, / milloin suurta luuloani / ahdistuksin vähentää? / Milloin minä mielestäni / ylpeästä alenen? / Luulen, että itseäni, / elämäni hallitsen.

3. Milloin minä herkeäisin / luottamasta tietoihin, / puuttuvaksi käsittäisin / parhaan ymmärryksenkin? / Milloin taivun kaikkini / tunnustamaan pyhyiden? / Jaettu on sydämeni, / särkyvän jo toivon sen.

4. Milloin opin kärsimällä / Herran tahdon täyttämään, / ristin alle nöyrytmällä / omat juonet jättämään? / Milloin Herran kurituksen / hyvydeksi tunnustan? / Vasta sitä opettelen. / Milloin taidon saavutan?

5. Milloin Herran kallis sana / minussakin sijaa saa / ja sen nuhde painavana / kuolleen uskon kukistaa? / Milloin saanen minä kuulla / Herran äänen kutsuvan? / Milloin kiitän riemusuuella / laupeutta Jumalan?

1. säk. Anders Odhelius (And. Odel) 1745 ja Wilhelmi Malmivaara 1890

2.-5. säk. W. Malmivaara 1890
uud. J. Haavio 1971, SV 2016

(12 = 66, 156b, 167b)

Böömissä 1562 / toisinto Kalajokilaaksosta

12

Ar-mo-a, Jee-sus, o-do-tan. Sen
ja al-la kuor-man pai-na-van voit

si-nä saa-tat an-taa Va-
vai-vat-tu-a kan-taa.

paak-si pääs-tä hen-ke-ni ja näy-tä rak-ka-
u-te-si ja muis-ta os-ta-maa-si.

2. Sinua etsii henkeni / hartaasti, uupumatta. / Se ikä-
voitsee luoksesi / öin, päivin, lakkaamatta. / Siis täy-
tä sielu tyhjennyt / jo läsnäolollasi nyt / ja anna aina
rauha.

3. Voit kuolleistakin herättää / ja tehdä eläväksi. /
Luo sydämeeni elämää, / tee kylmä lämpimäksi. /
Haavasi minut parantaa. / Rakkautesi puhdistaa / voi
rakkaudettoman.

4. Syntini kaikki upota / armosi mereen syvään. / Le-
poosi salli vaipua / sylisi turvaan hyvään. / Kun kuolo
minut saavuttaa, / suo nähdä autuaitten maa. / Luok-
sesi kannan sinne.

5. Pyhien kanssa tahtoisin / veisata iloisesti, / Karitsan
virren sävelin / ylistää ainaisesti. / Jo voitettu on kuo-
lema. / On valta, voima, kunnia / vain sinun, Kristus,
Herra.

*Gunilla Grubb 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2011*

(13 = 6, 22, 29, 110, 208, 215)

Saksassa 1455 / toisinto Etelä-Pohjanmaalla

O - pe - ta täl - lai - se - na
kuin o - len, vai - vai - se - na,

luok - se - si tu - le - maan
ja si - nuun tur - vaa - maan.

Kun syn - ti tie - ni sul - kee, luok -

se - ni tie - si kul - kee, syn -

tis - ten ys - tä - vä.

2. Omalla uskollani / en osaa uskoa, / hauraalla toi-
vollani / en jaksa toivoa. / Sieluuni lohdutusta, / voi-
maa ja uskallusta / sinulta ikävöin.

3. Kun pyhään kuolemaasi / on minut kastettu, / kal-
liisti ostamaasi / näin laumaan johdettu, / niin auta,
Jeesus, että / en sanaa, kasteen vettä / milloinkaan
unohda.

4. Matkalle oppaakseni / suo Pyhä Henkesi. / Käy ta-
luttajakseni, / kun uupuu jalkani. / Valaise tieni määrä,
/ oikaise suunta väärä, / suo kuorma keveä.

5. Pohjalle vahvimmalle / toivoni perustan. / Jeesuk-
sen ristin alle / majani rakennan. / Ei ajan tuulten
pahuu, / ei kuolemankaan kauhu / voi sitä horjuttaa.

*Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, J. Ikola 2016*

(14 = 26, 64, 72, 166, 210)

Johann Crüger 1649 / toisinto Kalajokilaaksosta

Kai-paan, Jee - sus, su - a
Si - nul - le nyt toi - sin,

ris-tiin - nau - lit - tu - a mi - nun
jos sen teh - dä voi - sin, kaik - ki

täh - te - ni. Toi - vo - en ja
huo - le - ni.

us - ko - en, et - tä tah - dot kruu - nun

mul - le suo - da vai - va - tul - le.

2. Vaadit parannusta, / uskon kilvoitusta, / Jeesus, minulta. / Mutta huono tässä / olen tehtävässä: / puuttuu voimia. / Paranen vain vaivainen, / sinä jos suot parannuksen, / uskon uskalluksen.

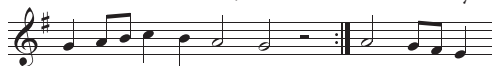
3. Eksyn yksin yössä. / Toivottoman työssä / armon kadotan. / Etsin tietä taivaan, / mutta vaivun vaivaan, / nousen, lankean, / nostaen ja kantaen / minut armonhelmaan paina, / hoida, Jeesus, aina.

*Väinö Malmivaara 1933
uud. J. Haavio 1971*

(15 = 120)

Peter Sohren 1668 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Suo sy - dä - me - ni temp - pe - lin au -
Sa - nal - la, e - si - mer - kil - lä käy

e - ta, Jee - suk - se - ni. Mi - nul - le,
o - pet - ta - jak - se - ni.

Jee - sus, kir - kas - ta ris - ti - si sa - lai -

suut - ta. Hen - ke - si an - na ar - mo -

a, e - lä - män voi - maa uut - ta.

2. Taas tahdot minut, oppilaan, / sanasi kouluun panna. / Tee minut tarkkaavaiseksi, / Marian sydän anna. / Suo hyvä osa valita / juuressa jalkojesi. / Myös anna voimaa kulkea / jäljissä askeltesi.

3. Sokea tässä haluaa / sinulta johdatusta. / Siis aukaise mun silmäni, / valaise yöni musta. / Jo Hengen valo sytytä, / suo sanas kynttiläksi, / ja tahtoasi selvennä, / tee minut näkeväksi.

4. Arkana anon armoa / ja kärsivällisyyttä. / Vastaasi silti rimpuien. / Tarvitsen ystävyyttä. / Sinulta pyydän lääkettä, / paranna sydämeni. / Sen älä anna jäätyä, / suo armo lämmökseni.

5. Kun sielun sota ahdistaa, / tee siihen rohkeaksi / ja vaeltajaa uupuvaa / lepoosi suostuvaksi. / Suo arkkiin tulla kyyhkysen, / se väsy lentoihinsa. / Vain haavoisiasi syntinen / saa turvakaupunkinsa.

6. Vieraaksi vaadi pöytäsi / suurissa pidoissasi. / Viinisi kaada maljaani, / ravitse mannallasi. / Laumaasi saanko kuulua, / lempeä Paimeneni? / Kun tiellä tahdon horjua, / oikaise askeleni.

7. Helmeä etsin kallista / aarteeksi sydämeni. / Se helmi olet ainoa, / Herrani, Jeesukseni. / Jos kaiken vois antaa pois / luokseni tullaksesi, / niin sydämeni olla vois / aittana aarteillesi.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1894, VK 1938, VK 1986, M. Nuorva 2016

(16 = 102, 115, 165, 245)

Alankomaissa 1647 / toisinto Pohjois-Savosta (muod. Armas Maasalo)

16

Jos-pa Her-raa kiit-tää voi-sin

niin kuin soi-sin, vaan en o-saa ol-len-

kaan. An-na sii-hen, Ju-ma-la-ni,

aut-ta-ja-ni, Py-hä Hen-ki oh-jaa-maan.

2. On vain murhe sielussani / oltuani / ahne, itsekeskeinen. / Auta, Jeesus, portti avaa, / kolkuttavaa / kuule takaa telkien.

3. Ethän armoasi kiellä / harhatiellä / vaikka kaiken tuhlasin. / Pelasta ja päästä tästä / häpeästä / niin kuin päästit ryövärin.

4. Eipä Herra hylkää lastaan, / häntä vastaan / rientää rakkaudessaan. / Murheissaan kun lapsi kulkee, / Isä sulkee / hänet syliin armsaasaan.

Elsa Christina Holmsten viim. 1735, suom. J. Wacklin 1736

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2011

(17 = 34, 39, 58, 130)

Keskiajalta / Saksassa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Ju - ma - la, ar - mo an - na,
Tuo hy - vän sa - nan man - na

niin et - tä us - kon voi - man saan.
sy - dän - tä köy - hää ruok - ki - maan.

He - rä - tä u - nes - ta - ni, valp -

paak - si mi - nut tee, niin et - tä sie - lus -

ta - ni pi - me - ys häl - ve - nee. Kun

kuol - leet hau - dan ta - kaa he - rä - tät, voi - to -

kas, he - rä - tä us - ko va - kaa niin

mi - nus - sa - kin, lau - pi - as.

2. Minulle sokealle / käy, Jeesus, taluttajaksi, / ja taitamattomalle / taidoksi, tieksi, neuvoksi. / Minua verelläsi / synnistä puhdist, / ja sinun lähelläsi / suo rauhaa nauttia. / Elämän leipää syötä / ja näytä taivaan tie. / Käy taipaleelle myötä / ja kirkkauden maahan vie.

3. Suo Pyhän Hengen näyttää / niin totuutesi valkeus, / sieluni että täyttää / seuraamisesi alttius. / Näin askel askelelta / opeta ristin tie / ja vastus vastukselta / voittoa kohti vie. / Ansiot omat kiellä / ja luulot sydämen. / Säilytä usko siellä / elämän ajan lyhyen.

4. Helteestä, ahdingosta, / kun uuvun alla vaivojen, / syliisi, Jeesus, nosta, / pois kannan maasta murheiden. / Oletan ystäväni / ja aarre sydämen. / Sinun on elämäni. / Vain tätä rukoilen: / suo, että lapsen lailla / sinussa iloitsen / Siionin kukkamailla. / Saan käydä kotiin kaivatun.

*Jonas Hellman 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2015*

(18a = 24a)

Saksassa 1539 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

18a

Im - ma-nu - el jos va - lol - laan
 saa aa - vi - kon - kin kuk - ki - maan, sie -
 lu - ni kui - vaa mai - se - maa hän
 voi - si - ko myös kos - tut - taa. Ah,
 rien - nä, Jee - sus, köy - hän luo. Lu -
 nas - tus - työ - si loh - dun tuo.

2. Iloa pyydän hiukkasen, / jos armossasi annat sen. /
 Tuo ristin valo hämärään, / suo kasvun ihme elämään.
 / Ah, riennä, Jeesus, köyhän luo. / Lunastustyösi loh-
 dun tuo.

3. Oi, Jeesus, joudu auttamaan, / sanaasi saata usko-
 maan / ja auta kallis jyvänen / idulle peltoon sydämen.
 / Ah, riennä, Jeesus, köyhän luo. / Lunastustyösi loh-
 dun tuo.

4. On omat voimat ehtyneet, / jo vajoavat askeleet.
 / Vaan Herra saapuu sittenkin, / janoonhan muuten
 näntyisin. / Ah, riennä, Jeesus, köyhän luo. / Lunas-
 tustyösi lohdun tuo.

Anders Odhelius (And. Odel) 1743, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1891, VK 1938, K. Pispä 2011

(18b = 24b)

Saksassa 1539 / toisinto Sortavalasta

18b

Im - ma-nu - el jos va - lol - laan saa
 aa - vi - kon - kin kuk - ki - maan, sie - lu - ni
 kui - vaa mai - se - maa hän voi - si - ko myös
 kos - tut - taa. Ah, rien - nä, Jee - sus, köy - hän
 luo. Lu - nas - tus - työ - si loh - dun tuo.

(19 = 90, 96, 131) Johann Rudolph Ahle 1664 / toisinto Raumalta

Joh - da, Jee - sus, mi - nu - a
sy - dän - tä - ni tai - vu - ta

si - nu - a vain kat - se - le - maan,
nöy - ryyt - tä - si muis - te - le - maan.

Vaih - da a - jat suo - tui - sik - si,

Get - se - ma - ne E - de - nik - si.

2. Paha luonto kuoleta: / minun vanha ihmiseni. / Häijyyteni nujerra, / voita itsepäisyyteni. / Uudistava armo anna / oma tahto syrjään panna.

3. Valpas minun olla suo, / herkäsi tee sydämeni. / Synnin salat julki tuo. / Vilppini ja vääryyteni / nyt jo vedä piiloistani, / ennen päivää kuolemani.

4. Pyydän kasvaa armossa, / sinun tuntumisessasi. / Uusi luomus muodosta, / Herra, armahtamastasi. / Muovaa lapsen kaltaiseksi, / suoraksi ja avoimeksi.

5. Sinuun luottavaisena, / pelkäämättä tuntevana, / haavojesi suojassa, / armoasi kaipaavana / kannan minut kuormineni / kotiin asti, Jeesukseni.

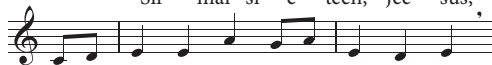
6. Pidä minut luonasi / omanasi ollakseni. / Nosta pyhä ristisi / aina eteen silmiäni, / että muistan siitä kiittää, / että uskon: armo riittää.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Pispala 2011

Huugo Nyberg 1903

Sil - mäi - si e - teen, Jee - sus,

tuon sy - dä - me - ni syy - li - sen

ja pal - jas - tan sen kur - juu - den

sil - mäi - si e - teen, Jee - sus.

2. Silmäisi eteen, Jeesus, / nyt syntieni taakan tuon / ja ikävöivän katseen luon / silmiäsi helliin, Jeesus.

3. Silmäisi nähden, Jeesus, / tein syntiä ja rikoin lain. / Nyt tuomariini katson vain, / silmiäsi helliin, Jeesus.

4. Silmiäsi katson, Jeesus. / Jos tuomionkin kuulisin, / niin katson hyljättyinäkin / silmiäsi helliin, Jeesus.

Lars Stenbäck 1839, suom. Siionin Kannel 1881, J. Haavio 1971
uud. VK 1986

(21 = 44, 195, 242a)

Heinrich Albert 1640 / Raumalla 1787 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

21

Kun kat - son, Jee - sus,
ja a - jat - te - len

haa - vo - ja - si ja jul - maa or - jan -
tus - ki - a - si, niin sy - dän - tä - ni

tap - pu - raa kä - sii - si py - hiin,
kou - ris - taa:

syyt - tö - miin syn - ti - ni nau - lat

is - ket - tiin.

2. Pois kasvoiltani peite nosta / ja näytä pyhä rakkaus.
/ Myös minut synnin pimennosta / paljastaa ristin val -
keus. / Vain siitä tunnon rauhan saan, / kun opin sinut
tuntemaan.

3. Kahlittuun sydämeeni heitä / jo toivon säde läm -
pöinen. / Kalliilla armollasi peitä / syyllinen, vaivan -
alainen. / En muuta pyydä. Tähän jään / sinua, Jeesus,
kiittämään.

Carl Gustaf Tollstedt 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2014

(22 = 6, 13, 29, 110, 208, 215)

Saksassa 1455 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

22

Nä - et - hän kur - juu - tee - ni,
Saa - vut - han tyh - jyy - tee - ni,

lau - pi - as Ju - ma - la.
e - lä - män an - ta - ja.

Tur - va - ta ris - tiin voi - sin, vaan

toi - min sil - ti toi - sin: ei

sy - dän nöyr - ry - kään.

2. Taistellut olen kyllä / ja jälleen luopunut. / Ei voittoa asti yllä / heikko ja uupunut. / En jaksa parannusta, / soperran rukousta: / oi Herra, armahda.

3. Rakkautesi liekin / nyt tunnen palavan. / Se lähelle si viekin, / vaan silti vastustan. / Kun usko, toivo puuttuu, / niin askel maahan juuttuu, / kilvoitus tyrehtyy.

4. Jumala, käsissäsi / tee minut saveksi. / Niin pidä lähelläsi / ja muovaa uudeksi. / Opeta rakkautta, / kuvaisi kaltaisuutta / minussa kirkasta.

5. Jumala maan ja taivaan, / elämän antaja, / et kadotukseen, vaivaan / lastasi hukata. / Suot turvan Kristuksessa / ja matkan loppuessa / talutat taivaaseen.

Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2011

(23 = 177)

Ruotsissa 1697 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Si - säl - lä - ni ky - syy ää - ni,
Tuh - laan - ko vain e - lä - mää - ni,

sit - ke - ä ja hil - jai - nen: Min - ne
mik - si oi - kein har - hai - len?

o - man tah - don tie mi - nut it - se -

päi - sen vie, vie - kö kirk - ka - u - den

mail - le vai - ko yö - hön suo - jaa vai - le?

2. Eikö sielu siitä piittaa, / että Jeesus kolkuttaa, / rakkautta armoviittaa / hartioille sovittaa? / Kätensä hän ojentaa, / turvapaikan tarjoaa. / Miksen millään usko tuota? / Miksi Jeesukseen en luota?

3. Kypsymätön sydämeni / kylmä on ja tunteeton. / Haalin hyvää itselleni, / toiset siinä tiellä on. / Voitko, Herra, opettaa / miten kuuluu rakastaa / antamalla omastani, / käyttämällä lahjojani?

4. Jumalani, olen tässä - / eksyneeni tunnustan - / paluutietä etsimässä / aavikoilta maailman. / Jeesus, etsi kadonnut, / kannu kotiin uupunut. / Herra, siten löydän sinut, / että sinä etsit minut.

5. Ristinkuolemaasi asti / kannoit synnit kauheat. / Oi, niin sanomattomasti / langennutta rakastat! / Näytä, Jeesus, haavasi, / murra, muuta mieleni. / Mitä sanoit, tahdon kuulla, / ryövärille ristinpuulla.

6. Pyhä Henki, rinnassani / jatkuvasti työtä tee. / Johdata nyt matkallani, / kunnes armo aukenee. / Olet lepo, lohdutus, / köyhän apu, virvoitus, / lämpö kylmän sydämeni, / kirkastaja Jeesukseni.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, uud. ja 3. säk. K. Pispala 2014

(24a = 18a)

Saksassa 1539 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

24a

Ru - koi-len Py - hää Hen-ke - ä:
 Luo mi-nuun uu - si e - lä - mä. Kat -
 kai - se kah - leet syn - ti - en, ja
 kaik - ki el - keet vää - ryy-den sy -
 dä - mes - tä - ni ku - kis - ta. Kris -
 tuk - seen an - na juur - tu - a.

2. Sytytä liekki pimeään. / Silmäni avaa näkemään / salaisuus suuren rakkauden / kärsimyksessä Kristuksen, / leveys, syvyys, pituuskin, / korkeus mittaamattomin.

3. Minulle Jeesus kirkasta, / uskossa siinä vahvista, / hän että kärsi tähteni / ja kantoi kaikki syntini, / verelläni minut lunasti, / kun minua niin rakasti.

4. Vie Getsemanen puutarhaan / Jeesuksen piinaa katsomaan. / Hän makaa maassa kasvoillaan / ja vaikeiden tuskissaan / hän siellä verta hikoilee, / näin puolestani taistelee.

5. Minua auta muistamaan, / hän mitä kärsi sielussaan, / myös haavat verta vuotavat / ja ristin tuskat katkerat. / Suo, että niihin katsoisin, / ristinsä luona särkyisin.

6. Kuolemastansa osa suo / ja voitostansa voima tuo, / asunto että löytyisi / hänelle sydämeistäni. / Hän, Kristus, suunta on ja tie. / Uupuneeen korjaa, kotiin vie.

Johan Holmberg 1742, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, H. Lipiäinen 2013

(24b = 18b)

Saksassa 1539 / toisinto Sortavalasta

24b

Ru - koi-len Py - hää Hen-ke - ä: Luo
 mi-nuun uu - si e - lä - mä. Kat - kai - se
 kah - leet syn - ti - en, ja kaik - ki el - keet
 vää - ryy-den sy - dä - mes - tä - ni ku - kis -
 ta. Kris - tuk - seen an - na juur - tu - a.

Keskiajalta / Saksassa 1523 / toisinto Kalajokilaaksosta

Va - pah - ta - ja - ni lem - pe - ä.
niin nöy - räs - ti nyt ru - koi - len.

Kun täyn - nä o - len syn - ti - ä,
O - let - han, Her - ra, tie - dän sen,

ar - moi - nen.

2. En osaa oikein rukoilla, / vaan Hengelläsi johdata / nimesi kautta anomaan, / luottamaan, että avun saan / aikanaan.

3. Kun epäusko hävettää, / suo, Jeesus, etten siihen jää / vaan lähellesi janoan / ja löydän turvasataman / suojaisan.

4. Minua älä, Jumala, / nyt ankarasti tarkasta. / Katseesi käännä Jeesukseen / ja puolestani kärsineen / pyhyyteen.

5. En muuhun vedota nyt voi / kuin Karitsaan, hän armon toi, / lain täytti, poisti tuomion, / hän yhä vanhurskaus on / verraton.

6. Anteesiantamuksessa / on elämää ja autuutta. / Vain siinä lähteiden on maa, / elämän vettä ammentaa / sielu saa.

7. Sen ääreen siis nyt kumarrun, / se virvoitus on kiusatun, / ja läsnäolo Jeesuksen / on sielun lepo suloinen. / Uskon sen.

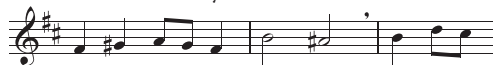
Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2014

(26 = 14, 64, 72, 166, 210)

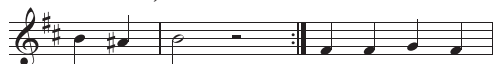
Johann Crüger 1649 / toisinto Kalajokilaaksosta

Peu - ra ja - nois - san - sa
Niin myös sie - lul - le - ni

rien - tää kii - ruis - san - sa ve - si -
seu - ra Jee - suk - se - ni vir - voi -

läh - teen luo. Ha - lu - ton jos
tuk - sen tuo.

luon - to on, hen - ki huo - kaa saa - dak -

sen - sa sa - nan i - lok - sen - sa.

2. Tunnontuskissani / sana Jumalani / mieltä rauhoit-
taa. / Löydän voiman siitä, / kun ei oma riitä / vastaan
kuolemaa. / Uskoa ja toivoa, / rohkeutta, uutta mieltä /
löydän aina sieltä.

3. Rinnallani kulje, / huolenpitoon sulje / heikon ris-
tintie. / Irti käytöksestä / itsekeskeisestä / minut, Jee-
sus, vie. / Rukoilen ja tiedän sen, / että olet vierelläni, /
tunnet elämäni.

4. Kiitos, Herra, että / virvoittavaa vettä / meille lah-
joitat: / Että uskon viljaa, / vakaasti ja hiljaa / meissä
kasvatat. / Näkemään ja löytämään / päästä meidät
ihmeitäsi, / Herra, lähelläsi.

*Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, K. Pispä 2016*

(27 = 81, 201) Burkhard Waldis 1553 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Lah - joi - ta, Her - ra, Hen - ke -
niin et - tä kor - jaan suun - ta -

si va - lok - si sy - dä - mee - ni, Mi -
ni, kun huo - maan ek - sy - nee - ni.

nul - la lap - sen oi - ke - us on tul - la

I - sän luok - se. Suo ar - mos - ta - si

aa - vis - tus, niin et - ten kar - kuun juok - se.

2. Minua tutki, tunnenko / syntini pohjaan asti, / pois
kitkenyt sen olenko, / ottanut vakavasti. / Olenko uusi
luomus näin? / Vai vanhako jäi valtaan, / se, joka mie-
lin itsekkäin / pakenee auttajaltaan?

3. On totuus epämieluisen / ja kiusallinen kuulla. /
Olenko pikkusieluinen? / Taidanko liikaa luulla? / Nyt
alleviivaa virheeni, / se minun täytyy kestää. / Oi Jee-
sus, oljenkorteni, / voit hukkumasta estää.

4. Nyt pyydän: Herra armahda. / Tee usko eläväksi. /
Ynsä mieli karkota, / tee häijy lempeäksi. / Kun he-
delmistä tunnet puun, / suo minun kasvaa niitä. / Elä-
män puuhun siunattuun, / itseesi, minut liitä.

*Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015*

Saksassa 1535 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Sie - lu - ni, jo - ka toi-voi-sit
sen saa-da voit, jos us-koi-sit

saa - va - si loh - du - tuk-sen, näin
sa - nas - ta lu - nas - tuk-sen.

o-maan-tun-toon le - von saan ja rau-han

sy - dä - mee-ni, jos niin kuin lap - si

o - sai-sin us - ko - a Jee - suk - see-ni.

2. Taas juonittelut järkeni / ja vihollisen ansa / ohjaavat ohi Herrani / ja rauhan antamansa. / Nyt sanon sydämelleni: / Jeesuksen armo kestää, / ei syyllisyyden ankaruus / voi Herran työtä estää.

3. Siis miksi vielä epäilen / ja Jeesukseen en luota? / Jos tekojani katselen, / se toivoa ei tuota, / vaan syntinsinä hänelle / kelpaamme puutteinemme. / Se järjestys on Herramme, / rauhamme, autuutemme.

Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Ikola 2015

(29 = 6, 13, 22, 110, 208, 215)

Saksassa 1455 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Voi, jos - pa Her - ra py - hä,
Ru - koi-len täs - sä y - hä

kat - soi - sit mi - nu - a!
har - taas - ti si - nu - a:

myös mi - nut, muu - ka - lai - sen, hor -

ju - van, kai - paa - vai - sen sul -

jet - han ar - moo - si.

2. Tunnehan, Jeesus, köyhän / sieluni tarkasti. / Hä-määrään eksyn, löydän / vain hauraan itseni. / Nyt lohdutusta hyvää / ja rauhaa syventyvää / hartaasti odotan.

3. Kun kannoit ristin painon, / alistuit häpeään. / Koit kidutuksen, vainon, / jäit tuskaan, pimeään. / Anteek-siantamuksen, / syvimmän lohdutuksen / minulle lahjoit.

4. Kuin Emmauksen tiellä / näin usein harhailen. / Vaan kohtaan sinut siellä, / hämmästyin, iloitsen. / Niin katson luottavasti / ja pyydän rohkeasti: / jää, Jee-sus, luokseni.

Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2014

(30 = 60, 118, 145, 185, 224, 231)

Jakob Regnart 1574 / toisinto Pohjois-Savosta

30

Ah Jee-sus, Her-ra - ni, kir -
 kas - ta toi-vo - si, yö - hö - ni
 synk-kään nään-nyn, puo - lee - si vai-voin
 kään-nyn. Suo ar - mon aa - mun

koit-taa, yö e - päi-lys-ten voit-taa.

2. Pois pilvet hajota, / huoleni huojenna. / Raota salai-suutta, / armosi avaruutta. / Jo yksi säde sieltä / valai-see synkkää mieltä.

3. Taas saavun eteesi. / Vaivattu mieleni / tarvitsee us-kallusta / pyytääkseen lohdutusta. / Pääsenkö lähellesi / ja suojaan siipiesi?

4. Suo, että kuulla saan / äänesi uudestaan. / Päivässä, arkityössä, / illassa, sydänyössä / odotan kutsuasi / or-pona, luotunasi.

5. Opetä luottamaan, / vaikka en kuitenkaan / voi nähdä silmilläni / sinua vierelläni. / Vakuuta armosta-si, / suo kasvaa lapsenasi.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, VK 1986, M. Nuorva 2015

(31 = 2, 40, 88b) Alankomaissa 1647 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

31

Niin puh-das, ri - kas, su - loi -
vaan köy-hä, pa - han - si - sui -

nen oi, Jee - sus, o - let si - nä,
nen, tah - rai - nen o - len mi - nä.

Maan al - hai-siim-piin paik-koi-hin kun

as - tut, löy - tää syn - ti - sin si -

nus - ta ys - tä - vän - sä.

2. Ei alastoman verhoksi / sovellu oma puku. / Pois pese kaikki tahrani, / on suuri niiden luku. / Minulta puuttuu rakkaus / ja hyvyys, kaiken tarkoitus. / Sinulla riittää niitä.

3. Kun kokea tien vaivat saan, / luo katse kurjuuteeni, / ja tule, Jeesus, auttamaan, / huomaathan kyyneleeni. / Kun kiusaaja taas piirittää, / armahda, etten, heikko, jää / sen käsiin enkä sorru.

4. On lepopaikka rauhainen / luonasi, Vapahtaja. / On siinä leipä nälkäisen / ja huojennuksen maja. / Tarjoat vettä elämän, / ja hoidat janoon nääntyvän / taas elinkelpoiseksi.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, K. Pispala 2015

(32 = 69, 126) Wolfgang Dachstein 1525 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

32

Sun sa - nas, Her - ra, kut - suu

luok - ses mei - tä, kun käym-me tääl - lä

ka - do - tuk - sen tei - tä ja teem-me tur - haan

työ - tä ras - kas - ta, vaan em-me pää - se

syn - nin kuor - mas - ta.

2. Sä lupaat hengellemme virvoituksen / ja sydämelle rauhan, lohdutuksen, / kun vaivattuina luokses tulemme / ja tunnustamme oman tilamme.

3. Tahtosi tiedän, kuulen varoituksen, / ja sydämessä tunnen kutsumuksen. / Luoksesi, Herra, tulla tahtoisin, / kun tiesi vain nyt oikein tuntisin.

4. Vaan miten sokeana nähdä voisi, / ja tiekö eksyneelle tuttu oisi? / Mitenkä rampa pääsee liikkumaan, / mitenkä kuollut nousee haudastaan?

5. Kun sanot johtavasi tiellä taivaan / murheeseen, ristiin, kärsimiseen, vaivaan, / myös lupaat viedä kautta kuoleman / sun kunniaasi korven kulkijan.

6. Vaan minä pelkään kuolemaa ja yötä, / jää kanta-matta ristini sen myötä. / Kipuja, vaivoja vain pakenen, / en taivu koskaan alle murheitten.

7. Siis ole, Jeesus, tienä eksyneelle, / virvoittajaksi tule väsyneelle / ja elämäksi mulle kuolleelle / ja totuudeksi valheen orjalle.

8. Voimallas ryöstä saalis Saatanalta / ja sydäimestä särje synnin valta. / Tee rakkaammaksi mulle ristin tie, / armosi tuntemiseen minut vie.

Wilhelmi Malmivaara 1888
uud. VK 1938, VK 1986, J. Löytty 2015

(33 = 4a)

Alankomaissa 1539 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Kos-ka rie-mu-vuo-den i-loi-sen
Kos-ka pää-sen maas-ta or-juu-den

Her - ra - ni koit-taa suo? Vie -
kah - leit - ta Her-ran luo?

raa - na kaut - ta maa - il - man näin

mur-heen mat-kaa teen, vaan tie-dän juh-lan

al - ka - van, kun pää-sen tai-vaa-seen.

2. Koska silmilläni nähdä saan / sieluni ystävän, / joka kulki ristinkuolemaan? / Nyt missä lieenee hän? / Hän ystäväkseen merkinnyt / on minut, syntisen. / Ja vaikka poissa viipyy nyt, / hän saapuu, tiedän sen.

3. Rakas Vapahtaja, lankean / rukoillen eteesi. / Sinun helmoihisi halajan, / lepoosi, Herrani. / Kasvoista kasvoihin jos saan / sinua katsella, / rauhoitun viimein kokonaan / ja olen turvassa.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Pispala ja J. Löytty 2016

(34 = 17, 39, 58, 130)

Keskiajalta / Saksassa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

34 On lu - ja Her-ran sa - na,
kun taak - ka pai - na - va - na

syn - ti - nen sii - hen luot - taa saa,
maan mat - ka - lais - ta ah - dis - taa.

Niin muis - ta, ah - dis - tet - tu: On

Jee - sus syn - ty - nyt, ris - til - le ri - pus -

tet - tu, vaan e - lää ai - na, nyt. Syn -

tis - tä ra - kas - taa hän. O - let - han syn - ti -

nen. Ar - mos - saan ju - lis - taa hän py -

2. häk - si suu - ren syn - ti - sen.

2. Suo, Jeesus, totuudeksi / myös minun tämä huomata. / Paljasta syntiseksi, / pois väärä rauha karkota. / Herätä sydämeni / vihdoinkin huomaamaan: / On saastaa pyhyiteni / silmissä vanhurskaan. / Vain ulkokultaisuutta / on oma hurskaus, / kun jumalattomuutta / on koko sisin olemus.

3. Nyt maahan, armahtaja, / jalkaisi juureen lankean. / Sydänten puhdistaja, / vaivaani tässä valitan. / Vain sinulla on valta / pois ottaa rangaistus / ja taittaa kuolemalta / sen ruoska, kadotus. / Haavaisi tähden anon: / suo kaikki anteeksi. / Tyydyttää sielun janon / vain sinä saatat iäksi.

*Jonas Hellman 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2015*

(35 = 123)

Saksassa 1526 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

35

Jos niin kuin lap - si it - ke -
jos us - kol - li - nen ys - tä -
ä ja i - kä - vöi - dä voi - sin,
vä si - nul - le, Jee - sus, oi - sin,
niin ar - mo - lap - si i - loi - nen tun -
ti - sin o - le - va - ni, Ju - ma -
la - ni, ja ää - ni kii - tok - sen
kai - kui - si sie - lus - sa - ni.

2. Armosi, Jeesus, kaikki on: / tie, sauva, lepo, suoja. /
Se ravinto on verraton, / syvimmän toivon tuoja. / Päi -
väni tässä turvassa / elämään valon tuovat, / lohdun
suovat, / vaan ilman sinua / ne varjon tielle luovat.

3. Kun levokseni sinut saan, / tuot rauhan elämäni,
/ en muualta saa milloinkaan / lohtua ikäväni. / Siis
tule, rakas Herrani, / ja anna rauha syvä, / enentyvä. /
Vain sinun luonasi / on mieli aina hyvä.
4. Jos kiellät rakkautesi, / niin mistä avun saisin? /
Taas menettäisin toivoni / ja kaiken kadottaisin. / Siis
vedä minut kokonaan / elämään seurassasi / voitostasi
/ ja kilvoittelemaan / turvissa kuolemasi.
5. Jos armoasi päivini / ja siunausta saisin, / niin lä -
himmäisten parhaaksi / taas työni toimittaisin. / Kun
sinulta saan neuvoja, / voin kasvaa viisaammaksi, /
valvovaksi, / elämän matkalla / sinulle kunniaksi.
6. Kun lähdön tullen hätäilen / ja pelkään kuolemaa -
ni, / suo minun, suuren syntisen, / turvata auttajaani.
/ Myös viime hengenvedossa / suo toivo sinuun pan -
na, / armo anna, / kätesi voimalla / taivaaseen, kotiin,
kanna.

Paul Gerhardt Johann Arndtin rukouksen pohjalta
ruots. J. Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2015

(36 = 59)

Hans Leo Hassler 1601 / toisinto Kalajokilaaksosta

36

Mur - hei - nen sy - dä - mem - me
Et - sim - me, e - päi - lem - me,
on syys - tä rau - ha - ton: Pal -
us - kom - me heik - ko on.
vel - la ha - lu - am - me Her - raam - me,
Ju - ma - laa, vaan u - sein ku - mar -
ram - me maal - lis - ta mam - mo - naa.

2. Kuin publikaani kerran / syntinsä tunnustain /
edessä seisoi Herran / rintaansa lyöden vain, / niin
mekin rukoilemme: / syntistä armahda. / Puhdistu sy -
dämemme, / vahvista rauhalla.

3. Suo vilpistelemättä / ja taiten vaeltaa. / Lapsesi Isän
kättä / ja hoivaa kurkottaa. / Sen suot, ja siksi täällä /
soi virsi kiitoksen, / jos arkaillen maan päällä, / tai -
vaassa pauhaten.

Jaakko Haavio 1971
uud. SV 2016

(37 = 225)

Keskiajalta / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

37

Nyt, Jee - sus, neu - vo mi - nu -
a kiit - tä - mään oi - kein si - nu - a, kun
an - noit ar - mon a - va - ran, pois
o - tit syn - nin, kuo - le - man.

2. Kaikista synnin vioista / ruumis ja sielu vapah -
da, / tahrainen pese puhtaaksi, / murheeni muuta
riemuksi.

3. On köyhän turva armossa, / en muualta saa apua. /
Suo uskon voimaa minulle, / väkevyyttäsi heikolle.

4. Kun tunnen jonkin puutoksen, / luoksesi, Jeesus,
pakenen. / Tuon taakan juureen ristisi / ja pyydän:
katso puoleeni.

5. Laupias, huomaa hätäni. / Vain kuolemasi, ristisi
/ kuormani kaiken kirvoittaa, / ja ahdistunut rauhan
saa.

Johan Holmberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1894, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2013

(38a = 11, 95)

Gustaf Düben 1674 / toisinto Kalajokilaaksosta

38a

Mil-loin o - pin lap-sen lail - la
a - pu - a kun o - len vail - la

lä - hes-ty-mään i - sää-ni, niin kuin
va - lit - ta-maan hä - tää - ni,

lap - si kur - kot - ta-maan I - sää koh - ti

it - ki - en, I - sän kä - siin lan - ke -

a - maan? Toi - von op - pi - va - ni sen.

2. Milloin, Herra, sydämeni / armon asunnoksi teet?
/ Milloin minun silmistäni / pyyhit kaikki kyneleet?
/ Suurta kirkkautta Herran / milloin pääsen katso-
maan? / Toivon pääseväni kerran / eteen Herran
laupiaan.

3. Milloin vaiti olemalla / opin armoon tyytymään, /
tuomioonkin suostumalla / toivomaan ja kiittämään?
/ Ja jos taitamattomasti / toivon, älä annakaan. / Opetä
siis loppuun asti / sinua vain toivomaan.

Wilhelmi Malmivaara 1890
uud. J. Haavio 1971

Gustaf Düben 1674

38b

Mil-loin o - pin lap-sen lail - la
a - pu - a kun o - len vail - la,

lä - hes - ty-mään I - sää - ni, niin kuin
va - lit - ta-maan hä - tää - ni,

lap - si kur - kot - ta-maan I - sää koh - ti

it - ki - en, I - sän kä - siin lan - ke -

a - maan? Toi - von op - pi - va - ni sen.

(39 = 17, 34, 58, 130)

Keskiajalta / Saksassa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Kat - see - si py - hän al - la
Se tul - vii tul - vi - mal - la

pal - jaa - na sy - dä - me - ni on.
kuin kar - vas läh - de, poh - ja - ton.

Vain si - nä voit sen voit - taa, sen

juo - net tal - tut - taa, niin et - tei va - hin -

goit - taa se mi - tään tääl - lä saa. Nyt

ok - sa vil - li - puus - ta veit - sel - lä ir - ro -

ta. E - ro - ta mi - nut muus - ta ja

ja - loon run - koon ok - sas - ta.

2. Näin, Jeesus, lähelläsi / saan olla siinä, uudistun. /
Kun armokädelläsi / minua hoidat, rauhoitun. / Rau -
haasi syventyvään / huoleni häviää, / ja sydän siinä hy -
vään / lepoon ja rauhaan jää. / Elävään uskoon saata,
/ ja käännä kulkuni / päin uutta isänmaata, / taivasta,
sinun luoksesi.

*Bengt Jonas Brantberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2015*

(40 = 2, 31, 88b)

Alankomaissa 1647 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

On ah - das, kai - ta tai - vaan
vaan mat - ka - mie - hen voit - toon

tie ja oh - dak - kei - nen ai - van,
vie vain Her - ra kaut - ta vai - van.

Jos ris - tin tiel - tä ek - sy - tään, ei

tai - vaan rie - muun pääs - tä - kään, ei
tul - la kruu - na - tuk - si.

2. Ah, älä suutu, vaikka on / ristisi raskas kantaa. /
On siinä armo verraton, / kun Herra kuormaa antaa. /
Raskaalta vaikka tuntuu se, / niin kärsi, kestä, taistele /
kuoleman hetkeen saakka.

3. Nyt vaikka kuljet köyhänä / vieraana tällä tiellä, /
on isänmaasi ylhäällä, / on ystävəsi siellä. / Ja valkoi-
sissa vaatteissa / saat siellä kantaa kruunua / ja nähdä
kasvot Herran.

4. Jos vastausta kuule et, / kun huudat hädissäsi, / hän
tietää, miksi kyselet / ja tuntee elämäsi. / Ja vaikka
täällä tuomitaan, / niin turvaa taivaan Jumalaan, / hän
sinut kyllä muistaa.

5. Kun Herra näkyy viipyvän / ja koetusta riittää, /
niin muista, että auttaa hän, / armonsa piiriin liittää.
/ Kun kestät myrskyt maailman, / niin pääset suojaan
sataman, / päättyvät siellä vaivat.

6. Hoitoosi ota sieluni, / laupias Isä taivaan, / kasvosi
käännä puoleeni / nyt ahdistukseen, vaivaan. / Sinulla
isän sydän on, / en siksi ole lohduton, / sinussa rauhan
löydän.

Arkkipöytäkirja 1790

uud. W. Malmivaara 1890, VK 1938 ja VK 1986, J. Löytty 2015

Englannissa n. 1535 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

41

Mi-nä vai - vai-nen, vain ma-to
I-sän - maa - ta - ni ou - to-na
mat - ka-mies maan, mo-net va - el-lan
et - si - ä saan, pi - an eh - ti - vät
vai - ke - at ret - ket. Su - ru - ton - ta, ah,
eh - too-ni het - ket.
mat - kal - la en ma - jaa saa, sin - ne
kii - reh - din, mis - sä on toi - vo - ni maa, le - po
i - äi - nen mis - sä mun kät - kee.

2. Kuka lie kodin, kaupungin löytänytkään, / joka säilyä voisi maan päällä! / Ilo häipyä vain hetkisen kesettyään, / kuten kuihtuvi kukkanen täällä. / Elo täällä kuin unta ja varjoa on, / kuten kuohuva koski se on levoton, / veden lailla se hiekkahan haihtuu.

3. Tämä ruumis kun kylmäksi jäähtyvä on / ja kun kuolema silmäni sulkee, / ilo taivaassa lahjoita loppumaton, / pyhät minne sun tielläsi kulkee. / Isä, Poika ja Henki, sun kunnias / joka paikka on täynnä ja kirkkauttas. / Sinun kiitos ja kunnia. Aamen.

*Tuntematon ruotsalainen 1656, suom. VK 1701
uud. VK 1938 ja VK 1986*

Jaakko Löytty 1996

Ei näy kyn - tä - jää mis - sään ei - kä
Et - sin loh - tu - a Her - ran tä - hän

maa - mies - tä jy - vä - vak - koi - neen.
sy - dä - men mur - he - huo - nee - seen.

Vir - si soi i - kä - vis - sään, nouk - kii
Mis - tä löy - täi - sin ker - ran hiu - kan

sa - no - ja pel - lon - pien - ta - reen.
i - lo - a sii - hen, mi - tä teen?

Kyl - lä syn - ti - nen - kin vei - sa - ta saa,

huu - taa a - vuk - sen - sa Va - pah - ta - jaa,

sik - si lau - lan ja sik - si vei - saan.

2. Sota kauhea pauhaa, / laittaa lapsensa pakoon juoksemaan, / eikä sielujen rauhaa / ole maan päällä olemassakaan. / Tähän pimeään loukkoon / alas astumaan pyydän Kristusta, / sillä pyhien joukkoon / tuskin milloinkaan olen kuuluva. / Kyllä syntinenkin veisata saa, / huutaa avuksensa Vapahtajaa, / siksi laulan ja siksi veisaan.

3. Ikävissään nyt veisaa / ilman toivoa orja Baabelin, / vaikka apua ei saa, / eikä näy tietä, laulaa kuitenkin. / Virsi Siionin riittää, / kelpaa armosta edes vilaus. / Vielä en osaa kiittää, / sydäimestä kun nousee valitus. / Kyllä syntinenkin veisata saa, / huutaa avuksensa Vapahtajaa, / siksi laulan ja siksi veisaan.

Jaakko Löytty 1996

Saksassa 1519 / toisinto Pohjois-Savosta

43

Voi kuin - ka vai - vaa, vas - tus -
kun tur - mel - tu - nut luon - ton -
ta saa mat - ka - lai - nen koh - da -
sa on ai - nai - se - na kiu - sa -
ta, Ja vaik - ka maa - han pai - noi -
na.
sen, on voi - man - sa taas en - ti - nen.

2. Ken kulkee taivaan maata päin, / sen askel nous -
koon kiirehtäin. / Ei viivyttellä yhtään saa, / ei mää -
räänpäätä unohtaa. / Ken eksyy, hänet uudelleen / vie
vastustaja vangikseen.

3. On tässä nyt, myönnämme sen, / kilvoitustiemme
yhteinen. / Ja luokse armoistuimen / yhdessä käym -
me rukoillen: / näin uupuu täällä matkamies, / pelasta,
Kristus, näytä ties.

John Bunyan 1678, suom. Jakob Johan Malmberg 1809
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971
uud. ja 3. säk. K. Pispä ja J. Löytty 2003, uud. SV 2016

(44 = 21, 195, 242a)

Heinrich Albert 1640 / Raumalla 1787 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

44

Suo, Jee - sus, pa - ras
si - nul - le, ra - kas
o - pet - ta - ja, it - se - ni oi - kein
Va - pah - ta - ja, nyt sy - dä - me - ni
tun - te - a, ti - la - ni et - tä
a - va - ta,
tun - ti - sin, si - nul - ta a - vun
löy - täi - sin.

2. Tien tiedät tyhjään sydämeeni, / en itse tietä tunne -
kaan. / Siis astu, Jeesus, kurjuuteeni. / Vain sinä pystyt
auttamaan. / Minulle saavu voimaksi, / johdata, ole
kaikkeni.

3. Kasteessa otit omaksesi, / nyt jatka loppuun tämä
työ, / niin että sinun iloksesi / lunastetulla sydän lyö, /
kulkisin tiellä taivaaseen, / elämään, riemuun iäiseen.

4. Johdata tielle parannuksen / jo täällä armon aikana.
/ Suo, että Hengen uudistuksen / löytäisin, Jeesus, si-
nussa. / Suo jälkiäsi seurata. / Aukaise ovet minussa.

5. Kunniaksesi olet luonut / myös minut tänne maa-
ilmaan, / elämän kaikki lahjat suonut / armosta aina
ajallaan. / Armosi anna minulle / elää ja kuolla sinulle.

*Ruotsalainen 1852, suom. A. Rätty 1853
uud. W. Malmivaara 1891, VK 1938 ja VK 1986
uud. J. Löytty, 3. säk. J. Julkunen 2015*

(45 = 182) Pohjoismaissa 1600-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

45

Ah vuo - da - ta, Her - ra, jo
Hen - ke - si ja he - rä - tä nuo - ri - so
Suo - men. Se joh - da - ta ar - mos - sa
tiel - le - si, suo maa - ham - me kai - vat - tu
huo - men.

2. Me pyydämme Henkesi kastetta / ja parannusar-
moa uutta. / Me varromme kevättä tuoretta, / me pel-
käämme suruttomuutta.

3. Et, Herramme, kuoleman valtojen / nyt salline kan-
saamme voittaa, / kun ennenkin virvoitusaikojen /
soit tulla ja armosi koittaa.

4. Me uskomme Henkesi nostavan / näin kansamme
kuoleman yöstä, / sen nuorison kiitosta laulavan / taas
Poikasi lunastustyöstä.

5. Oi Kristus, nyt kanssamme rukoile, / ja Isäsi sinua
kuulee. / Niin saapuvat herätysaikamme / ja taivaasta
maan yli tuulee.

*Väinö Malmivaara 1933
Virsikirjan lisävihkoon 1963, uud. VK 1986, SV 2016*

(46 = 234)

Saksassa 1589 / toisinto Pohjois-Savosta

46

Nyt nu - kun - ko vaan ja
sie - lu - ni Her - ral - ta sul - jen? Käy
tais - te - le - maan! Päin kuo - le - maa,
syn - ti - nen, kul - jen!

2. Se on mieletön, / ken tuhlaten ajan ja taivaan / niin
kuin järjetön / vain kiiruhtaa helvetin vaivaan.

3. En syntejäni / siis uskalla Herralle myöntää, / kun
Jeesukseni / noin torjun ja pois tahdon työntää.

4. Vain viivyttelen / ja välttelen kutsua Herran. / Jos
seisahdu en, / voin kuulla sen viimeisen kerran!

5. Siis nouse ja käy, / on kurjankin oikeus tulla. / Ei
esteitä näy, / tie auki on armahdetulla.

6. Oi Jeesukseni, / et armoa, vaivoja säästä. / Siis osta-
masi / pois Perkeleen kahleista päästä.

7. Vain laupeuteen / suo turvata piinasi tähden, / ja
kirkkauteen / vie, Herra, kun pois täältä lähdän.

*Mahd. Anders Johan Nordenskiöld 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, VK 1938, VK 1986, SV 2016*

(47 = 52, 104, 237) *Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta*

47

Kiu - sa - uk - set syn - tei - hin
Ha - lu - ni ja hi - mo - ni

mi - nut hou - kut - ta - vat. Ai - na pu - hu -
pa - haan tai - vut - ta - vat.

es - sa - ni, a - ja - tuk - sin, töin - kin,

o - maa pa - ras - ta - ni hain, et - sin
päi - vin, öin - kin.

2. Olen kova, katkera, / tyytymätön aina, / muttei
eteen Jeesuksen / minua se paina. / Mieltäni ei lii-
kuta / hänen kuolemansa, / virvoitu en ensinkään /
rakkaudestansa.

3. Toiset turvan löytävät / hänen rististänsä, / iloitse-
vat suuresti / paimenäänestänsä. / Minä kylmä, paatu-
nut / sokkona vain kuljen, / mykkä, kovakorvainen /
sydämeni suljen.

4. Toiset Herraa kiittävät / riemuvirsillänsä. / Minun
vain on kieleni / vaiti, siteessänsä. / Toisten sydän läm-
penee, / Herran käsiin murtuu, / mutta minun mieleni
/ turtumistaan turtuu.

5. Näinkö aina kompastun / omaan kurjuuteeni? /
Kuivaa, Herra armias, / tuskan kyynelieni. / Päästä alta
kuormien, / epätoivo poista. / Anna toivo, virvoitus /
armon pisaroista.

*Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, K. Pispä 2015*

Keskiajalta / Saksassa 1543 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

48a

Jo jou - du, mun sie - lu - ni,
 nous - ta nyt saat. Näin kii - tos - ta kai - ku - koot
 tai - vaat ja maat. Hän, Jee - sus kun ar - mon - sa
 köy - häl - le suo, tie vih - doin - kin au - ki on
 Luo - jam - me luo.

2. Ei esteeksi orjuuskaan kelvata saa, / ei syntisi, vaikka se kauhistuttaa. / Siis kiinnitä katseesi vain Karit - saan, / hän kahleemme tullut on katkaisemaan.

3. Ja vaikka on muotosi kerjäläisen, / niin Jeesus on laupias, voimallinen. / Näin puutteesi myöntäen hel - maansa jää. / On haavansa lääketä elvyttävää.

4. Vaan vieläkö, sieluni, piileskelet / ja Herrasi kasvoja taas pakenet? / Hän ryysysi vie, puvun lahjaksi tuo / ja seurassaan rauhan ja armonsa suo.

5. Työ, taistelu, vaivat, ne voimamme syö, / vaan tai - vaassa kerran on päätyvä yö. / Kun Kristuksen kirk - kaus yllämme on, / soi kiitosta virtemme loppumaton.

Matti Paavola 1847

uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, H. Lipiäinen ja J. Löytty 2015

Burkhard Waldis 1553 / toisinto Kalajokilaaksosta

48b

Jo jou - du, mun sie - lu - ni,
 nous - ta nyt saat. Näin kii - tos - ta kai - ku - koot
 tai - vaat ja maat. Hän, Jee - sus kun ar - mon - sa
 köy - häl - le suo, tie vih - doin - kin au - ki on
 Luo - jam - me luo.

(49 = 114, 125) Ruotsissa 1690-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

49

Syn - ti - en pau - las - ta
Hei - kot ja hor - ju - vat

ir - ro - ta mei - dät, jou - du jo, Jee - sus, ja
hel - maa - si nos - ta, joh - da ja kan - na ne

voi - ma - si tuo. Siel - lä on meil - le
lau - ma - si luo.

näl - kiin - ty - neil - le kyl - lik - si ruo - kaa, sen

ar - mo - si suo.

2. Vihreille niityille johdata meidät, / sanasi laidun on ihmeellinen. / Vie veden ääreen ja virvoita siellä / lähteestä armon ja laupeuden. / Luo ilomieli, suo pyhä kieli / kiittäen veisata murheellisten.

3. Kosketa, Jeesus, myös sielujen pohjaa, / saata ne armon tarvitsemaan. / Herätä meidät ja Hengellä ohjaa / syntimme nöyrästi tunnustamaan. / Herättyämme sydämestämme / taivuta sinua palvelemaan.

Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(50 = 53, 109, 250) Ruotsissa 1694-95 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

50

Ra - kas Her - ra - ni, lah - jak - si
et - tä kul - ki - sin vai - vo - jen

suot - han jo tai - pui - san sy - dä - men,
tiel - lä vain tah - to - si muis - ta - en.

O - ta pois o - ma voi - ma ja kun - to,

an - na sel - ke - ä it - se - ni tun - to

ja nöy - ryyt - tä val - vo - a.

2. Avaa silmäni, että jo huomaan / maailmamme turhuuden, / menon kiireisen, pinnallisuuden / ja tyhjyyden kaiken sen. / Kunpa murheeni, kaikkeni toisin, / sinun luoksesi pyrkiä voisin / ja kanssasi valvoa.

3. Minut johdata murheiden alla / jo luoksesi, Herrani. / Pyhät armosi vaatteet siis ylle / suo syntisen suojaksi. / Ja kun kiusaaja huolia tuottaa, / lupauksiisi saanhan vain luottaa / ja silloinkin valvoa.

4. Anna taistelun keskellä rauhaa, / kun voimani vähenee. / Ilo lahjoita, myrsky kun pauhaa, / ja huolettomaksi tee. / Pyhä Henkesi voimaksi anna, / ota helmaasi, nosta ja kannaa, / niin jaksan taas valvoa.

Arkkipiiri 1839

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2016

Ruotsissa 1783 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Te muis - ta - kaa, kul - ki - jat
Kun kuu - let - te Jee - suk - sen

kai - dal - la tiel - lä: vain jat - ku - va
kut - su - van siel - lä, on au - tuu - den

kil - voi - tus pe - ril - le vie. Siis
päi - vä ja oi - ke - a tie.

kii - reh - ti - kää! Jos kil - voi - tus jää, voi

ih - mis - tä, juh - las - ta myö - häs - ty - vää.

2. Ei autuuden matkalla aikailla auta. / Ei laiska, ei uinuva kruunua saa. / Tien päässä on kauhea kuolema, hauta, / jos taivas on halpa ja kallis on maa. / Pois penseys tuo! / Käy Jeesuksen luo, / ja uupunut, elämän lähteestä juo.

3. Siis joutukaa, sielut, me päätämme retken, / kun päivä jo iltaan on ennättänyt. / Me palkkamme saamme, kun kestämmme hetken / ja uskossa seuraamme Jeesusta nyt. / Hän armahtaan / suo pelastuksen, / ja taivaassa riemu on syntiänsä.

4. Suo Henkesi, Jeesus, ja vahvista meitä, / vie puolesta elämän taistelemaan, / niin ettemme lannistu, toivoa heitä, / vaan riennämme määräämme kirkastuvaan. / Ja riemumme on, / ah, loppumaton, / kun viimeinen kyynele pyyhitty on.

Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(52 = 47, 104, 237) Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

52

Jos vain voi - sin val - vo - a
muis-taa Her - ran kuo - lo - a,
kiu - sa - uk - sis - sa - ni, sil-loin o - ma-
kart-taa hi - mo - ja - ni,
tun - to - ni var - ti - oi - si miel - tä,
en - kä syr - jään ek - syi - si e - nää
Her - ran tiel - tä.

2. Jos vain voisin valvoa / kilvoituksessani, / Vapahtajaan katsoa / Getsemanestani, / silloin voisin tyyntyä, / voittaa maiset huolet, / väistää viettelyksiä, / kestää pilkan nuolet.

3. Jos vain voisin valvoa / rukouksissani, / totuudessa armoa / pyytää Herraltani, / silloin voisin Hengesä / kiittää Jumalaani, / publikaanin vierellä / huutaa auttajaani.

4. Jos vain voisin valvoa / sanaa viljellessä, / tehdä Herran tahtoa / aina nöyryydessä, / saisin Hengen voimia, / uutta palavuutta / välttää väärää oppia, / ulkokultaisuutta.

5. Rukoilemaan, valvomaan / soisin oppivani, / Herran sanaan uskomaan / koko sielustani. / Jeesukseni, johdata / taisteluni voittoon. / Anna uutta toivoa / Herran päivän koittoon.

Väinö Malmivaara 1933
uud. SV Lisävirsiä 1938, J. Haavio 1971, SV 2016

(53 = 50, 109, 250) Ruotsissa 1694-95 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

53

Mon-ta ih - mis-tä ar - mi - as
Mo-ni uu - pu - en vai - puu jo
Hen-ki saa syn-nis-tä he - rät - tää.
tiel - le, ja va - el - lus kes-ken jää.
Sil-lä pal - jon-pa on hou-ku - tus - ta,
vaa-raa, val - het - ta, myös kiu-sa - us - ta,
sen täh - den nyt val - vo - kaa.

2. Oma tahtomme on pettäväinen, / ja kuoleman ruhtinas, / joka saartaa ja voimalla iskee, / lie liiankin voimakas. / Viekö sielumme pois saaliinansa? / Ole valppaana kirkko, sen kansa. / Nyt nouse jo valvomaan.

3. Joku jos onkin uskoa vailla, / ei voita hän maailmaa, / heti syntiinsä suostuu ja sortuu, / sen polkuja noudattaa. / Hänen tahtonsa veltoksi muuttuu, / avoimuuttakin katseesta puuttuu. / Syy siinä on valvoa.

4. Salomo, jalo, tunnettu viisas / ja kuuluisa kuningas / koki hänkin sen kiusauksissa: / on mammona juonikas. / Omatunto kun hiljaa vain paatuu, / silloin väiinkin sankari kaatuu, / ei jaksa hän valvoa.

5. Toki Israel, valittu kansa / sai tietoonsa käskyt lain, / mutta vieraiden kansojen lailla / se syntiä teki vain. / Ja se omasta voimasta juopui / sekä Jumalan tahdosta luopui, / ei pystynyt valvomaan.

6. Herätä minut, laupias Herra, / niin vääryyden välttäisin. / Sitten lähtisin kaidalle tielle, / sen loppuun myös kulkisin. / Minun matkaani toivoa anna / sekä vaikeissa paikoissa kannaa, / niin jaksan taas valvoa.

Arkkipiirsi 1839

uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(54 = 116)

Saksassa n. 1480 / toisinto Etelä-Savosta

On vää-ryy - del - lä val - ta,
se ilk-kuu kaik-ki - al - ta,

se kas - vaa tai - vaa - seen,
vie mei - dät val - hee - seen.

Niin mo - ni tais - te - lut - ta väis -

tty ja vai-ke - nee, ei Her-ran oi - ke -

ut - ta tun - nus-ta ei - kä tee.

2. Me saalistajat loimme / maailmaan julman lain -
/ nyt vaurautta voimme / me koota vuorittain. / Lain
voima, oikeuskin / vain meille suoja on, / vaan köyhä
muuta tuskin / kuin rotta arvoton.

3. Siis köyhä niin kuin loinen / maailman jätteet syö,
/ vaan nähkää totuus toinen, / niin - nähkää Herran
työ: / ei tarttunut hän miekkaan, / vaan voitti kuitenkin,
/ kun riisti vallan viekkaan / kasvoilta naamarin.

4. Hän suostui ristin hirteen, / kurjinten syleilyyn,
/ ja hylkiöiden virteen / hän yhtyi särjettöön. / Niin
sydämeensä sulki / hän köyhät, sorretut, / toi vallan
valheet julki, / sen julmat ratkaisut.

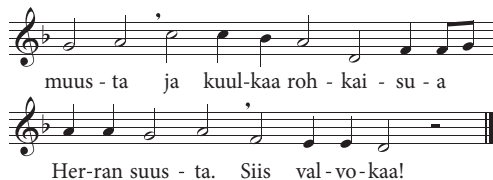
5. Hän sutten hampaat särki / vain hiljaa kärsien, /
niin sortokeihään kärki / katkaistiin hirmuinen. / Jo
vääryys kasvojansa / häpeillen peittelee / ja nousee
vaivaiskansa – / nyt päivä valkenee.

*Pekka Kivekäs Haqvin Spegelin ja Elias Lönnrotin virren pohjalta 1999
uud. 2016*

(55 = 99, 100) *Keskiajalta / Saksassa 1523 / toisinto Pohjois-Savosta*

55

Nyt he - rät - kää, te mur-heel -
li - set juu - ri ja muis-ta-kaa: on
Her - ran ar - mo suu - ri et - si - nyt
tei - tä yös - tä or - juu - den.
Hän ar - moon kan - taa, luo - pu - kaa nyt

muus - ta ja kuul-kaa roh - kai - su - a
Her-ran suus - ta. Siis val-vo-kaa!

2. Nyt herätäkää, kun armon valo hohtaa / ja syntisen
näin pimeässä kohtaa. / Aukaisee silmät sokaistuneet-
kin. / Siis seuratkaa nyt valoon Jeesustanne, / ettette
eksy, joudu suunniltanne. / Siis valvokaa!

3. Nyt valvokaa! Näin Jeesus pyytää teitä. / Ei särky-
neitä luotansa hän heitä. / Jo vaalenevat Luojan vai-
nriot. / Hän kutsuu kaikki tuomiolle kerran. / Syntiset
luottakaa vain armoon Herran. / Siis valvokaa!

4. Nyt valvokaa, te, kaipauksessanne, / niin ettei sam-
mu liekki lampustanne, / ja odottakaa Herraa saapu-
vaa. / Hän syyttääkin toivon, uskon jälleen / rohkais-
ten, muistuttaen ystäväilleen: / Siis valvokaa!

*Ludwig Andreas Gotter 1695, ruots. Mose och Lambsens visor 1720
suom. Halullisten seluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1891, VK 1938, L.-M. Renko 2015*

Saksassa 1540 / toisinto Pohjois-Savosta

Ah, ar-mon Her-ra su-loi-nen,
kun ku-mar-run ja huo-kai-len

nyt kuu - le huu - to - a - ni,
ja pu - hun puut - teis - ta - ni.

Näin hä - tä - ni taas pa - kot - ti ker -

jää - mään hel - mois - sa - si, pyy -

tä - mään ar - mo - a - si.

2. Kulkija olin huoleton, / en vaaraa nähnyt tiellä. /
Mahdoton tilanteeni on, / en sitä enää kiellä. / Sokea-
na en kulkea / nyt osaa avuttasi, / vaan eksyn polultasi.
3. Kun järjeltäni neuvon sain / taas nousta ylemmäksi
/ Siinailla, vuoriteillä lain, / tie muuttui hämäräksi. /
Murehtien nyt havaitsen, / taas olen eksyksissä. / En
oikein tiedä, missä.

4. Vaan viimein Pyhä Henkesi / paljasti sydämeni /
ja näytti turmelukseni, / löi maahan pyhyyteni. / Nyt
kauhistun ja masennun / vilppiä elämäni / ja pahaa
sydäntäni.

5. Edessäsi, oi Jumala, / alasti seison tässä / näin huo-
nona ja kurjana / rauhaasi etsimässä. / Nyt vaateta ja
ojenna / kätesi, nosta, kanno, / taivaasta toivo anna.

6. En osaa oikein rukoilla, / uupumus minut voittaa,
/ vaan saanhan silti huokaista: / armosi anna koittaa.
/ On voittoni, jos luoksesi / lopulta minut päästät / ja
tuomiolta säästät.

Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790

uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, J. Löytty 2015

(57 = 200)

Johann Georg Hille 1739 / toisinto Pohjois-Savosta

57

Tai - vai-nen tuo-ma-ri, oi - ke - a
 tuo - mi - ois - sa, ei tuo-mi - ol - ta
 pois - sa yk - si-kään ol - la saa,
 se kaik-ki saa-vut-taa. Mi - nu - a, Jee - sus,
 es - tä myös hen-gen kyl - myy - des - tä
 ja au - ta val - vo-maan niin, et - tä
 voi-ton saan, kun tais-te-lus - sa nään - nyn,
 puo - lee - si, Her - ra, kää - n - yn. Vain kuo - le -

ma - si on tur - va - ni ver - ra - ton.

2. Nyt, Vapahtajani, / kuin lapsi edessäsi / lähellä sydäntäsi / hartaasti rukoilen: / puhdistusta saastainen. / Kun omatunto soimaa, / suo verestäsi voimaa, / ja pilkkakruunusi / suo kunniakseni, / niin että voisin jatkaa / iloisin mielin matkaa / ja kerran luonasi / riemuitähtiä.

3. Siis palvelukseni / pyhitän Paimenelle, / hän johtaa laiturille / laumansa suuren luo. / Hän minun olla suo / myös siellä hoidossansa. / Siunattu Herran kansa. / Sen keskuudessa saan / asua ainiaan. / Jeesusta, joka antoi / kaikkensa, ristin kanto, / kaikkeni antaen / uskossa palvelen.

4. Siis aamen sanon nyt / ja veisaamasta lakkaan. / Ylistys Isän rakkaan / ei pääty kuitenkaan. / Näin vuoroin veisataan. / On Jumalalla valta. / Siis soikoon kaikkialta / nyt kiitos Isälle, / Pojalle, Hengelle. / Näin Kolminaisuus pyhä / ajasta aikaan yhä / hallitkoon kaikkia / maassa ja taivaassa.

Tuntematon, suom. F. Axberg 1783
 uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971

(58 = 17, 34, 39, 130)

Keskiajalta / Saksassa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Ka - rit - saa kat-so-kaam-me,
E - teen-sä as-tu-kaam-me,

Va - pah - ta - jaam-me tai - vaas-sa!
on sii - nä us - kon al - ka - ja.

Kään - ty-köön sy - dä - mem-me vää -

räs-tä oi - ke - aan, niin et - tä i - loit-

sem-me tur - va - ten Ju-ma-laan. Sie-

luum-me voi-maa saam-me ar-mon-sa vir-ras-

ta. Rie-mui-ten mais-ta-kaam-me e -

lä - män vet - tä rai - kas - ta.

2. Silloin kun itsestämme / pimeimmät puolet huomaten / virheemme ymmärrämme, / salassa niitä itkien, / Jeesusta katsokaamme, / hän päästön tarjoaa, / sen synneistämme saamme, / hän meidät armahtaa. / Näin virvoituksen suuren / suo sieluillemme hän, / myös uuden uskon juuren / ja taivaallisen elämän.

3. Siis valoon vedä meitä, / luoksesi, Jeesus, Mestari. / Vie meitä eksyneitä / juurelle pyhän ristisi, / ettemme harhailisi / erossa sinusta, / rakkautta pakenisi, / lohtua, armoa. / Opetä haavojasi / katsomaan, tuntemaan, / niin että kunniasi / näemme kerran loistossaan.

4. Suo ääntäsi jo kuulla / ja kasvojasi katsella, / tunnustaa sinut suulla / ja sydämellä uskoa, / että voin voittaa pelon / ja rauhan saavuttaa, / niin turvallisen elon / nääntyvä sielu saa. / Siis pyydän, Jeesus, yhä / sinulta vieläkin, / taivaassa että, Pyhä, / kasvosi viimein näkisin.

*Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2016*

Ahdistus

(59 = 36)

Hans Leo Hassler 1601 / toisinto Kalajokilaaksosta

59

On te - ke - mät - tä vie - lä
ja ai - van a - lus - san - sa

mun pa - ran - nuk - se - ni, Maa -
on ko - ti - mat - ka - ni.

il - ma i - loi - nen - sa mi - nu - a

vie - hät - tää, ja syr - jään jat - ku -

vas - ti i - äi - nen au - tuus jää.

2. Maan korven matkalainen / käyn eksesissä näin.
/ Pois kotilieden luota / pimeään yöhön jäin. / Niin
kolkkoa on kaikki, / tie umpeen tuiskuaa, / käyn yksin,
kohta sorrnun, / en löydä auttajaa.

3. Nyt pelkään, ettei kukaan / voi täältä pelastaa. / En
osaa sinne, missä / kuormansa purkaa saa. / On sie-
lu näännyksissä / ja ahdistaa nyt niin, / etten voi enää
nousta, / vaan vaivun murheisiin.

Ahdistus 93

4. Sinua kohti, Herra, / heikkona hapuilen. / Luo katse
sydämeeni, / sulata routa sen. / Rintaasi vasten paina,
/ niin että tunnen sun, / ja armon saatuani / kokonaan
rauhoitun.

Wilhelmi Malmivaara 1909
uud. J. Haavio 1971, J. Löytty 2015

(60 = 30, 118, 145, 185, 224, 231)

Jakob Regnart 1574 / toisinto Pohjois-Savosta

60

En, Jee - sus, rau - haa saa, en -

nen kuin au - ke - aa kär - si - mys -

te - si sy - vyys ja sy - dä - me - si

hy - vyys kos - ket - taa sy - dän -

tä - ni hoi - va - ten hä - däs - sä - ni.

2. Minua luoksesi / houkuta, Herrani, / huokaamaan
lakkaamatta / ja lepoon suostumatta, / ennen kuin sy-
dämeni / virvoitat lohdukseni.

3. Uskon ja tiedän sen, / en taakkaa syntien / voi omin
voimin kantaa. / Voit armahduksen antaa / ja päästää
kuormastani, / näin hoitaa ruhjeitani.

4. Kovemmin ahdistaa, / kun tuntea en saa / veresi
vahvaa voimaa, / haavaisi pisaroimaa. / Se sinuun yh-
distäisi, / janoista virkistäisi.

5. Verellä puhdistaa / minua saastaista, / uudista ih-
miseksi / kuvasi kaltaiseksi, / ja ole pyhytyeni, / iloni,
autuuteni.

6. Vain armo rauhoittaa / sydäntä uskovaa. / Näin jäl-
jessäsi lähdän / rakkautesi tähden / kärsimään vaivaa
tiellä, / kuljethan itse siellä.

Johan Holmberg 1745, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2015

Kustaa Penttilä 1928

61

O - len van - ki - na tääl - lä ja
ym - mär - rän sen, mi - tä kuo - le - man kor - pe - a
kul - jen. O - len kah - lei - den kan - ta - ja,
hoi - per - te - len, to - si on - nel - ta sie - lu - ni

sul - jen, kun aar - tei - ta maan py - rin
kuor - mak - si mat - kal - la kar - tut - ta - maan.

2. Hyvin tunnen jo turhiksi antimet maan, / jopa par-
haatkin arvottomiksi. / Ja kun turhia etsin, niin tuskia
saan. / Nekö kelpaavat lohduttajiksi? / Ja viihdynkö
näin, / kun on mahdollon kulkea taivasta päin?

3. Miten syntiä suosiva, vilpillinen, / perin uskon
matkassa pysyn? / Olen kristitty joukossa kristittyjen,
/ yhä maailman kiitosta kysyn. / Taas kauhistelen / tätä
kurjuutta luontoni valheellisen.

4. Yhä, Herrani, synneistä synteihin vie / katu tuttu,
kun käyn sitä pitkin. / Se on uusien raskaiden askel-
ten tie, / vaikka juuri sen itkuja itkin. / Näin matkalla
maan / kovin työstästä taakkaani raahata saan.

5. Tykö armosi istuimen ääneti käyn / kuten syntinen
nainen jo ammoin. / Näet, laupias Herrani, entisen
näyn: / polo ihminen, särkevin vammoin, / nyt luok-
sesi jään / sydän itkien tuskaani nyyhkyttämään.

6. Pysy luonani, laupeus loppumaton, / sinä kurjalle
anteeksi annat. / Tämä huolteni keskellä toivoni on: /
sinä armahdat, kuormani kannat. / Ja murheellisen /
otat luoksesi laaksosta kyynelien.

Eemil Ponsimaa 1921

uud. J. Haavio 1971, J. Löytty 2014

(62 = 89, 94, 160, 187)

Saksassa 1661 / Ruotsissa 1689 / toisinto Pohjois-Savosta

62

Jee-sus Kris-tus, san-ka-rim-me,
vyö-tä miek-ka voi-tol-li-nen,

Juu-dan vah-va lei-jo-na, Il-moi-ta nyt
as-tu a-las tai-vaas-ta.

it-se-si luo-ma-kun-nan Her-rak-si.

2. Katso, Kylväjä, nyt tänne. / Kuivuu oras, näantyy maa. / Kaste on vain kyyneleitä, / pellot orjantappuraa. / Jäämme valtaan kuivuuden. / Sallitko nyt, Jeesus, sen?
3. Jeesus, sinä lähdit kerran / pelastamaan maailmaa. / Saavu, onhan voitettulla / lupa huutaa voittajaa. / Astu keskellemme nyt, / hoida kansa kärsinyt.
4. Kerran voitat pahan vallan. / Miekkasi on rakkaus. / Voiman näytät kärsimällä, / ristissä on pelastus. / Kristuksesta, haavoistaan, / vuotaa rauha maailmaan.

Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Julkunen 2015

Alankomaissa 1539 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

63

Va-li-tan vai-vo-ja-ni
kun huo-kaan huo-lis-sa-ni

e-des-sä Ju-ma-lan,
kou-ras-sa kuo-le-man.

Vaan syn-ti si-too y-hä. Ar-

mah-da, Her-ra py-hä, ja

li-sää päi-vi-ä-ni, uu-

dis-ta e-lä-mä-ni.

2. Päiväni vaikka ovat / niin täynnä murhetta / ja kiusaukset kovat / alati huolena, / luonasi silti pysyn / ja turvapaikkaa kysyn, / olethan avun tuoja, / tuskissa varma suoja.

3. Kuin outo, mierolainen / nyt pyydän almua / tai sairas, horjuvainen / rukoilen: paranna. / En etsi menestystä, / kunniaa, ylennystä, / vaan sanaa, joka kantaa / ja turvan, levon antaa.

4. Ei taito lääkäreiden / voi tässä parantaa, / syy näiden kyyneleiden / syvältä korventaa. / Sielun ja ruumiin haavat / sinulta, Jeesus, saavat / hoidon ja parannuksen, / syntinen armahduksen.

5. Jumala, Vapahtaja, / nyt huudan hädässä: / Pois pahat henget aja / Hengellä Pyhällä. / Pelasta hukkumasta / ja hoida niin kuin lasta. / Suo elää toiveikkaana / ja kuolla autuaana.

*Hans von Gottingen 1520-luvulla, suom. VK 1701
uud. J. Haavio 1971, J. Löytty 2015*

(64 = 14, 26, 72, 166, 210)

Johann Crüger 1649 / toisinto Kalajokilaaksosta

64

Kie - too syn - nin an - sa
Kul - jin huol - ta vail - la.

mi - nut ko - ko - nan - sa kiu - sa -
Jou-duin saa - liin lail - la syn - nin

uk - si - neen. Voi - sin pyy - tää
sa - ti - meen.

ar - mo - a, mut - ta e - pä - us - ko
pai - naa. Jee - sus, voi - maa lai - naa!

2. Mitä tehdä voisi? / Kuka neuvon soisi / synnin vangeille? / Teenhän rakennusta / ilman perustusta / lentohiekalle. / Lähemmäs vie ristiä, / että sielu voiman saisi, / kahleet kirpoaisi.

3. Jospa armahtaisit, / tänne katsahtaisit, / Jeesus, auttaja. / Huokaan vaivassani / kuolemaisillani / maassa, tomussa. / Heikkoa jo armahda. / Pese minut synneistäni. / Ole ystäväni.

4. Kallis Vapahtaja, / luotasi et aja / nöyrää anovaa. / Voi, jos tämänlainen, / huono, horjuvainen / sinne päästä saa, / missä on jo varjoton / uuden elon aamun koitto, / rauha, ristin voitto.

5. Maailmassa, yksin, / huolin, kärsimyksin / täällä vaellan. / Jeesus, kuninkaani, / ainut valtiaani, / Herra kunnian. / Sinne vie, kun päätty tie, / missä kiitos kaikuu aina / eikä taakka paina.

*Maria Hedenqvist 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2014*

(65 = 85)

Johann Walter 1524 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

65
Nyt sy - vyy - des - tä
Syyli - syys hyö - kyy

mus-tas - ta y - ri - tän huu - taa,
aal - toi - na, mi - hin - kä voi - sin

suos-ta. Kun syn - ti - vyö - ryn
juos-ta?

al - le jää - en, Jee - sus, pää - se min - ne -

kään. Oi, kuu - le hei - kon huu - to!

2. Kuoleman porraspuuksi jäin, / en tiedä mistään muusta. / Katsahda, Herra, minuun päin: / kasvaako tästä puusta / nyt vielä kunnon versoa? / Armoosi anna juurtua. / Tee tästä uusi alku.

3. Olethan, Herra, luvannut: / saa apusi, ken anoo, / saa virvoituksen vaivatut, / suot juoda sen, ken janoo. / En pyytämästä taukoa / nyt armoasi, Auttaja. / Siis auta, nosta, kannaa.

4. Puu kuiva puhkee kukkimaan, / kun uudistat sen nesteet. / Niin minut muuta kokonaan, / pois raivaa kasvun esteet. / Puolesta puhu kuihtuneen, / hedelmää Hengen että teen. / Sanasta anna voimaa.

*Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, K. Pispä 2014*

(66 = 12, 156b, 167b)

Böömissä 1562 / toisinto Kalajokilaaksosta

66
Voi, mi-hin rauk-ka juok-si-sin ja
Maan ää-riin vaik-ka kul - ki-sin, niin

mis - tä a - vun sai - sin? kun
tur - haan va - el - tai - sin,

kal - liin ar - mon - ai - ka - ni tuh - la - ten käy - tin,

Her - ra - ni, tein tah - to - a - si vas - taan.

2. Oi Herra kärsivällinen, / eteesi täytyy tulla. / Maan tomu olen, syntinen / tunnolla tuomitulla. / Ei kukaan silloin kestäisi, / jos mukaan oikeutesi / murtaisit kuvan korren.

3. Lähtenä ole janoisen, / leipänä nälkäiselle, / kun eksyn korpeen syntien, / vie kodin kynnykselle. / Runkona oksaa ravitse, / sauvaksi tule heikolle. / Lain tuomiosta päästä.

4. Jo sydän kylmä sulata / ja aurinkona loista, / sokean ole valona, / vangitun kahleet poista. / Virvoita kuollut elämään, / vahvasta heikko kestämaan / ja hoida turvatonta.

5. Ah, sammuu uskonlamppuni, / jos sen et hoida tulta. / Yön varjot saartaa sieluni, / jos en saa voimaa sulta. / Sanasi anna valoksi / ja Pyhä Henki oppaaksi. / On suuri ikäväni.

*Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, VK 1938, VK 1986, J. Ikola 2015*

Jukka Jyrä 1999

67

Päi-vä päi-väl-tä vain pe-tyin
sii-hen, mi-tä sain näis-sä
pyör-teis-sä maan hul-lu-den. Sie-lu

hau-ras-tu-nut, mie-li maa-han tai-pu-nut
on-ko ai-na vain o-sa ih-mi-sen?
En jak-sa, Jee-sus, e-nem-pää!
Kuu-le köy-hää pyy-tä-jää: o-le
luo-na-ni, nyt on pi-me-ää!

2. Petyin vastauksiin, petyin tyhjänpuhujiin, / sanat onttoina vain kaikuiivat. / Kun sen taas ymmärsin, tulin alkuun takaisin. / Mistä löytyvät lauseet oikeat? / En jaksa, Jeesus, enempää! / Kuule köyhää pyytäjää: / ole luonani, nyt on pimeää!

3. Herra, luoksesi nyt tulen, kaikkeen pettynyt. / Olen tyhjempi kuin milloinkaan. / Vastaa kaipaukseen, tähän jokapäiväiseen, / opeta puhettasi kuulemaan. / En jaksa, Jeesus, enempää! / Kuule köyhää pyytäjää: / ole luonani, nyt on pimeää!

Jukka Jyrä ja Kaija Pispala 1999

Matthias Greiter 1525 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

68

Ju - ma-la, I - sä, ar-mah-da,
si - nu-a pyy-dän an - ta-maan
mi - nul - le o - le suo-pe - a, kun
an - teek - si syn - nit ko - ko-naan mi -
ker - jä - läi - sen lail - la
nul - le, köy - him - mäl - le,
kaik - ke - a hy - vää vail - la
ar - mo - a ker - jää väl - le.
Syy - li-nen o - len syn-tei-hin, näin
ru - koi - len nyt kui - ten - kin: Ju -
ma - la, sää - li mi - nu - a, ja

pa - hat työ - ni u - noh - da, ne
hei - tä sel - käs taak - se.

2. Kuin varjo olen ihmisen, / en luottamuksen arvoisen. / Vääryyteen tuskin puutun, / vaan paikoilleni juutun. / Sokea, kuuro, tunnoton / ja tyhjä sydämeni on. / Lieneekö syyllisellä / nyt syytä ylvästellä? / Kun puutetta on pyhyyskin, / syntini millä peittäisin? / En edessäsi seisoa / tohtisi, ellet armahda / Jeesuksen nimen tähden.

3. On sydämeni kipeä, / kun laupeuden lääkettä, / Jeesusta ainoastaan, / en huoli, ota vastaan. / En hänen ristinarmoaan, / en lahjavanhurskauttaan / sydämen kätköön paina, / vaan unohdan ne aina. / Näin sisäisesti surkastun / ja Jumalasta vieraannun / itseni valtaan vajoten, / vapaaksi luotu ihminen / vaellan orjuudessa.

4. Nyt Jumalani, tähän jään / neuvottomana itkemään. / Syyn tiedät murheeseeni, / kun katsot sydämeeni. / Suunnaton synnin kuorma on, / sen kantaja on voimaton, / ja vastuu synneistäni / lyö tomuun elämäni. / Käteni painan suulleni, / vaikenen, pyydän nöyrästi: / kääntäisit katseen laupiaan / puoleeni, että lohdun saan, / anteeksi aivan kaiken.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015

(69 = 32, 126) *Wolfgang Dachstein 1525 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta*

69

Her - ram-me, kat - so mei-dän
 kur-juut-tam - me ja sää - li suur - ta
 voi-mat-to-muut-tam-me. Luo kat-se mi-nuun,
 mur-heen a - lai-seen ja sy-dä-me - ni
 tus-kaan sa - lai-seen.

2. Rakkautesi liitä sydämeni / ja täytä armollasi köyhyyteni, / pois pyyhi epäuskon pimeys, / myös huoli, heikkous ja kärsimys.

3. On lupauksen sana murheisella: / On tuskan alla valta Jeesuksella. / Ei auta työ, ei oma voima muu. / Vain Kristus auttajaksi kirkastuu.

*Bengt Jonas Brantberg 1745, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2014*

(70 = 3)

Heinrich Albert 1641 / toisinto Raumalta

70

Sär-ky-köön nyt sy-dä-me - ni
 Tus-ki - ne - ni, huo-li - ne - ni
 ko-vuut-tan - sa it - ke-mään. Syn-ti -
 to-muun as - ti pai-nan pään.
 e - ni syy-tös kan-taa maas-ta y - lös
 tai-vaa-seen. Ku-ka sie - lun rau-han
 an - taa? Mi-tä vai - vas - sa-ni teen?

2. Minne voisin päästä pakoon, / hylätyksi kun näin jään? / Sieluparka kiiruhtakoon / vaikka korven pimeään / taikka sinne, missä pauhaa / merten kuohu väkevä, / sielläkään ei anna rauhaa / silmä kaikkinäkevä.

3. Kuulen, Herra, vaivassani / kuinka kutsut minua, / tahdot käydä rinnallani, / ristin luokse ohjata. / Risti kertoo, ettei soisi / kurjimmaankaan kuolemaa / etkä minuakaan voisi / hädässäni unohtaa.

4. Mitä kutsuusi siis vastaan? / Tiedän, olet Isäni, /
joka eksynyttä lastaan / lempeästi huuteli, / kun hän
kulki synnin teitä / armoasi tuhlaten. / Lastasi et nyt-
kään heitä. / Uskoa jos voisin sen.

*Jonas Hellman 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2011*

(71 = 248)

Saksassa 1524 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Muis - te - len, Jee - sus, haa - vo - ja
pii - naa - si, piik - ki - kruu - nu - a

ja kuor - maa kan - ta - maa - si,
ja ko - vaa kuo - le - maa - si.

Sait hir - mui - ses - sa ki - vus - sa tus -

ki - en puus - sa riip - pu - a, kun

pa - huut - ta - ni kan - noit.

2. Voi sydäntäni ylpeää / ja itsevarmuuttani. / Kun
kuljen, synnin jälki jää, / on syytös vaivanani. / Pois
työnsin rakkautesi / ja torjuin kalliin veresi, / henkesi
vaikka annoit.

3. Nyt laskeudun häveten / ristisi juureen maahan. /
Luo armahtajan vaivainen / synteineen tulla saahan?
/ Kirvoitat pahan pauloista. / Sinulle olkoon kunnia. /
Vain tomu olen, tuhka.

4. Kun entistä ja nykyistä / katselen elämäni, / niin
sydäimestä, syvältä, / soi ylistyksen ääni. / On armos-
sasi pelastus / ja syntiselle armahdus. / Pois väistyy
kuolon uhka.

5. Oi Herra, ilo itkevän / ja lohtu huokaavaisten, /
polvistun edessäsi näin / seurassa samanlaisten / vai-
vaisien ja kurjien, / heikkona sinuun turvaten, / vaan
aivan autuaana.

6. Itsesi annoit, Jumala. / Nyt kiitos, Vapahtaja! / Suo
sydämesi suojassa / minulle rauhan maja. / Saan sil-
loin työssä, levossa / veljenä sinut tuntea / ja armon
ruhtinaana.

*Peter Werwing 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2011*

(72 = 14, 26, 64, 166, 210)

Johann Crüger 1649 / toisinto Kalajokilaaksosta

72

Ar - ki - huol - ten al - la,
 Tai - to - ni on pie - ni.

tiel - lä vai - ke - al - la taas - kin
 U - sein huk - kuu tie - ni, syr - jään

tai - val - lan. Au - ta, Jee - sus,
 hor - jah - dan.

löy - tä - mään as - ke - lil - le lu - jaa

poh - jaa. Kul - ku - a - ni oh - jaa.

2. Kotona ja työssä, / päivässä ja yössä / auta muis -
 tamaan: / tarpeen on vain yksi. / Syrjään siirretyksi
 / huolet silloin saan. / Matkalamppuun hiipuvaan /
 usko, toivo valon luokoon, / rakkaus voiman tuokoon.

3. Vaikka yö nyt koittaa, / uupumus jo voittaa, / vielä
 pyytelen: / Tule yönkin teille, / syli uupuneille / avaa
 siunaten. / Pelkään päivää tulevaa - / tule, Kristus,
 huomiseenkin, / kaikkeen, mitä teenkin.

4. Jos saan sisukkuutta / suunnitella uutta, / anna vii -
 saus / jättää kuoret kuolleet, / löytää silmut tuoret, /
 nähdä sarastus. / Sanan lujaa kallio / luokoon vahvan
 perustuksen, / armo uskalluksen.

*Päivi Niemistö 2000**Jaakko Löytty 1986*

73

Ju - ma - la - ni, Ju - ma - la - ni,
 mik - si mi - nut hyl - kä - sit? Et - kö kuul - lut
 huu - to - a - ni, ek - sy - neen kun u - noh - dit?

2. Jumalani, Jumalani, / öin ja päivin vaikeroin. / Ah -
 distus on vieraanani, / varjoni vain nähdä voin.

3. Jumalani, Jumalani, / minä olen mato maan. / Kyl -
 mä multa, kuolemani / pitävät jo otteessaan.

4. Jumalani, Jumalani, / älä jätä minua. / Olet ainut
 auttajani. / Muista minut, armahda!

Jaakko Löytty 1986

Saksassa 1500-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

74

Kun mur-het-ta-ni kan-nan
huo-maa-si, Her-ra, an-nan

ja pel-kään kuo-le-maa,
sen, mi-kä ah-dis-taa

miel-tä-ni päi-vin, öin: pa-

hoi-hin töi-hin suos-tuin ja

hy-vät lai-min-löin.

2. Siis auta, Herra, tästä, / kun olet voimakas. / Jos kutsut elämästä, / niin ole laupias. / Suo, että turvan saan / Vapahtajasta silloin / ja hänen haavoistaan.

3. Vaan voittamattomalta / kuormani tuntuukin. / Mitenkä paaden alta / sinulle huutaisin? / Ääneti maakaan näin, / hievahtamatta aivan, / vaan katson sinuun päin.

Jaakko Haavio 1971

(75 = 106, 151, 155, 204, 209, 212)

Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

75

Her-ra, mi-nä mul-ta maan,
hä-din tus-kin ään-tä saan

Va-pah-ta-ja, ja-lois-sa-si
pyy-tääk-se-ni ar-mo-a-si.

Lii-kut-ta-koon köy-hyy-te-ni

sy-dän-tä-si, Jee-suk-se-ni.

2. Niin kuin avoin kirja on / elämäni edessäsi. / Tiedät, kuinka kelvoton / olen ollut ystäväsi: / pettänytkin auttajani. / Olen uupumaisillani.

3. Käskyistä tietoinen / olin niitä rikkoessa. / Tuska salpaa sydämen / syllisyiden runnellessa. / Säikyn omaa varjoani, / tuskin tunnen kasvojeni.

4. Synnin kierre sitovin / kiristyy jo tiukemmalle. / Valheitteni verkkoihin / jäin ja painun pinnan alle. / Näinkö hukun kaikkini? / Jeesus, riennä avukseni!

5. Anna aamun sarastaa / minullekin ristin alla. / Armostasi toivon saa / kelvottomat kaikkialla. / Päivittäin suo irti päästä / elämästä itsekkästä.

6. Hengelläsi vahvista / häilyväistä sydäntäni. / Uskol-
linen auttaja, / pysy aina vierelläni, / että muita rakas-
taisin, / armahdettu olla saisin.

*Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015*

(76 = 87, 93)

Saksassa 1533 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

76

Si - nu - a, Jee - sus, lä - hes -
kun ru - ko - uk - seen hil - jen -
tyn. Rau - hoi - ta sy - dä - me - ni,
nyn le - po - a saa - dak - se - ni.
Rin - taa - si an - na no - ja - ta, us -
kos - sa ai - na kat - sel - la rak -
kai - ta kas - vo - ja - si.

2. Kun itken kurjaa elämää, / niin näytä kyyneleesi, /
tai kiusaus kun yllättää, / muistuta kärsineesi / kauhut
ja tuskan katkeran / Getsemanen ja Golgatan. / Loh-
duta rauhallasi.

3. Näin hitaana ja huonona / luoksesi tohdin tulla, /
sokeana ja kuurona, / mielellä jaetulla. / Ahdistettuna
rukoilen, / armahda, nosta syntinen / jaloilleen jälleen
kerran.

4. Kun olen tottelematon, / horjuva, houkkamainen,
/ petollinen ja uskonon / ja syntiin taipuvainen, / vain
sinä saatat armahtaa / ja kotiin saakka kuljettaa / kuo-
leman varjon mailta.

5. Minua estä ihmisten / vikoja tarkkaamasta, / turhi-
en juorupuheiden / perässä juoksemasta, / kun omis-
sani kyllin on, / kilvoitukseni kelvoton. / Sen tiedät,
Jeesus, kyllä.

6. Siis kiireisesti pakenen / luo armoistuiimesi. / Suo
jääää epäuskokoisen / ja heikon lähellesi. / On tässä hei-
kon väkevyys, / nälkäisen yltäkyläisyys: / saan olla
omanasi.

*Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Pispä 2011*

Strasbourgissa 1577 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

77

Nyt Ju-ma-lal-le nöy-räs-ti
En e-des muis-ta si-nu-a,
suu-rek-si hä-pe-äk-se-ni
kun tah-dot aut-taa mi-nu-a,
tun-nus-tan kur-juu-te-ni.
vaan sul-jen sy-dä-me-ni.
Ja o-maa miel-tä seu-ra-ten
teen, mi-tä tah-don, vas-taa en,
kun kuu-len si-nun kut-su-van.
Vaan o-man-tun-non vai-men-nan

ja pa-ke-nen näin, Her-ra-ni,
pois luo-ta-si ja paa-du-tan
taas mie-le-ni.

2. On toisinansa halua / luoksesi tulla, Jumala, / suostua lapseksesi, / vaan piittaamaton luontoni / halveksii rakkauttasi / ja hylkää hyvytesi. / Näin ilman armoasi jään / pauloihin mielen itsekkään. / Kun omin voimin ponnistan, / vain syvemmälle vajoan / ja sinne jään. / Niin syntisen kuin leikiten / vie myötään pyörre himojen.

3. Tällainen on nyt tilani. / Lienenkö sinun armosi / torjunut tyhmyydessä? / Lahjaksi elämäni sain, / sen kevyesti tuhlaan vain, / on tyhjä sydämessä. / Vaan kuitenkin nyt rukoilen / ja katson läpi kyynelten / taas kasvojasi, Auttaja. / Et, Isä, hylkää minua. / Kun Jeesuksen / sain veljeksi, hän vapautti, / ja pahan voima raukesi.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, K. Pispala 2014

Keskiajalta / Johann Walter 1524 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

78

Ka - rit - sa kal - lis, kuu - let -
han, on tie - ni ah - das, vai - ker -
ran. Syy ras - kas rin - taa - ni nyt
kai - vaa: kyl - myyt - tä tun - nen, tun - non
vai - vaa ja puu - tos - ta.

2. Luo puoleeni nyt katseesi, / kun eteesi tuon syntini.
/ Pois ethän heitä etkä paina, / näin pyydän, muistuta
myös aina / haavoistasi.

3. Karitsa kallis, armahda, / en muuta voi kuin huo -
kailla. / Vain sinä nostat, kuorman kannat, / toivotto -
malle toivon annat / ja rakastat.

4. Myös muista muutkin lapset maan, / osoita suunta
oikeaan. / Apua älä keltään kiellä, / puoleesi että löytää
tiellä, / oi Karitsa.

*Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2015*

Jaakko Löytty 1988

79

Tuo - mit - se, Her - ra, tee niin kuin
tah - dot, sii - hen on si - nul - la
val - ta. Syn - ti - ni taak - ka
maa - han jo pai - naa. Pää - sen - kö
kos - kaan sen al - ta?

2. Tuomitse, Herra, virheeni kaikki, / puutu jo turme -
lukseeni. / Sinua vastaan, myös lähimmäistä, / tunnus -
tan taas rikkoneeni.

3. Armahda, Herra, Kristuksen tähden, / anteeksi
kurjalle anna! / Ei ole muuta toivoa täällä, / ellet nyt
lastasi kannan.

Jaakko Löytty 1988, uud. 2015

(80 = 84, 176)

Heinrich Albert 1640 / toisinto Lounais-Suomesta

80

Ris - tin luo - na ank - ku -
Myrs-kyn kul - je - tet - ta -

ris - sa lai-van ol - la pi - täi - si.
vis - sa a - je - leh - tii pur - te - ni.

Lä - pi tuul - ten, aal - lo - kon

vai - ke - a - ta pa - luu on.

2. Aalto nousee, myrsky pauhaa, / veden varaan vajoan. / Valheellista mielenrauhaa / lohdukseni tavoitan. / Herra haaksirikkoisten, / auta, että huku en.

3. Jeesus, tunnen kaipausta, / omaksesi haluan, / mutta toista ajatusta / hetken päästä noudatan; / epävakain sydämin / huojun edestakaisin.

4. Anna, Herra, päivän koittaa / sydämeni pimeään, / jolloin armon valo voittaa, / jolloin omaksesi jään. / Kuule, auta, paranna, / hoida rakkaudella.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745

suom. Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790

uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, K. Pispala 2012

(81 = 27, 201)

Burkhard Waldis 1553 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

81

Pi - tää - kö tääl - lä ruu - at -
nos - ta - jaa vail - la va - jo -

ta ja ja - noi - se - na ai - van Täy -
ta kul - ki - jan al - la vai - van?

tyy - kö sy - dä - me - ni näin kuin van - gin

taak - kaa kan - taa? Kat - sah - da, Her - ra,

tän - ne - päin, voit aut - taa, tur - van an - taa.

2. Tunnethan toivottomuuden, / kun murhe painaa mieltä / ja miten heikkouskoisen / on työläs nousta sieltä. / Sen näkee sinun silmäsi, / ja tiedät, mikä kai-puu / on rinnassani alati, / kun toivon säde haipuu.

3. Vapahda tästä hädästä / ja auta, Jumalani. / Suo muru taivaan leivästä / ja ruoki sieluani. / Elämän ve-den pisara / vuodata huulilleni, / ja armollasi paranna / tuskainen sydämeni.

4. Näin täytä tyhjä sieluni / jo tuntemisellasi, / ja raskas epäuskoni / pois nosta voimallasi. / Suo Pyhän Hengen johdattaa / eteesi, Vapahtaja, / niin luonasi voi unohtaa / vaivansa vaeltaja.

5. Rakastamaan ja uskomaan / sytytä sydämeni. / Sinussa lepoon, toimintaan / johdata askeleni, / niin että rakkauttasi / heijastaa voisin aina. / Ikeesi alla, Herrani, / ei päivän kuorma paina.

Johan Holmberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2013

Burkhard Waldis 1553 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Sun lä - hel - le - si, Her - ra -
E - lä - män uu - den voi - mi -

ni, i - kä - voi - köy - hä sie - lu - ni,
a si - nus - ta mi - nuun vuo - da - ta

ir - ro - ta mi - nut muus - ta. Pois
kuin ok - saan vii - ni - puus - ta.

rai - vaa es - teet tiel - tä - ni ja lii - tä

mi - nut it - see - si. Suo o - saa e - lä -

mäs - tä uu - des - ta, läm - pi - mäs - tä.

2. Milloinka lohdutuksen saan? / Milloinka ryhdyt purkamaan / kuormaani ahdistavaa? / Jos äänesi vain kuulisin, / niin riemuitsevin sydämin / sydäntäs rakastavaa / vain ylistäisin hartaasti: / kun kerjäläisen rikkaaksi / teet laupeudessa / ja puet riisumasi.

3. Tee, Israelin vartija, / Immanuel, sen auttaja, / nyt ihme kaipaamani. / Näin yössä pyydän apua: / herätä jälleen toivoa / minunkin sielussani. / Armahdat nälkään nääntyvää, / ei sairas hoitamatta jää, / kun autat, ystäväni, / ja muistat hädässäni.

4. Ken anoo, sille annetaan. / Näin lupaat, siihen luottaa saan / myös minä puutteissani. / Siis opettelen anomaan / ja sanoihisi tarttumaan / nyt ahdistuksissani. / Kuin muinoin äiti Kaanaanmaan / puoleesi käännyn huutamaan. / Jään kättä kurkottamaan, / ja yhdyn pyyntöön samaan.

Johann Ludwig Allendorf, ruots. 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2016

(83 = 119)

Saksassa 1533 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

83

Puo - lee - ni, Jee - sus, kat - so
on kiel - tä - jä ja luo - pi -

jo, kun e - des - sä - si täs - sä
o ar - mo - a ker - jää - mäs - sä.

Jos et voi e - nää ar - mah - taa, jos

lau - pe - ut - ta - si en saa, niin

hu - kun syn - tei - ne - ni.

2. On mittaamaton velkani, / en sitä saata maksaa. /
Mieltäni painaa raskaasti. / En millään tahdo jaksaa.
/ Useinhan tahallanikin / Jumalan mielen vihoitin, /
uskottomasti elin.

3. Siis ole kärsivällinen, / suo armon synnit peittää. /
Voit syntisraukkaa säälien / pois velkakirjan heittää. /
Armahda köyhää kerjääjää / ja puolustajakseni jää /
Jumalan vihaa vastaan.

4. Minua auta uskomaan / anteeksiannon sana, / toi-
vossa auta kulkemaan / tien kaidan matkaajana. / Ja
vaivan jälkeen voitto suo. / Vie pyhän istuimesi luo /
veisaamaan kiitosvirttä.

*Jonas Hellman 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2013*

(84 = 80, 176)

Heinrich Albert 1640 / toisinto Lounais-Suomesta

84

Sal - li, Jee - sus, et - tä
kas - voil - le - ni lan - ke -

sai - sin vil - pit - tö - män sy - dä - men,
ai - sin ar - mah - dus - ta a - no - en.

Si - sim - pää - ni kos - ke - ta

Py - hän Hen - gen voi - mal - la.

2. Vetten ääreen johdat sinä, / hyvä Paimen, laumasi.
/ Mutta usein eksyn minä / aavikolle luotasi. / Ohdak-
keisen laitumen / tyhmyyttäni valitsen.

3. Armosi on pysyväistä, / etkä hylkää milloinkaan. /
Mutta tätä itsepäistä / sekään ei saa uskomaan. / Häi-
lyväinen mieli on / epäilevä, rauhaton.

4. Henki voiman, lohdutuksen, / neuvo rukouksen
tie. / Armoon ylösousemuksen / minut uudista ja
vie. / Vaienna jo valitus. / Voimaksi tee heikkous.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745
suom. Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, K. Pispa 2012

(85 = 65)

Johann Walter 1524 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Ei ku - kaan kut - su
Jää kau - kai - sek - si

har-taam-min kuin si - nä, Jee - suk -
kui - ten - kin ää - ne - si, pai - me -

se - ni. Niin u - sein si - tä
ne - ni.

pa - ke - nen tai o - len ko - va kor - vai -

nen, en seu - raa jäl - ki - ä - si.

2. Näin itsekästä sydäntä / ei liene kellään muulla, /
kun neuvojasi hyviä / ei halua se kuulla. / Se puolus-
telee pahuuttaan / ja peittää aikomuksiaan / ja punoo
juoniansa.

3. Sen kovuutta en rikki saa, / ei mikään sitä murra.
/ Se Jeesuksenkaan kuolemaa / ei oikein osaa surra. /
Nyt mietin, kuinka muuttua / voi mieli kylmä, kankea
/ ja tulla nöyremmäksi.

4. Kun armoasi minulle / kuitenkin olet suonut / ja
minä aina sinulle / niin paljon vaivaa tuonut, / kun
sait jo kyllin kärsiä, / suo, etten uutta ristiä / sinulle
rakentaisi.

5. Vain sinä synnin kokonaan / voit verelläsi pestä, /
niin että riemuita taas saan / täydestä sydäimestä. / Siis
anna mielen puhtaus / ja uskollinen kilvoitus, / paran-
na sielun haavat.

6. On luona armoistuimen / niin autuasta olla, / kun,
Vapahtaja syntisten, / et kosta tuomiolla. / Siis lähel-
lesi, Jeesus, jään / nyt iloani itkemään / ja viiivyn siinä
aina.

Olof Gren 1745
uud. W. Malmivaara 1891, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2015

Piae cantiones 1582 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

86

Nyt maa - il - man ah -
Se viet - te - lee ja
dis - ta - van pois hää - tää tah - don
lu - pai - lee, vaan Jee - suk - se - ni
juo - ni - en - sa täh - den.
seu - raan sil - ti läh - den.
Maa - il - man meil - le suo - ma
or - juu - den kyy - nel - juo - ma
vain pet - tää, en - kä saa - ta
sen ää - rel - lä vii - vy - tel - lä.

Nyt pol - ku - na on oi - ke - a
tie koh - ti tai - vaan maa - ta.

2. Turmeltumus, sen asumus / on ristiriitaisessa rinnassani. / Kun voitaa sen, taas havaitsen: / se päätään nostaa kiusauksissani. / On rauha Jeesuksessa, / ja häneen turvatessa / sarastaa päivän koitto. / Siis iloitsen, kun taistellen / käyn tietäni, ja toivoni / on taistelussa voitto.

3. Vei kuolemaan niin katkeraan / ristille tiesi, rakain Jeesukseni. / Haavasi saa nyt vahvistaa / minua alla ahdistuksieni. / Sait tuskan maljan juoda, / kun tahdoit meille suoda / synneistä armahduksen. / Siis seisahdun ja polvistun / näin eteesi, ja sieluni / saa rauhan, puhdistuksen.

4. Niin iloisin käyn sydämin / kun, Jeesus, kuljet tässä rinnallani. / Se lohdutus ja huojennus / on murheissani, kiusauksissani, / kun kuormiani kannat / ja uuden voiman annat, / virvoitat matkalaisen. / Jeesukseni, seurassasi / näin uskossa ja toivossa / käyn loppuun matkan maisen.

5. Nyt Isän maa jo kangastaa. / Luoksesi, Jeesus, sinne tulla saanko? / Kun matkan pää jo häämöttää, / sen ihanuuteen minut saatetaanko? / On kaipuu kahlehtinut / sen kirkkauteen minut. / Odotan noutajaani. / Kun matkaa teen ja Jeesukseen / jos uskallan, niin saavutan / taivaisen kotimaani.

*Halullisten seluain hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013*

(87 = 76, 93)

Saksassa 1533 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Ke - nen - kä sy - dän kyl - mem -
pa - has - sa kiin - ni a - la -

pi kuin mi - nun ol - la voi - si,
ti juu - ri - aan myö - ten oi - si?

U - noh - dan u - sein Jee - suk - sen ja

ris - tin - kär - si - myk - si - en syyn

siir - rän mie - les - tä - ni.

2. Välillä, Herra, häpeän, / kun turvaan hyvyiteesi. / Vain hetken ohikiitävän / huomasin kyöneleesi, / ja kiireisiini vedoten / ristisi luota pakenen / taas niin kuin aina ennen.

3. Sinua suotta syyttäisin / kolhuista elämäni, / kun itse jälleen tarjoilin / kahtaalle sydäntäni. / On sinun voima, kunnia / ja minut valta tuomita / – tiedähän itse, mistä.

4. Jaksatko vielä kärsiä / maan päällä minunlaista? / Kun väärään suuntaan elämä / vie jälleen turhamaista. / Voisitko kääntää luoksesi, / oi Jeesus, vaellukseni, / kulkemaan taivaan tietä?

5. Tahtoosi taipuvaiseksi / tee minut armollasi, / ja te - kohurskauteni / paljasta toimistani, / niin etten muilta vaatia / elämää saata sellaista, / mihin en itse pysty.

6. Minulle risti rakkaaksi / tee, etten pakoon juokse. / Taluta, ohjaa kulkuni / Siionin vuoren luokse. / Suo kasvojas katsellen / ja tahtoasi kysyen / tyyntyä omaksesi.

*Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015*

Jouko Mäki-Lohiluoma 2000

Jos lie-nen jos-kus us-ko-nut,
Kun mie-tin tä-tä e-lä-mää,

nyt kaik-ki se on men-nyt. Kuu-
niin vih-doin myön-nän sen nyt.

let-ko kuin-ka huo-kauk-sin ja pa-kah-tu-vin

sy-dä-min näin, Jee-sus, ru-koi-len nyt.

2. Ei lapsellinen uskoni / tuo epäilystä kestä, / vaan nähdessään sen tulevan / pois väistyy sydäimestä. / Sinua, Jeesus, epäilen, / kun kärsimystä ihmisten / vain katsot etkä estä.

3. Sen kuitenkin nyt ymmärrän: / ei ole turvaa muuta / kuin yli sotatantereen / katsoa ristinpuuta. / Vain matkan päästä nähdä sen, / vaan pelkään, että loitto-nen / pois, kohti surman suuta.

4. Anteeksi anna syntini, / myös suurin synneistäni, / se, etten usko kenenkään / kuulevan pyyntöäni. / Vaan silti, kun taas kompastun, / helmaasi, Jeesus, tarrau-dun / kuolemanhädässäni.

5. Armahda, Herra, armahda / lastasi oikukasta, / ja pelasta, jos kerran voit, / laivasta hukkuvasta. / Jos rakkauden kadotin, / jos vaikka kuolee uskokin, / en lakkaa toivomasta.

Jouko Mäki-Lohiluoma 2000

(88b = 2, 31, 40)

Alankomaissa 1647 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Jos lie-nen jos-kus us-ko-
Kun mie-tin tä-tä e-lä-

nut, nyt kaik-ki se on men-nyt.
mä, niin vih-doin myön-nän sen nyt.

Kuu-let-ko kuin-ka huo-kauk-sin ja

pa-kah-tu-vin sy-dä-min näin,

Jee-sus, ru-koi-len nyt.

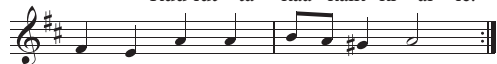
Armo

(89 = 62, 94, 160, 187)

Saksassa 1661 / Ruotsissa 1689 / toisinto Pohjois-Savolta

Ai - ru - et, nyt mait-ten ää-riin
Kuu-lut - ta - kaa kaik-ki - al - le:

rau - han juh - laa soit - ta - kaa.
Kan - sat ko - koon saa - pu - kaa.

Juh - la al - kaa Sii - o - nin

pi - doin yl - tä - kyl - läi - sin.

2. Tulla saatte, kaikki luodut, / jälkeläiset Aadamin.
/ Sovituksen päivä koitti / syntisille viimeinkin. / Älä
enää pakene, / pelätä ei tarvitse.

3. Ontuvat ja raajarikot, / köyhät, maahan poljetut, /
mykät, sokeat ja kuurot, / kaikki juhlaan kutsutut, /
syökää nyt ja nauttikaa / maitoa ja hunajaa.

4. Herramme on huonoillekin / runsaan pöydän kat-
tanut. / Tulla rohkenemme mekin, / kujiltamme kut-
sutut. / Armon ovi aukeaa, / jokainen nyt tulla saa.

Arkkipiiristä 1786

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

Armo 135

(90 = 19, 96, 131)

Johann Rudolph Ahle 1664 / toisinto Raumalta

On - ne - a ei suu-rem-paa,
lau - maan-sa kun joh-dat - ta

Jee - sus, hy - vä Pai - me-nem-me,
var - ti - ja - na sie - lu - jem-me.

Mei - tä kut - suu o - mak - sen - sa,

suo-jaan, hoi - toon rak - kau - ten - sa.

2. Johda erämaasta pois, / kuiva on sen laidun meil-
le. / Siioniin kun päästä vois, / maille kukkaan puh-
jennelle. / Haavojesi olla anna / toivomme ja taivaan
manna.

3. Ristin varjoon näytä tie, / ettei helle polttaa saisi. /
Peittele ja suojaan vie, / ettei halla kohmettaisi. / Mei-
dät, janoavat, juota / lähteestäsi, ristin luota.

4. Uupuneita lampaita / kannaa, Paimen, voimallasi.
/ Lähellesi kokoa / pienimmätkin karitsasi. / Vihdoin
saata suojaisille / taivaan ikilaitumille.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2014

Burkhard Waldis 1553 / toisinto Etelä-Savosta

91

Tul-kaa työ-tä te-ke-väi-set,
ar-mah-dus-ta et-si-väi-set,
kaik-ki, kaik-ki taa-kan kan-ta-
kuor-man, kuor-man al-la hor-ju-
jat, Her-ra Jee-sus kut-suu mei-tä
o-miin toi-hin ek-sy-nei-tä, sy-dä-
men hän vir-voit-taa, hei-kon us-kon
vah-vis-taa, tun-tee mat-kan, tun-tee
mat-kan kul-ke-mam-me,

nos-taa taa-kan har-teil-tam-me. Hel-pot-
tuu jo päi-vän hel-le. Kii-tos ol-koon,
kii-tos ol-koon Jee-suk-sel-le.

2. Katsot, Jeesus, säälivästi / puoleen, puoleen köyhän syntisen, / kutsut häntä lempeästi / tieltä, tieltä synnin vaarojen. / Luoksesi en löydä minä, / ellet johda sinne sinä. / Tartu käteeni ja vie, / ole, Jeesus, itse tie. / Sinne käännä, / sinne käännä aina mieli, / missä kiitosta soi kieli, / missä pyhät Pyhän kohtaa. / Voiton kruunu, / voiton kruunu siellä hohtaa.

3. Taakka suloinen ei paina, / milloin, milloin meille annat sen. / Jeesus, pitkäperjantaina / kannoit, kannoit kuorman syntien. / Jäljissäsi käyden löydän / taivaallisen juhlapöydän. / Pääsen suureen kunniaan: / ystäväsi olla saan. / Veisaan virttä, / veisaan virttä Karitsalle. / Pyyntö nousee Jumalalle: / anna minun ottaa vastaan / yksin armo, / yksin armo ainoastaan.

*Tuntematton pohjoismaalainen, suom. viim. 1786
Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, J. Löytty 2014*

Martti Hemminki 2000

92a

Huo-neen ris - tin hil - jai -
ru - ko - uk - sen sa - lai -
suu - teen Kris-tus meil - le val - mis -
suu - teen sär - ky - nei - tä joh - dat -
taa, Kuor-man al - la uu - pu -
taa.
nein-kin le - po - pai - kan siel - lä saa.

2. Siellä Kristus siunaa meitä / levollaan ja rauhallaan.
/ Ketään ei hän yksin heitä / epätoivoon uupumaan. /
Vaatimusten ahnaat äänet / vaientaa hän kokonaan.
3. Kivun, tuskan raskaan taakan, / pimeämme salai-
sen, / syytöstemme kivikuorman, / elämämme sairau-
den / hartioilleen Kristus ottaa / alimmaksi taipuen.

Jouko Ikola 2000

(92b = 192, 206)

Ruotsissa 1697 / toisinto Pohjois-Savosta

92b

Huo-neen ris-tin hil - jai-suu-teen
Kris-tus meil - le val - mis - taa, ru - ko -
uk-sen sa - lai - suu-teen sär - ky - nei - tä
joh-dat-taa. Kuor-man al - la uu - pu -
nein-kin le - po - pai - kan siel - lä saa.

(93 = 76, 87)

Saksassa 1533 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

93

Ris - til - le nos - tan kat - see -
A - pu - si an - na, Her - ra -

ni ja huo - kaan Jee - suk - sel - le:
ni, kur - jal - le syn - ti - sel - le.

On e - des - sä - si uu - pu - nut, Ju -

ma - laa vas - taan rik - ko - nut. Vain

lau - pe - ut - ta pyy - dän.

2. Vangitun kahleet katkaiset. / Et tullut tuomariksi. / Ja synnit verenpunaiset / teet lumivalkoisiksi. / Sinulle avaan sydämen / ylpeän, kylmän, nälkäisen. / Anteeksi kaikki anna.

3. Saan rohkeuden elämään, / kun johdat, Jeesus, tiellä. / Jos polkuni vie pimeään, / käyt vierelläni siellä. / Jos kylvötyön teen kyynelin, / on korjuun riemu kuitenkin, / kun sinä kasvun annat.

4. Suo uskon lepo hiljainen, / kun kuolo kerran pauhaa. / Vihollisista viimeinen / ei voita taivaan rauhaa. / Kun varjelet, niin vaellan / myös taipaleista vaikeimman, / Voittaja, seurassasi.

5. Soi, sielu, laula, kahleeton! / Nyt veisaa uusin kielen! / Herralla kaikki valta on. / Ylistä vapain mielin. / Kajahtakoot nyt taivas, maa / Karitsan suurta kunniaa. / Se soikoon ikuisesti.

Olof Gren 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2013

(94 = 62, 89, 160, 187)

Saksassa 1661 / Ruotsissa 1689 / toisinto Pohjois-Savosta

94

Si - nä yk - sin, Jee - suk - se - ni,
Täy - tä tyh - jä sy - dä - me - ni,

o - let köy - hän rik - ka - us.
lai - ta sin - ne a - su - mus.

Vai - ni - ol - la vai - vo - jen

tai - vas sil - loin täyt - tää sen.

2. Ruumiini jos vajoaisi / kuolon virran kuohuihin, / sydäntä jos ahdistaisi / tuska pakahduttavin, / omanasi, Jeesus, jään / rinnallesi lepäämään.

3. Jeesus, annat rohkeutta, / ahdingoissa lohdutat. / Ilahdutat uupunutta, / voimatonta vahvistat. / Ilo olet surussa, / elämäni kuollessa.

4. Sinuun tyytyy sydämeni, / asua saan sinussa. / Täytät suuren tyhjyyteni / taivaan armoarteilla. / Kaikki, mitä haluan, / sinussa jo omistan.

*Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013*

(95 = 11, 38a)

Gustaf Düben 1674 / toisinto Kalajokilaaksosta

Ar - mon suu - rin tai - de - te - os,
sii - nä us - kol - le on kruu - nu,

kal - lis yk - sin - ker - tai - suus, Kai - ken
rak - kau - del - le kan - ta - vuus.

poh - ja - na jos em - me pi - dä tai - vaan

ar - mo - a, or - juut - ta on va - pau -

tem - me, työt ja toi - met tur - huut - ta.

2. Jeesusta kun ainoastaan / katsoo sielu levoton, / siinä, ristin kärsijässä, / kaikki tarpeellinen on. / Siinä yksinkertaisuutta / oppia saa syntinen, / armahdusta aina uutta / ihmetellen, kiittäen.

3. Joka seuraa Jeesustansa / sinne, minne johtaa hän, / joka hänen askelissaan / löytää kutsun tärkeimmän, / häntä kiehtoo arjessansa / yksinkertaisuuden tie, / häntä, Jeesus, rakastamaan, / palvelemaan muita vie.

4. Siispä kaikki armon lapset / armohoitoon turvatkaa. / Kiirehtikää Herran vaunuun, / pois ei kukaan jäädä saa. / Pyytäkää nyt Vapahtajaa / ajamaan ja ohjaamaan. / Hänpä tietää, milloin kovaa, / milloin hiljaa kuljetaan.

5. Vaaroja on matka täynnä / yli vuorten, virtojen. / Tietä emme itse näytä, / Herra kyllä tekee sen. / Älkää mistään huolehtiko, / hän tuo kaiken mukanaan. / Pois jo kaikki turha pelko, / nukkukaa te vaunuun vaan.

*August G. Spangenberg, ruots. 1745. suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971
uud. 1.-3. säk. L. Ravantti 2016, 4.-5. säk. SV 2016*

(96 = 19, 90, 131)

Johann Rudolph Ahle 1664 / toisinto Raumalta

Ei - vät köy-hyys, rik - ka - us,
ei - vät hy - vyys, hurs-ka - us,

tah - to - mi-nen, juok - se - mi-nen,
et - si - mi-nen, löy - tä - mi-nen

ih - mis - tä tee au - tu - aak - si.

Her - ra te - kee van - hurs-kaak - si.

2. Eivät omat ratkaisut, / hyvän osan ostaminen, / itsekuri ankarin, / ruumiin, sielun piinaaminen / ketään nosta pyhemmäksi / eikä Herran ystäväksi.

3. Eivät lankeemuksemme, / harharetket elämämme, / arki synnin särkemä, / teot joita häpeämme / armon ihmeen voimaa estä. / Herra nostaa syvyydestä.

4. Eivät mielen masennus, / arjen taistoon uupuminen, / sairauden ankaruus, / lohduuttomin hylkääminen / Herran armotyötä estä, / risti loistaa pimeydestä.

5. Eivät omat tekomme, / hyvytemme, pahuutemme / muuta työtä Herramme, / kun hän toimii parhaaksemme. / Herra riisuu, Herra pukee, / omaksensa köyhän lukee.

6. Puutoksemme tuntien / käymme luokse Armahtajan. / Ristiltään hän julisti / uuden pelastuksen ajan / suvullemme syntiselle: / istui armon istuimelle.

Lars T. Nyberg 1745 ja Jouko Ikola Lars T. Nybergin virren pohjalta (2.-4. säk.) 2011, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Ikola 2011

(97 = 198)

Kustaa Penttilä 1947

Ra-kas Her-ra, a-vun saa-vat kaik-ki

si-nuun tur-vaa-vat. Pe-don lyö-mät

sy-vät haa-vat si-nä, Pai-men, pa-ran-nat.

2. Hoidat kaikki ruhjeet, vammat, / janoista käyt juottamaan. / Jäljelle myös jääneet, rammat, / kuulee armahtajastaan.

3. Nostat paimenkäsin niitä / kuolemasta elämään. / Särkyisipä sydän siitä / armotyöstä kiittämään.

4. Maa ilmaan kun mieltyneitä / herättelet valvomaan, / rakas Herra, ohjaa meitä / lahjoistasi jakamaan.

5. Ehtoon kerran joutuessa / lauman yhteen kokoat. / läisyyden auetessa / levon meille lahjoitat.

Antti Pukkila 1925
uud. J. Haavio 1971, J. Löytty 2015

98

Oi Her - ra, Ju - ma - la - ni,
 kun kan - nat mur - hei - ta - ni

en pel - kää luo - na - si, Siis
 ja val - vot a - la - ti.

mi - tä po - lul - la - ni vas - tas - sa
 lie - nee - kin, niin kä - si aut - ta -

ja - ni on tur - va vä - ke - vin.

2. Oi Isä, Jumalani, / voi rakkautesi / pois häätää kiusaajani, / ne tehdä heikoiksi. / Taas ystävyden majaan / luoksesi piiloudun, / ja sinuun, Puolustajaan, / kuin lapsi takerrun.

3. Oi Vapahtaja pyhä / ja toivon antaja, / saan lähelläsi yhä / myös uutta uskoa. / On siinä rikkauteni / ja ainut aarteeni. / Jää aina voimakseni, / oi Kristus, Mestari!

Martti Rautanen (ndongan kielellä) 1921, suom. K. Pispa 2000

99

Sa - lat - tu Her - ra, val - ta -

kun - nas - sa - si ei kuo - le - vai - nen

kes - tä va - lo - a - si, niin sy - vä

mei - dät peit - tää pi - me - ys.

Me kas - vo - ja - si, Her - ra, tun - ne

em - me, se va - lo, jol - la koh - taat

sy - dä - mem - me, on sa - lai - suus.

2. Salattu armopäätös meitä ohjaa. / Sen avaruutta, laupeuden pohjaa / me emme koskaan pysty mittamaan. / Se, kuinka Isä antoi ainoansa, / Poikansa meil-le armohelmastansa, / on salaisuus.

3. Salattu suuri päivä, jolloin kerran / kasvoista kasvoihin saan nähdä Herran, / käyn juhlanjoukkoon hän-tä kiittämään. / On kiire uuteen toivoon nostetulla, / jo tänä päivänä voi Ylkä tulla. / Oi salaisuus.

Johann Eusebius Schmidt 1714
suom. Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1893, A.-M. Raittila 1979, SV 2016

(100 = 55, 99) *Keskiajalta / Saksassa 1523 / toisinto Pohjois-Savosta*

100

Sa - lat - tu voi - ma us - kon
e - lä - mäs - sä, rak - ka - u - des - sa
kai - ken kär - si - väs - sä, ru - ko - uk -
ses - sa, jo - ka a - vun tuo.

Rak - ka - us, jo - ka kat - ke - ruu - den
voit - ta ja kau - nan mur - taa, rii - dan
rau - ni - oit - ta, on sa - lat - tu.

2. Salattu tie, vain yksinkertaisille / se aukeaa, ei itse-tietoisille. / Rampakin sillä kulkee joutuisaan. / Hän juoksee tiellä kohden kotiansa / ja luulee eksyksissä ontuvansa. / Tie salattu.

3. Salattu taito. Järki ei nyt riitä. / Maailman viisaus ei tiedä siitä. / Ei paljas sanan tieto käsitä. / Sen hulluu-deksi täällä moni sanoo, / se tietää kaiken, silti etsii, janoo - / on salattu.

4. Salattu suoja, johon Herra peittää, / kun lapsensa hän ahdistuksiin heittää / ja vainon alle, vaaran pi-mentoon. / Kun sielu yksin jää ja pelkoon nääntyy, / se hoiva, jossa tuska riemuun kääntyy, / on salattu.

Johann Eusebius Schmidt 1714
suom. Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1893, uud. A.-M. Raittila 1979, SV 2016

(101 = 113, 124, 135, 136) Heinrich Albert 1640 / Etelä-Pohjanmaalta

101

Jee - sus, tu - le luok-se - ni.
 Suo - je - le niin o - ma - si,
 et - tei pa - huus ka - va - la
 val - taan nou - se mi - nus - sa.

2. Puhdistusta veresi / anna syntisyteeni. / Askeleita eksyvän / ohjaa tielle elämän.
3. Armoasi enennä, / synnin taakka kevennä, / anna Hengen uudistus, / omantunnon puhtaus.
4. Sairas terveeksi näin tee. / Avustasi iloitsee / sielu murheen vaivaama. / Lohduta ja virvoita.
5. Jeesus, uskon alkaja, / uskoani vahvista, / anna toivo, rakkaus, / uupumaton kilvoitus.
6. Kun suot kuormaa, ristiä, / anna voimaa kärsiä, / saata minut uudestaan / kuolemaasi muistamaan.
7. Taipaleeni rauhaton / kerran takana kun on, / päätä juoksu uupunee / lepoon iankaikkiseen.

Arkkivirsi 1794

uud. W. Malmivaara 1891, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2014

(102 = 16, 115, 165, 245)

Alankomaissa 1647 / toisinto Pohjois-Savosta (muod. Armas Maasalo)

102

Oi - ke - ut - ta vail - la täs - sä
 ker - jää - mäs - sä o - len lei - pää lap - si -
 en. Tyy - dyn sii - hen, mi - tä an - nat,
 huo - len kan - nat, Jee - sus, tur - va köy - hi - en.

2. Täällä alla armopöydän / suojan löydän. / Tässä tarpeeksi nyt on. / Tänne tippuu toivon ruokaa. / Sydän huokaa: / sinulta saan ravinnon.
3. Tänne vuotaa varjelusta, / virvoitusta, / jota kaippaa nälkäinen. / Uskokin saa kasvaa hiljaa, / taivaan viljaa / kun nyt täällä maistelen.
4. Tätä ruokaa syödessäni / elämäni / aivan uuden suunnan saa. / Taivaan riemun ikävässä, / nyt jo tässä, / orjan osa katoaa.
5. Täysin itse keksityltä / hääräilyltä / näyttää oma kilvoitus. / Kristuksesta loistaa meille / eksyneille / Isän suuri rakkaus.

6. Kirkkaus ja voitto, valta / kaikkialta / olkoon yksin
Kristuksen. / Maa ja taivas luotuinensa / Herrallensa /
riemuin tuokoon kiitoksen.

Jaakko Pitkätky viim. 1815
uud. W. Malmivaara 1901, VK 1938, VK 1986,
H. Lipiäinen (1. säk.) ja J. Löytty (2.–5. säk.) 2014

(103a = 156a) Keskiäjalta / Saksassa 1522 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

103a

Maa, kat-so, Her-ran kä-si
Ja huo-maa, ar-mon au-rin-
jo o-jen-tuu suo-jak-se-si.
ko va-lai-see synk-kyy-te-si.
Se va-lo van-hurs-ka-u-den
ja ar-mo is-tuin i-kui-nen
tuo loh-du-tus-ta, rau-haa.

2. Kun Jeesus tänne alensi / itsensä tuskaan, vaivaan,
/ Isänsä hänet korotti / hallitsijaksi taivaan. / Ja hänen
seurakuntansa / Kristuksen morsiamena / veisailee
kiitosvirttä.

3. Maa, taivas vaikka kumartaa / edessä ystävämme, /
hän virvoittaa ja lohduttaa / murheista sydäntämme. /
Hän meitä siunaa, varjelee / ja voimallansa hallitsee /
maailmaa kaikkienensa.

4. Riemussa taivaallisessa / myös muista murhei-
tämme / ja sieltä korkeudesta / viitoita polkujamme.
/ Sinusta voima säteilee. / Myös meidät väkeviksi tee, /
valaise varjot tiemme.

5. Rukoile meitä muistaen / ja puhu puolestamme,
/ kastellen, maata muokaten / vahvista juuriamme. /
Näin meitä armoon istuta, / vainioillasi varttua / päi-
västä päivään anna.

6. Paimenna, kaikkivaltias, / ja kutsu lampaitasi. /
Huolehdi meistä, laupias, / ja ohjaa sauvallasi. / Hen-
gellä laumaa johdata, / eksyneet yhteen kokoa, / pie-
ninkin turvaan kannan.

7. Ylistys, kiitos, kunnia / soi taivaaseen maan päältä.
/ Se kuule, Herra korkea, / ja vastaan ota täältä. / Ää-
nellä paremmalla me / soisimme ylistävämme / sinua
ikuisesti.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015

Saksassa 1540

103b

Maa, kat - so, Her-ran kä - si jo
Ja huo-maa, ar-mon au-rin-ko

o - jen-tuu suo-jak - se - si. Se
va - lai-see synk-ky - te - si.

va - lo van-hurs-ka - u-den ja ar-mo-is-tuin

i - kui-nen tuo loh-du-tus-ta, rau - haa.

(104 = 47, 52, 237) Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

104

O - le, Jee - sus, kaik - ke - ni,
Joh - da mai-nen mat - ka - ni,

es - tä tur-mi - os - ta.
pe-las-ta ja nos - ta. Si-nun pai-men-

ää - ne - si ol-koon oh - jee - na - ni,
si - nun hy - vä sa - na - si va - lo
kul - keis - sa - ni.

- Sydämeni pehmitä / orjan muodollasi, / itkien suo etsiä / armokatsettasi. / Parannukseen taivuta, / paina syntiseksi, / riisu valheverhoista, / näytä saastaiseksi.
- Anna, Jeesus, haavasi / auttaa tuskan alta. / Näytä niissä suureksi / rakkauden valta. / Verelläsi voima on / kaikki synnit peittää. / Pällesi saa toivoton / epäilynsä heittää.
- Kiitän sydämin ja suin, / Jeesus, tuskistasi. / Kuolemasta pelastuin / kautta kuolestasi. / Kruunun kannoit piikkisen, / jotta saavuttaisin / elämän ja autuuden, / voiton kruunun saisin.
- Kiitos lunastuksesta / Uhrikaritsamme, / katkerasta kuolosta, / Jeesus, puoltajamme. / Kiitos, että itsesi / annoit ristin vaivaan, / aukaisit näin, sankari, / meille portit taivaan.

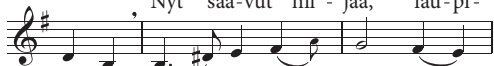
Jonas Hellman 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2014 ja SV 2016

(105 = 199)

Georg Neumark 1657 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Koit, Jee-sus, ris - tin ruh-ti -
Nyt saa-vut hil - jaa, lau-pi -

naa-na kär - si - mys - het - ket
aa-na, ja o - vel - le - ni

kat - ke - rat. ja sy - dä - me - ni
kol - ku - tat,

kuu-lee sen, kun pyy - dät, et - tä

au - kai - sen.

2. On kruunu orjantappurainen / ja valtikkasi ruoko on. / Otsasi verta tihkuvainen / on katsellakin mahdoton. / Nyt kysyt, miksi vastustan / ja yhä torjun auttajan.
3. Rohkeus anna pyytääkseni: / käy sydämeni kammiioon / ja saavu sinne vieraakseni, / avuksi kaikkeen ahdinkoon. / Sinulta kaipaam, auttaja, / valoa, Hengen voidetta.

4. Puhdista minut verelläsi, / murheinen mieli lohdu-ta. / Vain, Jeesus, sinun lähelläsi / voi kova sydän mur-tua / aueten uuteen elämään. / Näin hoidettavaksesi jään.

5. Ei itsevarma murru tässä, / hän vaikka kuulee ää-nesi. / Vain sydämessä särkyvässä / osoitat, Herra, voi-masi. / Sovinnon tahdot tarjota. / Suo minun siihen suostua.

Johan Holmberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2013

(106 = 75, 151, 155, 204, 209, 212)

Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

En voi saa-da le - po - a
On - ne - a en saa - vu - ta.

maa - il - mas - ta sie - lul - le - ni.
Tur - haan juok - sen kier-rok - se - ni.

Et - sin kes - tä - väm - pää poh - jaa,

Her - ra, mi - nut tiel - le oh - jaa.

2. Tiedän, syli Jeesuksen / minulle on aivan avoin. / Hän on kärsivällinen / rakastavan äidin tavoin. / Kertovat sen ristin haavat: / kurjimmatkin armon saavat.
3. Hänen läsnäoloaan / kaipaa köyhä sydämeni. / Tahdon kuulla uudestaan, / että vuoksi syntieni / Jeesus ristin kantaa jaksoi, / verellensä kaiken maksoi.
4. Hiljennyn siis ristin luo. / Vaimentukoot epäilykset. / Rauhan minulle hän suo, / peittää armoon erehdykset, / perintöni, hankkimansa, / hänellä on hallussansa.
5. Luottamusta enemmän / pyydän vielä sisimpääni, / pyydän ihmettelevän / mielen, että Herran ääni / vielä minussakin soisi, / ilon sydämeeni toisi.

*Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Pispä 2016*

Ruotsissa 1694–95 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Se au - tu - as on ai- van
ken Va - pah - ta - jan luo - na

ja siu - na - tuk - si jää,
huo - let - ta le - väh - tää

ja pie - nen lap - sen lail - la o -

mi - a töi - tä vail - la on

hä - nen huo - mas - saan.

2. Hän touhuilee kuin lapsi, / ei suotta laskelmoi, / hän rukoilee ja kiittää / ja veisaakin, jos voi. / Hän katsoo Jeesukseensa / ja tietää voittaneensa / aarteista kalleimman.

3. Jos myötäinen on taival, / hän kiitollinen on / ja kohtaa tyynin mielin / myös raskaan kohtalon. / Hän huolet kaikki antaa / armahtajansa kantaa / ja lohdun siitä saa.

4. Hän uskoo, että luokseen / on Jeesus astunut / ja ristinkuolemallaan / tien uuden aukaissut. / Se vapautteen johtaa, / kun synnin orja kohtaa / syntisten auttajan.

5. Immanuel, sen tiedät, / ja tiedän minäkin: / töin, sainoin, ajatuksin / kun sinut tuomitsin, / sait viitan purpuraisen, / ja orjantappuraisen / toin kruunun päähäsi.

6. Nyt, Jeesus, ota vastaan / sieluni syntinen. / Se puhdisti, suo sille / jo rauha taivainen. / On autuas se hetki, / kun päättyy mainen retki / ja kotiin tulla saan.

7. Niin malttamattomasti / luoksesi ikävöin. / Odotan, pyydän, huokaan / ja kiitän päivin, öin. / Toivoa pidän yllä, / jos, Jeesus, sanot kyllä, / niin en voi pettyä.

*Anders Odhelius (And. Odel) 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Pispä ja J. Julkunen 2015*

Mika Nuorva 1994

Mi-nun päi - vä - ni pal - jon

kan-taa ar-vo-ton-ta, jou-ta - vaa.

Si-nä yk - sin voit kai-ken an - taa,

mi-tä en voi saa-vut - taa. Sil-lä

si-nun on val - ta ja voi - ma, sil-lä

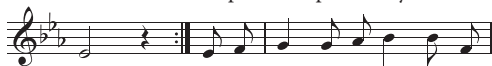
si-nun on val - ta ja voi - ma.

2. Oma voimani eihän riitä / edes voimaa pyytämään.
/ Sinä silti et syytä siitä, / jaksat auttaa etsimään. / Sillä
sinun on valta ja voima, / sillä sinun on valta ja voima.
3. Sinun valosi loistaa tiellä, / jolta muuten kesyisin.
/ Sinä, Mestari, kannat siellä, / missä horjun, kaadun-
kin. / Sillä sinun on valta ja voima, / sillä sinun on val-
ta ja voima.

4. Ja kun lopulta päätän matkaa, / mitä silloin itkisin.
/ On vain armoa, jos saan jatkaa / täältä taivaan pi-
toihin. / Sillä sinun on valta ja voima, / sillä sinun on
valta ja voima.

Mika Nuorva 1994

(109 = 50, 53, 250) Ruotsissa 1694-95 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

O-len, syn - ti-nen, pai - no-jen
Täl-lä mat - kal-la uu - vut-ta -al - la, I - sä, tur-vaan jo lap - se - si
val - la lä - pi kor - pi - en käy ka - ruvie. E - pä - us - ko-ni an - teek-si
tie.

an - na, ra - kas Jee - sus, ja heik - ko - a

kan-na. Käy, Hen-ki, op-paak - si.

2. Minut, maan tomun, kalliisti osti / Isä poikansa uhratessaan. / Poika kuoleman kauhuista nosti, / ansioita sen lahjaksi saan. / Armo, laupeus yksin nyt riittää. / Kuinka osaisin Jeesusta kiittää / ja hiljaa rukoilla:
3. Kova, ylpeä, uskonon lienen, / joka nöyryyttä teeskentelee. / Sinä luoda voit suuresta pienien, / minut hengessä köyhäksi tee. / Anna tultasi ylhäältä sieltä, / anna altista palvelumieltä, / suo lisää uskoa.
4. Oma tahto vie helposti harhaan, / mieli itsekäs eksyttää voi. / Mutta tuskaani saan avun parhaan: / Jeesus, äänesi lempeä soi / minut kutsuen ristisi luokse. / Auta, että en pois enää juokse, / niin voitain kiusaajan.
5. Kovan kuolosi, piinasi tähden / monet syntini anteeksi soit, / ja kun kuoleman matkalle lähden, / minut silloinkin turvata voit. / Ota sieluni, vaaroista kannan, / ilo luonasi armosta anna / ja rauha loputon.

Bengt Björn 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2014

(110 = 6, 13, 22, 29, 208, 215)

Saksassa 1455 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

110

Ris - til - lä lop - puun as - ti
Hän mur - si pa - han val - lan,
työn teh - nyt Jee - sus on.
syn - tim - me tuo - mi - on.

Ih - mi - syys ka - do - det - tu, ek -
syk - siin u - noh - det - tu, löy -
de - tään uu - del - leen.

2. Syntisten Vapahtaja, / sinulle kunnia! / Elämän, toivon annoit, / ihmisen puoltaja. / Antauduit tuskaan, vaivaan. / Lahjoitit meille taivaan. / Sen autuus meidän on.
3. Herätä meidät, Herra, / jo epäuskosta / ja kuolleet luutkin nosta / elämään haudoista. / Suo uusi kevät meille / oksille kuivuneille, / niin silmut aukeaa.
4. Mieleni hiljetessä / ristiä muistelen. / Kasvoja kärsineitä / ääneti katselen. / Rakkaus kutsuu lastaan, / toivona rientää vastaan, / juhlaansa johdattaa.
5. Kaikkia luotujasi / näin kutsut, Jumala. / Tahtoosi antautumaan / opetat minua. / Kalleimman lahjan annat: / syntisen taakan kannat, / virvoitat nääntyneen.
6. Näin olkoon tästä lähin / uskoni, oppini: / myös viimeinen ja vähin / saa olla omasi. / Henkesi jatkuvasti / ohjatkoon loppuun asti / armosta elämään.

Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2012

(111 = 174)

Saksassa 1400-luvulla / toisinto Pohjois-Savosta

111

Lau - pi - as Jee - sus pa - ran -
Hän mur - heel - li - set loh - dut -
taa ja lää - ki - tä voi haa - vat.
taa, he vir - voi - tuk - sen saa - vat.
Ken tus - ki - en - sa tun - nos - sa
kau - his - tuu tur - me - lus - tan - sa, sen
Jee - sus et - sii, nos - taa.

2. Hän syntisiä rakasti / ja saapui maailmaamme. / Hän tuskan tunsi, vapisi / ja suistui kuolemaamme. / Nyt elon saamme iäisen, / on Jeesus valmistanut sen / ja lahjoittaa sen meille.

3. Haavoitetuilla käsillään / hän heikot kotiin kantaa / pois heidän harharetkiltään / ja Isällensä antaa. / Niin Isä meidät lapsikseen / myös ottaa, aivan lähelleen / luo virkistävän lähteen.

4. Hän Pietaria armahti. / Hän säälii kieltäjänsä. / Kun itkun kuuli Mestari, / hän muisti ystävänsä. / Niin on hän kärsivällinen, / laupias, hyvä, suloinen. / Hän anteeksi voi antaa.

5. Saat alasti ja köyhänä / luo Jeesuksesi juosta. / On omasi vain häpeä / ja tahrat synnin suosta. / Hän avosylin tervehtää / kuin kaivattua ystävää / ja armopöydän kattaa.

Leopold Franz Fridrich Lehr, ruots. B. Brisman, suom. J. Haavio 1971
uud. J. Löytty 2014

Saksassa 1520 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

112

Nyt tuh - laa - ja - poi - ka, jo
Hän kat - soo vain: las - ta - ni
nou - se ja käy, ei i - sä - si
ei - kö jo näy? Ja ko - to - na
rak - ka - us muu - tu. Jee - sus
lei - pää ei puu - tu.
vai - vai - set syn - ti - set kor - jaa.

2. Kun kerjäten saavut ja ryysyissä näin, / häävaatteet hän köyhälle antaa. / Luo katseesi Jeesuksen ristiä päin, / myös ryövärin taakan hän kantaa. / Jeesus vaivaiset syntiset korjaa.

3. Jos ylpeä, paatunut mielesi lie, / hän hoitaa sen rakkaudellaan. / Jos matkalla aukeaa helvetin tie, / hän sulkee sen armahduksellaan. / Jeesus vaivaiset syntiset korjaa.

4. Et, sieluni, murhetta vaalia saa, / pois pelkosi, Jeesus on täällä. / Hän auttaa jo aaltoihiin uppoavaa, / kun kulkee hän vettenkin päällä. / Jeesus vaivaiset syntiset korjaa.

5. On louhikko aivan kuin laakea maa, / kun tiensä hän luoksesi raivaa. / Sun särkevät haavasi hoitoa saa, / kun syyllisyys mieltäsi vaivaa. / Jeesus vaivaiset syntiset korjaa.

6. Niin huonoa ei, jonka hylkäisi hän, / kun syytä ja syntiä karttuu. / Hän kyynet kuivaa ja suo elämän, / hän kuolleenkin paareihin tarttuu. / Jeesus vaivaiset syntiset korjaa.

7. On Jeesuksen rakkaus ihmeellinen, / ei hukkaan hän huonoa heitä. / Hän etsii ja löytää ja taivaallisen / suo rauhansa seurata meitä. / Jeesus vaivaiset syntiset korjaa.

*Johan Fredrik Kryger 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2015*

(113 = 101, 124, 135, 136)

Heinrich Albert 1640 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

113

Her-ran e-teen käy-kääm-me

tun-nus-ta-maan syn-tim-me.

Huo-mat-koon nyt jo-kai-nen

ris-tin-haa-vat Jee-suk-sen.

2. Kutsukaamme muitakin, / jotka mielin etsivin / parannukseen pyrkivät: / täältä avun löytävät.

3. Aivan yksinkertaiset, / pienten lasten kaltaiset, / olkaamme nyt kaikki me, / jotka Herraa etsimme.

4. Hänen köyhyytensä tie / rikkauteen meidät vie. / Askelissaan astuen / saamme lahjan iäisen.

5. Sielumme kun halajaa, / mitä Jeesus lahjoittaa, / kylliksi se saava on: / armonsa on rannaton.

6. Syntinen ei Jeesukseen / turhaan turvaa vammoineen. / Ristin luona päästetään / ryövärinkin synnistään.

*Johan Holmberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971*

(114 = 49, 125) Ruotsissa 1690-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

114

Jee - suk - sen rak - ka - us
Kur - jin - ta, koh - ta - lon

syn - tis - tä koh-taan kes - tä - vä, suu - ri ja
hyl - kää - mää seu - ra - a tai - vai - nen et - si - jä

lem - pe - ä on. Mie - lee - si pai - na:
uu - pu - ma - ton.

Jee - sus on ai - na rak - ka - u - des - san - sa

muut - tu - ma - ton.

2. Ihmisen kylmä ja ynseä mieli, / miksi et Jeesusta uskoa voi? / Luulenko voivani kätteni töillä / ansaita sen, minkä Jeesus jo soi? / Armohan kantaa, Jeesus sen antaa. / Köyhille Herramme autuuden toi.

3. Auttajakseni jos Jeesus ei löydy, / kulje en nöyrästi, minne hän vie, / silloin en mistään voi neuvoa saada, / liioin ei kirkastu autuuden tie. / Rauhattomuutta saan yhä uutta, / toivoni suunta jos toisaalla lie.

4. Golgatan ristillä Jeesus on meille / hankkinut synneistä armahduksen. / Huononkin hoitaa hän kaidalla tiellä, / keskellä vaarojen, ahdinkojen. / Kiusaus kohtaa, mutta hän johtaa / varjellen, auttaen, vahvistaen.

5. Jeesuksen rakkaus kaikille riittää. / Heikon hän hoivaa ja ahdistuneen. / Hellästi kantaa hän sen, jonka löytää, / kyynelten laaksosta kirkkauteen. / Vaivojen tiellä Herramme kiellä / rakkauttansa ei raadolliseen.

*Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013*

(115 = 16, 102, 165, 245)

Alankomaissa 1647 / toisinto Pohjois-Savosta (muod. Armas Maasalo)

115

Kaik - ki - voi - pa Ku - nin - kaa - ni,

val - ti - aa - ni, tai - vaat hal - lit - set ja

maan. Sa - la - tuim - mat a - ja - tuk - set,

ai - ko - muk - set ve - dät e - siin pii - lois - taan.

2. Vallalasi kuninkaatkkin, / ruhtinaatkkin / tottelemaan taivutat. / Ylpeilevän sydämeni, / kovuuteni / näet sekä muserrat.

3. Viidakoissa tietömissä, / eksesissä / koditon, kun
harhailen, / sinä etsit, riennät vastaan, / niin kuin las-
taan / isä etsii kaivaten.

4. Turvaa et suo muuhun panna / etkä anna / minun
muuta haluta, / yksin sinun haavoistasi / seurassasi /
löydän levon, auttaja.

5. Armon työtä tajuamaan, / parantamaan / riittämä-
tön järki on. / Kuljen sinun johdollasi. / Hallussasi /
olkoon ohjat kohtalon.

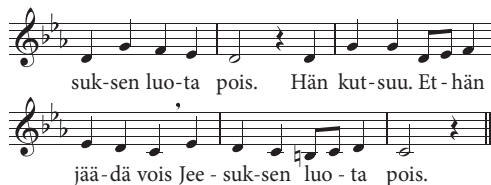
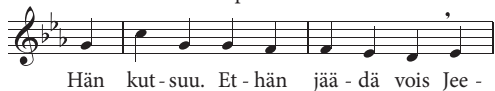
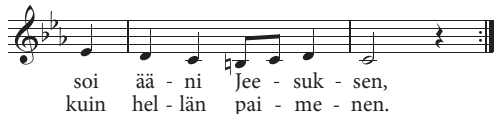
6. Taivaan armon lämmittämä / mieli tämä / toivon
löytää luonasi. / Saavun kodin kynnykselle, / Jeesuk-
selle / jätän syntikuormani.

Jaakko Pitkätky viim. 1815

uud. W. Malmivaara 1901, J. Haavio 1971, J. Löytty 2014

(116 = 54)

Saksassa n. 1480 / toisinto Etelä-Savosta

2. Hän tahtoo täältä johtaa / myös sinut taivaaseen. /
Ei siellä kuolo kohtaa, / ei murhe itkuineen. / Siis luo-
ta apuun Auttajan, / hän hoitaa horjuvan. / Siis luota
apuun Auttajan, / hän hoitaa horjuvan.

3. Kun kevään kaunis hetki / on päivä nuoruuden. /
Nyt alkaa elon retki, / on aika toiveiden. / Vain Jeesus
onnen lahjoittaa. / Hän kutsuu, kolkuttaa. / Vain Jee-
sus onnen lahjoittaa. / Hän kutsuu, kolkuttaa.

4. Siis painukoon nyt pääsi / jo helmaan Jeesuksen, /
ja itke ikäväsi, / kaipuuta sydämen. / Hän, uskollinen
ystävä, / ei hylkää pyyntöjäs. / Hän, uskollinen ystä-
vä, / ei hylkää pyyntöjäs.

5. Herramme, meihin käänny, / niin kansa keväinen
/ ei koskaan vaivu, näänny, / kun hoidat, kannat sen.
/ Se kotkain lailla kohoaa / ja uutta voimaa saa. / Se
kolkain lailla kohoaa / ja uutta voimaa saa.

Eemil Ponsimaa 1933

uud. J. Haavio 1971, SV 2016

(117 = 8)

Saksassa 1533 / toisinto Kalajokilaaksosta

117

Kun luot-ta - muk-sen ka-do-tan

kes-kel-lä ar-jen vai-van, saa it-ku,

tus - ka maa-il-man jo lan-nis - tu-maan

ai-van. Oi, suot-han toi-von en-ke-lin, Ju-

ma-la, rin-nal - le-ni, niin et-tä i-lon

löy-täi-sin ja ar-mon tur-vak - se-ni.

2. Suo muistaa sanan lupaus / ilosta suurimmasta: / Ei irrottaa voi ahdistus, / ei tuska Jumalasta. / Voin Va-pahtajaan turvata / ja ristin salaisuuteen. / Hän, Kristus, yönkin kauhuissa / on tienä päivään uuteen.

3. Vain hänen rakkaudessaan / on toivo, joka kantaa. / Se kutsuu työhön tarttumaan, / se rohkeutta antaa. / Näin ristin miestä seuraten / yhteisen toivon jaamme / ja tahtoansa kysyen / palvella muita saamme.

4. Sen tähden pyydän, Jumala, / uskolle vahvistusta. / On tiemme täynnä varjoja / ja taivaanranta musta. / Vaan loistaa Kristus, aurinko, / kirkkaana keskellä-mme, / ja armo muuttaa täällä jo / uudeksi elämämme.

Leena Ravantti 1994, uud. 2015

(118 = 30, 60, 145, 185, 224, 231)

Jakob Regnart 1574 / toisinto Pohjois-Savosta

118

On kai-ta Her-ran tie, se

vai-van al-le vie. Jos sil-lä

tiel-lä lie-net, niin muis-ta: köy-hät,

pie-net kan - ta - vat Her-ran ies-tä

seu - ra - ten Ris - tin Mies-tä.

2. Vaan riemuitakin saa / se, jota johdattaa / Herramme seurassansa / armollaan, voimallansa. / Jos painava on taakka, / hän auttaa loppuun saakka.

3. Matkalla taivaaseen / oppaaksi eksyneen / ei oma järki riitä, / et valoa saa siitä. / Valona kirkkaimpana / on tiellä Herran sana.

4. Hän sinut armahtaa, / et synnin palkkaa saa. / Et uuvu puitietehen, / hän saattaa matkamiehen / armosaan taitavasti / perille, kotiin asti.

5. Lieneekö yhtäkään, / ken kantaa ristiään / nöyryyten alle painon / ja tuskan, pilkan, vainon, / sen tiedät, Jeesus, yksin, / kruunattu kärsimyksin.

6. Siis hoida minua / horjuvaa, heikkoa / ja liitä seuraajiisi, / rakkaisiin ystäviisi, / niin ettei mitään puutu. / Armo ei koskaan muutu.

Abraham Achrenius 1769

uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2014

(119 = 83)

Saksassa 1533 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Luo Jee - suk - sen me rien - näm -
ja tun - nus - tam - me hä - nel -

me voi - mat - to - muu - des - sam - me
le tien vää - rän kul - ke - mam - me.

Nyt pyy - däm - me - kin: vir - voi - ta uu -

des - taan Hen - gen voi - mal - la, ja

neu - vo, joh - da ai - na.

2. Kun hitaus ja ylpeys / jäytävät sieluamme, / ja ahdistus ja epäily / näin ovat kiusanamme, / niin silmät luomme Jeesukseen, / muistamme hänen kärsineen / pitkänäperjantaina.

3. Nyt, Jeesus, sinuun uskomme, / armosi aina kestää, / suot turvan turvattomalle, / voit kiusaukset estää. / Jos vihollinen hiruinen / saa meidät ansaan syntien, / sen mahti alas paina.

4. Kun, Jeesus, kuljet matkassa, / niin pelkomieli haihtuu, / masennus, huoli kalvava / iloiseen toivoon vaihtuu. / Siis oma sauva murtukoon. / Nojaamme ristin sovintoon, / kuljemme voitokkaina.

5. Siis kiitos Vapahtajamme, / kun autoit turman tieltä, / toit voiman voimattomalle / ja puhuit rauhan kieltä. / Kun matkan vaiva taakse jää, / suo meidän virsi virittää / taivaassa autuaina.

Arkkipiiri 1827

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(120 = 15)

Peter Sohren 1668 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Kun, Jee - sus, mi - nut lu - nas - tit kal -
ei mi - kään riis - tä mi - nu - a pois

liil - la ve - rel - lä - si, Get - se - ma -
si - nun kä - des - tä - si.

nes - sa pääl - le - si pai - na - van kuor - man

nos - tit, ris - til - le kan - noit syn - ti -

ni, va - paak - si mi - nut os - tit.

2. Suo tulla, Isä, minulle / rakkaaksi Jeesukseni. / Hän maksoi minun velkani / ja poisti pahuuteni. / Hän katkerimman kalkin joi, / töittäni rangaistuksen. / Minulle, vangitulle toi / hän, vanki, armahduksen.

3. Jos hylkään Herran Jeesuksen, / niin tieni päättyy vaivaan. / Vain hänen kanssaan kulkien / saavutan määrän, taivaan. / Ammennan uutta elämää / Jeesuksen kuolemasta / ja kilvoituksen voimia / hänestä, ainoasta.

4. Kun vastoin käy, niin närkästyn, / pois eksyn Jumalasta. / Menestyksestä ylpistyn, / jos lakkaat ohjaamasta. / Siis, rakas Jeesus, vahvista / jalkani matkallani. / Ja olkoon kallis armosi / parhaana aarteenani.

Henrik Valman, julk. 1831
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2015

(121 = 127, 147, 219) Alankomaissa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

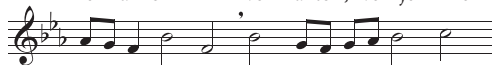
Ei tois - ta o - le sel - lais -
Hän, ih - mi - nen ja Ju - ma -

ta kuin Jee - sus, aut - ta - jam - me. Hän
la, on kuol - lut puo - les - tam - me.

Her - ra on niin ver - ra - ton, vel - jem - me

al - tis, hy - vä: pal - ve - li - jaan myös

hei - koim - paan ar - mos - saan yh - dis - ty - vä.

2. Hän syntisiä rakastaa, / vanhurskas Vapahtaja, / ei huonointakaan kulkijaa / pois oveltansa aja. / Kuolleille hän / voi elämän / lahjoittaa voimallansa. / Ei uskossaan / näin heikoinkaan / kadota toivoansa.

3. Ken alaston ja köyhä on, / saa armon avuksensa, / vaan itsevarman mahdollon / on jättää pahuutensa. / Siis nöyrtyen / luo Jeesuksen / jo riennä vikoinesi. / Hän ikuisen / suo autuuden / ja rauhan sielullesi.

Johan Holmberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2013

Bartholomäus Gesius 1603

122a

Ei mi-kään niin voi vir-voit-taa, en
muus-ta i - lo - a - ni saa, ei au-tuut-ta saa
suu-rem-paa kuin min-kä Jee-sus lah-joit-taa.

2. Ainoa lepo, virvoitus, / aarteeni, sielun pelastus / ja murheellisen ystävä / on Vapahtaja lempeä.

3. Muu vaivoissa ei lohduta, / ei auta kuolon tuskissa, / ei päästä alta murheitten / kuin läsnäolo Jeesuksen.

4. Ainoa autuus, armahdus / ja kuuliaisuus, rakkaus, / ainoa turva ihmisen / on kuolemassa Kristuksen.

5. Ainoa synnin sovitus, / anteeksianto, laupeus, / salaisuus täynnä armoa / on risti, toivo ainoa.

6. On ainut neuvo huonolle / rohkaisu, voima heikolle, / syntisen ainut puolustus / Jeesuksen esirukous.

7. Ainoa pääsy kahleista, / armottomuuden vallasta / on Kristuksemme laupeus / ja mittaanaton rakkaus.

8. Ainoa tosi viisaus / ja ainoa vanhurskaus, / pyhitys puhdas ainoa / on Kristus täynnä armoa.

9. Kuollessa kohtaan Herrani, / hän näkee köyhän sieluni. / En muuta voi kuin rukoilla: / armahda, Pyhä Jumala!

Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1901, VK 1938, L.-M. Renko 2014

(122b = 5) Bartholomäus Gesius 1603 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

122b

Ei mi-kään niin voi vir-voit-
taa, en muus-ta i - lo - a - ni saa,
ei au - tuut - ta saa suu - rem-paa
kuin min - kä Jee - sus lah - joit - taa.

(123 = 35)

Saksassa 1526 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

123

Oi kuin-ka, Jee - sus, ra - kas -
Sen us - ko yk - sin ta - ju -

taa näin jak - sat ih - mis - las - ta.
aa. En lak - kaa muis - ta - mas - ta:

myös mi - nul - la on va - pa - us, an -

sait - tu ris - til - lä - si ni - mes -

sä - si ja sii - tä va - kuu - tus

on tus - ka kär - si - mä - si.

2. Kun sinut ristiinnaulittiin / ja kestit kovan vaivan /
ja kävit tuskiin hirmuisiin / valittamatta aivan, / suo,
että siitä murtuisin / ja ihmetellä voisin, / valmis oisin
/ kiittämään kyynelin / ja tiellä ahkeroisin.

3. Herätä minut valvomaan / ja palvelemaan muita, /
kuulemaan hiljaa, puoltamaan / sairaita, kiusatuita. /
Tahtosi tietä kysymään / opeta maailmassa, / vaativas -
sa, / sinussa pysymään, / armossa avarassa.

4. On armotyösi ilmeinen, / se kaikkeudet täyttää. /
Nyt huoli oman sydämen / aiheettomalta näyttää. /
Kun kanssamme käyt kulkemaan, / niin murtuu kaik -
ki valta / Saatanalta. / Yhdessä iloitaan, / soi kiitos
kaikkialta.

Paul Gerhardt Johann Arndtin rukouksen pohjalta
ruots. Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2014

(124 = 101, 113, 135, 136)

Heinrich Albert 1640 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

124

Jär - jen tie kun har - haut - taa,

Hen - gen voi - maa pyy - tää saa,

jot - ta oi - kein o - pi - taan

I - sää, Poi - kaa tun - te - maan.

2. Olkoon Jeesus iloni, / Herran sana turvani. / Armo olkoon lohtuna / matkan ahdistuksissa.

3. Jeesuksen jos unohdan, / omin voimin vaellan, / tieni päättyy kuolemaan, / taivaaseen en saavukaan.

4. Luottaa tahdon häneen näin, / että jaksan eteenpäin. / Herra kun on suojana, / yöni vietän rauhassa.

5. Kuule, Jeesus, minua, / matkalaista taluta. / Sido armon siteellä, / rakkauden ikeellä.

6. Älä jätä orvoksi, / korjaa talteen sieluni / luokse lunastettujen, / eteen armoistuimen.

7. Kasvoista jos kasvoihin / Jumalani kohtaisin, / veisailisin kiitoksen / Pyhän Kolminaisuuden.

Efraim Jaakola 1827

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(125 = 49, 114) Ruotsissa 1690-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Il - moi - ta, Her - ram - me,
Joh - da - ta kan - sam - me

voi - ma - si meil - le, nyt val - ta - kun - ta - si
ar - mo - si tun - toon, myös py - hä pel - ko - si

tul - la jo suo. Suo var - je - lus - ta,
mie - liim - me luo.

yöm - me on mus - ta. Hen - ke - si tul - ta nyt

tur - vak - si tuo.

2. Aloita työsi ja päätä se itse / vaivatut sielumme virvoittaen. / Kirkkaasti saata nyt kaikille julki: / on valtakuntasi voimallinen. / Armahda meitä, pois älä heitä. / Saavu nyt lohduksi syntisien.

3. Uskossa heikkoja vahvista, Jeesus, / turvassa turvaton luonasi on. / Taas olet antanut autuuden päivän, / vielä on armosi muuttumaton. / Virvoita meitä. Riisutut peitä / armosi vaattein, nyt luoksemme jää.

4. Kun meitä uuvuttaa auringon polte, / murhe ja kiusat kun ahdistavat, / vaivamme tiedät ja tunnet ne, Herra. / Ristisi, haavasi lohduttavat. / Voimasi näytät, valtaasi käytät, / vaikenevat viimein orjuuttajat.

5. Siionin muuri ei sortua saata, / kun peruskallio Jeesus on sen. / Rynnätä saavat nyt helvetin joukot, / puolustajamme on voimallinen. / Armon hän antaa, nostaa ja kantaa, / heikoimman vieren käy huolehtien.

Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790

uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, J. Löytty 2014

(126 = 32, 69) Wolfgang Dachstein 1525 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

126

Rie - mui-ten, Jee - sus, muis-tan
 ar - mo - a - si ja vei-saan, Va - pah -
 ta - ja, kii-tos-ta - si. On kor-kein tai - vas
 ai - na luo-na-ni, kun sie-lus-sa - ni
 a - sut, Her - ra - ni.

2. Jumala, olet pyhä, kaiken Luoja, / turvattomalle turva, köyhän suoja. / Vapaaksi olet minut päästänyt / ja velkakirjan rikki repinyt.

3. Laupias, Herra, mikä olen minä, / kun rakastat ja johdatat näin sinä? / Vain kevyt höyhen sinuun verra-ten, / rinnalla pyhyytesi likainen.

4. Suo armon ympäröidä elämäni, / sytytä Hengen tuli sisimpääni. / Vain ristinkuolemasi, veresi / kal-leimmat olkoot sielunaarteeni.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1894, J. Haavio 1971, K. Piispa 2016

(127 = 121, 147, 219) Alankomaissa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

127

Os - te - tut sie - lut, jou-tu -
 Maa - il - ma tä - tä su-ku -
 a on ai - ka Baa-be-lis - ta. Te
 a ei tun-ne tai-vaal-lis - ta.
 su - ku-kun - taa o - let-te yl - hää-l-tä
 syn - ty-nyt - tä ja aar - te - nan - ne
 pi-dät-te Jee - suk-sen vel-je - yt - tä.

2. Nyt tutkikaapa tarkasti / sukunne alkujuurta. / Kun Jeesus kuoli, kokosi / hän perhekuuntaa suurta. / Hän teidät rakkaudellaan / näin osti Isällensä. / On perhe hänen huostassaan / kuin taivas tähtinensä.

3. Te kaikki alla auringon / nyt Herraa ylistäkää. / Te, joissa Herran Henki on, / syvästi ymmärtäkää: / on valo tähtien ja kuun / ja auringonkin suuri, / vaan kir- kas loiste ristinpuun / on armon alkujuri.

Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2014 ja SV 2016

(128 = 164, 194, 242b)

Pohjoismaissa 1600-luvulla / toisinto Pohjois-Savosta

Nyt, kal - liit sie - lut, jou - tu -
ja mat - kal - lan - ne muis - tel -

kaat - te in - nos - sa us - kon pa - la -
kaat - te Jee - sus - ta, Poi - kaa Ju - ma -

van Hän kul - ki ris - tin kuo - le -
lan.

maan, vaan nou - si y - lös hau - das - taan.

2. Kun teemme matkaa murheellista / nyt katsein maahan vaipuvin / julmasta Jerusalemissa / Emmaukseemme takaisin, / niin emme saata unohtaa / Jeesuksen kovaa kuolemaa.

3. Kun tietä käymme huolinemme / ja tuska täyttää sydämen, / se kertokaamme toisillemme / näin toisiamme hoitaa, / muistaen Herran sanoja / uudesta toivon ajasta.

4. On silloin Jeesus keskellämme / paljastamatta kasvojaan. / Hän moittii meidän tyhmyyttämme, / vaan rakkaus on nuhteessaan. / Ja vierailunsa synnyttää / sydämeen uutta elämää.

5. Kun oman tahdon ohjaamasta / on tullut vaivan alainen / ja omaa tietään kulkevasta / vain kuuntelija Jeesuksen, / niin syntyy uusi uskallus: / on ainut toivo armahdus.

6. Kun Herran kanssa ehtoollista / yhdessä käymme nauttimaan, / hän murtaa leipää taivaallista / ja juottaa meitä maljastaan. / Näin yhteyteen pyhien / hän liittää köyhän syntisen.

Abraham Achrenius 1769

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

Claudin de Sermisy 1529 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Her-ra Jee - sus kun tääl - lä vain
Vi - ha vaik - ka on vas - taam-me

kans - sam-me on, em-me kau - his - tu
sam - mu-ma-ton, niin me tur - vaam-me

vas - tus - ta - jaam - me. Vaik - ka
puo - lus - ta - jaam - me.

kai - ta on tie ja se tais - te-luun vie, Jee-sus

kil - pi ja tur - va on meil - le. Täs - sä

us - kos-sa vaan käym-me va - el - ta-maan

il-man vilp - pi - ä Her-ram-me teil - le.

2. Vihamies kuka voisi niin voimallinen / olla, että hän voittaisi Herran. / Sodassamme hän linna on turvallinen, / hän on voittanut Saatanan kerran. / Jos me joudummekin / syviin syövereihin, / aivan keskelle kuoleman kauhun, / emme nääntyä voi, / hänen äänensä soi / läpi myrskyn ja helvetin pauhun.

3. Valta kuoleman vihdoon jo murrettu on / ja on riistetty helvetin voitto. / Elon ruhtinas, Jeesus on voittamaton, / sarastaa kohta autuuden koitto. / Hänen kunniaan, / hänen kirkkauttaan / me nyt kiittäen näin veisatkaamme. / Meille lahjansa toi, / lunastuksensa soi, / hänen kauttansa autuuden saamme.

4. Meitä syntimme nousevat kauhistamaan, / kadotukseen ne eivät voi viedä. / Kaiken heitti hän pois mereen pohjattomaan, / pahan valtaa ei milloinkaan siedä. / Meillä on auttaja, / apu ahdingoissa / tätä tietämme kulkiessamme. / Hän on armollinen, / hän on uskollinen, / pysykäämme siis Jeesuksessamme.

5. Kun me heikkoina Herralle huokaamme vaan, / Pyhä Henkensä auttaa jo meitä. / Uni meitä kun pyrkii taas ahdistamaan, / meitä Herra ei nukkumaan heitä. / Kun me uuvumme niin, / ettei rukouksiin / eikä valvomiseen ole voimaa, / hän on puolustaja, / esirukoilija, / ei hän heikkoja, huonoja soimaa.

6. Tule, Jeesus, nyt heikkoja vahvistamaan, / tule, virvoita voimalla taivaan. / Sinun tietäsi auta nyt vaeltamaan, / täällä suostumaan ristiin ja vaivaan. / Tue uskoamme, / tue toivoamme, / pidä sielumme tallella aina. / Kuule huutoamme, / sinä Auttajamme, / pyhät kasvosu sielumme paina.

(130 = 17, 34, 39, 58)

Keskiajalta / Saksassa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Jee - suk - sen rak - ka - ut - ta
ris - til - tä vir - ran - nut - ta

käy - kääm - me kaik - ki kat - so - maan,
ar - mo - a vas - taan - ot - ta - maan.

Sen, mi - tä tur - haan haim - me o -

mis - ta rien - nois - ta, sen Jee - suk - ses - sa

saim - me, hän an - taa rau - han - sa. Va -

rat - tu uu - pu - neil - le au - tu - ain o - sa

on. Ris - til - tä vir - taa meil - le e -

lä - män nes - te lo - pu - ton.

2. Maa kuollut, halkeileva / sadetta hiljaa odottaa, / ja vesi virtaileva / maan mullan vihdoon kostuttaa. / Niin yrtit monenlaiset / aukovat nuppujaan. / Pisarat jumalaiset / vuotivat ylle maan, / kun itkit kyyneleitä, / elämän ruhtinas, / ja kutsuvasti meitä / kädestä tartuit, laupias.

3. Lahjaksi armon saamme. / Syntiset, tänne joutukaa! / Yhdessä riemuitkaamme, / hän uuden puvun lahjoittaa. / Vuoksemme joutui vaivaan, / syntimme lunasti. / Näin perinnöstä taivaan / toi osalliseksi. / Ei ketään pois hän heitä, / ei ketään tuomitse. / Hän säälii eksyneitä / ja kantaa meidät perille.

David Hollazius, ruots. 1743, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Ikola ja J. Löytty 2016

(131 = 19, 90, 96)

Johann Rudolph Ahle 1664 / toisinto Raumalta

Jee - sus kul - ma - ki - vi on,
Vaik - ka syn - ti kau - his - taa,

yk - sin hä - neen no - jat - kaam - me.
hä - nel - tä me ar - mon saam - me.

Hä - nel - lä on voi - ma, val - ta

aut - taa mei - dät syn - nin al - ta.

2. Yhtään rikkomustamme / oma hurskaus ei korjaa. /
Vihollinen armoton / uhkaa aina synnin orjaa. / Armo
kohtaa arvottoman, / nostaa, kantaa toivottoman.

3. Salaisuutta Jumalan / katsokaamme nöyri mielin:
/ pituus, syvyys, korkeus, / lausumaton ihmiskielin /
kohtaa Raamatussa meitä, / armo syntiin eksyneitä.

Lars. T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2013

Claudin de Sermisy 1529 / toisinto Pohjois-Savosta

Si - nu - hun tur - vaan, Ju - ma - la,
Mi - nu - a kuu - le heik - ko - a

jo vai - van al - ta pääs - tä. Ar -
ja hä - pe - äs - tä sääs - tä.

mol - li - nen, nyt ru - koi - len, ar - mah - da

Kris - tuk - ses - sa. Sä lin - na - ni, saan

tur - vii - si pa - e - ta tais - tel - les - sa.

2. Herrani, olet toivoni / ja ainut auttajani, / hamas -
ta nuoruudestani / väkevä vartijani. / Kun varjelit / ja
suojelit / jo synnyinhetkelläni, / niin turvassa / on par -
haassa / myös koko elämäni.

3. Jos sallit, Isä, vanhaksi / ja heikoksi mun tulla, /
myös silloin ole tukeni / ja sauva vahva mulla. / Vi -
hollinen / petollinen / kasvosi tahtoo peittää / ja kiusa -
tun, / ahdistetun / niin epätoivoon heittää.

4. Voimasi anna voimaksi / tietäsi käydäkseni. / Sana-
si anna oppaaksi, / valoksi vaiheitteni. / Kun pelastit /
ja opetit / jo varhain nuoruudessa, / myös varjele / ja
suojele / heikossa vanhuudessa.

5. Ken hyvyyttäsi milloinkaan / voi mitata maan pääl-
lä! / Sen tahdon muistaa ainiaan / ja kiittää siitä täällä.
/ Hyvyytesi, / totuutesi / nyt sydämeeni paina, / niin
että myös / väkevät työs / voin julki tuoda aina.

6. Voimaasi tahdon julistaa / ja kiittää armostasi, /
niin että lastenlapset saa / myös nähdä kunniasi. / Ei
ääriä, / ei määriä / sun viisaudellasi. / Jos syvyyteen /
viet hirmuiseen, / taas nostat voimallasi.

7. Suot suuriakin suruja, / oi Herra, minun maistaa.
/ Et silti ole kaukana, / suot päivän uuden paistaa. /
Näin toivoni / ja voimani / uudistat armollasi. / Siis
riemuitsen / ja kiitoksen / tuon pelastuksestasi.

*Haqvin Spegel psalmin 71 pohjalta 1688, suom. VK 1701
uud. C. G. von Essen 1867, VK-komiteat 1880 ja 1937*

Saksassa 1455 / toisinto Kalajokilaaksosta

Soi, vir - te - ni, kii - tos - ta

Her - ran. Hän on hy - vä, ar - mol - li -

nen, on kä - ten - sä lau - pi - as,

voi - mal - li - nen. Ken ar - moon - sa tur - va - si

ker - ran, on rie - mui - ten muis - ta - va sen.

2. Hän, Herramme, kuoleman alta / on noussut ja
voittanut sen. / Työn täytti hän puolesta syntisien. /
On hänellä voima ja valta / ja kirkkaus ihmeellinen

3. Hän vaikka on näin pyhä, suuri / ja valtiias taivaan ja
maan, / ei hylkää hän lastansa halvintakaan, / vaan suo-
jansa antaa kuin muuri. / Näin hellintä hoitoa saan.

4. En pelkää siis vaarojen matkaa, / hän silloinkin kan-
taa ja vie, / kun polku on synkeä, kaita on tie. / Voin
kanssansa taivalta jatkaa. / Hän vastakin auttava lie.

5. Kun matkalla Jaakobin lailla / yön ankan painia
saan / ja sielu on uupunut taistelemaan, / niin silti se,
toivoa vailla, / on siunattu voittamaan.

6. Soi, virteni, kiitosta Herran. / Hän aivan on ihmeel-
linen, / kun suurinta syntistä armahtaen / hän, laupias,
lahjana kerran / suo rauhansa taivaallisen.

*Mikko Katila 1899
uud. SV Lisävirsiä 1938, H. Kivekäs 1971*

Keskiajalta / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

134

Hal - le - lu - ja! I - loi - sin
 ää - nin, kan - sat, kie - let, huu - ta - kaa kaik - ki:
 Her - ral - le kii - tos, kun - ni - a suu - ri!
 Sa - nan an - taa a - jas - ta ai - kaan hän
 op - paak - sem - me.

2. Synneistämme / ja kuolemasta, / vihan alta / armostaan yksin / hän meidät auttoi. / Helvetin vallan / kaatoi Herra / Kristuksen, Poikansa pyhän kautta.

3. Hyvyydessään / varjeli Herra / kiusaajalta / ja vahingoilta, / vaaroilta sielun. / Totuuden pyhän / lähettää hän / asumaan kirkkaana keskellämme.

4. Iloveisiin / ja kiitoslauluin / talvet, kesät / nyt täytäkäämme! / Isän ja Pojan / ja Pyhän Hengen / olkoon kiitos, / kuin oli, niin olkoon ikuisesti!

Burkhard Waldis psalmin 117 pohjalta, suom. VK 1701
 uud. P. Kivekäs 2005 ja 2011

(135 = 101, 113, 124, 136)

Heinrich Albert 1640 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

135

Soi - koon i - lo - vir - tem - me
 kirk - ka - u - den Her - ral - le.
 Hä - nen ris - tin - kuo - los - taan
 saim - me e - lon au - tu - aan.

2. Enkelitkin laulakaa, / että raikuu koko maa. / Rauhoitu jo rauhaton: / Jeesus alas tullut on.

3. Tulkaa kaikki, katsokaa, / veljeämme, Jumalaa. / Voitettu jo kuolo on / alla armon auringon.

4. Laajentukoon avaruus, / loistakoon maan ihanaus, / Jeesus Kristus kuningas / suuri on ja voimakas.

5. Hänen valtakuntansa / vahva on ja avara. / Häntä vastaan joutukaa. / Hoosianna huutakaa.

6. Kerran saamme veisata / taivaan kirkkaudessa, / polvistua eteesi, / kiittää armotöistäsi.

Johan Holmberg 1745, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, SV 2016

(136 = 101, 113, 124, 135)

Heinrich Albert 1640 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

136

Ar - mon lap - set, rie-muit-kaa,
 soit - ta - kaa ja vei - sat - kaa,
 kii - tos tuo - kaa Her - ral - le,
 pe - las - tuk - sen tuo - jal - le.

2. Herrastanne kerskatkaa, / autuudesta iloitkaa, / kehottakaa muitakin / riemuun kiitossävelin.

3. Ilmoittakaa kaikille / vaivatuille sieluille: / armon saa se armosta, / ken vain etsii Jeesusta.

4. Kaikille myös sanokaa, / että elämän se saa, / Jeesuksen ken veressä / turvaa etsii köyhänä.

5. Kiitos olkoon Jumalan, / Poikansa hän ainoan / maailmalle armostaan / antoi ristinkuolemaan.

6. Kiitos olkoon Jeesuksen. / Vaivoihinsa uupuen / hän on meidät ostanut, / kuolemasta nostanut.

7. Hengelle myös Pyhälle / kiitoksen me annamme, / kun hän meitä virvoittaa, / loppuun asti vahvistaa.

8. Pyhän Kolminaisuuden / kiitos soikoon iäinen! / Herran suurta kunniaa, / lunastetut, laulakaa.

*Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938 ja 1986, SV 2016*

Ruotsissa 1697 / toisinto Kalajokilaaksosta

137

Kii - tos, Her - ra maan ja tai - vaan,
 Kun jo vai - pui toi - vo ai - van,
 et - tä kuu - lit ää - ne - ni.
 o - lit vä - ke - vyy - te - ni.
 Pe - las - tuk - seen tah - dot joh - taa,
 vaik - ka vaa - rat tääl - lä koh - taa.

2. Elämässä, kuolemassa / sinuun katson toivoen. / Aina olet auttamassa, / siitä kiitän, iloitsen, / siitä veitsaan suin ja kielin, / hartain sydämin ja mielin.

3. Herra, turva omiesi, / voideltusi auttaja, / siunaa laumaa lampaittesi, / ruoki, kaitse, virvoita. / Auta ahdistusten tiellä, / kunnialla kruunaa siellä.

*Gustaf Ållon 1694, suom. VK 1701
 uud. VK 1886*

Saksassa 1530 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

138

Suo, Her - ra, mun si - nu-hun
us - kal - taa, kun kiu - saa - ja mi - nu - a
vai - no - aa ja neu - vot - to - muu - te - ni
vai - vaa. Kun voi - ma - si suu - ruu - den
tun - nus - tan, saan pilk - kaa ja nau - ru - a
maa - il - man ja ah - dis - tus miel - tä - ni
kai - vaa.

2. Suo voimaa se kärsiä nöyrästi / ja alttiisti kuunnella
ääntäsi, / kun sanasta neuvoja annat. / Vain armoosi
heikkojen luottaa suo / ja uskoa, toivoa heihin luo, /
myös murheiden aikana kannat.

3. Oi, Herra on aarteeni ainoa, / on perintöosani tai -
vaassa, / on siitä jo riemuni suuri. / Soi ihanan maan
mulle arpani, / ja kirikkaana kunniankruununi / jo toi -
vossa välkkyvi juuri.

4. Oi kiitos, kun tahtosi ilmoitit / ja sanasi rakkaaksi
kirkastit / ja vastasit rukoukseeni. / Myös yöllä, kun
mieltäni ahdistaa, / vain sanasi sielua virvoittaa, / jäät
luokseni pimeyteeni.

5. En Herraani halua unohtaa, / vain häneltä sieluni
suojan saa, / hän vaarat ja turmion torjuu. / Ei luovu
hän luotani milloinkaan, / hän aina on valmiina nos -
tamaan, / kun jalkani vaipuu ja horjuu.

6. Jo mieleni toivossa iloitsee / ja henkeni Herrassa
riemuitsee, / hän sieluni surmasta säästää. / Ei salli
hän hurskaansa hukkaa, / ei sieluni synnissä nukkua, /
hän kuoleman kauhuista päästää.

7. Kun, Herrani, viet minut taivaaseen, / niin usko on
vaihtuva autuuteen / sun kasvojes kirkkaudessa. / Ja
pyhien suuressa seurassa / saan uudesta virrestä iloita
/ sen pauhussa riemullisessa.

Haqvin Spegel psalmin 16 pohjalta 1688, suom. VK 1701
uud. E. Lönnrot 1872, VK-komitea 1937, VK 1986

Ruotsissa 1697 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Kii - tet - ty nyt ol - koon
kii - tos - lau - lu soi - koon

i - säin Ju - ma - la,
luo - ma - kun - nas - sa. Kii - tos Ju - ma -

lal - le huo - len - pi - dos - taan,

Kaik - ki - val - ti - aal - le ar - mo - lah - jois -

taan. Y - lis - tä - kää Her - ra,

oi - ke - u - den ja - ka - jaa, lap - si - an - sa

ai - na muis - taa.

2. Soikoot taivaan ääret Luojan kunniaa, / enkeleit-
ten äänet rauhan sanomaa. / Herra armossansa kun-
ninkaamme on, / kirkkaudessaan voittaa auringon.
/ Ylistäkää Herraa, oikeuden jakajaa, / lapsiansa aina
muistaa.

3. Kiitos Herrallenne, kuu ja aurinko! / Tähdet, kii-
toksenne älköön sammuko. / Kiitos Luojallesi anna,
kaikki maa. / Järvet, virran vesi, meret, laulukaa. /
Ylistäkää Herraa, oikeuden jakajaa, / lapsiansa aina
muistaa.

4. Myrsky, sade, kaste, lauluun viritkää, / tuuli, lie-
kin loiste, Herraa kiittäkää. / Pakkastalvi, suoja, ra-
keet, lumi, jää, / ylistäkää Luoja suurta, väkevää. /
Ylistäkää Herraa, oikeuden jakajaa, / lapsiansa aina
muistaa.

5. Puiden lehdet, juuret, sienirihmat maan, / laak-
sot, vuoret suuret tuokoot kiitostaan. / Niityt, pellot,
soikaa Luojan kunniaa, / metsät huminoikaa, harjut
riemuitkaa. / Ylistäkää Herraa, oikeuden jakajaa, /
lapsiansa aina muistaa.

6. Linnut, äänillänne Herraa kiittäkää, / riemuvir-
siänne, ilmat, heliskää. / Ihmislasten teiltä nouskoon
taivaisiin / kiitossäveleitä loppumattomiin. / Ylistäkää
Herraa, oikeuden jakajaa, / lapsiansa aina muistaa.

7. Nouse, Herran kansa, Luoja kiittämään. / Her-
ra lapsiansa johtaa Hengellään. / Katso, valtiamme,
meitä taivaasta, / elämän me saamme, armon sinulta.
/ Ylistäkää Herraa, oikeuden jakajaa, / lapsiansa aina
muistaa.

*Haqvin Spegel psalmin 148 ja apokryfisen Kolmen miehen
kiitoslaulun pohjalta 1686, suom. VK 1701
uud. VK-komiteat 1880, 1937, 1984 ja SV 2016*

(140 = 157)

Tanskassa 1627 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

140

Oi Her-ra, i-lo suu-ri,
kun kuu-let huu-to-ni, puo-
lee-ni kää-nyt juu-ri mun
ru-koil-les-sa-ni.

2. Suo Henkes Pyhä mulle, / oi Herra armoinen, / kun uhrin tuoda sulle / tahtoisin rukoillen.
3. Jo kuolon paulat saivat / sieluni vangikseen / ja helvetinkin vaivat / saarsivat kauhuineen.
4. Vaan ahdistuksissani / kun huusin Herraani, / hän muisti sieluani / ja riensi avuksi.
5. Näin Herra vaivaiselle / on aivan laupias, / sielulle murheiselle / on aina armias.
6. Hän hetkessä voi päästää / jo meidät tuskasta, / hän haavoittaa ja säästää / armossaan suuressa.
7. Sen tiedän itsestäni: / hän muisti minutkin, / kun yksin hädässäni / vaivaani valitin.
8. Hän säästi kuolemasta / pelkäävän sieluni, / jalkani lankeemasta, / itkulta silmäni.

9. Oi, kuinka maksaa voisin / armosi milloinkaan? / Jo oppivani soisin / sinua seuraamaan.
10. Mä otan kädestäsi / myös kalkin katkeran / ja pyhää nimeäsi / riemuitten julistan.
11. Sinulle, Jumalani, / nyt tahdon elää vain, / kun pääsin kahleistani / ja armon Hengen sain.
12. Siis tahdon tiellä Herran / vaelttaa matkani, / ja tieni päässä kerran / saan nähdä kasvosi.

Haqvin Spegel psalmin 116 pohjalta 1688, suom. VK 1701
uud. C.G. von Essen 1867, A.-M. Raittila VK 1986

(141 = 220, 229, 253)

Heinrich Isaac n. 1500 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

141

Lä-hel-le Jee-sus-ta-ni
Ja kyl-keen Va-pah-ta-jan
le-vot-to-muuk-sis-sa-ni
teen it-sel-le-ni ma-jan,
taas suo-jaan ha-keu-dun.
rau-haan-sa las-keu-dun.

2. Saan, Jeesus, vierelläsi / katsella silmistäsi / taivaista maisemaa. / Saan haistaa toivon tuulen, / äänesi hellän kuulen, / se huolen vaintaa.

3. Opeta siinä uutta / myös yksinkertaisuutta, / pieneksi minut tee, / niin että lapsen lailla / on sielu huolta vailla, / kanssasi iloitsee.

4. Kun eksyn joskus tieltä, / taas vedä minut sieltä / alusta alkamaan. / Vain sinun seurassasi / opetuslapsenasi / elävän uskon saan.

5. Syvälle sisimpääni / viritä soimaan ääni / armosta kertova. / Sen sointi nyt jo tässä / rohkaisee elämässä, / johdattaa kulkua.

*Anders Odhelius (And. Odél) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, uud. ja 2. säk. K. Pispa 2016*

Eero Väättäinen 1992

142

Ke-vät - il - lan yl - lä tuu - li

hil - jaa kul - kee. Kau - ne - ut - ta

tul - vi - en luon - to sy - liin sul - kee.

2. Siinä taaskin tunnen / levon, suloisuuden. / Luoja pukee luoduilleen / puvun puhtaan, uuden.

3. Koska, Isä, kiitän, / jos en tänään, tässä? / Annat yli äyräitten / hyvää elämässä.

4. Valo viipyy mailla, / kutsuu ruohon kukkaan. / Auta, etten minäkään / täällä elä hukkaan.

Irja Hiironniemi 1992, uud. 2005

Heinrich Albert 1641 / toisinto Raumalta

143

Muis - tan päi - vää au - tu - as - ta,

jol - loin Her - ran Jee - suk - sen koh - da - ta sain,

syn - ti - nen. Ti - las - ta - ni kau - he - as - ta

nos - ti mi - nut o - lal - leen, ot - ti ai - van

o - mak - seen.

2. Maistaa Herra minun antoi, / kuinka onkaan suloinen / läsnäolo Jeesuksen. / Syntini hän kaikki kantoi, / päästi alta orjuuden / lahjoittaen autuuden.

3. Jääköön kaikki katoava, / unohtua turhat saa, / Jeesus minut omistaa. / Kaikki muu on hajoava, / hänessä on iloa, / ihmeellistä lepoa.

4. Hän on turva turvattoman, / hän on apu kiusatun, / lohduttaja vaivatun. / Milloin vuoksi huolettoman / vaelluksen horjahdan, / toivon hänen nostavan.

5. Hän on minun paimeneni, / minä hänen lampaansa, / kuulun hänen laumaansa. / Ravitsee hän sydämeni, / läheisyyttään nauttien / löydän parhaan laitumen.

6. Hän on ilo itkeväisten, / väärin vanhurskaus, / tyhmiä myös viisautta. / Rikkaus hän kerjäläisten, / hän on pyhyys kurjimman, / hyvyys kaikkein huonoimman.

Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790

uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938 ja VK 1986, J. Löytty 2013

Burkhard Waldis 1553 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Y - lis - tä Her - ra, sie - lu - ni,
Ä - lä - kä kos - kaan u - noh - da

ja har - taas - ti nyt kii - tä ni - me -
lau - pe - ut - ta ja suur - ta hy - vyyt -

än - sä. kun päi - vät, yöt Her -
tän - sä,

ram - me työt niin i - ha - nat taas

hoi - ta - vat. Hän pa - ran - taa ja

kan - taa, an - teek - si syn - nit an - taa.

2. Hän vaikka tietää tekomme, / ei tuomitse, / vaan muistaa armoansa. / Hän hidaskin aina vihaan on / ja verraton / on laupeudessaan. / Se rajaton / kuin taivas on / ja kirikkaansa sun valonsa. / Se pimeyden poistaa / ja ikuisesti loistaa.

3. Ja Herra kyllä näkee sen: / on vaivainen / ja kurja ihmisparha. / Nuppunsa avaa aamulla, / vaan ehtoolla / jo kiihtuu kukka arka. / Ja ankara / on maailma, / kun hallayö taas viljan lyö. / Myös ihmisenkin retki / on haihtuvainen hetki.

4. Vaan armo yltäkyläinen, / uskomme sen, / on vaka, ennallansa. / Polvesta polveen kestää se, / kun pyysymme / vain hänen liittossansa. / Hän vallassaan / ja voimassaan / vertaamaton ja suuri on. / Maa on vain astimensa / ja taivas istuimensa.

5. Kiittäkää Herraa, enkelit, / te sankarit, / te kaikki joukot taivaan! / Ja kiittäkää, te kansat maan, / kun armostaan / hän antaa avun vaivaan. / Myös sieluni, / nyt hartaasti / jo veisaile ja riemuitse / ja kiitä Jumalaasi, / parhainta auttajaasi.

Burkhard Waldis 1553 psalmin 103 pohjalta

ruots. Laurentius Petri 1567, suom. Hemminki Maskulainen 1605

uud. J. L. Runeberg (ruots.), suom. J. Krohn, uud. J. Löytty 2015

(145 = 30, 60, 118, 185, 224, 231)

Jakob Regnart 1574 / toisinto Pohjois-Savosta

145

Kii - tos ja kun-ni - a si -
 nul - le, Aut-ta - ja. Ris - ti - si
 va - lo hoh-taa, pois ek - syk - sis - tä
 joh-taa. So - vin-to - ve - ren ää-ni
 tuo rau-han e - lä - mää-ni.

2. Luo ristin riennän niin / kuin turvakaupunkiin. / Suojaasi heikon peität, / vainoojan ulos heität. / Näin vihollisen vimman / hillitset ankarimman.

3. Armosi virvoittaa / sydäntä kaipaavaa. / Ken jal-koihisi vaipuu, / sen tyyntyy tuska, kaipuu. / Sairaiden hoidat haavat, / nälkäiset leivän saavat.

4. Näin suuren autuuden / saa köyhä syntinen. / Suo minun maata tässä / armoa kerjäämässä / ja kerran taivaassasi / veisata kiitostasi.

*Catharina Christiernin 1745, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2011*

(146a = 172, 218)

Ruotsissa 1600-luvulla / toisinto Pohjois-Savosta

146a

Nyt kii - tos Ka - rit - sal - le
 Ni - mee-si ko - koon-nuim-me,
 ja Y - lös-nous-seel - le. Kär-
 on ar - mo - a vain se!
 sit-hän puo-les - tam-me ja kuo-lit
 ris - til - lä, sen täh-den, et - tä
 meil-le koit - tai - si e - lä - mä.

2. Suo sana siunauksen / nyt erotessamme. / Luo yhteenkuuluvuutta / myös arjen matkalle. / Kaikissa toimissamme / valppaiksi meidät tee. / Nöyryyden anna kasvaa, / kun voimat vähenee.

3. Oi kuule Pyhä Henki, / nyt meidät herätä. / Kaikille kaipaaville / suo usko elävä. / Rakkaudella meidät / Jeesukseen kiinnitä. / Kenenkään älä salli / pois juosta ikinä.

4. Niin seuraa sotaa rauha, / ja työmies palkitaan. /
Kun loppuu taipaleemme, / ilomme täyttää maan. /
Me yhteen saamme tulla / ja päästä perille, / jos armon
kerjääjinä / Jeesusta seuraamme.

Arkkipiiri 1822

uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, J. Löytty 2011

(146b = 1, 238)

Keskiajalta / Saksassa 1549 / toisinto Pohjois-Savosta (täyd. Paavo Soinne)

146b

Nyt kii-tos Ka - rit - sal-le ja
Y - lös - nous-seel - le. Ni - mee-si
ko - koon-nuim-me, on ar - mo - a vain
se! Kär - sit-hän puo-les - tam-me ja
kuo-lit ris - til - lä, sen täh-den, et - tä
meil-le koit - tai - si e - lä - mä.

(147 = 121, 127, 219) Alankomaissa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

147

Nyt päät-tyy seu - ra - het-kem-
Me kii - tos-mie - lin vei-saam-
me, on ar - mo tur-va-nam-me. Sa -
me si - nul - le, Ju-ma-lam-me.
naa-si au - toit kuu-le-maan, sen voi-man
meil-le näy - tit. Sait sy - dä-mem-me
liik-ku-maan, sen rau-hal-la - si täy - tit.

2. Me tästä erkanemme nyt, / vaan Herrastamme
emme. / Hän, ristin tuskat kärsinyt, / jää meidän kes-
kellemme. / Hän murheellista ymmärtää, / hän seuraa
matkallamme. / Hän ystävänsä yhdistää / taivaassa,
kotonamme.

3. Suo, Jeesus, meille alttius, / niin että matkallamme
/ vain sydämessä rakkaus / hoidamme toisiamme. /
Kun olet elämä ja tie / ja totuus, johda meitä. / Työ-
päivän helteessäkin vie / rauhan ja ilon teitä.

*Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
Hartmann Schenkin virren pohjalta
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013*

Heinrich Albert 1641 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Her - raä hy - vää kiit - tä - kää,

i - loi - ten y - lis - tä - kää,

luo - dut kaik - ki lau - la - kaa

Luo - jan suur - ta kun - ni - aa!

2. Pyhät, suuret, korkeat / työnsä on ja oikeat, / suuri
herrautensa / maassa on ja taivaassa.

3. Kiitos Jumalallemme / soikoon sydämeistämme / vir-
sin, lauluin, psalmtarein, / harpuin, huiluin, kantelein.

4. Kaikki, joissa henki on / kiittämään jo tulkohon /
Herraa hyvää riemulla, / halleluja halulla!

*Jesper Swedberg psalmin 150 pohjalta 1694, suom. 1700
uud. J. Krohn 1880*

Yhteys

(149 = 150, 169, 173)

Puolassa 1587 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Hei, sis - kot, vel - jet, kris - ti -

tyt, on haus - ka tei - tä näh - dä nyt.

Vir - tem - me Jee - suk - sel - le soi,

hän mei - dät jäl - leen yh - teen toi.

2. Me käymme Herran puheille, / hän nähköön sie-
luntilamme. / Hän lähettäköön Henkensä / kääntä-
mään meitä itseensä.

3. Me, heikot vasta-alkajat, / me köyhät Herran seu-
raajat, / on Jumalassa turvamme / ja Jeesuksessa
toivomme.

4. Me, köyhät, vangit Baabelin, / kuljemme taivaan
pitoihin. / Vaella, Jeesus, kanssamme. / Matkalla meitä
varjele.

5. Me veisaamme ja puhumme, / nyt, Jeesus, siunaa
kaikki se. / Tuo keskellemme vieraita, / tee heistä meil-
le rakkaita.

6. Lapsille sekä nuorille / myös varjelusta pyydämme,
/ he että taivaan armoa / saisivat maistaa kunnolla.

7. Toivomme, että kiitosta / veisata saamme taivaassa
/ luonasi, Jeesus, kohdaten / ystävän aivan jokaisen.

Arkkipiiri 1828

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Julkunen ja J. Löytty 2015

(150 = 149, 169, 173)

Puolassa 1587 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

150

Ys - tä - vät, hei - kot kris-ti -
tyt, yh - des-sä kaik - ki käy-kää nyt
ru - koil-len luok - se Jee-suk-sen
ja e - teen ar - mo - is - tui-men.

2. Pyytäkää, että aikoina / vaivojen, kiusauksissa, / me
varjeluksen saisimme. / Uskokaa kaikki Herralle.

3. Herramme, ole turvana, / kun tarvitsemme apua /
vaiheissa murheellisissa. / Varjele meidät vaaroista.

4. Kaitsija paras sielujen, / suojele laumaa lampaiden,
/ petojen suusta pelasta / niin, etteivät voi raadella.

5. Sielumme ynnä ruumiimme / kuuluvat, Jeesus, si-
nulle. / Vain voimallinen armosi / vaivamme muuttaa
voitoksi.

Arkkipiiri 1828

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2011

(151 = 75, 106, 155, 204, 209, 212)

Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

151

Jee - sus, sa - na e - lä-män,
Yös - sä sie-lun pi - me-än
saa - vu mei - dän kes-kel-lem - me.
sy - ty - tä jo sy - dä-mem-me.
An - na ol - la o - ma - na - si,
siu - naa läs - nä - o - lol - la - si.

2. Tiedät ahdistuksemme, / näet kuinka toivo haih-
tuu. / Ilman armoasi se / nälkäkuolemaksi vaihtuu. /
Kuivin suin me sanojasi / odotamme huuliltasi.

3. Anna armon hehkua / meissä, joista on se poissa,
/ sielun kallein tavara / halvimmissa astioissa. / Niin
kuin soisit puhuvamme, / ohjaa meidän puheitamme.

4. Liitä sinuun lähemmin, / pysy, Jeesus, keskel-
lämme. / Armon tuuli suloisin / virvoittakoon mie-
liämme. / Sido yhteen sydämemme / yhdessä sua
huutaaksemme.

5. Paina meitä paremmin / alas yksinkertaisuuteen, /
tutustumaan syvemmin / ristin suureen salaisuuteen.
/ Anna valo nähdäksemme / turmelusta sydämemme.

6. Auta, ettei Saatana / estä kanssakäymistämme. /
Enkeleiden joukolla / turvaa rauha välillämme. / Saa-
vu, Jeesus, seuraksemme. / Lausu sana elääksemme.

Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938 ja VK 1986, J. Julkunen 2015

Saksassa 1589 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

On lau-pe-us sa - no - ma - ton,

hän, Jee-sus kun hoi-ta - nut on niin

mei-tä kuin mui-ta - kin us - ko - vi - aan

ja aut-ta - nut vai-vois - sa maan. Hän

lyö se - kä tu - kee, hän rii - suu ja pu -

kee ja het - kek - si ka - do - tes - saan

vie köy - hyy - den tei - tä, näin tyh - jen - tää

mei - tä, vaan tyh - jäl - le, köy - häl - le

lah - joit - ta - en suo ar - mon - sa

rik - ka - u - den. Hän kas - von - sa

peit - tää ja mur - hee - seen heit - tää,

vaan an - taa taas vir - voi - tuk - sen.

2. Jos hengessä köyhiksi saa / myös meidät hän näin alentaa, / niin kilvoituksemme ja kaipuamme tie / luo armonsa istuimen vie. / Ken kestää vain tiellä, / saa voimia siellä, / jos kuinkakin uupunut lie. / Niin syvät ja suuret / on synnillä juuret, / ne kasvavat ver-soja kiusausten / taas toivomme kukistaen, / vaan Vapahtajaamme / me rukoilla saamme, / ja hän antaa pelastuksen.

3. Hän arnessaan meidän myös suo / taas saapua toistemme luo, / ja Herramme kiitosta virsi nyt soi, / kun yhteen hän ystävät toi. / Jos väsyn ja näännyn, / luo ystävän käännyn, / hän hoitaa, kun jaksaa en voi. / Kun kuljemme tiellä, / on iloa siellä. / Ken Jeesuk-sen hyvyttä kokea saa, / hän ystäviään rakastaa. / Näin palvelen muita / hän ahdistetuita / vie polkuu kirkastuvaa.

4. Jos pilvinen joskus on sää / ja kilvoitus väsyttävää, / niin kaukaakin tulevat kehottajat, / he uskomme vahvistavat. / Näin Herramme johtaa, / hän siunaten kohtaa / myös kuormainsa uuvuttamat. / Siis, Jeesus, et meitä / pois luotasi heitä, / vaan talutat joukossa ys-tävien / näin kaikkia virvoittaen. / On keveä taakka, / kun tuloosi saakka / me yhdessä kannamme sen.

5. Se suuri myös kehotus on / ja laupeus sanomaton, / kun Jumala herätysarmonsa suo / ja uusia joukkoom-me tuo. / Näin autuuden matkaa / saa yhdessä jatkaa / ja kiiruhtaa Herramme luo. / On autuas suku, / kun lastesi luku / näin kasvaa ja Herraansa liittyä saa. / On toivolla luvattu maa: / kun kestämmme tiellä, / niin iäti siellä / me kiitämme Vapahtajaa.

Mahd. Antti Achrenius, Halullisten seluain hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971

(153 = 161, 170, 235) *Loys Bourgeois 1551 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta*

153

Vie-lä, Her-ra, kut-sut mei-tä,
vie-lä vyö-tät vä-sy-nei-tä,
vie-lä Sa-naa saar-na-taan, Sii-tä
vie-lä muis-tat hei-kot maan.
kii-tos si-nul-le, Ju-ma-lam-me,
I-säm-me, Poi-ka se-kä Hen-ki Py-hä,
nyt ja i-äi-ses-ti y-hä.

2. Armotyösi näillä mailla, / Herra, aina säilytä, / ettei synty myrkyin lailla / meitä täällä näännytä. / Liitä nuoret joukkoosi, / sulje armohelmaasi. / Sästä heidät pahimmalta, / auta turvaan myrskyn alta.

3. Anna seurakunnallesi / uskallusta, uskoa. / Kuule huudot heikkojesi, / aika nyt on vakava. / Siunaa paimeniamme, / näytä suunta laumalle. / Hoida meitä niin kuin lasta, / estä Suomi hukkumasta.

4. Anna, Herra, kansallemme / vastuullinen hallitus. / Suojaa rauha kotiemme, / kuule köyhän rukous. / Tiedämme, vain kestävään / ohjaat meidät elämään / kautta kalliin Jeesuksemme. / Soikoon kiitos Herrallemme!

Väinö Malmivaara 1933
uud. VK 1963 ja 1986, J. Löytty 2015

Teppo Nuorva 2000

Kun, Her-ra, maa-il-mam-me loit, sen

tai-ten uu-ras - tit ja vii-mein le - pä -

sit. Näin meil-le työn ja le-von toit.

2. Kun pelto leivän lahjoittaa, / se lepoon kynnetään. / Maa kääntää kylkeään, / taas talven jälkeen kasvaa saa.

3. Kun työ on raskas, kiireinen / ja alleen uuvuttaa, / niin luvallasi saa / levätä voimaa keräten.

4. Varjele, etten työtä tee / vain vuoksi kunnian / tai vallan, tavaran; / se katoavaan kahlitsee.

5. Vaan aina sitä muista en: / on syytä kiitokseen, / kun työni, jota teen, / tuo leivän jokapäiväisen.

6. On arjessansa ihmisten / näin onni ahertaa, / kun levätä myös saa. / Niin teemme, Herra, kiittäen.

Teppo Nuorva 2000

(155 = 75, 106, 151, 204, 209, 212)

Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

O - ta, Her-ra yl - häi-sin,
Y - lis - tää-hän luon-to-kin

kii - tos suus - ta ih - mis-las-ten.
val - ti - as - ta val - ti - as-ten.

Ei - kö hän, ken i - kui-suut - ta

i - kä - vöi ja maa - ta uut - ta?

2. Herra, hitaat olemme / rukoilemaan apuasi, / vaikka kaikki päivät me / nautimme näin lahjojasi. / Ominasi ohjaa meitä / vaikka koetusten teitä.

3. Kallis ihmisistävä, / olet kuollut puolestamme. / Emme kiittä ymmärrä, / kumminkin me soperramme. / Hiljaisesti Herrallemme / ylistyst soi sydäntemme.

4. Rakkauden siteellä / liitä yhteen sydämemme, / ystävinä säilytä / meidät toinen toisillemme. / Pidä koossa joukkoamme, / estä epäluulojamme.

5. Löysit meidät eksyneet. / Ruokit, hoidat sieluamme. / Elvyttelet uupuneet. / Pysyt täällä toivonamme. / Kiitos, että kiittä saamme / kaikesta nyt Jumalaamme.

6. Loppuu heikko virtemme, / loppumaton armo
anna. / Puutteemme ja hätämme / rakkaudellasi kannan.
/ Mihinkä me menisimme, / kerjuuta jos häpeisimme?

Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2015

(156a = 103a) Keskiajalta / Saksassa 1522 / toisinto Etelä-Pohjanmalta

Vie mei-dät, Her-ra, tais-te-
niin et-tä sy-dä - men ja

luun ja roh-ke - ut - ta an - na,
suun käyt-töö-si voim-me pan - na.

Si - nu - a ai - na tun-nus-taa

ja käy-dä so - taa oi-ke - aa

yl - hääl-tä an - na voi - ma.

2. Jos ihmisien suosion / vuoksesi menetämme, / on
vihansakin voimaton, / kun sodit vierellämme. / Vil-
pittömiksi meidät tee. / Kätesi meitä suojelee / ja siu-
naa ahdingoissa.

3. Parantavalla sanalla / ja läsnäolollasi / virvoita mei-
tä kaikkia, / niin että haavojesi / ja pyhää ristinkuole-
maa / me taitaisimme julistaa / palaamiseesi asti.

4. Rauhasi ylimaallinen / suo meille päivittäisin, / me
että tuntisimme sen / myös hetkin yksinäisin. / Pelasta
meidät pahasta / näin voidaksemme palvella / sinua
pyhydessä.

Jaakko Haavio 1968
uud. SV 2016

(156b = 12, 66, 167b) Böömissä 1562 / toisinto Kalajokilaaksoista

Vie mei-dät, Her-ra, tais - te-luun
niin et - tä sy-dä - men ja suun

ja roh-ke - ut - ta an - na, Si -
käyt-töö-si voim-me pan-na.

nu - a ai - na tun-nus-taa ja käy-dä so-taa

oi-ke - aa yl - hääl-tä an - na voi - ma.

(157 = 140)

Tanskassa 1627 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

157

Maan, tai - vaan Her - ra, Luo - ja,
I - säm - me, Ju - ma - la, vuo -
tui - sen kas - vun tuo - ja, ra -
vit - se pel - to - ja.

2. Ei mikään kasvaa saata, / elämän antaja, / jos köyh-
tynyttä maata / et siunaa, uudista.

3. Me syömme, jos vain riittää / satoa edelleen. / Myös
meidät ketjuun liittää / se ikeiaikaiseen.

4. On leivän side luja / keskellä muutosten: / me maa-
han kahlittuja / olemme jokainen.

5. Suo, Herra, nöyrää mieltä, / kun leivän nautimme, /
pois ylpeyden tieltä / ihmistä ohjaile.

6. Oi Kristus, ole meille / myös taivaan leipänä. / Suo
usko uupuneille, / virvoita Hengellä.

7. Sinulla tiedossasi / on matkan vaivamme. / Paranna
armollasi, / vie kotiin, perille.

Kaija Pispa 2000, uud. 2016

Heinrich Albert 1641 / toisinto Kalajokilaaksosta (täyd. Pekka Vapaavuori)

158

Kait - se, Pai - men, lam - pai - ta - si,
jot - ka ris - tin - ve - re - si pe - don
suus - ta pe - las - ti. Mi - nu - a - kin
sa - nal - la - si saa - ta lam - mas - huo - nee -
seen tur - val - li - seen, läm - pöi - seen.

2. Kirkkoosi siis ota minut. / Pyhä Henki siellä on. /
Siellä aarre verraton: / sanassasi kohtaan sinut. / Kan-
saasi näin kuuluen / veisaan kiitosvirttä sen.

3. Siihen runkoon minut liittä, / jossa armon neste on,
/ muuten olen voimaton. / Voimaa, uskoa saan siitä /
hoosiannaa huutamaan, / omasi kun olla saan.

4. Ruumiiseesi jäseneksi / minut, Herra, yhdistä / ys-
tävänä, veljenä, / että lsän kiitokseksi / rakastan ja pal-
velen / armostasi iloiten.

Johan Holmberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971

(159 = 168, 217)

Saksassa 1648 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Taas toi - sen si - vuu - tin,
tah - to - ni il - mai - sin,

kun suu - rem - mal - la suul - la
ei ol - lut kor - vaa kuul - la.

En o - saa ra - ken - taa rau - haa - kaan,

Her - ra - ni. Pa - ran - nan maa - il -

maa o - mak - si par - haak - si.

2. Voisinpa katsahtaa / silmiisi oikein syvään, / puutteeni tunnustaa: / en jaksu luottaa hyvään. / Katseesi lempeyteen / murtuisin kokonaan, / ja tyhjiin sydämeen / virtaisi armo vaan.

3. Me oikein luulemme / useinkin tekevämme. / Vaan emme kuuntele, / on mykkää elämämme. / Herramme, saavuthan / ääneksi mykkyyteen, / puheeksi Jumalan, / syvälle sydämeen.

4. Suo meidän, Jumala, / kääntyä hyvään aina, / voimaasi rukoilla, / nyt päämme syvään paina: / anteeksi saittehan, / anteeksi antakaa! / Hyvyyden maailman / Jumala lahjoittaa.

Kaija Pispa 2016

(160 = 62, 89, 94, 187)

Saksassa 1661 / Ruotsissa 1689 / toisinto Pohjois-Savosta

Kir - kas - ta sä it - ses meil - le,
Ve - dä kan - sat puo - lel - le - si

Jee - sus, ris - tin muo - dos - sa.
rak - ka - u - den voi - mal - la.

Oh - jaa rau - han et - sin - tään,

e - des - sä - si nöyr - ty - mään.

2. Huuliltasi anna vuotaa / raikas iloutinen. / Mooseskin vaatimukset / väistyvät jo rauten, / Johannes kun huudahtaa: / katso Uhrikaritsaa.

3. Täytä heikot todistajat / Pyhän Hengen lahjoilla, / että työn ja kuorman alla / kestäisivät vaivoissa, / jaksaisivat julistaa / armollista Jumalaa.

4. Kaikki armokutsun saaneet / Herran töistä veisatkaa. / Karitsan luo kalliit sielut / saattakaa, hän pelastaa. / Pelkäämättä saarnatkaa, / Kristukselta voiman saa.

5. Ylistä nyt ristin Herraa, / kansa Herran Siionin. / Jos et huuda kiitostasi, / huutavat jo kivetkin. / Soikoon virsi ihana: / voitettu on kuolema.

1. ja 3.-5. säk. Lars T. Nyberg 1745, suom. arkkivirreksi 1786
uud. W. Malmivaara 1893, uud. ja 2. säk. VK 1938, VK 1986, J. Löytty 2015

(161 = 153, 170, 235) *Loys Bourgeois 1551 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta*

161

Her-ra, siu-naa, au-ta mei-tä,
O-le meil-le ar-mol-li-nen,
vaa-rois-sa myös var-je-le. Kään-nä
kas-voil-la-si va-lai-se.
mei-hin kas-vo-si, an-na meil-le
rau-ha-si. I-sän Po-jan, Py-hän Hen-gen
kun-ni-a ja kii-tos! Aa-men.

Jesper Swedberg 1694, suom. virsikirjaan 1696

Ruotsissa 1600-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

162

Ää-res-sä tai-vaan pöy-dän Ju-
ma-lan kat-ta-man ruu-an ja juo-man
löy-dän ja rie-mun suu-rim-man.
Hää-juh-la al-kaa siel-lä, se
i-an-kaik-ki-nen. Py-sy-kää tai-vaan
tiel-lä, ys-tä-vät Jee-suk-sen.

Jaakko Haavio 1971 (Johann Walterin virttä mukaillen)

(163 = 186, 188, 203)

Saksassa 1517 / *toisinto Pohjois-Savosta*

163

Hy - vyyt - tä Her - ran
Hän luo - dut kaik - ki

ai - na vei - sat - kaam - me, Her - ral - ta
ra - vin - nol - la täyt - tää, näin lau - pe -

ruu - an se - kä juo - man saam - me.
ut - taan lak - kaa - mat - ta näyt - tää.

2. Hän meistä huolen joka päivä kantaa, / lahjansa meille armiaasti antaa. / Jeesuksen kautta kiitos riemullinen / sinulle olkoon, Isä taivaallinen.

*Johann Horn, suom. VK 1701
uud. J. Tengström, SV 2016*

(164 = 128, 194, 242b)

Pohjoismaissa 1600-luvulla / toisinto Pohjois-Savosta

164

Lah - joi - ta, Her - ra, per - hei -
ar - mo ja rau - ha sy - dä -

siim - me nyt pel - ko - jem - me kes - kel -
miim - me. Pois pyy - hi kaik - ki tah - ram -

le Hil - jen - nä ää - net maa - il -
me.

man ja mur - ra val - ta mam - mo - nan.

2. Koteihin, huoliin uupuneihin, / Henkesi hyvän maha tee. / Lamppuihin sammuneisiin, meihin, / tuo tuli, joka säteilee. / Lahjoita uusi rohkeus / ja voima tehdä parannus.

3. Rakkaalla läsnäolollasi / kirkasta päivä jokainen. / Pyhästä ehtoollisestasi / suo ilo ylimaallinen. / Leivissä saavu siinäkin, / jota me syömme arkisin.

4. Näin perhepiiriin kotiemme / ja ystävämme keskuuteen, / kun heidän luonaan vierailemme, / herätä toivo taivaaseen. / Meidänkin salli kuljettaa / suloista armon sanomaa.

Jaakko Haavio 1968

(165 = 16, 102, 115, 245)

Alankomaissa 1647 / toisinto Pohjois-Savosta (muod. Armas Maasalo)

165

Kat-so mei-hin, Ju-ma-lam-me,
 ko-deis-sam-me an-na toi-vo huo-mi-
 seen. Uu-pu-muk-sen pai-na-es-sa,
 mur-ta-es-sa as-tu tyh-jään huo-nee-seen.

2. Lupasithan siunausta, / lohduitusta / suoda meille päivittäin. / Älä salli erehdyksen, / pettymyksen / peittää toivoamme näin!

3. Yhdessä me rukoilemme / itsellemme / mieltä armon suostuvaa. / Rakkauden jos menetämme, / elämämme / vailla pohjaa vajoaa.

4. Luoduillesi eksyneille, / väsyneille / anna päivän voima vain. / Yhteyden Henki anna, / meitä kannan / käsin rakkain, voimakkain.

Anna-Riitta Pelikka 2000

(166 = 14, 26, 64, 72, 210)

Johann Crüger 1649 / toisinto Kalajokilaaksosta

166

Py-hään ni-meen Her-ran
 Val-ta-kun-nas-san-sa
 lap-suu-des-sa ker-ran mei-dät
 vart-tuu kris-ti-kan-sa suu-riin
 kas-tet-tiin. men-näk-sen-sä
 teh-tä-viin
 nii-den luo, jot-ka kuo-lon var-jon
 mail-la käy-vät tie-tä-vail-la.

2. Auta, että heille, / nälkää kärsineille, / leivän ojennan, / merten tuolle puolen / ohi oman huolen / heitä rakastan / muistaen ja palvelen / vähimpiä veljiäsi, / Herra, vierelläsi.

3. Valtakunnan työtä / vielä ennen yötä / tehdä ennätän. / Nyt on auki ovi, / viipyä ei sovi, / siispä kiirehdän / antaakseni kaikkeni, / kunnes Herran päivä koittaa. / Rakkaus vain voittaa.

Herikko Kivekäs 1971

167a

Kas - tees - sa lap - si
 Ju - ma - lan sai ris - tin kan - taak -
 sen - sa, Va - pah - ta - jan - sa
 kuo - le - man mer - kik - si ot - sal -
 len - sa. Kun tie on ras - kas kul - ke -
 a ja tais - te - lui - ta mat - kal - la, se
 kan - ta - jaan - sa kan - taa.

2. Ei kärsimykset toisien / kylmäksi saata meitä, / kun
 ristipuuta muistellen / kuljemme näitä teitä. / Siis ol-
 koon ristin kansalla / rohkeutta, myötätuntoa / myös
 kantaa toisiansa.

3. Me saimme kasteen lahjana / sinulta, Jumalamme.
 / Myös uskoamme vahvista / ja johda kulkuamme. /
 Suo omantunnon muistuttaa, / jos vääritys meissä val-
 lan saa, / ristik - si ot - sal - len - sa, /
 4. Ehtoollispöytään käydessä / me, ristin kansa, jaam-
 me / yhdessä armon ihmettä, / kun leivän, viinin
 saamme. / Vapahtajamme viaton / syntimme sovitta-
 nut on: / se meitä aina kantaa.
 5. Kun epävarmoin askelin / kuljemme pimeässä / ja
 epäilevin sydämin / etsimme elämässä, / on kaste aina
 voimassa / ja ristin merkki otsalla, / se kantajaansa kantaa.

Kaija Pispa 2002

(167b = 12, 66, 156b)

Böömässä 1562 / toisinto Kalajokilaaksosta

167b

Kas - tees - sa lap - si Ju - ma - lan
 Va - pah - ta - jan - sa kuo - le - man
 sai ris - tin kan - taak - sen - sa, Kun
 mer - kik - si ot - sal - len - sa.
 tie on ras - kas kul - ke - a ja tais - te - lui - ta
 mat - kal - la, se kan - ta - jaan - sa kan - taa.

(168 = 159, 217)

Saksassa 1648 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Mi - nut on kas - tet - tu
Her - ral - le an - net - tu.

Jee - suk - sen käs - kyn mu - kaan,
Kun - pa ei sai - si ku - kaan

mi - nu - a vie - roit - taa lau - mas - ta

Jee - suk - sen ja har - haan joh - dat -

taa luo vää - räin pai - men - ten.

2. Minut on kastettu / lapseksi Jumalalle, / kalliisti ostettu / lain alta armon alle. / Suo, että kaidan tien / päivittäin valitsen / ja arkityöhön vien / valvovan sydämen.

3. Minut on kastettu / uudeksi ihmiseksi, / kasteessa saatettu / Kristuksen jäseneksi. / Suo, etten rikkoo / milloinkaan saattaisi / kasteeni liittoa. / Varjele lapsesi.

4. Nyt kasteen armosta / Sinulle, Herra, kannan / nöyrästi kiitosta. / Suo, että aina annan / ruumiini, sieluni / sinulle kokonaan. / Nyt aamen, apuni, / valtiias taivaan, maan.

Väinö Malmivaara 1933
uud. J. Haavio 1971

(169 = 149, 150, 173)

Puolassa 1587 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Ju - ma - la maan ja tai - vaan

loi. Hän lap - si - an - sa var - ti - oi.

He saa - vat hä - nen huo - mas - saan

e - lä - män uu - den, au - tu - aan.

2. Viereltä virtain Baabelin / puutarhaan Herran Siionin / saa tulla lapsi avuton. / Hoidossa Jeesuksen hän on.

3. Lapselle tehdään laupeus: / nyt siunaus ja armahdus / saattavat häntä päivittäin / matkalla Isän kotiin päin.

4. Myös meidät, Herra, herätä. / Sinusta vuotaa elämä. / Suo kasteen meitä vahvistaa, / kun oma usko raukeaa.

5. Nyt iloisesti Herralle / virittäkäämme virtemme / hänelle tuoden kiitosta / suuresta armon liitosta.

6. Isälle kiitos taivaassa, / ja Pojallensa kunnia. / Kun Henki meitä johdattaa, / edessä siintää rauhan maa.

Arkkipiirisi 1828
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2011

(170 = 153, 161, 235) *Loys Bourgeois 1551 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta*

170

Jee - sus, au - ta lap - si - am - me
Hy - vä muis - to ko - dis - tam - me

siu - na - ten ja var - jel - len. Kul - je
piir - rä poh - jaan sy - dän - ten.

hei - dän e - del - lään, oh - jaa pa - haa

vält - tä - mään, ar - mos - sa suo vah - vis - tu - a.

Hoi - da hei - tä, au - ta mu - a.

2. Sinä yksin saatat johtaa / heitä seuraan pyhien, / missä syntisiä kohtaa / armo ylenpalttinen. / Liitä heidät ystäviin, / seurakunnan jäseniin. / Saata rakastamaan sua, / hoida heitä, auta mua.

3. Jospa heidät herättäisit / armostasi elämään, / ystäväksi seuraan jäisit / synkimpinä hetkinään. / Ohjaa omaatuntoaan / tähän yhteen ainoaan: / että seuraisivat sua. / Hoida heitä, auta mua.

4. Herra, älä syntejäni / katso heidän synneikseen, / älä vilpillisyyttäni / pane heidän vastuulleen. / Pyyhi ennen nimeni / kirjastasi, Herrani. / Nyt en, Herra, päästä sua: / hoida heitä, auta mua.

Väinö Malmivaara 1933
uud. SV Lisävirsiä 1938, J. Haavio 1971, J. Hautala 2015

Loys Bourgeois 1545

171

Oi Jee - sus, o - ta sy - lii - si nyt

mei - dät pie - net tur - vii - si, pääl - lem - me las - ke

kä - te - si ja an - na siu - na - uk - se - si.

2. Enkelit, Jeesus, lähetä / kulkemaan aina vierellä. / Suo meille täällä suojasi / ja kirkas kruunu luonasi.

3. Nyt kiitos, lasten ystävä, / kun kannat meitä sylissä. / Me emme ilman sinua / voi taivaan riemuun saapua.

Väinö Malmivaara 1933
uud. VK 1938 ja VK 1986

(172 = 146a, 218) Ruotsissa 1600-luvulla / toisinto Pohjois-Savosta

172

I - säm-me, py - hi - tet - ty
tai - vaas - sa y - len - net - ty

nyt ol - koon ni - me - si, Suo
ja vah - va i - ä - ti.

meil - le sii - nä suo - ja myös tä - nä

päi - vä - nä, I - säm-me, kai - ken

Luo - ja ja a - pu vä - ke - vä.

2. On, Jeesus, Vapahtaja / sinulla nimenä. / Siis auta, Puolustaja, / ja torju syyttäjä. / On Jeesus-nimessäsi / pelastus yksistään. / Tee pyhittämistäsi / alttiita kiittämään.

3. Myös Pyhä Henki, anna / sieluamme virvoitus. / Lahjoita taivaan manna / ja pyhä kirkkaus. / Suo Herran kunniaksi / päivämme pyhittää. / Tee sydän palavaksi / ja oppaaksemme jää.

4. On hyvä Herraa kiittää / ja hänen nimeään. / Jumalan armo riittää / sydämeen syyttävään. / Hän antaa uskon kilven / ja voiman Hengestään. / Luo todistajain pilven / vie meidät kiittämään.

Väinö Malmivaara 1933
uud. SV Lisävirsiä 1938, J. Haavio 1971, SV 2016

(173 = 149, 150, 169) Puolassa 1587 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

173

Kun syn - nyin tän - ne maa - il -
maan, myös mi - nut Her - ra o - ma - naan
e - lä - män kir - jaan kir - joit - ti:
os - tet - tu o - len kal - liis - ti.

2. Tuo kirja tietää kertoa / Herramme laupeudesta. / Sain leivän jokapäiväisen / ja avun alla kuormien.

3. Kun taas on vuosi täyttynyt, / niin kirjaan merkitty on nyt: / Jumalan armo turvana / on ollut vuoden aikana.

4. Oi, Isä, Luoja armias / ja lapsillesi laupias, / armahda kautta Kristuksen, / suo jälleen apu, armojen.

5. Anteeksi anna syntini, / pois pyyhi kaikki vilppini. /
Kuoleta vanha ihminen, / luo uusi, totuudellinen.

6. Tahtoisin tänä päivänä / sinua kiittää nöyränä / kai-
kesta sydämeistäni, / armahtavainen Isäni.

Väinö Malmivaara 1933
uud. SV Lisävirsiä 1938, J. Haavio 1971, SV 2016

(174 = 111) Saksassa 1400-luvulla / 1524 / toisinto Pohjois-Savosta

174

Oi Her-ra, ko-ti ra-ken-
ja an-na aa-mu aa-mul-
na sa - na - si siu-naa - mil - le
ta ar - mo - si uu - si sil - le,
niin et - tä rau - han ma - ja - na
rie - mun ja mur - heen ai - ka - na se
heil - le suo - jan soi - si.

2. Se koti, jonka rakennat, / on huone rukouksen. /
Huolia siinä huojennat, / tuot tuskiin virvoituksen. /
Niin anna heille siunaus, / myös usko, toivo, rakkaus /
ja halu toista auttaa.

3. On koti, jonka valmistat, / valaistu sanallasi. / Ra-
vitse siinä asuvat / myös ehtoollisellasi. / Kuin Emma-
ukseen konsanaan / ilmesty leipää murtamaan / myös
meidän atrialle.

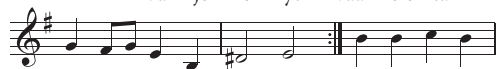
4. Rakentamaasi kotiin tuo / ystävät, seurakansa. /
Sen parhaat neuvot meille suo / ja virret veisaaman-
sa. / Kun päättyy kilvoituksen tie, / parempaan kotiin
meidät vie / ja voiton kruunu anna.

Väinö Malmivaara 1933
uud. J. Haavio 1971, SV 2016

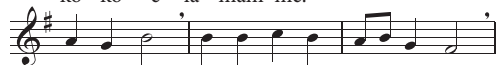
Jaakko Löytty 1988

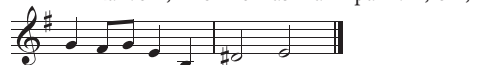
Her - ra, siu - naa ko - ti - a,
Var - je - le nyt vaa - rois - ta

siu - naa per - het - täm - me. Lähel - le - si
ko - ko e - lä - mäm - me.

i - kä - vöin, o - le läsnä päi - vin, öin,

hy - vä Ju - ma - lam - me.

2. Arkipäivän harmauteen / usein uppoamme. / Anna ilo sydämeen, / ole toivonamme. / Lähellesi ikävöin, / ole läsnä päivin, öin, / hyvä Jumalamme.

3. Auta meitä heikkoja, / muuten jaksamme emme. / Jakamista opeta / toinen toisillemme. / Lähellesi ikävöin, / ole läsnä päivin, öin, / hyvä Jumalamme.

4. Herra, anna rakkauden / kasvaa kodissamme. / Ohjaa tiemme yhteinen, / kuule rukoustamme. / Lähellesi ikävöin, / ole läsnä päivin, öin, / hyvä Jumalamme.

Jaakko Löytty 1988, uud. 2010

Oikeus

(176 = 80, 84)

Heinrich Albert 1640 / toisinto Lounais-Suomesta

Saa - vu Kris - tus, Va - pah -
Köy - hän a - pu, ar - mah -

ta - ja, maa - il - mam - me pe - las - tus!
ta - ja, kuu - le huu - to, ru - ko - us:

Oi - ke - ut - ta kai - paam - me,

rau - haa luo - ma - kun - nal - le!

2. Näet vallan vääristyneen, / ahneuden, petoksen. / Kuulet itkun sorrettujen, / väkivallan uhrien. / Miksi yhä vaikenet, / kovuuttamme murra et?

3. Jääkö valtaan itsekkyyden / maailmamme kokonaan? / Pelko murtaa ihmisyiden, / toivonkin vie mukanaan. / Huudamme: Nyt armahda! / Rakkaus on sinussa.

4. Kutsu meitä rohkeuteen, / lannistuneet elvytä! / Nosta iloon, alttiuteen, / toivo jälleen synnytä! / Kosto, viha sammuta, / armahdusta kuuluta!

5. Saavu kuulas aamunkoitto, / jolloin viha voitetaan, / jolloin kaikuu rauhan soitto, / ilo syttyy uudestaan! / Rakkauden katse saa / haavoitetut parantaa.

Leena-Marja Renko Lars T. Nybergin virren pohjalta 2015

(177 = 23)

Ruotsissa 1697 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

177

Ra - kas Jee - sus, sa - nas - sa - si
jo - ka päi - vä ar - mos - ta - si

o - let meil - le pu - hu - nut, Li - sää
po - lun e - teen au - kais - sut.

meil - le us - ko - a, pi - dä ar - mo -
po - lul - la, an - na e - lää val - vo -
vi - na, Hen - gen o - pas - tet - ta - vi - na.

2. Herra, arkipäivässämme / kutsut meitä työhösi, /
käytät meidän käsiämme, / taitat armoleipäsi. / Anna
kirkas ajatus, / puheisiimme viisaus. / Kylvä meihin
totuuttasi / rakkaudella, armollasi.

3. Vähimmissä veljissäsi / katsot meihin, odotat. /
Näytä meille Hengelläsi / unohdetut, kaipaavat. /
Lämpöäsi kaikki me / kylmyytemme kaipaamme. /
Sulattele hehkullasi / sydänjäitä lapsistasi.

Mauno Salomäki 2000

(178 = 214)

Tanskassa 1600-luvulla / toisinto Sortavalasta

178

Me tä - nään hä - tai - lem - me kes -
kel - lä muu - tos - ta, et - sim - me ru - ko -
us - ta, ki - vul - le sa - no - ja. Työn
haas - te te - hok - kuu - teen, tie ou - to ai - kaan
uu - teen voi voi - mat uu - vut - taa.

2. Voimansa, rohkeutensa / myös moni menettää,
/ kun elämässä löydy / ei omaa tehtävää. / Arvos -
saan poljettuja, / juuriltaan raastettuja / armahda,
Herramme!

3. Takaisin anna meille / taas toivo, uskallus / työ -
hön ja huomispäivään / rohkea luottamus. / Siunaa
ja hoida meitä, / syliisi hellään peitä / rakkaamme,
perheemme!

Jouko Ikola 2000
uud. SV 2016

Jaakko Löytty 1998

Her-ra, kuu - le nii - den huu - to,
Var - je - le ja au - ta nii - tä,

jot - ka si - nu - a kai - paa - vat,
jot - ka kau - ka - na ko - to - a

joi - den yk - si - näi - set il - lat
tä - nä yö - nä suo - jaa vail - la

o - vat ki - pu - jen vai - vaa - mat.
o - vat maa - il - man tuu - lis - sa.

Her - ra, kuu - le! Her - ra, kuu - le!

Her - ra kuu - le ru - ko - uk - sem - me.

2. Katso niitä, jotka käyvät / taasen levolle ruuatta,
/ joita huomispäivän kauhut / yhä pitävät valveilla.
/ Näytä meille tehtävämme, / näytä veljemme kär -
sivä, / ohjaa ymmärryksen teille, / murra tahtomme
ylpeä. / Herra, kuule! / Herra, kuule! / Herra, kuule
rukouksemme!

3. Sido meidät rakkaudella / kiinni kaikista köyhim -
piin, / että oikeus toteutuisi, / rauha vihdoinkin saa -
taisiin. / Rukoilemme vielä, Herra: / vuoksi Poikasi
Jeesuksen / anna toivon kantaa meitä / yli öittemme
synkkyöden. / Herra, kuule! / Herra, kuule! / Herra,
kuule rukouksemme!

Jaakko Löytty 1998

Nicolaus Selnecker 1587 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Suo, Jee - sus, hel - lä mie - li

ja ys - tä - väi - si kie - li a -

la - ti ol - lak - sem - me loh -

duk - si toi - sil - lem - me.

2. Pois ota mestarointi / ja tuomitseva sointi / minunkin äänestäni, / ylhäinen ystäväni.

3. On väsynyttä monta, / heikkoa, toivotonta, / ihmisten sanat kovat / kun heitä lyöneet ovat.

4. Lohduttajamme hyvä, / suo rauha enentyvä. / Sen virrata suo meihin / ja meistä uupuneihin.

Jaakko Haavio 1968

Jaakko Löytty 1988

Tuu - li työn-tää kul - ki - jaa,
Pilk - ka-huu - to vai - no - aa

hor-jun ha - pa - roi - den. Ar-mol-li-nen
si - säl - lä - ni soi - den.

Ju - ma-la, so - ke-aa taas ta - lu - ta.

2. Jos en itse makua / löydä elämälle, / kuinka voisin suolana / olla maalle tälle? / Armollinen Jumala, / sokeaa taas taluta.

3. Näytä, Herra, paikkani, / kuljen eksesissä. / Tahdon olla avuksi, / kunhan tiedän, missä. / Armollinen Jumala, / sokeaa taas taluta.

4. Ellet ohjaa selvemmin / minuakin tiellä, / kuinka sitten löytäisin / toisten luokse siellä? / Armollinen Jumala, / sokeaa taas taluta.

5. Oikeutta kaipaamme / tänne maailmaamme. / Herra, ole sinä se, / jolta suunnan saamme. / Armollinen Jumala, / sokeaa taas taluta.

Jaakko Löytty 1988

(182 = 45) Pohjoismaissa 1600-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Jos kat - seem-me nos - tam-me

kai - va - ten y - li ar - ki-sen huo - len ja

kii-reen, niin kuu-lem-me Luo-jam-me

sy - dä-men hil-jaa syk - ki-vän kaik-ke-u-

des - sa.

2. Hän luodessaan maailman loitonsi / vedet uomiinsa kuivasta maasta, / vaan kartoja Luoja ei piirrellyt: / rajat paalutti ihminen itse.

3. Voi ihmisten kasvoilta tunnistaa / värit vaaleat,
tummat ja mustat. / Ja Jeesuksen kerrotaan nostaneen
/ turvaan vaarasta, vaivasta kaikki.

4. Kuin rinnoista maaäidin pieninkin / taitaa elämän-
voimaansa juoda, / niin auringonpaisteen ja sateen
myös / yksin armosta päällensä ottaa.

5. Jo Hengellä Pyhällä taivuta, / anna ihmisten, maan
olla yhtä. / Ei luomasi loistava maailma / saa nyt ihmi-
sen hoidossa kuolla.

6. Niin töistäsi huomisen kansatkin / saavat laillam-
me toivossa laulaa. / Me arkoina yhdymme kiitokseen,
/ ja sen uskomme kaikuvan kauan.

Jukka Hautala 2015

(183 = 205) *Tanskassa 1500-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta*

Sä - vyi - sä Pai - me - nem - me,
Uu - dis - ta sy - dä - mem - me,

hil - jen - nä mie - lem - me.
tee tai - pui - sak - si se,

niin et - tä ar - mon vas - taan o -

tam - me ai - no - as - taan ja

jääm - me lau - maa - si.

2. Vie meidät korkealle / vuorelle Siionin / katsomaan
avaralle / ja silmin avoimin. / Kun, Hyvä Paimenem-
me, / laumaasi tarkkailemme, / se mittaan on.

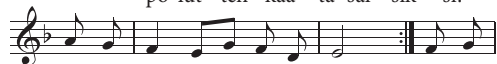
3. Opetä veljenämme / jokaista pitämään / kaukana,
lähellämme, / ken pyrkii pyhimpään, / niin ettei ku-
kaan meistä / tuomitse ketään heistä / iskien veljeään.

4. Ristillä, Kaitsijamme, / ilmoitit uuden lain, / kun
syntiuhrinamme / koit pitkänperjantain. / Siis nöy-
rään vaellukseen, / toistemme palvelukseen / omasi
johdata.

Jaakko Haavio 1968

Ää-ni huu-taa: E-rä-maa-han
po-lut teh-kää ta-sai-sik-si!

Her-ral-le tie rai-vat-kaa, Kuk-ku-
Rot-kot täy-tyy sil-loit-taa!

lat ja jyl-hät vuo-ret, ne-kin a-len-net-ta-

koon! Vai-va-ton tie Her-ran tul-la val-mis-

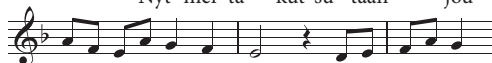
tu-koon lou-hik-koon.

2. Tuskinpa voit tulla, Herra. / Olen keskentekoinen. / Sydämessä erämaa on / lohдутon ja kivinen: / ylpeyttä, ahneutta, / kaunaa, epäuskoa, / toivotonta ponnistusta, / selitysten turhuutta!

3. Erämaani louhikoissa / huudan silti sinua. / Voiko tulla, vaikkei tiesi / ole vielä alulla? / Tule, että uskaltaisin / riemusaattoon minäkin, / lopettaisin omat työni, / sinut vastaan ottaisin.

Nyt mei-tä kut-su-taan jou-

lu-a juh-li-maan. On en-ke-

leil-lä vuo-ro, jo kai-kuu juh-la-

kuo-ro. Siis läh-de mat-kaan, juok-se

Jee-suk-sen sei-men luok-se.

2. Seimeltä alkaa tie / ja Golgatalle vie, / se johtaa ristintin vaivaan, / vaan virvoitusta taivaan / on seuraajilla Herran, / he kruunun saavat kerran.

3. Kun, lapsi suloinen, / auttaja syntisten, / näin nukut seimen unta, / on taivaan valtakunta / halvassa muodossasi. / Ylistän armoasi.

4. Niin synny meissäkin / nyt, Jeesus armoisin. / Taitvuta Hengelläsi / seuraamaan jälkiäsi. / Sulata viha jäinen, / tuo viereen lähimmäinen.

5. Turhuus ja itsekkyyds, / kiusaajan ystävyys / johtavat
harhateille, / vaan Jeesus syntyi meille / tähdeksi kirk-
kaimmaksi, / tien uuden avaajaksi.

6. Laumansa heikko on, / vaan armo rajaton / on va-
rattuna sille. / Hän, Jeesus, etsiville / lahjansa kalliit
tuhlaa. / Siis viettäkäämme juhlaa.

Abraham Achrenius 1769

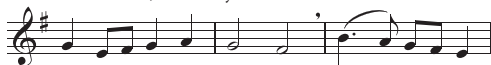
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2011

(186 = 163, 188, 203)

Saksassa 1517 / toisinto Pohjois-Savosta

Nyt ko - koon, van - hat,
Jos jol - la - kin on

nuo-ret, jou-tu-kaam-me, toi - sem-me
syy-tös tois-ta vas-taan, hän tääl - lä

sei - men luo - na koh-dat-kaam-me.
ar - mah - taa voi ai - no - as - taan.

2. Yhdessä ylistystä veisatkaamme, / kun seimen lasta
apuun huutaa saamme. / Näin riemuitkaamme niin
kuin lapsukaiset, / suo lapsi meille lahjat jumalaiset.

3. Nyt kuollut herää, köyhäkin on vauras, / vahvistuu
toivottoman toivo hauras. / Jo kuulee kuuro, näkee so-
keakin, / ja vapaus on kahlevangillakin.

4. On ihmisenä olo autuasta, / kun veljenään saa pitää
Jeesus-lasta. / Me saamme lasten lailla hyvillämme /
veisata: Jumala on keskellämme.

5. Pois, syntiset, nyt pankaa orjan pelko, / älkääkä
köyhyyttänne piilotelko, / Ei päälle maan hän tullut
jylinässä, / vaan hiljaisessa tuulen hyminässä.

6. Nyt kiittäkäämme, Herran köyhä kansa, / Hengessä
Isää hänen Pojastansa. / On ääni heikko, hidas sydä-
memme, / vaan tulkon lapsi itse virreksemme.

Carl Mauritz Lilliehöök 1747, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(187 = 62, 89, 94, 160)

Saksassa 1661 / Ruotsissa 1689 / toisinto Pohjois-Savosta

Ar-mon lap - set, ko-koon-tu - kaa
I - kä - voi - vät, i - has - tu - kaa:

Va-pah-ta - jan sei - men luo. Näh-kää Ju - ma -
Her-ra aar-teen teil - le suo.

lam-me työ: päät-ty-nyt on synk-kä yö.

2. Poika, Herra maan ja taivaan, / ystävämmme ylhäi-
nen, / syntyi tänne synnin vaivaan / korjatakseen synti-
sen / helmaan Isän laupiaan / rakkaimpana lapsenaan.

3. Hänen lapsenitkuansa / tarkkaavasti kuunnelkaa: /
saakoon vaikerruksellansa / mieltänne nyt liikuttaa. /
Kiiruhtakaa, lapset maan, / luokse armon ruhtinaan.

4. Orjuutetut, rohkaistukaa, / saatte uuden elämän. /
Auttajasta ihastukaa, / sortajanne voitti hän: / vapautta
julistaa, / orjan kahle kirpoaa.

5. Taistelijat, rauha koittaa, / sota loppuu entinen. / Yö
jo väistyy, valo voittaa, / Jeesus antaa autuuden. / Syn-
tiset hän armahtaa, / uupuneet myös levon saa.

6. Heikot sielut, tulkaa tänne, / Jeesus-lasta syleilkää.
/ Aina olkoon mielessänne / halu Herraa ylistää. / Par-
hain riemu sydämen / olkoon rauha Jeesuksen.

7. Vapahtaja, maailmamme / Hengelläsi uudista, /
päästä meidät vaivastamme. / Pidä meidät valmiina, /
kunnes saamme veisata / jouluvirttä taivaassa.

Arkkipiirsi 1786

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(188 = 163, 186, 203)

Saksassa 1517 / toisinto Pohjois-Savosta

Nyt ka - pa - loi - daan
Nyt it - kee hän, ken

kaik-kein vaa-tet - ta - jaa ja i - me-
i - lon meil-le an - taa ja heik-ko

te - tään ruu-an lah-joit - ta - jaa.
äi - ti kan-ta-jaam-me kan - taa.

2. On avuton hän, jolla yksin valta / on auttaa syntiset
pois synnin alta. / Hän, lapsi, vaivojansa vaikeroiva /
on meitä varjeleva, vartioiva.

3. Ei puhu mitään, vaikka sanallansa / kuolleetkin
kerran kutsuu haudoistansa. / Viaton poisti synnin
kirouksen / ja Aadamista tulleen turmeluksen.

4. Ei kukaan pelätä voi pienokaista, / ei ujoilla köy-
hää lapsukaista. / Nyt veljenä jo saamme pitää Herran,
/ ken tuomitseva maailman on kerran.

5. Seimessä lepää rakas Jeesuksemme, / siksipä kii-
tosta nyt veisailemme: / Siunattu siemen, ennustettu
varhain, / Jumalan Poika, joululahja parhain.

Carl Mauritz Lilliehöök 1747, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(189 = 190)

Keskiajalta / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

189

Py-hä kirk - ka - us, au - tu - as
I - lo - vies - tin jo en - ke - li

aa - mum-me koi y - li maan meil-le
yl - hääl - tä toi, si - tä maa - il-man-

tai - vaas-ta lois - taa. I - sä
kaik - ke - us tois - taa.

ar - mi-as, rak - ka-us täy-del-li-nen niin on

sää - li-nyt kur-juut-ta syn - ti-si-en, et-tä

an - toi hän Poi-kan-sa heil - le. Lap-si

nöy-rä-nä, köy - hä-nä syn - ty-nyt on, kuo-le-

vai-sek-si as - tui näin kuo-le-ma-ton. On jo

lau - pe-us koit - ta-nut meil - le.

2. Kun me istumme orjina pimeyden / täällä kuoleman varjojen alla, / saavat silmämme nähdä jo kirkkauden / ja me kuulemme riemastumalla: / nyt on Messias syntynyt lapsille maan, / hän on tullut näin kuoleman karkottamaan, / siten vangit sen vallasta nostaa. / Jolla kulku on tuskainen, vaivalloinen, / hän jo kutsuu sen, kuormia huoventaen, / sekä orjuuden kahleista ostaa.

3. Olet oikea Paimen ja uskollinen / meille elämän kadottaneille. / Olet tie sekä lohdutus murheellisten, / joilla aihetta on kyneleille. / Tulkaa, veisaamme virtemme riemullisen. / Olet seimeesi syntynyt, lapsukainen, / ja niin antanut elämän meille. / Nyt me kiitämme sinua, armollinen. / Saavu luoksemme, riemumme taivaallinen, / ohjaa jalkamme rauhasi teille.

Carl Mauritz Lilliehöök 1756, suom. Arkkivirreksi 1786
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(190 = 189)

Keskiäjalta / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

190

O - let saa - pu - nut, Her - ram - me
Si - nä tuot tän - ne rau - ha - si

ar - mol - li - nen, e - si - koi - se - na
ih - meel - li - sen, o - tat pois jo - ka

Ju - ma - lan per - heen. Kul - jet,
vir - heen ja er - heen.

Val - ke - us, tuo - mi - on pi - me - y - teen. Tie - si

ras - kas vie sei - mel - tä Get - se - ma - neen, jos - sa

va - pi - set kuor - mam - me al - la. Niin on

val - ta - si, voi - ma - si lop - pu - ma - ton, vaik - ka

tus - ki - en sep - pe - le ot - sal - la on vi - han

het - kel - lä kau - his - ta - val - la.

2. Olet seimessä pieni ja voimaton vain, / kaiken hal - tuusi saammehan antaa. / Olet auttaja heikkojen, mah - dottomain, / sinä yksin vain voit meitä kantaa. / Kuu - luu ylhäältä ääni nyt riemastuen, / kun jo synnyit, oi Auttaja ihmisen, / olet täällä nyt pahnojen päällä. / Ja kun laulavat enkelit taivaalliset, / mekin ihmiset hei - kot ja puutteelliset / virteen yhdyimme alhaalla täällä.
3. Pyhän syntymäärmosi voimasta suo / nyt sen siu - naus autuas meille. / Sydän puhdas ja valvova rin - taamme luo / sekä alttius käskyjen teille. / Meidät virvoita, taivuta tottelemaan / sekä toisia heikkoja palvelemaan. / Ole rakkautta, hoida ja kannaa. / Sido meidät jo kahleilla rakkautta / sinun joukkoosi, valti - as armollinen. / Ilo enkelten meillekin anna.
4. Ole kiitetty, Jeesus, nyt maailma saa / pelastuksen ja mahdollisuuden. / Kansat, maat, kaikki yhdessä kuu - luttakaa, / saimme lahjaksi elämän uuden: / Sana tai - vaasta maan päälle annettu on. / Nyt on lapsosen halpa ja huomaamaton / meille ilmestynyt tänä yönä. / Pyhä Herramme, nöyräksi, köyhäksi tee / sydämemme, niin että se ihmettelee / ja sen kiitosta laulaa on työnä.

Carl Mauritz Lilliehök 1756, suom. Arkkivirreksi 1786
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

Burkhard Waldis 1553 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

He - rää jo si - nä - kin, Sii - o - nin
En - ke - lit saa - pu - vat vah - vuu - des -

kan - sa, Jee - suk - sem - me
san - sa Ju - ma - lam - me

syn - ty - mää muis - te - le - maan.
kun - ni - aa kuu - lut - ta - maan.

Kuo - le - man var - jos - sa kirk - ka - us hoh - taa,

tai - vai - nen vies - ti jo maa - il - man koh - taa:

teil - le on syn - ty - nyt Va - pah - ta - ja,

Daa - vi - din su - vus - ta hal - lit - si - ja.

Hal - le - lu - ja, hal - le -

lu - ja! Saa - vu nyt ar - mos - ta,

Jee - suk - sem - me, taas tä - nä jou - lu - na

kes - kel - lem - me. Kii - tos,

kii - tos, kii - tos, Jee - sus,

syn - ty - mä - juh - la - si on!

2. Jumala, kuningas maan sekä taivaan, / Pojassansa ihmistä lähestynyt, / Betlehemissä on syntisten vaivaan / pienoisena lapsena ilmestynyt. / Miksi hän nukkui vain pahnojen päällä, / miksi hän nöyryytti itsensä täällä / orjuuden tielle ja syrjimisen? / Rakkautensa hän teki sen. / Halleluja, halleluja! / Saavu nyt armosta, Jeesuksemme, / taas tänä jouluna keskellemme. / Kiitos, kiitos, kiitos Jeesus, / syntymäjuhlasi on!

3. Tuomiontuntomme, synti ja puutos / vievät meidät, Jeesus, nyt seimesi luo. / Kirkasta kaikille autuas muutos, / Auttajamme. Syntymän ihme sen suo. / Pienenä pilttinä suojassa sylin / nyt nukut, ihmisten auttaja ylin, / vaan ilon annat ja virvoitat sen, / joka on hengessä puutteellinen. / Halleluja, halleluja! / Saavu nyt armosta, Jeesuksemme, / taas tänä jouluna keskellemme. / Kiitos, kiitos, kiitos Jeesus, / syntymäjuhlas on!

4. Sydämet syntymäs armolla täytä. / Auta meitä Hengessä riemuitsemaan. / Pois ota murhe ja kasvosi näytä / luottaaksemme syntisten armahtajaan. / Henkesi vuotaa jo suo sieluihimme, / että me turhuuden tien hylkäisimme / luopuen pinnallisuudesta sen / seimesi äärelle polvistuen. / Halleluja, halleluja! / Saavu nyt armosta, Jeesuksemme, / taas tänä jouluna keskellemme. / Kiitos, kiitos, kiitos Jeesus, / syntymäjuhlas on!

5. Taivainen joukko jo enkelikielin / veisaa: kiitos, kunnia Korkeimmalle. / Maa ja sen lapsetkin autuain mielin / ylistystä veisailee Herrallemme. / Kiitoksen tuominen Jeesuksellemme / on meidän työmme ja tarkoituksemme. / Ruumiimme, sielumme, myös henkemme / haltuunsa annamme nyt hänelle. / Halleluja, halleluja! / Saavu nyt armosta, Jeesuksemme, / taas tänä jouluna keskellemme. / Kiitos, kiitos, kiitos Jeesus, / syntymäjuhlas on!

Arkkipiirsi 1786
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013

(192 = 92b, 206)

Ruotsissa 1697 / toisinto Pohjois-Savosta

192

Va - lo syt-tyi, Jee - sus syn-tyi,
en - ke - li sen tie - don toi. Mah - ta -
vas - ti maa - han as - ti tai - vaan jou - kon
kii - tos soi. Mik - si sii - tä en nyt
kii - tä, mik - si rie - mui - ta en voi?

2. Ihmetellen, tutkistellen / äidin sydän riemuitsee. / Messiasta, toivon lasta, / Simeonkin syleilee. / Miksi mulla, miksi sulla / sydän yhä kylmenee?

3. Valvovilla paimenilla / nyt on kiire seimen luo. / Lapsoselle pienoiselle / kiitoksen he hartaan tuo. / Miksen juokse seimen luokse, / miksen kiiruhda kuin nuo?

4. Syttyi tähti, kohta lähti / matkaan viisaat itämaan / etsiskellen, tiedustellen / synnyinpaikkaa kuninkaan. / Miksen sinne lähde, minne / lähtivät he kulkemaan?

5. Jumalaansa, auttajaansa, / seimeen äiti kapaloi. /
Tällaisille syntisille / koitti siinä aamunkoi. / Siitä sul-
le, siitä mulle / joulu taaskin sanan toi.

6. Juuri meille kylmenneille / Jeesus avun tuonut on. /
Kiitä, kiitä Herraa siitä, / toivon saa nyt toivoton. / Nyt
on sulla, nyt on mulla / riemujuhla verraton.

Wilhelmi Malmivaara 1898
uud. VK 1938 ja VK 1986

Keskiajalta / Piae cantiones 1582 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Bet - le - he - min pilt - ti vain,

pilt - ti vain rie-mu-ni on

au - tu - ain. Aa - men, hal - le - lu - ja!

2. Nyt hän makaa seimessään, / seimessään, / kaiken
kantaa kädellään. / Aamen, halleluja!

3. Aasi tunsi Herransa, / Herransa. / Jeesusta saan pal-
vella. / Aamen, halleluja!

4. Toivat viisaat idän maan, / idän maan / arvokkaita
lahjojaan. / Aamen, halleluja!

5. Poika puhtaan neitsyen, / neitsyen / syntyi sukuun
syntisten. / Aamen, halleluja!

6. Ikuinen ja luomaton, / luomaton / ihmiseksi tullut
on. / Aamen, halleluja!

7. Muiden lasten lailla hän, / lailla hän / kohtaa vaivat
elämän. / Aamen, halleluja!

8. Kuitenkaan ei syntiä, / syntiä / havaita voi hänessä.
/ Aamen, halleluja!

9. Pelastaakseen tuomitut, / tuomitut / hän on tänne
saapunut. / Aamen, halleluja!

10. Siispä veisaan iloiten, / iloiten / kiitokseksi Jeesuk-
sen: / aamen, halleluja!

11. Ylistystä, kunniaa, / kunniaa / Pyhä Kolminaisuus
saa. / Aamen, halleluja!

Latinalainen keskiajalta, suom. Jaakko Finno 1583
uud. suom. J. Haavio 1971

(194 = 128, 164, 242b)

Pohjoismaissa 1600-luvulla / toisinto Pohjois-Savosta

Jos et - sit, sie - lu, Jee - sus -
et hän - tä löy - dä kun - ni -

las - ta ja ar - mah - ta - jaa ih - mi -
as - ta, vaan ka - pa - lois - ta pie - nois -

sen, Jo siel - tä lois - taa kirk - ka -
ten.

us, pois hei - tä pel - ko, vas - tus - tus.

2. Siis joudu, Betlehemiin kulje. / On armon taivas avoinna. / Nyt ethän sydäntäsi sulje, / kun Jumalalle kunnia / ja maassa rauha kajahtaa. / Maa enkeleitä nähdä saa.

3. Luo seimen riennä, katso lasta, / rukoile häntä, Jumalaa. / Kumarra suurta kuningasta, / köyhää ja pientä, uinuvaa / ja kerro, mitä täällä koit, / kun uskon katseen lapseen loit.

4. Jos lienet halpa kedon paimen, / ylistä Herraa kuitenkin. / Hän saattaa kasvuun pienen taimen / sateessa päivin lämpimin. / Hän synkimpäänkin sopukkaan / saa joulun tähden loistamaan.

Abraham Achrenius 1769

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Hiltunen 2016

(195 = 21, 44, 242a)

Heinrich Albert 1640 / Raumalla 1787 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Ju - ma - lan Poi - ka
sei - mes - sä hen - gen

sy - dän - tem - me ol - jil - la tyy - tyy
köy - hyy - tem - me, vain mur - heen kor - ret

nuk - ku - maan, Nyt saa - koon lap - si
vuo - tee - naan.

a - las - ton läm - pöi - sen us - kon

ka - pa - lon.

2. Laupias Jeesus, meitä auta. / Me tyhjyytemme tunnemme. / On sydämemme synkkä hauta, / vaan elämällä täytä se. / Mahdottomia virvoita / syntymäseimen armolla.

3. Herätä usko sydämissä, / kun epäusko säikyttää, / ja riennä apuun sinne, missä / kiusaus kaiken hämmentää. / Huojenna huolten painoa / ristin ja vaivan aikana.

4. Nyt kiitos olkoon Jeesukselle, / hän syntyi Vapahtajaksi! / Pois väistyköön jo murheen helle. / Jeesus on minun iloni. / Herrassa vaivat vaikeat / voitoksi kerran muuttuvat.

Abraham Achrenius 1769

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, SV 2016

Sanfrid Kustaa Hemminki 1942

Taas an-noit jou-lun tul-la, oi
Sa - nal-la siu-na - tul-la ra -

Va-pah-ta - ja - ni. Nyt kuo-roon
vit - set sie - lu - ni.

en - ke - li - en, kii - tok-seen pai-me -

ni - en tah - toi-sin yh - ty - ä.

2. Vaan murheekseni huomaan: / on kylmä mieleni.
/ Ei taivukaan se tuomaan / nyt ylistystäsi. / Lahjoista
maallisista / niin turhanaikaisista / iloitsen enemmän.
3. Tyhjiinkö lahja Herran / minulta häviää, / ja sydän
jälleen kerran / armoa vaille jää? / Varjele, etten tuhlaa
/ kallista joulujuhlaa. / Nyt synny minulle.

Juho Kytömäki 1917
uud. J. Haavio 1971, SV 2016

Transsilvaniassa 1744

Van-hurs-kas Her - ra, kas-vo -

je - si al - ta kar-kuun en pää - se,

saar-rat kaik-ki - al - ta. Tur - vaan siis

si - nuun ja sei - sah - dan.

An - nat-ko ar - mon har - hai - li - jal - le?

2. Puoleesi huutaa sydämeni syvyys. / Näytä taas kir-
kas kasvojesi hyvyys. / Työtäsi, Herra, jos vastustan, /
anteeksi anna lankeavalle.
3. Ylistys nouskoon koko sielustani / armosi tähden,
suuri Jumalani: / pois otit syntini kauhean, / Poikasi
annoit tuomion alle.
4. Vanha on mennyt. Saan jo alkaa uutta. / Lahjoita
voimaa, uupumattomuutta. / Kuulen jo äänesi kaikua-
van / valossa aamun vaeltajalle.

Erzsébet Túrmezei, suom. J. Haavio 1968
uud. K. Pispá 2014

(198 = 97)

Kustaa Penttilä 1947

198

Kiit-täi-sim-me ar-mos-ta-si, jon-ka
 an-noit, Her-ram-me, mut-ta kuin-ka
 kii-tos-ta-si myk-kä-rau-kat vei-saam-me?

2. Kiitokseen ei taivu kieli, / voimaton se siihen on, /
 kun on murtumaton mieli, / sydän kylmä, huoleton.

3. Soraäänät synnin soivat / sielussamme yhtenäin. /
 Mitä muuta ne nyt voivat / tällaisissa tehdäkään?

4. Kuinka lainkaan uskallamme / käydä vuoteen al-
 kavaan? / Kuule, Herra, huutoamme, / saavu jälleen
 auttamaan.

5. Anna uuden vuoden armo, / särkyneeksi sydän lyö.
 / Murra nyt sen oma tarmo, / oma voima, oma työ.

6. Katso, Herra, nääntyneihin. / Uudeksi luo mielem-
 me. / Kerran kiitossäveleihin / vielä taipuu kieleemme.

Väinö Malmivaara 1900
 uud. SV Lisävirsiä 1938, J. Haavio 1971, SV 2016

(199 = 105)

Georg Neumark 1657 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

199

Nyt kut-suu paas-to hil-jai-
 Sen mat-kan tus-kaa, an-ka-
 suu-teen, seu-raa-maan tie-tä
 ruut-ta vain väis-tää mie-li
 Kris-tuk-sen. On sie-tä-mä-tön
 maal-li-nen.
 ris-tin tie, kun o-man kun-ni-
 an se vie.

2. On työläs työ ja toivotonkin / sydämen kovuus tun-
 nustaa, / niin Herralle kuin läheisille / särkynyt sisin
 paljastaa. / Mieluummin näytän hymyillen / vain jul-
 kisivun ehyen.

3. Oi Herra, koske sydämeeni, / tahtosi tielle taivuta. /
 Lyö särö väärään varmuuteeni, / kun olen tuhkaa, tomua,
 / niin rohkeasti havaitsen / myös pahuuteni salaisen.

4. Suo rohkeutta matka päättää / Kristuksen ristin juurelle. / On siellä lohtu, turvapaikka / tien särkemille sieluille. / Toivona risti säteilee, / syntiset yössä valaisee.

Jouko Ikola 2000

(200 = 57)

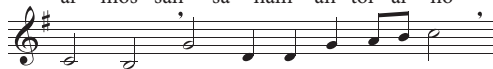
Johann Georg Hille 1739 / *toisinto Pohjois-Savota*

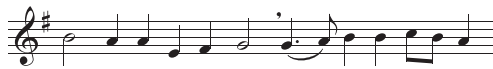
Nyt kat-so ih-mis-tä! Ju - ma-la

ar - mos san - sa näin an - toi ai - no -

an - sa kär - si-mään an - ka - ran

tus-kan ja kuo-le-man. Ka - rit-sa, puh-das

ai - van, näin kes-tää ris - tin vai - van.

Ih - mis-ten pilk-ka - na hän piik - ki -

kruu-nu - a saa kan-taa kaik-kein näh - den.

Rak - ka - u - ten - sa täh - den hän pa - han -

te - ki - jän kes - kel - lä kuo - lee näin.

2. Siis, katso Jeesusta! / On aurinkokin musta, / kun kärsii rangaistusta / hän vuoksi ihmisen. / On tuska hirmuinen. / Nyt näkee kaikki kansa: / Jumala Pojassansa / on tullut maailmaan / kylmään ja kavalaan. / Näin työnsä Jeesus täyttää. / Hän kutsuu tielleen, näyttää: / käy elämään se tie, / vaan ristin kautta vie.

3. Riemuitse kaikki maal! / Hän, Kristus, armon meil-le / toi, tieltä eksyneille, / kun voitti kuoleman. / Siis kiitos Karitsan. / Verellään synnit peitti, / tuskansa tulleen heitti / hän velkakirjamme, / on unohdettu se. / Hän tehtävässään kesti, / siis sydämellisesti / Jeesusta ylistän. / On suuri yksin hän.

Tuntematon, suom. Fr. Axberg 1783

uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2013

(201 = 27, 81) Burkhard Waldis 1553 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Uh - rik - si, Poi - ka Ju - ma -
Syn - ti - ni kuor - man pai - na -

lan, a - len - nuit puo - les - ta - ni. Ra -
van pois nos - tit kan - ta - ma - ni.

kas - taa mi - nu - a - kin voit ja tuo - mi -

o - ni kan - noit. I - kui - sen ar - mah -

duk - sen soit, kun ris - tin uh - rin an - noit.

2. Sun kuolemasi, veresi, / sanasi ristinpuulla, / ne ovat pelastukseni / ja niistä tahdon kuulla. / Runsaamat hyvät työsi on / kuin tähdet avaruuden / ja hiekkajyvät aavikon / tai hetket ikuisuuden.

3. Ristisi juureen tuoda saan / syntisen sydämeni. / Hiljennä minut nauttimaan / armoa ilokseni. / Puoleeni katso, laupiain, / puutteeni kaikki peitä. / Ja johda käsin voimakkain / elämän uuden teitä.

4. Kun sinut ristiinnaulittiin / ja uuvuit tuskissasi, / niin pääsyn häihin iäisiin / sain armahtamanasi. / Si-nusta, Jeesus, tulvahtaa / rakkaus, rauha syvin. / Näin parannettu levon saa / sydämin hiljentyvin.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015

(202 = 10)

Ruotsissa 1697 / toisinto Pohjois-Savosta

Jee - sus, tur - va ai - no - a,

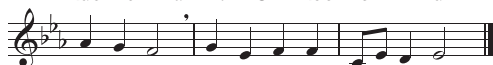
kuo - lit mi - nun puo - les - ta - ni. Ris - til -

lä - si tus - kas - sa kan - noit mi - nun

kuo - le - ma - ni. Ol - koon si - nun

uh - ri - si ai - na sy - dä - mel - lä - ni.

2. Kärsimykseen polttavaan / jouduit vuoksi syntieni. / Taivaan vihaan ankaraan / syöksi sinut vääryteni. / Kuolemaasi syyllinen / minä olen, tiedän sen.

3. Tuskantulta polttavaa / minä ruokin synnilläni, /
häpeäsi kamalaa / vielä lisää, ystäväni. / Minä ristin
valmistin, / siihen sinut naulasan.

4. Jeesus, kuolit ristillä / kirottuna Golgatalla, / omie-
si hylkäämä, / pilkan, häväistyksen alla. / Minä, minä
syntisin, / olen syyppää siihenkin.

5. Saanko, Vapahtajani, / vielä tulla ristin alle? / Voi-
siko näin haavasi / olla suoja kurjimmalle? / Armon
vuoksi veresi / annoit vuotaa, Mestari.

6. Anna veljenkätesi, / Jeesus, ole auttajani. / Ja kun
päättyy kulkuni / koittaessa kuolemani, / häpeästä
päästäen / anna autuus ikuinen.

Johan Kahl 1743, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, VK 1986, M. Nuorva 2016

(203 = 163, 186, 188)

Saksassa 1517 / toisinto Pohjois-Savosta

Nyt kuun - nel - kaam - me,
Hän mei - tä ja - no -

mi - tä Jee - sus sa - noo, kun juo - ta -
aa ja sie - lu - am - me. Hän kan - taa

vaa hän ris - tin - puul - la a - noo.
huol - ta pe - las - tuk - ses - tam - me.

2. Hän pyytää syntisille armahdusta / ja langenneille
uutta uskallusta. / Kun haparoimme yöllä pimeässä, /
hän kutsuu luokseen, valoon elämässä.

3. Siis katsokaamme, kärsii Vapahtaja. / Näin joutuu
tuskaan ainut pelastaja. / Hän kaipaa meitä niin kuin
äiti lastaan / ja eksyneitä tielle juoksee vastaan.

4. Jos kylmät niin kuin jää me olisimme, / kuin kuol-
leet oksat tuuleen karkaisimme, / hän silti etsii rakas-
taen meitä, / lämmittää, sulattaa, ei hukkaan heitä.

5. Näin kumarrumme hänen edessäsä, / syntisen
rangaistus on käsissäsä. / Vaan tuomiota enää pelkää
emme. / Puolesta köyhän puhuu Jeesuksemme.

6. Hän tuntee sydämemme kavaluuden / ja syntiem-
me kuorman painavuuden, / vaan merten syvyyteen
hän synnit heittää / ja riisumansa armollansa peittää.

7. On ristin luona turvapaikka meillä, / sen juurta
kostutamme kyyneleillä. / Ristillä riippuu parhain ys-
täväme, / hän autuutemme on ja elämämme.

Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1891, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2011

(204 = 75, 106, 151, 155, 209, 212)

Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Va - pah - ta - jaa kat - so - kaa
Ras - kas mie - li rau - han saa

kär - si - vä - nä, uu - vuk - sis - sa.
ar - mah - ta - jan as - ke - lis - sa.

Ris - tin - tie - tä seu - rat - kaam - me,

uut - ta us - kon voi - maa saam - me.

2. Tie vie Jerusalemiin, / ilon juhla tuskaan vaihtuu. /
Getsemanen puutarhaan / oppilaiden joukko haihtuu.
/ Ystävä niin uskollinen / saarretaan kuin rikollinen.

3. Ainut vapaa vangitaan, / syytön joutuu syytetyksi.
/ Toisten huolta kantava / yksin jää ja hylätyksi. / Kat -
son hiljaa Jeestustani, / kun hän kärsii puolestani.

4. Päässään kruunu piikkinen / vaiti pilkan Jeesus
kantaa, / häpeäänsä suostuen / kipuihimme toivon an -
taa. / Ihmettelen Jeestustani, / kun hän kärsii rinnallani.

5. Keskipäivän hetkenä / lankeaa yö murheen musta.
/ Jeesus huutaa hädässään / hylättyjen rukousta, / kun -
nes Isän käsiin vaipuu, / uhuriin syvimpäänkin taipuu.

6. Ristintiesi, Herrani, / liikuttakoon sydäntäni. / Hy -
vyytesi lempeä / lämmittäköön kylmyyttäni. / Johda
pyhään hiljaisuuteen, / pääsiäisen aamuun uuteen.

*Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971
5. säk. ja uud. Jouko Ikola 2015*

(205 = 183)

Tanskassa 1500-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Kun Va - pah - ta - ja kuo - lee,
Ju - ma - lan äi - ti it - kee

kal - li - o jär - käh - tää,
las - tan - sa kär - si - vää.

Myös mi - nä run - nel - tu - na, syn -

tei - hin kah - lit - tu - na e -

lä - mää kau - his - tun.

2. Milloinka, Jumalani, / valosi kohotat, / lahjoitat toivon kajon, / pimeään hajotat? / Jo pääsiäisen riemuun / ikävöi arka mieli. / Armoa janoan.

3. Kun kärsimyksen varjo / maailman pimentää, / pääsiäisaamun tuuli / jo jossain viriää. / Vaan minä murheeseeni, / sen pitkäänperjantaihin / sinulta piiloudun.

4. Vaan, Vapahtaja, saavut / myös tuskaan, pimeään. / Ihmisen hauraan tunnet, / ääneti yöhön jään. / Sydäntä särkynyttä / ja murtunutta mieltä / kätesi koskettaa.

Leena-Marja Renko 2000, uud. 2015

(206 = 92b, 192)

Ruotsissa 1697 / toisinto Pohjois-Savosta

206

I - lo suu - ri soi - koon juu - ri
y - li kuo - lon var - jon maan. Päi - vä
koit - ti, Kris - tus voit - ti nous - ten y - lös
hau - das - taan. Päi - vän myö - tä luo - mis -
työ - tä jat - kaa Her - ra ar - mos - saan.

2. Aivan yksin kärsimyksin / kuoli Golgatalla hän, / loppuun jaksoi, kaiken maksoi, / kantoi ristin häpeän. / Tuskaan, vaivaan Isä taivaan / antoi meille ystävän.

3. Kuoltuansa haudastansa / Kristus astui tuonelaan. / Siellä heille, nukkuneille, / kertoi viestin voitostaan: / kuolemalta kauhealta / vietiin valta kokonaan.

4. Taakse jäivät kuolon päivät, / kolmas päivä koitti jo. / Kauas loistaa, murheen poistaa / pääsiäisen aurinko. / Nyt on meillä, eksyneillä, / Isän kanssa sovinto.

5. Vaikka kerran löimme Herran / ristinpuuhun pilkaten, / ruhtinaalta voitokkaalta / anteeksi nyt saamme sen. / Vanhurskaaksi ainiaksi / julistaa hän syntisen.

6. Seurakunta, synnin unta / nukkua et enää voi, / armahduksen, pelastuksen / kaikille kun Jeesus toi. / Arkeen, vaivaan / virsi taivaan / riemun ääniä nyt soi.
7. Iloitkaamme! Laulaa saamme / uusin kirkkain sävelin. / Murtui valta Saatanalta, / elää poika Daavidin. / Palmut taita, tielle laita / pääsiäisen sankarin.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015

Böömissä 1501

207

Vain vä-hän, Her-ra Jee-sus, on
 nyt kul-ki - joi - ta tiel - lä - si.
 Suo voi-maa, et - tä ris - ti - ni
 jak - sai-sin kan-taa, voi-ma - ton.

2. Tie kaita on ja okainen. / Päämäärään emme jaksaa voi. / Vaan uutta uskallusta toi / kruunusi muisto piikkinen.

3. On pimeä ja pitkä yö. / Siis auta, ettei heikoinkaan / nyt näänny, horju paikaltaan, / vaan vartiossa jatkuu työ.

4. Niin kevyt, ihana on ies, / ei paina kuorma suloinen, / kun katse seuraa iloiten / vain jälkiäsi, Ristin Mies.

5. Yön tuolta puolen nousee koi / jo pääsiäisen aurin-gon. / Alhaalla voitto saatu on, / ylhäällä kiitosvirsi soi.

1. säk. Otto Riedel, 2.-5. säk. Erzsébet Túrmezei, suom. J. Haavio 1968
 uud. K. Pispá 2011

(208 = 6, 13, 22, 29, 110, 215)

Saksassa 1455 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

208

Her - ram-me, aut - ta - jam-me,
 Hen - ke - ä o - do - tam-me,
 tai - vaa - seen as - tu - nut,
 sen o - let lu - van - nut.
 O - lem-me hei - kot ai - van ja
 al - le syn - nin vai - van a -
 vut - ta uu - vum - me.

2. On usein sydämemme / kova ja tunnoton. / Eteesi synteinemme / halumme silti on. / Hengellä meidät kasta. / Maailmaa seuraamasta / omasi vieroita.

3. Kanssamme kulje tiellä / ja meitä johdata, / ja kunniasa siellä / suo sinut kohdata. / Ei rakkaudestasi / voi lunastamiasi / kiusaaja erottaa.

Mauno Salomäki 1966
 uud. SV 2016

(209 = 75, 106, 151, 155, 204, 212)

Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Py - hä Hen - ki, us - ko suo.
Tun - net mei - dät, ha - vait - set

A - vaa sil - mät nä - ke - vik - si.
ai - van e - pä - us - koi - sik - si.

Et - si - mään siis mei - dät saa - ta

tai - vaal - lis - ta i - sän - maa - ta.

2. Uskottomuus ilmi tuo: / se on synnä synteihimme.
/ Hylkäsimme Jeesuksen, / väärin häntä kohtelimme. /
Synnin tiellä unohdamme / puhtaan Uhrikaritsamme.
3. Auta meitä uskomaan / synnin velka maksetuksi,
/ Kristuksessa näkemään / kuolemamme voitetuksi. /
Pidä meitä, Henki Pyhä, / Vapahtajassamme yhä.

Peter Berggren 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2015

(210 = 14, 26, 64, 72, 166)

Johann Crüger 1649 / toisinto Kalajokilaaksosta

Pie - nen lap - sen lail - la
Tu - lit tur - van tuo - maan,

nu - kuin huol - ta vail - la. Yöl - lä
o - tit hel - lään huo - maan, kä - den

var - je - lit. Uu - den aa - mun
o - jen - sit.

va - los - sa sa - nas - ta - si hu - na -

jaa - si nau - tin an - ta - maa - si.

2. Herra yhä näyttää / ihmeitään ja täyttää / niillä päi -
väni. / Jospa niistä voisin / laulaa, niin kuin soisin, /
kiitosvirttäni. / Enemmän nyt antaa hän / hyvyydes -
sään lahjojansa / kuin tuon kiitostansa.

3. Päivän kaikki vaiheet, / itkut, riemun aiheet / tiedät, Herrani. / Suojaasi ne suljen, / turvissasi kuljen / tänään matkani. / Kieleni ja mieleni / auta uuteen Hengen voimaan, / kiitosvirttä soimaan.

Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Ikola 2016 ja SV 2016

Eero Väättäinen 1992

211

Jee-sus, e - si - mer-kil - lä - si
kut-sut mi-nut, ys - tä - vä - si jo - ka
aa - mu uu - del-leen ru - ko - uk-seen
hil - jai - seen.

2. Tahdon hetken vaiti olla / vuorimaalla autiolla / niin kuin sinä, Herrani. / Lahjoitathan leposi.

3. Päivän tehtäviini lähden. / Jeesus, rakkautesi tähden / uuden voiman varassa / palvellessa sinua.

Leena Ravantti 1991

(212 = 75, 106, 151, 155, 204, 209)

Johann Crüger 1653 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

212

Vei - saan, Jee - sus, kii - tok-sen
Lau - pe - u-teen luot - ta - en
rau - hal - li - sen yö - ni täh-den.
uu - teen päi vään jäl-leen läh-den.
Hoi - da, neu - vo, tie - tä näy - tä,
pal - ve - luk - ses - sa si käy - tä.

2. Hyvä olet minulle, / syntiselle armollinen, / vaikken aina sinulle / osaa olla kiittollinen. / Lempeästi, ystävänä, / katso minun sydäntäni.

3. Sellaisena kuin se on / vieraantuneen sydämeni, / tyhjän, kuivan, aution, / kannan kiitosuhrikseni. / Tee se, Jeesus, luottavaksi / nimellesi kunniaksi.

4. Saavu päivän helteeseen, / aikaan arkiaskareiden, / Jeesus Kristus, sydämeen / ystävien uupuneiden. / Kyynel pyyhi, kuorma poista. / Valkeutenamme loista.

Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, L.-M. Renko 2015

Lyönissä 1557 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Yö väis-tyi, päi-vä al-kaa.
vi - rit-tää lin-nun lau-lun,

Sä - tei - ly au - rin - gon Kun,
ja luon-to rai - kas on.

I - sä, ol - la saan yön a-jan suo-jas -

sa - si, päi - väl-lä voi - mal - la - si

myös tu - le aut - ta - maan.

2. Kiitosta veisaan, Herra, / ja tahdon ylistää, / kun lahjoillasi jälleen / uudistat elämää. / Taas armon päivä on / ja rauhassasi jatkaa / saan elämäni matkaa / ja olla murheeton.

3. Kun ihmiseksi synnyin / luomaasi maailmaan, / sain tulla kastetuksi / Kristusta tuntemaan. / Sain armon autuaan: / vähäistä lasta kannoit, / elämän uuden annoit. / Omasi olla saan.

4. Kun eksyin, lankesinkin, / minua armahdit, / ja, Jeesus, verelläsi / vaatteeni valkaisit. / Pyhästi lupasin / omasi aina olla. / Et lyönyt tuomiolla, / kun jälleen horjahdin.

5. Turvaten rakkautesi / tuon aamu-uhrini: / velkani, köyhyyteni / ja heikon virteni. / Eteesi kumarrun / ja viivyn hiljaa tässä / sinulta pyytämässä / armoa tuomitun.

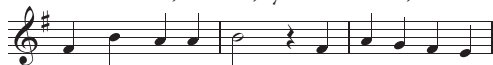
Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Pispala 2012

(214 = 178)

Tanskassa 1600-luvulla / toisinto Sortavalasta

Ah, he-rää, sy-dä - me-ni, us -

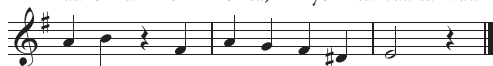
ko-maan, toi-vo-maan, kun uu-si päi-vä

jäl-leen va - lai-see va-lol - laan. Her -

raa-si ar-mol - lis-ta, ys - tä-vää tai-vaal -

lis - ta, y - lis - tä vei - sa - ten!

2. Näin auttoi Herra taaskin / terveenä nousemaan,
/ avuksi että häntä / oppisin huutamaan. / Kumarrun
edessäsi, / ylistän hyvyttäsi, / elämän antaja.

3. Armosi anna loistaa / sydämen pimeyteen, / ja vedä
valollasi / elämään, yhteyteen. / Nyt poista epäusko / ja
ole aamurusko / myös sydämelleni.

4. Veresi tähden, Jeesus, / anteeksi synnit suo. / Näl-
käistä ruoki, hoida, / vie runsaan pöydän luo. / Elävää
leipää anna, / kuormani kaikki kannan, / minua lohduta.

5. Varjele kovuudesta / ja pahan vallasta. / Vapaaksi
sielu päästä / tuskasta, pelosta. / Suo minun kilvoitella,
/ nöyryyttä opetella, / valvoa rukoillen.

6. Vapahtajani Jeesus, / henkeni vahvista. / Suo kuu-
liainen mieli, / minua uudista, / niin että ilon saisin, /
ylistää haluaisin. / Soi, kiitos, ikuinen!

Lars T. Nyberg 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, VK 1986, L.-M. Renko 2016

(215 = 6, 13, 22, 29, 110, 208)

Saksassa 1455 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Taas kii-tän, I - sä tai-vaan,
ja uu-si aa - mu koit-taa

kun väis - ty - nyt on yö
ja al - kaa päi-vän työ.

Suo - je - lit ko - ti - a - ni, kaik-

ki - a rak - kai - ta - ni, sain

ol - la mur-hee - ton.

2. Sokea, raukka lienen, / laupias Herrani. / En muista
enkä huomaa, / kun annat lahjasi. / Suo silmävoidetta-
si, / runsaalla armollasi / alaston vaateta.

3. Jumala, kuuron korvat / jo kuuleviksi tee. / Suo, että
sydämeni / ääntäsi kuuntelee. / Kuin lasta äidin rinta /
ravitsee pienoista, / niin ruokkii sanasi.

Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Ikola 2016

Saksassa 1519 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

216

Niin koit-ti päi-vä i-loi-nen,
 vei-saam-me: kii-tos Jee-suk-sen,
 kun pe-las-tuk-sen meil-le toit, kun
 pe-las-tuk-sen meil-le toit, yön
 jäl-keen uu-den va-lon soit.

2. On aurinkosi loistava, / vaan vaellamme varjoissa.
 / Säteesi anna lämmittää, / säteesi anna lämmittää, /
 rakkautesi sytyttää.

3. Kirkkautesi valaiskoon, / armosi aina loistakoon. /
 Se joka aamu uusi on, / se joka aamu uusi on, / saa
 siitä toivon toivoton.

4. Oi Jeesus, ole ruokamme, / ravinto, leipä köyhälle. /
 Vie meidät armolähteen luo, / vie meidät armolähteen
 luo, / janoisen siitä juoda suo.

5. Sinussa saamme riemuuta, / vain sinä olet auttaja.
 / Kuoleman kärsit ristillä, / kuoleman kärsit ristillä, /
 syntisten olet ystävä.

6. Nyt kuule, Jeesus armias / ja ole meille laupias. / Jos
 ristisi ei lohduta, / jos ristisi ei lohduta, / ei ole muuta
 toivoa.

7. Oi Jeesus, meitä armahda, / suo valon loistaa tai-
 vaasta, / ja ole läsnä alati, / ja ole läsnä alati, / rakenna
 seurakuntaasi.

Mahd. Henrik Renqvist 1827
 uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, J. Löytty 2015

(217 = 159, 168)

Saksassa 1648 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

217

Ei kan - te - lee - ni soi,
Su - loi - nen aa - mun koi

en löy - dä i - lo - a - ni.
ei vie - nyt ko - vuut - ta - ni,

ja vaik - ka le - von sain, sen an - noit,

Ju - ma - la, on kyl - mä mie - li

vain, en vei - saa kii - tos - ta.

2. Nyt, Herra, huokaan vain, / en peitä häpeääni, / kun lahjojasi sain / runsaasti elämäni, / vaan kaiken tuhlasin, / myös armon, jonka soit. / Nyt käsin siunaa - vin / vain sinä auttaa voit.

3. Näin aamun hetkeni / taas kerran hukkaan haihtuu, / ja pyhä retkeni / ainaiseen arkeen vaihtuu, / jos en nyt syntejä / anteeksi, Herra, saa, / ja ellet sydäntä / sä tahdo puhdistaa.

4. Minutkin herätä / armonsi päivään suureen. / Taluta Hengellä / luoksesi ristin juureen. / Rohkaise uskomaan / sanaasi elävään. / Sinulta toivon saan / ja armoillesi jään.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015

(218 = 146a, 172)

Ruotsissa 1600-luvulla / toisinto Pohjois-Savosta

218

Kii - tok - sen, I - sä tai - vaan,
kun vai - vaan, vä - sy - myk - seen

tuon nöy - rin sy - dä - min, En -
sain le - von kui - ten - kin.

ke - lit var - ti - joik - si ko - tii - ni

lä - he - tit. Le - pä - sin huol - ta

vail - la kun yö - lä suo - je - lit.

2. Lahjoita, Jeesus, armo / minulle uudestaan / ja saavu laupiaasti / syntistä auttamaan. / Hädestä sydämeni / sinulle avaudun. / Apua pyytääkseni / helmaasi tarraudun.

3. Kirkasta, Pyhä Henki, / minulle Jeesusta, / niin että sydäimestä / löytyisi uskoa, / ja näytä häpeäksi / mieleni penseys, / kun ei tee vaikutusta / Jeesuksen kärsimys.

4. Kun syntiin sydämeni / minua viettelee, / sen, Esi-rukoilija, / tyhjiksi juonet tee, / niin etten masentuisi, / jaksaisin toivoa. / Armolla sydäntäni / uskossa vahvista.

5. Anteeksi anna, Herra, / virheeni toistuva. / Häpeätahrat synnin / sielusta puhdistaa. / Rintaasi vasten paina, / suo lohdutuksesi. / Kuin äiti pientä lastaan / rauhoita hellästi.

6. Myös koko perheelleni / rukoilen voimia, / niin että osaisimme / parhaiten toimia, / ja yksimielisesti / sinulle, Jumala, / eläen ihmisiksi / toisimme kiitosta.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015

(219 = 121, 127, 147) Alankomaissa 1540 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Jo - kai - nen päi - vä al - ka -
Tä - nään-kin mei-dän tun-te -

va on, Her-ra hal-lus-sa - si. Yön
a suot hy - vää hoi-to - a - si.

synk-ky-des - sä var - je - let ja aa - mun

an - nat koit - taa. Kun sy - dä - mem - me

va - lai - set, ar - mo - si syn - nin voit - taa.

2. Lahjoita sana väkevä / sielumme ravinnoksi. / Sen voima meissä säilytä / syntimme tuomioksi. / Jos päivän matka uuvuttaa / tai suistaa teille harhain, / kun tartut käteen, aukeaa / taas tie ja suunta parhain.

3. Vie päähän päivän kilvoitus / ja anna illan suussa / vaeltajille siunaus. / Sen, Jeesus, ristinpuussa / keltotomille ansaitset, / jaat sitä tuhlaavasti. / Kun päivän matkan talutit, / taluta kotiin asti.

Jaakko Haavio 1968

Ilta

(220 = 141, 229, 253)

Heinrich Isaac n. 1500 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

220

Maat, met-sät hil-jen-nei-nä
ja me-ret tyyn-ty-nei-nä
kiit-tä-vät Ju-ma-laa. Jo
laan-tui voi-ma tuul-ten. Vai-
ke-ne, pu-he huul-ten. Vain
sy-dän pu-hu-a nyt saa.

2. On kukka nupussansa, / ja lintu laulultansa / jo yöksi uinahtaa. / Hiljentyy luomakunta. / Luojaltaan pyytää unta / myös ihmismieli rauhaisaa.

3. Nyt ihmettelen tässä, / näin, Herra, elämässä / lastasi talutat: / suot armolahjosi, / hellintä hoitoasi / ja joka päivä armahdat.

4. Aamusta aamuun herään, / käyn ilta illan perään / rauhaasi nukkumaan. / Voin päivän päivään liittää, / kun hyvyyttäsi riittää / näin joka päivä uudestaan.

5. Sinua, Jumalani, / nyt kiitän iloissani, / kun tunnen voimasi. / On kaikki hallussasi, / soi taivas kiitostasi / ja koko luomakuntasi.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1962, VK 1986, M. Nuorva 2016

Heinrich Albert 1641 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

221

Tuon täs-tä päi-väs-tä
Vir-hee-ni an-nat-ko
kii-tok-sen sul-le, Her-ra-ni,
an-teek-si mul-le? Häi-ly-vä,
le-vol-le hil-jen-ty-en,
pel-kää-vä mie-le-ni on,
syn-ti-ni, puut-tee-ni tun-nus-ta-en.
tah-to-ni nöyr-ty-mään tai-pu-ma-ton.

2. Kärsimyskruunusi mieleeni paina, / taivuta katso-
maan ristiäsi. / Hautaathan syntini haavoihisi. / Jalka-
ni johdata jälkiisi aina. / Rakkaaksi tee mulle autuu-
den tie. / Päivästä päivään näin kannan ja vie.

3. Rukoile, Jeesus, ja varjele silloin, / lepoon kun vai-
pua vuoteelle saan / enkä voi valvoa, rukoillakaan. /
Nukkua suo minun rauhaasi illoin. / Rukoile minulle,
armollisin, / uusia voimia, uskoakin.

4. Jos vielä lahjoitat huomenen uuden, / Henkesi mi-
nuun kuljettakoon. / Salainen vilppini paljastukoon. /
Päästä jo kahleista valheellisuuden. / Uudista minut-
kin ihmiseksi, / joka on sinulle kunniaksi.

Lars T. Nyberg 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, L.-M. Renko 2015

Philipp Nicolai 1599 / toisinto Kalajakilaaaksosta

Nyt vas-taan o - ta, Her - ra -
Kuun - te - le, o - le ar - moi -

ni, mie - luus - ti eh - too - uh - ri - ni, kun
nen, suun lau - laa suo ja sy - dä - men, kun

si - nul - le sen kan - nan.
vir - ren soi - da an - nan.

Voi - mi - a uu - si - a ha - lu -

ai - sin, et - tä sai - sin kii - tok - se - ni

vei - sa - ta taas, Jee - suk - se - ni.

2. Nyt kiitän, Paimen, sinua, / kun yhä kaitset minua
/ näin kärsivällisesti. / En löydä edes sanoja, / kun
ajattelen armoa, / rakastat suloisesti. / Herrani, armaa-
ni, / anna jatkaa taivaan matkaa / seurassasi / armon
valtakunnassasi.

3. Vahvista, Herra, uskovat, / tee näkeviksi sokeat,
/ kaatuneet maasta nosta. / Heikoille tule turvaksi, /
isättömille isäksi, / huolehdi ravinnoista. / Kokoa, joh-
data / köyhä kansa poluiltansa / juhlaan suureen / val-
taistuimesi juureen.

4. Nyt älä muista vihassa / rikoksiani, Jumala, / vaan
anteeksi ne anna. / Kun yöksi ilta pimenee, / kirkaak-
si sydämeni tee, / suo sinuun toivo panna. / Murhee-
ton mieli on: / lähestyvä yö on hyvä, / suojanani / kun-
han viivyt, auttajani.

Anders Odhelius (And. Odel) 1745, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Pispala 2016

(223 = 226)

Böömissä 1576 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

223

Kun päi - vä il - taan en - nät -
 tää, yön var - joon mai - se - ma kun jää,
 niin ky - syn sy - dä - mel - tä - ni, mi -
 ten taas vie - tin päi - vä - ni.

2. Olenko rauhaa nauttinut / ja ristin juureen taipunut? / Pyysinkö sieltä neuvoa? / Voi Jeesus, minut armahda.

3. On sydämeni kylmennyt / ja harhateille eksynyt. / Siis Hengelläsi Pyhällä / valaise, auta, lämmitä.

4. Jos langettaisit tuomion / sen mukaan, kuinka syytä on, / pelkäisin, enkä tohtisi / eteesi tulla, tuomari.

5. Vaan täytit lain. Nyt tiedän sen: / on armahdettu syntinen, / suorittit kaiken velkani, / siis sinussa on turvani.

6. Suo kaikki synnit anteeksi. / Lahjoita vanhurskautesi. / Saan yksin ansiostasi / näin olla sinun omasi.

Ulrika Sofia Nördencrutz 1743, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2011

(224 = 30, 60, 118, 145, 185, 231)

Jakob Regnart 1574 / toisinto Pohjois-Savosta

224

Pois pyy - hi vel - ka - ni. Sie -
 lu - ni va - paak - si jo puo - les -
 ta - ni mak - sa, en muu - ten, Jee - sus,
 jak - sa. Taas sei - son ker - jää - mäs - sä
 vain tyh - jin kä - sin täs - sä.

2. Suo lepo rauhaisa. / Varjele minua, / kun yössä vaani huolet, / elämän nurjat puolet. / Suojele herkkää mieltä, / vie pahan ansat tieltä.

3. Levitä siipesi / peitoksi päälleni. / Kun päivä yöksi vaihtuu, / niin kaikki murhe haihtuu / ja lepään helmassasi, / rauhassa, omanasi.

Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2015

(225 = 37)

Keskiajalta / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

225

Pois päi - vä väis - tyy, hä - vi -
 ää, kun eh - too jäl - leen en - nät - tää. Näin
 Ju - ma - lan on sää - tä - mys: va -
 lo - a seu - raa pi - me - ys.

2. Ei sovi meidän unohtaa / ylistää Herraa Jumalaa. / Hän tänään meitä suojele / ja sanallansa siunasi.
3. Pyydämme, rakas Isämme: / yön tullen meitä varjele, / niin ettei voisi kiusaaja / vieroittaa meitä sinusta.
4. Suo uni syvä, rauhaisa, / levossa ruumis virvoita. / Yöt päivät anna sydämen / luonasi olla valvoen.
5. Nyt kiitos olkoon Isälle, / kunnia suuri Pojalle. / Myös Pyhän Hengen loputon / ylistys, valta, voima on.

*Olaus Petrin virsikirjasta 1536, suom. J. Haavio 1971
 uud. SV 2016*

(226 = 223)

Böömissä 1576 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

226

Nyt kii - tän, Her - ra, kai - kes -
 ta tä - män - kin päi - vän ar - mos - ta.
 Vain vai - voin tul - ki - ta sen voin, hy -
 vyyt - tä kuin - ka suur - ta koin.

2. Minua siunaa vielä nyt, / kun jälleen yö on ehtinyt, / ja käske enkeleittäsi / varjella nukkuessani.
3. Suo, että murheettomana, / huolia vailla, vapaana / rauhassa yöni lepäisin, / taas uuteen aamuun heräisin.
4. Katsahda puoleen kaikkien / heikkojen ihmislapsien. / Kuuntele rukouksia. / Suo uskoa ja lepoa.
5. Kaikkien pyhään kanssa me / sinulle, ristin Herralle, / veisaamme virren iloiten / ja kerran uuden, taivaisten.

*Ulrika Sofia Nordencreutz 1743, suom. E. Lagus 1790
 uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2011*

(227 = 228)

Kansansävelmä Skånesta

227

Mua sii-peis suo - jaan kät - ke,
Suo - jas - sas suo mun ol - la,

oi Jee - sus, Her - ra - ni. Sä
jos kuin - ka kä - vi - si.

kai - keks tu - le mul - le va - lol - las,

neu - voil - las. Suo jo - ka päi - vä

e - lää mun yk - sin ar - mos - tas.

2. Suo anteeks kaikki synnit, / puhdista verelläs, / luo minuun uusi mieli, / pyhitä Hengelläs, / ja meidät, suuret, pienet / sun sulje suojaahas, / yö rauhainen suo meille, / oi Jeesus laupias.

Lina Sandell 1865, suom. 1900
uud. VK 1938

(228 = 227)

Kansansävelmä Skånesta

228

Suo - jaa - si mi - nut pei - tä,
Si - nus - sa vain on tur - va,

oi Jee - sus, Her - ra - ni. Kai -
jos kuin - ka kä - vi - si.

kek - si tu - le mul - le ja o - le

va - lo - na. Päi - väs - tä päi - vään

e - lää suo yk - sin ar - mos - ta.

2. Anteeksi synnit anna, / kevennä kuormani. / Luo minuun uusi mieli / voimalla Henkesi. / Ja meidät, pienet, suuret / nyt sulje suojaasi, / yö rauhallinen anna, / oi Jeesus, Herrani.

Lina Sandell 1865, suom. 1900
uud. VK 1938, J. Löytty 2016

(229 = 141, 220, 253)

Heinrich Isaac n. 1500 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

229 Taas päi - vän kir - kas va - lo
va - lais - tu - an - sa mei - tä

maan, me - ren voi - ma, i - lo,
eh - too - seen eh - ti - nei - tä

ver - ho - aa kas - von - sa
kau - niis - ti mat - kal - la.

2. Vaan, sielu, muista silloin, / kun päivä sammuu illoin, / aikaasi rientävää. / Viikkosi viimeisetkin / väistyvät määrähetkin, / kun ilta ennättää.

3. Siis pidä mielessäsi / tulevaa lähtöäsi / virroilta Babelin. / Armahtavaisen Herran / eteen me käymme kerran / taivasiin pitoihin.

4. Nyt menen vuoteelleni / ja nukun, Jeesukseni, / armahtamanasi. / On taivaan valtakunta / siis totta eikä unta / jo eläessäni.

5. Sieluni riemu täyttää, / kun mietin, miltä näyttää / sen hetken ihanuus, / kun Isä rientää vastaan / syleilän omaa lastaan / ja alkaa ikuisuus.

Anders Odhelius (And. Odell) 1743, suom. E. Lagus 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, K. Pispala 2016

Tanskassa n. 1600 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

230 Si - nun luok - se - si, Jee - sus, nyt

tul - la suo, yön var - jot kun päi - vän jo

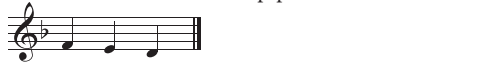
voit - taa. Taas yön le - po rau - hai - sa

meil - le tuo, vain luo - na - si val - ke - us

koit - taa. Suo lop - pu ker - ran kuo - los - sa

au - tu - as.

2. Olen käskysi rikkonut, tiedän sen, / ja murhetta sinulle tuotan. / Nyt tuomion, Herrani, ansaitseen, / vaan toivossa ristiisi luotan. / Suo loppu kerran kuolossa autuas.

3. Anna päiväni kulkea kanssasi / ja yön yli rauhassa maata. / Suo, että ei henkeni nukkuisi, / ettei saisi kilvoitus laata. / Suo loppu kerran kuolossa autuas.

Aukusti Oravala 1937
uud. VK 1986

(231 = 30, 60, 118, 145, 185, 224)

Jakob Regnart 1574 / toisinto Pohjois-Savosta

231

Kuin lin-tu len-tä - en myös
ai-ka ih-mi-sen päi-väs-tä
toi-seen lii-tää, päin i-äi-syyt-tä
kii-tää, vaan mi-nä syn-tei-ne-ni
jäh-me-tyn pai-koil-le-ni.

2. Nyt jälleen huomaan sen / ja myönnän häveten:
/ keralla päivieni / saa valtaa kylmyyteni. / Käy yötä
kohti tieni, / vaan parannus on pieni.

3. Nyt, Jeesus, tunnustan / syntini painavan. / Katsel-
len haavojesi, / muistaen kokemasi, / anteeksi pyytä-
mässä / taas kerran olen tässä.

4. Armosi meri on / avara, rannaton. / Päiväni virheet
heitä / sen syvyyksiin, ja peitä / yön tullen rauhallasi. /
Suo lepo lapsenasi.

*Johan Kahl 1745, suom. E. Lagus 1790**uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, M. Nuorva 2016**Martti Hemminki 2000*

232

Tai-vas jo tum-me-nee met-si-en
yl-lä, maan vä-rit yön kä-si
pois pyyh-käi-see. Työn sy-ke sam-muu. En
rien-nä, en tee.

2. Sammuuko myös häly mieleni viimein, / mur-
heita muistava levottomuus? / Saapuuko tyyneys,
rauhallisuus?

3. Eilisen syytteet ja huomisen varjot, / ihmisen voi-
mille mahdottomat, / vielä vain mieleeni tunkeutuvat.

4. Herrani, käsiisi kuormanani lasken, / eilisen murheet
ja myös huomisen. / Lahjoita yön lepo armollinen!

5. Armosi siunatkoon, varjelkoon yöni, / siunatkoon
rakkaani, ystäväni! / Yhdessä veisaamme kiitostasi!

Jouko Ikola 2000

Taas käym-me koh - ti yö - tä,

pois päi - vä va - el-taa. Kiit - tä-kää

Her-ran työ - tä, vei-sat-kaa kun-ni-aa!

Hän ar-mon suo-jan an - toi ruu-miil-le,

sie - lul - le. Niin kuin hän tä-nään

kan - toi, hän kan-taa pe - ril - le.

2. Siis hänen tahdon olla, / kun pettää kaikki muu, /
vain kukkaan nurmikolla / ihminen vertautuu. / Sen
kauneutta kiittää / aamulla jokainen, / vaan ilta kaa-
taa, niittää, / korreksi kuivaa sen.

3. Maailma murtuu, haihtuu, / tyhjyyteen häviää, / ai-
kamme väistyy, vaihtuu, / vaan Herran armo jää. / Ei
etsijää hän torju, / vaan hoitaa, lohduttaa. / Ei kalliom-
me horju. / Toivossa iloitkaa!

Paul Oderborn, suom. VK 1701
uud. P. Kivekäs 2000

Elämä

(234 = 46)

Saksassa 1589 / toisinto Pohjois-Savosta

234

Te mur-heel-li-set, kun
kul-jet-te kyy-nel-ten tei-tä, pois
vai-ker-ruk-set, maan mul-ta ei
ar-mo-a pei-tä.

2. Ah, ylistäkää / myös Jeesusta aikoina vaivan / ja nostakaa pää. / On nyt suvi läsnä jo aivan.

3. Kun syntinen saa / näin nukkua haavoihin Her-
ran, / niin helmasta maan / hän riemuun on nouseva
kerran.

Väinö Malmivaara 1933
uud. VK 1938

Elämä 321

(235 = 153, 161, 170) Loys Bourgeois 1551 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

235

Her-ra an-toi, Her-ra ot-ti,
Uu-pu-nut-ta ar-mo kan-toi.
hy-vin, Her-ra, kai-ken teet. Mur-heen
Jee-sus, kui-vaat kyy-ne-leet.
päi-vät kir-kas-tat. Läh-töön mei-tä
val-mis-tat. Hoi-da vii-me mat-kal-lam-me,
kuo-le - maan kun rau-ke - am-me.

2. Herra Jeesus, lapsen usko / armostasi meille suo,
/ että uuden aamun koitto / haudan ylle valon luo. /
Anna toivo sydämiin / rakkaitansa kaipaaviin: / herätä
me kerran saamme / virteen uuden isänmaamme.

Väinö Malmivaara 1933
uud. SV Lisävirsiä 1938, J. Haavio 1971

Keskiajalta / Martti Luther 1524 / toisinto Kalajokilaaksosta

Maa - il - ma vai - vas - sa vai - ke - roi,
Ei ku - kaan kuo - le - maa kier - tää voi,

on mur - he vie - raa - na tääl - lä. Näin
on var - jo mat - kam - me pääl - lä.

kaik - ki vie - raat ja ys - tä - vät vuo -

rol - laan paik - kan - sa jät - tä - vät, on

het - ki meil - lä - kin ker - ran. Ar - mah -

da nyt, Her - ra, mei - tä: Ei

au - ta rik - ka - us, ar - vo - kaan, kun

täy - tyy tuh - kak - si tul - la. Ar - mah -

da nyt, Kris - tus, mei - tä.

2. Näin huutaa armoa Jumalan / me synnin orjina saamme. / Siis luokse anteeksiantajan / nyt kaikki kiiruhtakaamme. / Hän kuoli vaivassa ristinpuun, / nyt saamme Herraamme surmattuun / me katseen toivossa nostaa. / Halleluja, kiitos Luojan! / Hän voitti kuoleman kuollessaan, / hän ylös nousi, hän elää. / Halleluja, kiitos Luojan!

3. Autuaat levossa lepäävät / odottain tuloa Herran, / he kuolon varjossa viiptyvät / vain hetken kiitävän verran. / Kun heidät haudasta kutsutaan, / he käyvät juhlaansa valoisaan, / on siellä kirkkaus suuri. / Halleluja, kiitos Luojan! / Näin tiemme iäiseen elämään / käy aina kuoleman kautta. / Halleluja, kiitos Luojan!

*Laurentius Petri Gothus 1564 keskiaikaisen esikuvan pohjalta
suom. Hemminki Maskulainen 1605*

Herikko Kivekkään vapaa mukaelma 1971

(237 = 47, 52, 104) Johann Crüger 1653 / *toisinto Etelä-Pohjanmaalta*

Oi - kein päi - vät las - ke-maan,
Va - el - lam - me kuo - le-maan:

Her - ra, mei-tä au - ta. Sin-ne kul-kee
mat-kan pää on hau - ta.

kun-kin tie. Ruo-ho kuk-kii, kaa - tuu.

Vii-ka - te sen poik-ki vie. Kaik-ki

maak-si maa - tuu.

2. Kaikki päivät haihtuvat / tänne syntyneiltä. / Sukupolvet vaihtuvat / ihmislasten teiltä. / Kaikki työmme asetat / valoon kasvojesi, / salaisetkin asiat / eteen silmiesi.

3. Herra, meitä armahda. / Sääli kurjuuttamme. / Ole, Herra Jumala, / vielä turvanamme. / Ruoki aamuin, armias, / meitä armollasi, / niin soi virsi riemukas / siitä kiitostasi.

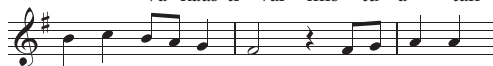
4. Näytä suuret tekosi / kauan palvelleille, / kunnias, voittonsi / äsken syntyneille. / Ole meille laupias, / suuri Jumalamme. / Siunaa, kaikkivaltias, / meidän toimiamme.

Väinö Malmivaara 1933
uud. J. Haavio 1971, SV 2016

(238 = 1, 146b)

Keskiajalta / Saksassa 1549 / toisinto Pohjois-Savosta (täyd. Paavo Soinne)

Va-kaas-ti val - mis - tu - a tah-

toi - sin kuo - le - maan. Val - mis - ta,

Jee - sus, mu - a sil - mä - ni sul - ke -

maan, niin et - tä nuk - kuis - sa - ni kuin

lap - si le - päi - sin ja y - lös - nous - tes -

sa - ni hel - maa - si he - räi - sin.

2. Ei ole helppo kuolla / näin huonon syntisen. / Minua, Jeesus, puolla, / vapahda syyllinen. / Anteeksi kaikki anna / sulasta armosta, / valmistumaton kannan / luoksesi valmiina.

3. Minulle kuolo voitto / on silloin suloinen, / kun taivaallinen soitto / soi läpi tuskien. / Toivoni, elämäni / kun olet ainoa, / valmista lähtöäni / veresi voimalla.

Väinö Malmivaara 1933
uud. SV Lisävirsiä 1938, J. Haavio 1971, SV 2016

Saksassa 1555 / toisinto Pohjois-Savosta

239

Nyt yh - des - sä jo läh - te -
kää, i - äi - siin häi - hin
pyr - ki - kää. Mu - kaan - ne kaik - ki
pyy - tä - kää, niin et - tei ku - kaan
pois vain jää.

2. Myös tulkaa, heikkouskoiset, / te väsyneet ja murheiset / nyt taivaan tietä kulkemaan / ja Herran virttä veisaamaan.

3. Kun maailman me jätämme / ja tyhjän riemun hylkäämme, / niin jäävät turhat murheemme, / ne esteenä on matkalle.

4. Nyt saavu, Henki Jumalan, / käy kanssa tiellä kulkevan / ja näytä taivaan valoa, / niin meille Jeesus kirkasta.

5. Lamppumme saata palamaan / ja öljystäsi loistamaan. / Häävaatteet pidä puhtaina / Jeesuksen veren voimalla.

6. Tiellesi meidät totuta, / suo neuvoasi kuunnella. / Eteesi kaikki puuttemme, / oi Armon Henki, kannamme.

7. Me tiellä Ylkää kiitämme / ja taivaan häistä puhumme. / Kun määränpää ei vielä näy, / pyydämme, edellämme käy.

8. Me Golgatalla lepäämme / ja kuormat sinne laskeemme. / Myös kirkastukseen kulkee tie, / kun Jeesus Taaborille vie.

9. Me taistelemme uskossa, / kun odotamme kruunua. / Ja kun me häihin saavumme, / soi silloin uusi virtemme.

10. Kun vihdoin saapuu Sulhanen, / me vastaan käymme veisailen / ja syytämme lamppumme, / oi terve, rakas Herramme.

Tuntematon viim. 1786
uud. Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790,
W. Malmivaara 1893, VK 1938, J. Löytty 2015

Markku Kilpiö 1971

Maa-il-mas-sa, al-la vai-non,

al-la ras-kaan ris-tin pai-non Her-ran

kan-sa va-el-taa. Pa-ho-lai-sen

hou-ku-tuk-set, ih-mis-lap-sen lan-kee-

muk-set mat-ka-lais-ta ra-sit-taa.

2. Usein vaihtuu päivä yöksi, / into toivottoman työksi.
/ Tie on ahdas, uuvuttaa. / Peitty kulkijalta armo, /
painuu maahan usko, tarmo / suurten epäilysten taa.

3. Sellaisia aprikoiva, / poluillansa kompuroiva /
unohtaa voi totuuden, / että viitat tiellä taivaan / osoit-
tavat aina vaivaan. / Herrammekin koki sen.

4. Hänkin uupui ristin alle, / matkallansa Golgatalle
/ kyyneleitä vuodatti. / Piikki joka askeleella / raastoi
ristintaipaleella, / pyhää jalkaa haavoitti.

5. Mutta muista, Jeesus voitti. / Päivä jälleen yöstä
koitti. / Sydämeesi kätke se. / Katso Herraan tuskan
alta. / Hänellä on voima, valta / kantaa sinut perille.

Mikko Katila 1912

uud. J. Haavio 1971, H. Lipiäinen 2015

Böömissä 1400-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Vaik-ka pol-ku näin nou-see

vas-ta-maa-ta, kul-jen e-teen-päin.

Sei-sah-taa en saa-ta, ai-on pe-ri-l-

le juh-laan, vuo-rel-le.

2. En saa uupua / enkä kesken heittää / sinne kulkua, /
huipun vaikka peittää / silmiltäni yö, / tai on turhaa työ.

3. Onhan parempaa / murhe tiellä taivaan, / kuin jos
vajoaa / riemun jälkeen vaivaan. / Jeesus, minua / tästä
muistuta.

John Bunyan 1678, suom. Jakob Johan Malmberg 1809

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, SV 2016

(242a = 21, 44, 195)

Heinrich Albert 1640 / Raumalla 1787 / toisinto Etelä-Pohjanmaalla

242a

Ah saa - vu, Jee - sus,
kun koit - taa il - ta

seu - rak - sem - me, niin sy - dä - mem - me
mat - kal - lem - me ja ar - mon päi - vä

ru - koi - lee, vas - tas - sa i - äi -
a - le - nee,

syy - den yö ja vii - me so - ta,
kuo - lon työ.

2. Kun kuljet, Jeesus, rinnallamme, / niin rakastamme, uskomme. / Suo rohkeutta sodassamme, / sinussa lepää toivomme. / Kun Jeesus keskellämme on, / on yökin päivä verraton.

3. Vain siitä syttyy sydämemme, / kun saavut, Jeesus, auttaja. / Kirkastat armon, vaikka emme / ansaitse lahjaa sellaista. / Kasvosi vaikka salaatkin, / toivomme saamme takaisin.

4. Riemuiten sitten kiiruhdamme / rakkaiden ystävi - en luo. / Näin siellä heille julistamme: / vieläkin Her - ra avun suo. / Me luulimme, on kuollut hän, / vaan näimme hänen elävän.

5. On lähellä jo ajan ilta, / jää, Herra Jeesus, luoksem - me. / Pois tyhjiltä vie laitumilta / ja ole itse ruokamme, / kun huomispäivä ahdistaa / ja vaiva, nälkä rasittaa.

6. Kun olet, Jeesus, seurassamme, / armosi anna johdattaa, / niin että täällä toisiamme, / kuin tahdot, voimme rakastaa. / Siis, Jeesus, ole turvamme. / Veis - aamme: kiitos sinulle!

*Abraham Achrenius 1769**uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2013*

(242b = 128, 164, 194, 242b)

Pohjoismaissa 1600-luvulla / toisinto Pohjois-Savosta

242b

Ah saa - vu, Jee - sus, seu - rak -
kun koit - taa il - ta mat - kal -

sem - me, niin sy - dä - mem - me ru - koi -
lem - me ja ar - mon päi - vä a - le -

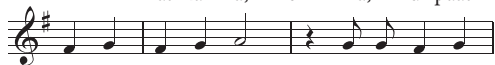
lee, vas - tas - sa i - äi - syy - den
nee,

yö ja vii - me so - ta, kuo - lon työ.

Jaakko Löytty 1995

E - des - sä reit - ti tun - te -
Mat - kal - la, Her - ra, lu - paat

ma - ton au - ke - aa, o - min voi - min
mei - tä joh - dat - taa: kait - se as - ke -

em - me kes - tä tuul - ta vas - ten.
lei - ta hor - ju - vi - en las - ten.

Vaik - ka va - el - lus on vai - vais - ta, mi - nä

vie - lä jak - san toi - vo - a; o - len kah - den

maan kan - sa - lai - nen.

2. Takana aavikon ja vuorten janoisten, / saartavien
tulvavetten tuolla puolen / yöhöni kuiskaan voimatto -
man rukouksen: / Sinä tiedät kaiken, elän taikka kuo -
len. / Vaikka vaellus on vaivaista, / minä vielä jaksan
toivoa; / olen kahden maan kansalainen.

3. Erämaan hiekastakin kasvaa puutarha, / uskon
verso nousee, Herra, lahjanasi. / Raota portti valta -
kuntaan, armahda! / Älä pyytävältä peitä kasvojesi! /
Vaikka vaellus on vaivaista, / minä vielä jaksan toivoa;
/ olen kahden maan kansalainen.

4. Elämän näen pientareelle piirtyvän; / Herra antoi,
Herra otti, kiitos Herran! / Lopulla matkaa ikäväni
ymmärrän: / Ihmisen on määrä kotiin päästä kerran. /
Vaikka vaellus on vaivaista, / minä vielä jaksan toivoa;
/ olen kahden maan kansalainen.

Kaija Pispala 1995

Saksassa 1519 / suomalainen toisinto (täyd. Erkki Tuppurainen)

244

Her-ra, Her-ra, ä-lä hei-tä,
kas-vo-ja-si ä-lä pei-tä.
Las-ta-si vie kor-ven tiel-lä,
niin kuin kan-saa-si veit siel-lä.

2. Pilven-, tulenpatsaitasi / vielä näytä sanastasi. / Pidä niiden tuntumassa / elämässä, kuolemassa.
3. Ravinnoksi aina anna / vaivain tiellä taivaan manna. / Anna uutta voimaa siitä, / oma voima kun ei riitä.
4. Kristus-kalliosta avaa / lähde, josta virvoittavaa / vettä janoava saisi, / juodaksensa ammentaisi.
5. Jos taas käärme purra saisi, / myrkkyyhampain havoittaisi, / pronssikäärme puuhun nosta / auttajaksi turmiosta.
6. Jordanille asti saata. / Näytä luvattua maata. / Kuolon virran poikki kannan, / pyyhi kyynel, autuus anna.

Mikko Katila 1899
uud. J. Haavio 1971, SV 2016

(245 = 16, 102, 115, 165)

Alankomaissa 1647 / toisinto Pohjois-Savosta (muod. Armas Maasalo)

245

Kii-tos ol-koon Ju-ma-lal-le,
Ka-rit-sal-le, o-len ar-mo-lii-tos-sa.
Mi-nut kal-liis-ti hän os-ti,
mi-nut nos-ti ka-do-tuk-sen kuo-pas-ta.

2. Armon Henki johdattakoon, / kiiruhtakoon / matkamiestä lähtemään / maailmasta turmeluksen, / ahdistuksen, / kotirantaan pyrkimään.
3. Purjeisiini tuulta anna, / minut kannan / meren yli mailleni. / Pidä Jeesus, itse perää. / Herra, herää, / että emme hukkuisi.
4. Auta pakoon Baabelista, / kauneimmista / unelmista totta tee, / että kotimaassa kerran, / luona Herran / ikävöivä veisailee.
5. Siellä sitten uusin kielin, / riemumielin / taivaan mailla kiitetään. / Kun ei aalto uhkaa laivaa, / synnin väiväa / emme enää itkekään.

6. Siellä kirkas lasimeri, / pyhä veri, / kiitosvirtenämme on, / siellä aina Jumalalle, / Karitsalle / ylistys voi loputon.

7. Sydän hämmästelee näissä / ilohäissä, / lunastetut riemastuu. / Yljän eteen ihmeissensä / ystävänsä / kasvoillensa kumartuu.

*Elsa Christina Holmsten viim. 1735, suom. J. Wacklin 1736
uud. W. Malmivaara 1893, VK 1938, VK 1986,
T. Issakainen ja J. Löytty 2016*

Ruotsissa 1600-luvulla / toisinto Kalajokilaaksosta

Au-tuus ja rie - mu on kai - kil-la
Ih - mi-sen kie - lel - lä ei saa-ta

meil-lä, joil-le sen tai-vaas-sa Ju-ma-la suo.
tois-taa ih-met-tä yl-hääl-lä au-ke-ne-vaa:

Ei si - tä tun - ne-ta maa-il-man teil - lä
Kris-tuk-sen kas-vois-ta rak-ka-us lois - taa,

en-nen kuin saa-vum-me Ju-ma-lan luo.
ar-mo - a täyn-nä on toi-vom-me maa.

2. Laupias Jeesus, nyt voimia anna / kruunumme puolesta taistelemaan, / alttiiksi meidän suo kaikkemme panna, / ettei vain uupuisi ainoakaan. / Tahtomme velttous, maailman huolet / saattavat henkemme heikentymään. / Kiusajaan ampumat polttavat nuolet / viiltävät haavoja iskiessään.

3. Uskossa heikkoja Hengellä täytä, / taivuta toivoon ja rakkauteen, / taitoa anna ja voimamme käytä / sinun ja toistemme palvelukseen. / Hoida jo haavamme, joita me saamme, / johdata luoksesi murheista maan. / Sinne me, turvaten Vapahtajaamme, / pääsemme voitosta riemuitsemaan.

4. Laupias Herramme, elämän tiellä / säilytä sille jo ennättäneet. / Muista myös kirkkaudessasi siellä / omille teillensä kiirehtineet. / Herätä meitäkin kiusojen alta / valvomisestamme huolehtimaan. / Sinulla yksin on kunnia, valta. / Sinuun nyt luotamme, Vapahtajaan.

*Gustaf Stenman 1801
uud. W. Malmivaara 1893, H. Kivekäs 1971, L. Ravantti 2015*

(247 = 249)

Saksassa 1700-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

247

Ah - din - gois - ta a - jan
Her - ra kut - suu mei - tä

luok - se rak - kaan Va - pah - ta - jan,
e - pä - us - koon ek - sy - nei - tä,

suu - ren ar - mah - ta - jan, käym - me
näl - kään nään - ty - nei - tä al - ta

ru - koil - len. Tul - kaa
kuor - mi - en.

e - lä - vik - si uu - des - taan,
ar - mo - an - sa ker - jää - vik - si,

au - tuut - tan - ne et - si - vik - si.

Nyt se tar - jo - taan. Her - ran päi - vä
koit - taa ai - van kirk - kaa - na.

Her - ra tais - te - lee ja voit - taa.

Pa - suu - na jo koh - ta soit - taa

Yl - jän tu - lo - a.

2. Vanhat syntiveljet, / vanhat juonet, vanhat eljet, /
teitä vastaan teljet / kiinni suljemme. / Turmeluksen
tiellä / aivan paatuneella miellä / harhailimme siellä.
/ Nytpä kuljemme / kanssa auttajamme / Jeesuksen /
uutta, kaitaa polkuamme / Herran kansa seuranamme
/ armoon turvaten. / Jeesus meitä johtaa, / tiellä talut -
taa. / Vaara, viettelys jos kohtaa, / taivaan valo vastaan
hohtaa, / kotiin opastaa.

3. Terve, päivä suuri. / Sydän syttyy iloon juuri, / taivaan pyhä muuri / silmiin kangastaa. / Sinne päästesämme / saamme nähdä ystävämme. / Siellä ikävämme / tyystin taukoaa. / Siellä virttä uutta / veisataan. / Vaivain alla alkanutta, / ilon ääniin vaihtunutta / päällä uuden maan. / Väsymys ei paina / siellä konsanaan. / Sävelet soi voitokkaina. / Ikuisesti autuaina / siellä riemuitaan.

*Tuntematon viim. 1786
Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, SV 2016*

(248 = 71)

Saksassa 1524 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Kuin mat - ka - mies nyt va - el -
Kun au - kee port - ti kuo - le -

lan, käyn koh - den ko - ti - a - ni.
man, käyn ko - ti - por - tis - ta - ni.

Ah, au - ta, Her - ra Ju - ma - la, huu -

ta - maan a - puun si - nu - a, niin

mat - ka i - loon päät - ty.

2. Taivasten joukko riemuiten / tervehtii tuloamme. / Me odotamme toivoen / keskellä vaivojamme / pääsyä sinne kunniaan / ja taivaan iloon ihanaan / kaikkien pyhään seuraan.

3. Pois murhe häipyä. Juoda saa / elämän vettä, rauhaa. / Puu paratiisiin kukoistaa. / Marttyyrikuoro pauhaa. / Häät taivaan ovat alkaneet. / Pois pyyhitty on kyyneleet. / On ilo loppumaton.

4. Päähämme kruunun kultaisen / kunnian Herra antaa. / Me saamme eteen istuimen / kiitoksen köyhän kantaa. / Ilo ja rauha suloinen / on luona Herran Jeesuksen / aina ja ikuisesti.

5. Kuulkaamme, virsi kajahtaa / jo korkealta sieltä. / Jää taakse kerran synnin maa / ja itku korven tieltä. / Punaisen meren ylitse, / synkeän korven lävitse / vie meidät Kaanaan maahan.

*A. G. Wallenius
uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, T. Issakainen 2015*

(249 = 247)

Saksassa 1700-luvulla / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

Ter - ve, py - hän su - ku.
Au - tu - as on kan - sa,

Teil - lä on jo juh - la - pu - ku.
kun on Jee - sus ko - ko - nan - sa

Meis - tä tei - dän lu - ku kas - vaa
hei - dän seu - ras - san - sa. Haus - ka

lo - pu - ton. Vaik - ka
ol - la on.

tie on kai - ta, toi - vos - sa

koh - ti tai - vaan kirk - kaan mai - ta,

a - sun - to - ja au - tu - ai - ta

käym - me Her - ras - sa. Vaik - ka mo - ni

suut - tuu kuor - maan kul - ki - jan,

mi - tä meil - tä tääl - lä puut - tuu?

I - lok - si - han mur - he muut - tuu

luo - na Ju - ma - lan.

2. Nyt siis Jeesustamme / seuratkaamme matkallamme. / Uskonkilvassamme / hyvin juoskaamme. / Luota työhön Herran, / jonka alkoi meissä kerran. / Varro hetken verran, / hän vie perille. / Täällä loppuun asti / uskossa / kilvoitellaan toimekkaasti. / Herra antaa armiaasti / levon taivaassa. / Näihin haihtuvaisiin / emme luottaa voi. / Samoamme tulevaisiin / asuntoihin ihanaisiin, / joissa kiitos soi.

Tuntematon viim. 1786

Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, SV 2016

(250 = 50, 53, 109) Ruotsissa 1694–95 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

250

I - sä, kil - voi-tus-tiel - lä - ni
et - tä luo - na - si kirk - ka - u -
oh-jaa, vie juok-su-ni pää-tök-seen,
des-sa saan voit-ta-jan sep-pe-leen.
I - sä, mat-kal-le voi-mi-a an - na
si-nun ar - moo-si toi-vo-ni pan-na
ja sii - nä vain val - vo - a.

2. Ole kanssani, kun minut vihdoin / viet kuoleman kamppailuun / ja kun vaativat turmiovallat / jo viimeiseen taisteluun. / Ja kun tuomittavaksesi lähdän, / minut armahda Poikasi tähden. / Sen tähden suo valvoa!
3. Ole kiitetty, kun, Isä taivaan, / lapsiksesi meidät loit. / Ole kiitetty, Herramme Jeesus, / kun voiton ja riemun soit. / Ole kiitetty, Puolustajamme, / Pyhä Henki ja virovoittajamme, / sain kanssasi valvoa.

Arkkivirsi 1839

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2011

Erik August Hagfors 1874

251

Oi Her-ra, jos mä mat-ka-mies
maan lo-pul-la mat-kaa näh-dä sun
saan, oi, jos-pa ker-ran nä-ki-sin
Her - ran kun-ni - as - saan.

2. Sinua kaipaa sydämeni, / puoleesi huutaa mun henkeni. / On yksin tästä / sen ikävästä / kyyneleni.
3. Muut kaikki hylkää, vaan sinä et. / Sinulta särkyneet sydämet / autuuden saavat, / sä tiedät haavat / ja kyönelet.
4. Mua auta, Herra! Mä toivon vaan, / vaikkei ois toivoa ollenkaan. / Nyt minut säästä. / En irti päästä, / käy siunaamaan.
5. Oi Herra, suothan sä minulle / armosi voimaksi matkalle. / Anteeksi anna, / nosta ja kannan, / vie perille.
6. Oi saanhan joukkoon autuaitten / ystäväin kanssa ja omaisten / mä päästä kerran / luo armon Herran. / Oi saanhan sen.

Wilhelmi Malmivaara 1903

uud. VK 1938, SV 2016

Alankomaissa 1539 / toisinto Pohjois-Savosta

252

En ym-mär-rä, mil-lais-ta
 rau-haa, on-ne-a maa-il-ma voi-si
 tar-jo-ta. En ym-mär-rä. Tai-
 vaas-sa ai-no-as-taan on rie-mu
 i-an-kaik-ki-nen. Sen siel-lä
 ot-taa vas-taan ih-meis-sään syn-ti-nen.

2. Ei itkua, / ei siellä tuskaa, kipua, / ei ahdistusta, haavoja. / Ei itkua. / Vain rauhaa luona Herran, / kun murhe vaihtuu kiitokseen. / Saa seppeleensä kerran, / ken uskoo Kristukseen.

3. Oi asunto, / sen portit ovat helmistä, / perustus hohtokivistä. / Oi asunto! / Kun murhe painaa tiellä, / saan hengessäni muistella, / millainen ilo siellä / on Herran omilla.

4. Oi kaupunki, / sen valona on Karitsa, / ei aurinkoa tarvita. / Oi kaupunki! / Jumala juoda antaa / elämän veden virrasta. / Puu hedelmiään kantaa / sen rauhanrannoilla.

5. Ah, elä niin, / sen rauhan että perisit, / pyhien riemuun pääsisit. / Ah, elä niin. / Ei milloinkaan maan päällä / sellaista ole iloa. / Parhainkin onni täällä / on täynnä surua.

6. Suo, Jumala, / syntini, suuret syntini / Poikasi tähden anteeksi / nyt armosta. / Uskossa taivaan tiellä / kärsiä tahdon, taistella, / kun kasvojasi siellä / saan aina katsella.

Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
 uud. C. G. von Essen 1868, VK 1986, SV 2016

(253 = 141, 220, 229)

Heinrich Isaac n. 1500 / toisinto Etelä-Pohjanmaalta

253

Tai-vaas-sa i-lo suu-ri
 Suu-rel-le Ju-ma-lal-le,
 ja rie-mu kal-lis juu-ri
 py-häl-le, kor-ke-al-le,
 pe-las-te-tuil-la on.
 soi kii-tos lo-pu-ton.

2. Enkelit iloissansa / ja pyhät voitostansa / kiittävät Jumalaa. / Pasuunan ääni pauhaa, / se iloa ja rauhaa / kaikille kuuluttaa.

3. Ystävät taivaan tiellä / kohdata saamme siellä / ja Herraa kumartaa. / Me pyhää ehtoollista / vietämme taivaallista. / On siellä Isän maa.

4. Iloa sitten riittää, / Sulhasta saamme kiittää / joukossa pyhien / vaaroista säästettyinä, / murheista päästettyinä / ja teiltä pahuuden.

5. Oi juhlaa alkanutta, / kun pyhää kirkkautta / katsoimme Jumalan. / Oi kultakruunujamme, / valkeita vaatteitamme / ja häitä Karitsan.

6. Maan murhe vaivaa meitä, / itkemme kyyneleitä, / kun synty sokaisee. / Hääjuhlaa muistakaamme, / niin kaiken hyvän jaamme. / Yön synkkyys hälvenee.

Arkkipiirsi 1828

uud. W. Malmivaara 1893, J. Haavio 1971, J. Löytty 2011

Jaakko Löytty 1989

254

Vii-meisen lau - lun vie - lä -
lau-lan, en-nen kuin mat - kaa jat - ke -
taan, vii-me-nen huu - to vas-ten yö - tä:

käy, Her-ra, mei - tä siu-naa-maan.

2. Vieläkin toivon, vaikka täällä / toivoa ei näy ollenkaan. / Nyt käteen tartun Vapahtajan: / käy, Herra, meitä siunaamaan.

3. Rukoilla jos en osaisikaan, / niin ikävöidä häntä saan, / saan sairastaa taas sylissänsä. / Käy, Herra, meitä siunaamaan.

4. Muut kaikki hylkää, vaan ei Herra, / hän hyvin hoitaa lapsiaan / ja kuivaa kaikki kyynelämme. / Käy, Herra, meitä siunaamaan.

5. Yhteistä matkaa tehdä saamme / turvaten vain Vapahtajaan. / Ja risti näyttää meille suunnan. / Käy, Herra, meitä siunaamaan.

6. Perille kerran taivaan kotiin / päästään vain yksin armostaan. / Armahda heikkoa ja kurjaa, / käy, Herra, meitä siunaamaan.

Jaakko Löytty 1989

Johann David Meier 1692 / toisinto Lounais-Suomesta

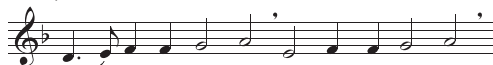
Nyt y - lös, sie - lu - ni, mul -
Vaik - ka ei sil - mä - si va -

las - ta nou - se ker - ran, ja rien - nä
lo - a kes - tä Her - ran, käy e - teen

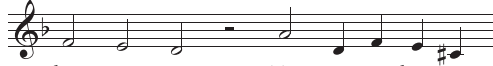
e - teen tai - vaan val - ta - is - tui - men!
Jee - suk - sen rie - mul - la vei - sa - ten.

I - äi - seen va - loon ja juh - laan ja - loon

Ka - rit - san suu - riin häi - hin o - let

kut - sut - tu. Tai - vai - nen kun - ni -

a Ju - ma - lan ar - mos - ta on

pe - rin - tö - si, aar - tee - na - si i - kui -

nen. Siis rie - mui - se, kun lah - jak -

si sait au - tuu - den.

2. En Siinain juurella / pelossa, pimeässä / nyt enää värjötä, vaan kuljen Siioniin. / Saan siellä katsoa / uudessa elämässä / kasvoin Herran, kirkkautta loistaviin. / Taivainen kansa / laupeuttansa / ylistää, kun on armahdettu syntinen. / Soittavat serafit, / veisaavat kerubit / ja lunastetut Karitsalle kiitostaan. / On muukalainen saanut uuden kotimaan.

3. Kun täällä tähyilen / silmillä hämärillä, / kaukakin Herraa katsellessa rauhan saan. / Äänet jo kiirien / autuuden sävelillä / taivaasta saakka toivon tuovat päälle maan. / Matkani vaiheet, / riemujen aiheet, / on lahjaa ihmeellistä joka henkäys. / Vaan vielä aavistan / hetken sen saapuvan, / kun uutta virttä veisaan kanssa pyhiin, / ja maahan aivan painaa riemu taivainen.

4. Niin siellä kannel soi, / veisaamme virttä uutta, /
 ei koskaan pääty se, ei koskaan vanhene. / En ääneen
 täällä voi / saada sen ihanuutta, / kuitenkin veisaan
 kiitostani Herralle. / Hän verellänsä / ja hengellänsä
 / myös minut omaksensa lunastanut on. / Kaikukoon
 voimalla / ylistys, kunnia / Herralle iankaikkisesti
 kuuluen, / ja taivas, maa ja meri lausuu aamenen.

*Johan Kahl 1745, suom. Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790
 uud. W. Malmivaara 1901, VK 1938, M. Nuorva 2016*

Liitteet

Virsien tekijätiedoissa käytetyt lyhenteet

<i>mahd.</i>	mahdollisesti
<i>muod.</i>	muodostanut
<i>n.</i>	noin
<i>ruots.</i>	ruotsiksi, ruotsiksi
<i>suom.</i>	suomensi, suomeksi
<i>säk.</i>	säkeistö
<i>täyd.</i>	täydentänyt
<i>uud.</i>	uudistanut, uudistettu
<i>viim.</i>	viimeistään

SV 2016 Vuoden 2016 Siionin virret

SV Lisävirsiä 1938

Vuoden 1938 Siionin virsiä täydentävä Lisävirsiä II
 -vihko

VK 1701 Vuoden 1701 virsikirja

VK 1938 Vuoden 1938 Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
 virsikirja

VK 1963 Vuonna 1963 hyväksytty virsikirjan lisävihko

VK 1986 Vuoden 1986 Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
 virsikirja

Siionin virsien kolmas uudistus

Siionin virsien vuonna 1971 hyväksytyä laitosta täydennettiin vuonna 2005 lisäviholla, jossa oli 53 virttä. Samalla heräsi ajatus Siionin virsien kolmannesta kokonaisuudistuksesta, ja Herättäjä-Yhdistyksen musiikkitoimikunta teki siitä esityksensä yhdistyksen hallitukselle 2008. Tavoitteena oli tuoreuttaa Siionin virsien kielellistä ja teologista ilmaisua, tarkistaa sävelmiä erityisesti säestyksettömän seuraveisuun kannalta, tiivistää kokoelmaa ja selvittää uusien virsien tarve.

Kesällä 2009 luotiin uudistuksen periaatteet ja karsittiin kokoelman vähälle käytölle jääneitä virsiä. Sävelmien ja tekstien muokkaus käynnistyi loppuvuodesta 2010. Uudistusta kommentoi eri-ikäisistä ja eri puolilla Suomea asuvista veisaajista koottu palauteryhmä. Uudistetut virret julkaistiin Herättäjä-Yhdistyksen verkkosivuilla ja niistä oli mahdollista antaa palautetta. Myös Hengellinen Kuukauslehti seurasi ja esitteli uudistuksen etenemistä.

Siionin virsien sävelmissä on suosittu kansantointintoja ja pyritty nuottikuviin, jotka tukevat heränneille tyypillistä veisaamisen tapaa. Säerajat on merkitty yleensä hengityspilkuilla, jolloin niiden kesto voi vaihdella. Nuottikuvaan on lisätty pikkunuotein mahdollisia niekkuja, jotka paikallisesta tavasta riippuen voidaan veisata tai jättää veisaamatta.

Siionin virsiä muokanneista runoilijoista Jouko Ikola keskittyi osaan Lars T. Nybergin virsistä, Tytti Issakainen yksittäisten ruotsalaisten runoilijoiden teksteihin ja Jaakko Löytty pääasiassa suomalaistaustaisiin virsiin. Mika Nuorvalle tulivat kaikki Johan Kahlin virret ja Kaija Pispalle pääasiassa Anders Odheliuksen virret.

Leena Ravantti sai tehtäväkseen virret, jotka Herkko Kivellä oli aikanaan uudistanut. Leena-Marja Renko keskittyi Nybergin tuotantoon. Heimo Lipiäinen muokkasi pääasiassa Johan Hellmannin ja Johan Holmbergin virsiä ja Jaro Julkunen yksittäisiä virsiä yhteistyössä Jaakko Löytyn kanssa.

Muokattaessaan tekstejä runoilijat perehtyivät vuoden 1971 laitoksen ohella myös Siionin virsien aiempiin versioihin (Sions Sångar 1748, Elias Laguksen suomennos 1790, Halullisten sieluin hengelliset laulut 1790 ja Wilhelm Malmivaaran uudistamat Siionin virret 1893).

Siionin virsien uudistustoimikunnan (SVUT) jäseniä olivat Simo Juntunen (pj. 2008–2014, 2016), Kaarlo Kalliala (pj. 2014–2015), Samuli Korkalainen (siht. 2008–2015), Kalle Hiltunen (siht. 2016), Ulla Tuovinen (sävelmäjooston pj.), Jukka Hautala (tekstijaoston pj.) ja Kaisa Raittila. Sävelmäjooston kuuluivat puheenjohtajan lisäksi Markku Kilpiö, Erkki Tuppurainen, Taina Sulkanen ja Samuli Korkalainen (siht.). Tekstijaostossa olivat puheenjohtajan lisäksi Kalle Hiltunen (siht.), Kaisa Raittila ja Jaakko Löytty.

Toukokuussa 2016 kokonaisuus oli valmis. Palautteen perusteella kokoelmaa täydennettiin syksyllä vielä muutamilla virsillä. Hallitus hyväksyi Siionin virsien uuden laitoksen 29.10.2016. Kokoelmassa on 255 virttä ja 141 itsenäistä sävelmää, joista kansantointintoja on 107.

Helmikuussa 2017

*Herättäjä-Yhdistyksen hallitus
Siionin virsien uudistustoimikunta*

Siionin virsien runoilijat ja säveltäjät

Achrenius, Abraham (1706–1769). Virret 118, 128, 185, 194, 195 ja 242.

Achrenius, Antti (1745–1810). Mahd. virsi 152.

Allendorf, Johann Ludvig (1693–1773), saksalainen. Virsi 82.

Berggren, Peter (1700-l.), ruotsalainen. Virret 10 ja 209

Björn, Bengt (1700–1763), ruotsalainen. Virsi 109.

Bourgeois, Loys (n. 1510–1561), ranskalainen. Virsi 171.

Brantberg, Bengt Jonas (1717–1765), ruotsalainen. Virret 39 ja 69.

Bunyan, John (1628–1688), englantilainen. Virret 43 ja 241.

Christiernin, Catharina (1718–1754), ruotsalainen. Virsi 145.

Düben, Gustaf (1628–1690), ruotsalainen. Virsi 38.

Gerhardt, Paul (1607–1676), saksalainen. Virret 35 ja 123.

Gesius, Bartholomäus (1555–1613), saksalainen. Virsi 122.

Gotter, Ludwig Andreas (1661–1735), saksalainen. Virsi 55.

Gottingen, Hans von, saksalainen. Virsi 63.

Gren, Olof (1720–1783), ruotsalainen. Virret 85 ja 93.

Grubb, Gunilla (1692–1729), ruotsalainen. Virsi 12.

Haavio, Jaakko (1904–1984). Virret 36, 74, 156, 162, 164, 180, 183 ja 219.

Hagfors, Erik August (1827–1913). Virsi 251.

Hautala, Jukka (1968–). Virsi 182.

Hedenqvist, Maria (k. n. 1760), ruotsalainen. Virsi 64.

Hellman, Jonas (1697–1741), ruotsalainen. Virret 3, 17, 34, 70, 83 ja 104.

Hemminki, Martti (1936–). Virret 92 ja 232.

Hemminki, Sanfrid Kustaa (1896–1942). Virsi 196.

Hiironniemi, Irja (1928–2015). Virsi 142.

Hollazius, David, saksalainen. Virsi 130.

Holmberg, Johan Cristoffer (k. 1743), ruotsalainen. Virret 5, 24, 37, 60, 81, 105, 113, 121, 135 ja 158.

Holmsten, Elsa Christina (1709–1735). Virret 16 ja 245.

Horn, Johann (n. 1490–1547), böömiläinen. Virsi 163.

Ikola, Jouko (1951–). Virret 92, 96, 178, 184, 199 ja 232.

Jaakola, Efraim (1791–1857). Virsi 124.

Jyrä, Jukka (1965–). Virsi 67.

Kahl, Johan (1721–1746), ruotsalainen. Virret 15, 27, 30, 58, 68, 75, 87, 90, 103, 201, 202, 206, 217, 218, 220, 224, 231 ja 255.

Karjalainen, Päivi (1966–). Virsi 233.

Katila, Mikko (1863–1924). Virret 133, 240 ja 244.

Kilpiö, Markku (1943–). Virsi 240.

Kivekäs, Herkko (1910–2010). Virsi 166. Virsi 236 vapaa muokaus.

Kivekäs, Pekka (1937–). Virsi 54.

Kryger, Johan Fredrik (1707–1777), saksalainen. Virsi 112.

Kytömäki, Juho (1884–1959). Virsi 196.

Laurentius Petri Gothus (1520–1579), ruotsalainen. Virsi 236.

Lehr, Leopold Franz Fridrich (1709–1744), saksalainen. Virsi 111.

Lilliehöök, Carl Mauritz (1691–1760), ruotsalainen. Virret 186, 188, 189 ja 190.

Löytty, Jaakko (1955–). Virret 42, 73, 79, 175, 179, 181, 184, 243 ja 254.

Löytty, Sakari (1959–). Virsi 98.

Malmivaara, Wilhelmi (1854–1922). Virret 11, 32, 38, 59, 192 ja 251.

Malmivaara, Väinö (1879–1958). Virret 14, 45, 52, 153, 170, 168, 171, 172, 173, 174, 198, 234, 235, 237 ja 238.

Mäki-Lohiluoma, Jouko (1960–). Virsi 88.

Niemistö, Päivi (1959–2004). Virsi 72.

Nordencreutz, Ulrika Sofia (1715–1782), ruotsalainen. Virret 223 ja 226.

Nordenkiöld, Anders Johan (1696–1763). Mahd. virsi 46.

Nuorva, Mika (1972–). Virsi 108.

Nuorva, Teppo (1960–). Virsi 154.

Nyberg, Huugo (1873–1935). Virsi 20.

Nyberg, Lars Thorstenson (1720–1792), ruotsalainen. Virret 7, 13, 22, 25, 28, 29, 62, 66, 78, 96, 110, 122, 131, 151, 155, 160, 203, 204, 210, 212, 214, 215 ja 221.

Oderborn, Paul (n. 1556–1604), saksalainen. Virsi 233.

Odhelius, Anders (And. Odel) (1718–1773), ruotsalainen.
Virret 4, 6, 8, 18, 19, 23, 26, 31, 33, 47, 65, 76, 77, 80, 84, 106, 107, 126, 141, 213, 222 ja 229.

Oravala, Aukusti (1869–1951). Virsi 230.

Paavola, Matti (1785–1859). Virsi 48.

Pelikka, Anna-Riitta (1965–). Virsi 165.

Penttilä, Kustaa (1888–1950). Virret 61, 97 ja 198.

Pispa, Kaija (1955–). Virret 67, 157, 159, 167 ja 243.

Pitkätky, Jaakko (k. viim. 1815). Virret 102 ja 115.

Ponsimaa, Eemil (1895–1967). Virret 61 ja 116.

Pukkila, Antti (1894–1980). Virsi 97.

Rautanen, Martti (1845–1926). Virret 1 ja 98.

Ravantti, Leena (1947–). Virret 117 ja 211.

Renko, Leena-Marja (1955–). Virret 176 ja 205.

Renqvist, Henrik (1789–1866). Mahd. virret 2 ja 216.

Rintamäki, Sirkku (1975–). Virsi 167.

Salomäki, Mauno (1925–2002). Virret 177 ja 208.

Sandell, Lina (1832–1903), ruotsalainen. Virret 227 ja 228.

Schmidt, Johann Eusebius (1670–1745), saksalainen. Virret 99 ja 100.

Soveri, Albert Johan (1873–1961). Virsi 9.

Spangenberg, August Gottlieb (1704–1792), saksalainen. Virsi 95.

Spiegel, Haqvin (1645–1714), ruotsalainen. Virret 132, 138, 139 ja 140.

Stenbäck, Lars (1811–1870). Virsi 20.

Stenman, Gustaf (1754–1809). Virsi 246.

Swedberg, Jesper (1653–1735), ruotsalainen. Virret 148 ja 161.

Tollstedt, Carl Gustaf (1711–1779), ruotsalainen. Virsi 21.

Türmezei, Erzsébet (1912–2000), unkarilainen. Virret 197 ja 207.

Waldis, Bukhard (n. 1490–1557), saksalainen. Virret 134 ja 144.

Wallenius, A. G. Virsi 248.

Valman, Henrik (Toivonen, Heikki) (1749–1818). Virsi 120.

Werwing, Peter (1715–1755), ruotsalainen. Virsi 71.

Väätäinen, Eero (1947–). Virret 142 ja 211.

Ållon, Gustaf (1646–1684), ruotsalainen. Virsi 137.

Siionin virsien suomentajat ja uudistajat

Axberg, Fredrik (1747–1820)
Essen, Carl Gustaf von (1815–1895)
Haavio, Jaakko (1904–1984)
Hautala, Jukka (1968–)
Hiltunen, Kalle (1982–)
Ikola, Jouko (1951–)
Issakainen, Tytti (1949–)
Julkunen, Jaro (1970–)
Kivekäs, Herkko (1910–2010)
Kivekäs, Pekka (1937–)
Krohn, Julius (1835–1888)
Lagus, Elias (1741–1819)
Lipiäinen, Heimo (1940–)
Lönnrot, Elias (1802–1884)
Löytty, Jaakko (1955–)
Maasalo, Armas (1885–1960)
Malmberg, Jakob Johan (1786–1845)
Malmivaara, Wilhelm (1854–1922)
Maskulainen, Hemminki (s. 1550-luvulla, k. 1619)
Nuorva, Miika (1972–)
Pispa, Kaija (1955–)
Raittila, Anna-Maija (1928–2012)
Ravantti, Leena (1947–)
Renko, Leena-Marja (1955–)
Runeberg, Johan Ludvig (1804–1877)
Räty, Antti (1825–1852)
Soinne, Paavo (1930–)
Tengström, Jakob (1755–1832)
Tuppurainen, Erkki (1945–)
Wacklin, Johann (k. 1700-l.)
Vapaavuori, Pekka (1945–)

Luettelo tekijänoikeuksien omistajista ja haltijoista

Tekstit

Virret 36, 74, 156, 162, 164, 180, 183 ja 219: Jaakko ja Kaisa Haavion perikunta.
 Virsi 182: Jukka Hautala.
 Virsi 142: Irja Hiironniemen perikunta.
 Virret 92, 96, 178, 184, 199 ja 232: Jouko Ikola.
 Virret 166 ja 236: Herkko Kivekkään perikunta.
 Virsi 54: Pekka Kivekäs.
 Virsi 196: Juho Kytömäen perikunta.
 Virret 14, 45, 52, 153, 170, 168, 171, 172, 173, 174, 198, 234, 235, 237 ja 238: Matti Malmivaara.
 Virsi 72: Päivi Niemistön perikunta.
 Virsi 230: Martta Rehnforsin perikunta.
 Virsi 165: Anna-Riitta Pellikka.
 Virsi 159: Kaija Pispä.
 Virsi 67: Kaija Pispä ja Jukka Isokangas.
 Virret 61 ja 116: Emil Ponsimaan perikunta.
 Virsi 97: Antti Pukkilan perikunta.
 Virret 117 ja 211: Leena Ravantti.
 Virret 176 ja 205: Leena-Marja Renko.
 Virret 177 ja 208: Mauno Salomäen perikunta.
 Virsi 167: © F-Kustannus, Julkaisuluvan myöntänyt Kustannus-osakeyhtiö Otava
 Virret 197 ja 207: Fébé Evangélikus Diakonissza Egyesület, Budapest, Unkari.
 Virret 1 ja 157: © Warner/Chappell Music Finland Oy, Printed by permission of Notfabriken Music Publishing AB /Faber Music Ltd.
 Virsien 2, 15, 32, 40, 41, 44, 45, 66, 100, 132, 136, 137, 138, 139, 140, 151, 160, 202, 220, 230 ja 252 kohdalla on osin käytetty Suomen evankelis-luterilaisen kirkon virsikirjan (1986) versiota teksteissä. Näiden virsien kohdalla Kirkon keskusrahasto

omistaa oikeuksia virsikirjan muokkausversioiden osalta. Virret on julkaistu Kirkon keskusrahaston luvalla.

Sävelmät

Virret 92a ja 232: Martti Hemminki.
 Virsi 233: Päivi Karjalainen.
 Virsi 240: Markku Kilpiö.
 Virsi 184: Jaakko Löytty.
 Virret 16, 102, 115, 165 ja 245: Armas Maasalon perikunta.
 Virret 61, 97 ja 198: Kustaa Penttilän perikunta.
 Virsi 167a: Sirkku Rintamäki.
 Virret 142 ja 211: Eero Väätäinen.

Tekstit ja sävelmät

Virsi 67: Jukka Isokangas, teksti yhdessä Kaija Pispän kanssa.
 Virsi 88 (a-sävelmä ja teksti): Jouko Mäki-Lohiluoma.
 Virsi 108: Mika Nuorva.
 Virsi 154: Teppo Nuorva.
 Virsi 9: Albert Johan Soverin perikunta.
 Virret 42, 73, 79, 98, 175, 179, 181, 243 ja 254:
 © Warner/Chappell Music Finland Oy, Printed by permission of Notfabriken Music Publishing AB /Faber Music Ltd.

Vuoden 2016 Siionin virret edellisessä laitoksessa

1 = 268	34 = 114	67 = 270	100 = 101
2 = 155	35 = 188	68 = 66	101 = 203
3 = 102	36 = 135	69 = 131	102 = 111
4 = 90	37 = 118	70 = 72	103 = 54
5 = 113	38 = 107	71 = 27	104 = 34+38
6 = 91	39 = 170	72 = 297	105 = 39+43
7 = 108+116	40 = 156	73 = 265	106 = 112
8 = 80	41 = 281	74 = 216	107 = 160
9 = 189	42 = 274	75 = 122	108 = 275
10 = 24	43 = 142	76 = 115	109 = 153
11 = 68+85	44 = 190	77 = 63	110 = 45+53
12 = 50	45 = 208	78 = 129	111 = 29
13 = 30	46 = 174	79 = 266	112 = 67+134
14 = 73	47 = 120	80 = 87	113 = 40
15 = 99	48 = 89	81 = 98	114 = 59
16 = 103	49 = 178	82 = 105+121	115 = 172
17 = 154	50 = 147	83 = 146	116 = 207
18 = 71	51 = 157	84 = 97	117 = 311
19 = 76	52 = 171	85 = 69	118 = 140
20 = 169	53 = 152	86 = 251	119 = 138
21 = 42	54	87 = 145	120 = 148
22 = 92	55 = 162	88 = 272	121 = 65
23 = 81	56 = 100	89 = 1	122 = 124
24 = 55	57 = 260	90 = 187	123 = 123
25 = 86	58 = 88	91 = 58	124 = 82
26 = 104	59 = 150	92 = 287	125 = 186
27 = 126+151	60 = 110	93 = 83	126 = 117
28 = 79	61 = 127	94 = 168	127 = 181
29 = 52	62 = 144	95 = 139	128 = 48
30 = 106	63 = 166	96 = 74	129 = 185
31 = 136	64 = 84	97 = 159	130 = 249
32 = 177	65 = 70	98 = 269	131 = 77
33 = 247	66 = 96	99 = 94+161	132 = 282

133 = 173	164 = 199	195 = 12	226 = 235
134 = 284	165 = 298	196 = 11	227 = 238
135 = 47	166 = 206	197 = 17	228 = 238
136 = 109	167	198 = 16	229 = 241
137	168 = 205	199 = 286	230 = 294
138 = 278	169 = 202	200 = 18	231 = 237
139	170 = 200	201 = 36+37	232 = 293
140 = 277	171 = 204	202 = 21	233 = 292
141 = 133	172 = 211	203 = 26	234 = 218
142 = 289	173 = 210	204 = 19+20	235 = 215
143 = 75	174 = 209	205 = 288	236 = 217
144 = 283	175 = 295	206 = 46	237 = 242
145 = 35	176 = 144	207 = 49	238 = 243
146 = 197	177 = 309	208 = 56	239 = 245
147 = 196	178 = 302	209 = 57	240 = 244
148 = 279	179 = 306	210 = 221+227	241 = 167
149 = 175	180 = 183	211 = 291	242 = 180
150 = 182	181 = 308	212 = 223+224	243 = 312
151 = 176	182	213 = 222+228	244 = 137
152 = 179	183 = 191	214 = 220	245 = 254
153 = 193	184 = 276	215 = 229	246 = 258
154 = 303	185 = 5	216 = 219	247 = 248
155 = 194	186 = 9+13	217 = 226	248 = 253+257
156 = 192	187 = 7+8	218 = 225	249 = 250
157 = 300	188 = 13+14	219 = 230	250 = 246
158 = 201	189 = 3	220 = 239	251 = 252
159	190 = 4	221 = 236	252 = 255
160 = 195	191 = 6	222 = 231	253 = 256
161	192 = 2	223 = 232	254 = 314
162 = 212	193 = 15	224 = 233	255 = 259+261
163 = 301	194 = 10	225 = 240	

Edellisen laitoksen virret vuoden 2016 Siionin virsissä

1 = 89	34 = 104	67 = 112	100 = 56
2 = 192	35 = 145	68 = 11	101 = 100
3 = 189	36 = 201	69 = 85	102 = 3
4 = 190	37 = 201	70 = 65	103 = 16
5 = 185	38 = 104	71 = 18	104 = 26
6 = 191	39 = 105	72 = 70	105 = 82
7 = 187	40 = 113	73 = 14	106 = 30
8 = 187	41	74 = 96	107 = 38
9 = 186	42 = 21	75 = 143	108 = 7
10 = 194	43 = 105	76 = 19	109 = 136
11 = 196	44	77 = 131	110 = 60
12 = 195	45 = 110	78	111 = 102
13 = 186, 188	46 = 206	79 = 28	112 = 106
14 = 188	47 = 135	80 = 8	113 = 5
15 = 193	48 = 128	81 = 23	114 = 34
16 = 198	49 = 207	82 = 124	115 = 76
17 = 197	50 = 12	83 = 93	116 = 7
18 = 200	51	84 = 64	117 = 126
19 = 204	52 = 29	85 = 11	118 = 37
20 = 204	53 = 110	86 = 25	119
21 = 202	54 = 103	87 = 80	120 = 47
22	55 = 24	88 = 58	121 = 82
23	56 = 208	89 = 48	122 = 75
24 = 10	57 = 209	90 = 4	123 = 123
25	58 = 91	91 = 6	124 = 122
26 = 203	59 = 114	92 = 22	125
27 = 71	60	93	126 = 27
28	61	94 = 99	127 = 61
29 = 111	62	95	128
30 = 13	63 = 77	96 = 66	129 = 78
31	64	97 = 84	130
32	65 = 121	98 = 81	131 = 69
33	66 = 68	99 = 15	132

133 = 141	171 = 52	209 = 174	247 = 33
134 = 112	172 = 115	210 = 173	248 = 247
135 = 36	173 = 133	211 = 172	249 = 130
136 = 31	174 = 46	212 = 162	250 = 249
137 = 244	175 = 149	213	251 = 86
138 = 119	176 = 151	214	252 = 251
139 = 95	177 = 32	215 = 235	253 = 248
140 = 118	178 = 49	216 = 74	254 = 245
141	179 = 152	217 = 236	255 = 252
142 = 43	180 = 242	218 = 234	256 = 253
143	181 = 127	219 = 216	257 = 248
144 = 62, 176	182 = 150	220 = 214	258 = 246
145 = 87	183 = 180	221 = 210	259 = 255
146 = 83	184	222 = 213	260 = 57
147 = 50	185 = 129	223 = 212	261 = 255
148 = 120	186 = 125	224 = 212	262
149	187 = 90	225 = 218	263
150 = 59	188 = 35	226 = 217	264
151 = 27	189 = 9	227 = 210	265 = 73
152 = 53	190 = 44	228 = 213	266 = 79
153 = 109	191 = 183	229 = 215	267
154 = 17	192 = 156	230 = 219	268 = 1
155 = 2	193 = 153	231 = 222	269 = 98
156 = 40	194 = 155	232 = 223	270 = 67
157 = 51	195 = 160	233 = 224	271
158	196 = 147	234	272 = 88
159 = 97	197 = 146	235 = 226	273
160 = 107	198	236 = 221	274 = 42
161 = 99	199 = 164	237 = 231	275 = 108
162 = 55	200 = 170	238 = 227, 228	276 = 184
163	201 = 158	239 = 220	277 = 140
164	202 = 169	240 = 225	278 = 138
165	203 = 101	241 = 229	279 = 148
166 = 63	204 = 171	242 = 237	280
167 = 241	205 = 168	243 = 238	281 = 41
168 = 94	206 = 166	244 = 240	282 = 132
169 = 20	207 = 116	245 = 239	283 = 144
170 = 39	208 = 45	246 = 250	284 = 134

285	293 = 232	301 = 163	309 = 177
286 = 199	294 = 230	302 = 178	310
287 = 92	295 = 175	303 = 154	311 = 117
288 = 205	296	304	312 = 243
289 = 142	297 = 72	305	313
290	298 = 165	306 = 179	314 = 254
291 = 211	299	307	
292 = 233	300 = 157	308 = 181	

Kaikkien säkeistöjen aakkosellinen hakemisto

Aalto nousee, myrsky.....	80:2	Anna uuden vuoden	198:5
Aamusta aamuun.....	220:4	Anna veljenkätesi.....	202:6
Aasi tunki Herransa.....	193:3	Anteeksi anna, Herra	218:5
Ah, armon Herra.....	56:1	Anteeksi anna synnit.....	2:8
Ah, elä niin	252:5	Anteeksi anna syntini.....	88:4
Ah herää sydämeni	214:1	Anteeksi anna syntini.....	173:5
Ah Jeesus, Herrani.....	30:1	Anteeksi synnit anna.....	228:2
Ah saavu, Jeesus	242:1	Anteeksiantamuksessa on	25:6
Ah, sammuu	66:5	Arkana anon armoa	15:4
Ah vuodata, Herra	45:1	Arkihuolten alla.....	72:1
Ah, ylistäkää myös.....	234:2	Arkipäivän harmauteen..	175:2
Ah, älä suutu, vaikka	40:2	Armahda, Herra, armahda.....	88:5
Ahdingoista ajan	247:1	Armahda, Herra, Kristuksen	79:3
Ainoa autuus, armahdus.	122:4	tähden.....	12:1
Ainoa lepo, virvoitus.....	122:2	Armoasi enennä.....	101:3
Ainoa synnin sovitus.....	122:5	Armon Henki johdattakoon	245:2
Ainoa tosi viisaus.....	122:8	Armon lapset, kokoontukaa.....	187:1
Ainut vapaa vangitaan	204:3	Armon lapset, riemuitkaa	136:1
Aivuet, nyt maitten ääriin .	89:1	Armon suurin taideteos	95:1
Aivan yksin kärsimyksin	206:2	Armon työtä tajuamaan..	115:5
Aivan yksinkertaiset.....	113:3	Armosi anna loistaa	214:3
Aloita työsi	125:2	Armosi, Jeesus, kaikki.....	35:2
Anna aamun sarastaa	75:5	Armosi meri on avara	231:4
Anna armon hehkua	151:3	Armosi on pysyväistä.....	84:3
Anna, Herra, kansallemme	153:4	Armosi siunatkoon.....	232:5
Anna, Herra, päivän.....	80:4	Armosi virvoittaa.....	145:3
Anna, Jeesus, haavasi	104:3	Armotyösi näillä mailla ..	153:2
Anna päiväni kulkea	230:3		
Anna seurakunnallesi	153:3		
Anna taistelun keskellä	50:4		

Auta, ettei Saatana	151:6	Eipä Herra hylkää lastaan. 16:4	
Auta, että heille	166:2	<i>Eivät köyhyys, rikkaus</i> 96:1	
Auta meitä heikkoja	175:3	Eivät lankeemuksemme.... 96:3	
Auta meitä uskomaan	209:3	Eivät mielen masennus..... 96:4	
Auta pakoon Baabelista ..	245:4	Eivät omat ratkaisut..... 96:2	
Auttajakseni jos Jeesus....	114:3	Eivät omat tekomme	96:5
Autuuaat levossa lepäävät. 236:3		Eksyn yksin yössä	14:3
<i>Autuus ja riemu on kaikilla</i>		Ellet ohjaa selvemmin.....	181:4
<i>meillä</i>	246:1	Elämän näen pientareelle ..	243:4
Avaava silmäni	50:2	Elämässä, kuolemassa	137:2
<i>Betlehemin piltti vain</i>	193:1	En Herrani halua	138:5
<i>Edessä reitti tunteeton</i> ..	243:1	<i>En, Jeesus, rauhaa saa</i>	60:1
Edessäsi, oi Jumala	56:5	En kyllin ole köyhtynyt.....	5:3
Ehtoilispöytään käydessä	167:4	En muuhun vedota	25:5
Ehtoon kerran joutuessa...	97:5	En osaa oikein rukoilla	25:2
Ei alastoman verhoiksi.....	31:2	En osaa oikein rukoilla	56:6
Ei autuuden matkalla	51:2	En pelkää siis vaarojen....	133:4
Ei esteeksi orjuuskaan	48:2	En saa uupua	241:2
Ei itku, ei siellä tuskaa ...	252:2	En Siinain juurella	255:2
Ei itsevarma murru	105:5	En syntejäni siis uskalla ...	46:3
<i>Ei kanteleeni soi</i>	217:1	<i>En voi saada lepoa</i>	106:1
<i>Ei kukaan kutsu hartaammin</i> ...		<i>En ymmärrä</i>	252:1
.....	85:1	Enkelit illoisiansa	253:2
Ei kukaan pelätä voi	188:4	Enkelit, Jeesus, lähetä	171:2
Ei kärsimykset toisien	167:2	Enkelitkin laulakaa.....	135:2
Ei lapsellinen uskonni	88:2	Erämaan hiekkastakin	243:3
Ei mikään kasvaa saata ...	157:2	Erämaani louhikoissa.....	184:3
<i>Ei mikään niin voi virvoittaa</i> ...		Et, Herramme, kuoleman. 45:3	
.....	122:1	Et, sieluni, murhetta	112:4
<i>Ei näy kyntäjää missään</i>	42:1	Ethän armoasi kiellä.....	16:3
Ei ole helppo kuolla.....	238:2	Golgatan ristillä Jeesus....	114:4
Ei puhu mitään	188:3	Haavoitetuilla käsillään... 111:3	
Ei rampa, sokeakaan	6:2	<i>Halleluja! Iloisin äänin</i> ...	134:1
Ei sovi meidän unohtaa ..	225:2	<i>Hei, siskot, veljet, kristityt</i> . 149:1	
Ei taito lääkäreiden.....	63:4	Heikot selut, tulkaa	187:6
<i>Ei toista ole sellaista</i>	121:1	Helmeä etsin kallista	15:7
Eikö sielu siitä piittaa	23:2	Helteestä, ahdingosta	17:4
Eilisen syytteet	232:3	Hengelle myös Pyhälle....	136:7

Hengelläsi vahvista	75:6	Herätä usko sydämissä....	195:3
Hengessä tee köyhäksi	10:2	<i>Herää jo sinäkin, Siionin kansa</i>	
Henki voiman	84:4	191:1
Herra, anna rakkauten... 175:4		Hiljennyn siis ristin luo ..	106:4
<i>Herra antoi, Herra otti</i>	235:1	Hoidat kaikki ruhjeet	97:2
Herra, arkipäivässämme. 177:2		Hoitoosi ota sieluni	40:6
Herra, armahda, auta	9:6	<i>Huoneen ristin hiljaisuuteen</i> ...	
<i>Herra, Herra, älä heitä</i> ...	244:1	92:1
Herra, hitaat olemme	155:2	Huuliltasi anna vuotaa ...	160:2
<i>Herra Jeesus kun täällä</i> ...	129:1	Hyvin tunnen jo turhiksi ..	61:2
Herra Jeesus, lapsen	235:2	Hyvyydessään varjeli.....	134:3
Herra, Jeesus, pyydän.....	4:3	<i>Hyvyyttä Herran aina</i>	
Herra, Jeesus, sinun eteesi ...	4:5	<i>veisatkaamme</i>	163:1
<i>Herra, kuule niiden huuto</i> 179:1		Hyvä olet minulle	212:2
Herra, luoksesi nyt tulen... 67:3		Hän armoasaan meidän ..	152:3
Herra, meitä armahda... 237:3		Hän, Herramme	133:2
<i>Herra, minä multa maan</i> ... 75:1		Hän hetkessä voi päästää	140:6
<i>Herra, siunaa kotia</i>	175:1	Hän luodessaan.....	182:2
<i>Herra, siunaa, auta meitä</i> . 161:1		Hän meistä huolen	163:2
Herra, turva omiesi	137:3	Hän on ilo itkeväisten	143:6
Herra yhä näyttää	210:2	Hän on minun paimeneni	143:5
Herra, älä syntejäni.....	170:4	Hän on turva turvattoman	143:4
<i>Herraa hyvää kiittäkää</i>	148:1	Hän Pietaria armahti	111:4
<i>Herramme, auttajamme</i> ..	208:1	Hän pyytää syntisille	203:2
<i>Herramme, katso meidän</i> ..	69:1	Hän sinut armahtaa	118:4
Herramme, meihin käänny		Hän suostui ristin hirteen. 54:4	
.....	116:5	Hän sutten hampaat särki. 54:5	
Herramme, ole turvana.. 150:3		Hän syntisiä rakastaa	121:2
Herramme on huonoillekin ..	89:4	Hän syntisiä rakasti	111:2
<i>Herran eteen käykäämme</i> . 113:1		Hän säästi ruokemasta ...	140:8
Herran ystäväit Baabelissa ..	9:4	Hän tahtoo täältä johtaa .	116:2
Herrani, käsiisi.....	232:4	Hän touhuilee kuin lapsi	107:2
Herrani, olet toivoini.....	132:2	Hän tuntee sydämeemme. 203:6	
Herrastanne kerskatkaa ..	136:2	Hän uskoon, että luokseen	107:4
Herätä meidät, Herra	110:3	Hän vaikka on näin pyhä	133:3
Herätä minut, laupias.....	53:6	Hän vaikka tietää	144:2
Herätä minut valvomaan	123:3	Hänen köyhyytensä tie....	113:4
		Hänen lapsenitkuansa.....	187:3

Hänen läsnäoloaan.....	106:3	Jeesus, sinä lähdit kerran ..	62:3
Hänen valtakuntansa	135:5	<i>Jeesus, tule luokseni</i>	101:1
Hänkin uupui ristin alle.....	240:4	Jeesus, tunnen kaipausta... ..	80:3
Ihmetellen, tutkistellen ...	192:2	<i>Jeesus, turva ainoa</i>	202:1
Ihmisen kylmä ja ynseä ..	114:2	Jeesus, uskon alkaja	101:5
Ikuinen ja luomaton.....	193:6	Jeesusta kun ainoastaan	95:2
Ikävissään nyt veisaa	42:3	Jo Hengellä Pyhällä	182:5
<i>Ilmoita, Herramme, voimasi</i>		<i>Jo joudu, mun sieluni, nousta</i>	
<i>meille</i>	125:1	<i>nyt saat</i>	48:1
Ilmoittakaa kaikille.....	136:3	Jo kuolon paulat saivat....	140:3
<i>Ilo suuri soikoon juuri</i>	206:1	Jo mieleni toivossa iloitsee	138:6
Iloa pyydän hiukkasen.....	18:2	Jo sydän kylmä sulata.....	66:4
Iloa sitten riittää.....	253:4	Johda erämaasta pois	90:2
Iloitkaamme	206:7	<i>Johda, Jeesus, minua</i>	19:1
Iloiveisiin ja kiitoslauluin	134:4	Johdata tielle parannuksen.	44:4
<i>Immanuel jos valollaan</i>	18:1	Joka seuraa Jeesustansa.....	95:3
Immanuel, sen tiedät.....	107:5	<i>Jokainen päivä alkava</i>	219:1
<i>Isä, kilvoitustieläni ohjaa</i>	250:1	Joku jos onkin uskoa vailla.	53:3
Isälle kiitos taivaassa	169:6	Jordanille asti saata.....	244:6
<i>Isämme, pyhitetty</i>	172:1	Jos armoasi päiviini	35:5
Itsesi annoit, Jumala	71:6	Jos en itse makua	181:2
Ja Herra kyllä näkee sen..	144:3	<i>Jos etsit, sielu Jeesus-lasta</i> ..	194:1
Ja kun lopulta päätän.....	108:4	Jos hengessä köyhiiksi saa..	152:2
Ja vaikka on muotosi	48:3	Jos hylkään Herran.....	120:3
Jaksatko vielä kärsiä	87:4	Jos ihmisien suosion.....	156:2
Jeesuksen jos unohdan....	124:3	<i>Jos katseemme nostamme</i>	
Jeesuksen rakkaus kaikille	114:5	<i>kaivaten</i>	182:1
<i>Jeesuksen rakkaus syntistä</i>		Jos kiellät rakkautesi.....	35:4
<i>kohtaan</i>	114:1	Jos kylmät niin kuin jää ..	203:4
<i>Jeesuksen rakkautta</i>	130:1	Jos langettaisit tuomion ..	223:4
Jeesus, annat rohkeutta	94:3	<i>Jos lienen joskus uskonut</i>	88:1
<i>Jeesus, auta lapsiamme</i>	170:1	Jos lienet halpa	194:4
<i>Jeesus, esimerkilläsi</i>	211:1	Jos myötäinen on taival....	107:3
<i>Jeesus Kristus, sankarimme</i> ..	62:1	<i>Jos niin kuin lapsi itkeä</i>	35:1
<i>Jeesus kulmakivi on</i>	131:1	Jos pilvinen joskus on sää	152:4
Jeesus, kuolit ristillä.....	202:4	Jos saan sisukkuutta	72:4
<i>Jeesus, kuolit tähteni</i>	10:1	Jos sallit, Isä, vanhaksi.....	132:3
<i>Jeesus, sana elämän</i>	151:1	Jos taas käärme purra.....	244:5

<i>Jos vain voisin valvoa</i>	52:1	<i>Kaitse, Paimen, lampaitasi</i>	158:1
Jos vain voisin valvoa	52:2-4	Kaitsija paras sielujen.....	150:4
Jos vastausta kuule et.....	40:4	Kallis ihmisystävä	155:3
Jos vielä lahjoitat.....	221:4	Kallis Vapahtaja, luotasi....	64:4
Jos ylepä, paatunut	112:3	Kanssamme kulje tiellä ...	208:3
Jospa armahtaisit	64:3	Karitsa kallis, armahda	78:3
Jospa heidät herättäisit....	170:3	<i>Karitsa kallis, kuulethan</i>	78:1
<i>Jospa Herraa kiittää voisin</i>	16:1	<i>Karitsaa katsokaamme</i>	58:1
<i>Jumala, armo anna</i>	17:1	Kasteessa lapsi Jumalan ..	167:1
<i>Jumala, Isä, armahda</i>	68:1	Kasteessa otit omaksesi....	44:3
Jumala, kuningas maan... ..	191:2	Kasvoista jos kasvoihin ...	124:7
Jumala, kuuron korvat	215:3	Katsahda puoleen kaikkien	226:4
Jumala, käsissäsi tee.....	22:4	<i>Katseesi pyhän alla</i>	39:1
Jumala maan ja taivaan....	22:5	<i>Katso meihin, Jumalamme</i>	165:1
<i>Jumala maan ja taivaan loi</i>	22:5	Katso, Herra, nääntyneihin	198:6
.....	169:1	Katso, Kylväjä, nyt tänne... ..	62:2
Jumala, olet pyhä	126:2	Katso niitä, jotka käyvät... ..	179:2
Jumala, Vapahtaja	63:5	Katsot, Jeesus, säälivästi....	91:2
Jumalaansa, auttajaansa ..	192:5	Ken alaston ja köyhä on..	121:3
<i>Jumalan Poika sydäntemme</i>	195:1	Ken anoo, sille annetaan... ..	82:4
<i>Jumalani, Jumalani</i>	73:1	Ken hyvyttäsi milloinkaan	132:5
Jumalani, Jumalani	73:2-4	Ken kulkee taivaan maata. ..	43:2
Jumalani, olen tässä.....	23:4	<i>Kenenkä sydän kylmempi</i> ..	87:1
Juuri meille kylmenneille	192:6	Kerran saamme veisata ...	135:6
<i>Järjen tie kun harhauttaa</i>	124:1	Kerran voitat pahan.....	62:4
Jääkö valtaan itsekkyyden.	176:3	Keskipäivän hetkenä	204:5
Jääköön kaikki katoava ..	143:3	<i>Kevätilan yllä</i>	142:1
Kahlittuun sydämeeni.....	21:3	<i>Kietoo synnin ansa</i>	64:1
Kaikille myös sanokaa	136:4	<i>Kiitetty nyt olkoon</i>	139:1
Kaikista synnin vioista.....	37:2	Kiitukseen ei taivu kieli... ..	198:2
Kaikki armokutsun.....	160:4	<i>Kiitoksen, Isä taivaan</i>	218:1
Kaikki, joissa henki on....	148:4	Kiitos, Herra, että virvoittavaa	
Kaikki päivät haihtuvat... ..	237:2	<i>vettä</i>	26:4
Kaikkia luotujasi näin	110:5	<i>Kiitos, Herra maan ja taivaan</i> ..	
Kaikkien pyhän kanssa ..	226:5	137:1
<i>Kaikkivoipa Kuninkaani</i>	115:1		
<i>Kaipaan, Jeesus, sua</i>	14:1		

Kiitos Herrallenne	139:3	Kuin publikaani kerran.....	36:2
<i>Kiitos ja kunnia</i>	145:1	Kuin rinnoista maaäidin.	182:4
Kiitos Jumalallemme.....	148:3	Kuin varjo olen ihmisen ...	68:2
Kiitos lunastuksesta.....	104:5	Kuinka lainkaan.....	198:4
Kiitos olkoon Jeesuksen..	136:6	Kuitenkaan ei syntiä.....	193:8
<i>Kiitos olkoon Jumalalle</i>	245:1	Kuka lie kodin.....	41:2
Kiitos olkoon Jumalan	136:5	Kulkija olin huoleton	56:2
Kiitosta veisaan, Herra.....	213:2	Kun armoasi minulle	85:4
<i>Kiittäisimme armostasi</i>	198:1	Kun eksyin, lankesinkin .	213:4
Kiittäkää Herraa, enkelit.	144:5	Kun eksyn joskus tieltä ...	141:4
Kiitän sydämin ja suin	104:4	Kun entistä ja nykyistä.....	71:4
Kirkasta, Pyhä Henki	218:3	Kun epäusko hävettää	25:3
<i>Kirkasta sä itset meille</i>	160:1	Kun epävarmoin askelin.	167:5
Kirkkaus ja voitto, valta ..	102:6	<i>Kun, Herra, maailmamme loit.</i>	
Kirkkautesi valaiskoon.....	216:3	154:1
Kirkkoosi siis ota minut .	158:2	Kun Herra näkyy viipyvän .	40:5
<i>Kiusaukset synteihin</i>	47:1	Kun Herran kanssa.....	128:6
Kivun, tuskan raskaan.....	92:3	Kun, Herrani, viet.....	138:7
<i>Koi, Jeesus, ristin ruhtinaana</i> ..		Kun hitaus ja ylpeys	119:2
.....	105:1	Kun ihmiseksi synnyin ...	213:3
Koska, Isä, kiitän.....	142:3	Kun itken kurjaa elämää...	76:2
<i>Koska riemuvuoden iloisen</i> ..	33:1	Kun, Jeesus, kuljet.....	119:4
Koska silmilläni nähdä	33:2	<i>Kun, Jeesus, minut lunastit</i> 120:1	
Koska vakuudeksi armosta...4:2		Kun Jeesus tänne alensi...	103:2
<i>Koska valaissee kointähtönen</i> .	4:1	Kun järjeltäni neuvon sain. .	56:3
Kosketa, Jeesus, myös.....	49:3	Kun kannoit ristin painon ..	29:3
Koteihin, huoliin.....	164:2	<i>Kun katson, Jeesus, haavojasi</i> ...	
Kotona ja työssä	72:2	21:1
Kova, ylpeä, uskoton	109:3	Kun kerjäten saavut	112:2
Kovan kuolosi, piinasi.....	109:5	Kun kokea tien vaivat.....	31:3
Kovemmin ahdistaa	60:4	Kun kuljet, Jeesus.....	242:2
Kristus-kalliosta avaa	244:4	Kun kärsimyksen varjo	205:3
Kuin Emmauksen tiellä	29:4	Kun, lapsi suloinen	185:3
Kuin kevään kaunis hetki .	116:3	Kun levoksi sinut saan ..	35:3
<i>Kuin lintu lentäen</i>	231:1	<i>Kun luottamuksen kadotan</i>	
<i>Kuin matkamies nyt vaellan</i>	117:1
.....	248:1	Kun lähdön tullen.....	35:6
Kuin outo, mierolainen.....	63:3	Kun maailman me	239:3

Kun matkalla Jaakobin....	133:5	Kuoltuansa haudastansa .	206:3
Kun matkavaattein varustat..	2:7	Kutsu meitä rohkeuteen..	176:4
Kun me heikkoina	129:5	Kutsukaamme muitakin ..	113:2
Kun me istumme orjina ..	189:2	Kuule, Herra, minä uskon ...	3:3
Kun meitä uuvuttaa.....	125:4	Kuule, Jeesus, minua	124:5
<i>Kun murhattani kannan</i>	74:1	Kuulen, Herra, vaivassani ..	70:3
Kun mä kerran pääsen.....	4:4	Kuulkaamme, virsi	248:5
Kun olen tottelematon	76:4	Kypsytän sydämeni.....	23:3
Kun olet, Jeesus.....	242:6	Kärsimykseen polttavaan..	20:2
Kun oma pohja vajooa	5:7	Kärsimyskruunusi	221:2
Kun oman tahdon.....	128:5	Käskyistäsi tietoinen olin..	75:3
Kun pelto leivän lahjoittaa	154:2	<i>Käy kohti isänmaatansa</i>	2:1
Kun pyhään kuolemaasi ...	13:3	Laajentukoon avaruus.....	135:4
<i>Kun päivä iltaan ennättää</i> .	223:1	Lahjaksi armon saamme.	130:3
Kun sanat johtavasi tiellä. .	32:5	<i>Lahjoita, Herra, Henkesi</i>	27:1
Kun sielun sota ahdistaa ...	15:5	<i>Lahjoita, Herra, perheisiimme</i> ..	
Kun sinut ristiinnaulittiin ja		164:1
kestit kovan vaivan	123:2	Lahjoita, Jeesus, armo	218:2
Kun sinut ristiinnaulittiin ja		Lahjoita sana väkevä	219:2
uuvuit tuskissasi.....	201:4	Lamppumme saata	239:5
Kun suot kuormaa, ristiä. .	101:6	Lapselle tehdään laupeus. .	169:3
<i>Kun synnyin tänne maailmaan</i>		Lapsille sekä nuorille.....	149:6
.....	173:1	Laumansa heikko on	185:6
Kun syntiin sydämeni	218:4	Laupias, Herra, mikä olen	126:3
Kun syntinen saa	234:3	Laupias Herramme.....	246:4
Kun taas on vuosi	173:3	Laupias, huomaa hätäni	37:5
Kun teemme matkaa	128:2	<i>Laupias Jeesus parantaa</i> ...	111:1
Kun tietä käymme	128:3	Laupias Jeesus, meitä auta	195:2
Kun tunnen jonkin	37:4	Laupias Jeesus, nyt voimia	246:2
Kun työ on raskas	154:3	Levitä siipesi peitoksi	224:3
Kun täällä tähyilen.....	255:3	Lieneekö yhtäkään, ken ..	118:5
<i>Kun Vapahtaja kuulee</i>	205:1	Liitä sinuun lähemmin ...	151:4
Kun vastoin käy	120:4	Linnut, äänillänne	139:6
Kun vihdoin saapuu	239:10	Lohduttajamme hyvä	180:4
Kunniaksesi olet luonut	44:5	Loppuu heikko virtemme	155:6
Kuoleman porraspuuksi ...	65:2	<i>Luo Jeesuksen me riennämme</i> ..	
Kuolemastansa aua suo	24:6	119:1
Kuollessa kohtaan.....	122:9	Luo puoleeni nyt katseesi ..	78:2

Luo ristin riennän niin ...	145:2	<i>Me tänään hätäillemme</i>	178:1
Luo seimen riennä, katso.	194:3	Me tästä erkanemme nyt.	147:2
Luoduillesi eksyneille.....	165:4	Me uskomme Henkesi	45:4
Luottaa tahdon häneen...	124:4	Me veisaamme ja puhumme....	
Luottamusta enemmän...	106:5	149:5
Lupasithan siunausta.....	165:2	Meitä syntimme nousevat	129:4
<i>Lähelle Jeesustani</i>	141:1	Mieleeni aina johdata.....	8:4
Lähteenä ole janoisen.....	66:3	Mieleni hiljetessä	110:4
Löysit meidät eksyneet....	155:5	Milloin, Herra, sydämeni ..	38:2
<i>Maa, katso, Herran käsi jo.</i>	103:1	Milloin Herran kallis sana ..	11:5
Maa kuollut, halkeileva...	130:2	<i>Milloin minun taivaalleni</i> ..	11:1
Maa, taivas vaikka.....	103:3	Milloin minä herkeäisin ...	11:3
Maailma murtuu.....	233:3	Milloin omaatuntoani	11:2
<i>Maailma vaivassa vaikeroi</i>	236:1	Milloin opin kärsimällä	11:4
Maailmaan kun mieltyneitä		<i>Milloin opin lapsen lailla</i> ...	38:1
.....	97:4	Milloin vaiti olemalla	38:3
<i>Maailmassa, alla väinon</i> ..	240:1	Milloinka, Jumalani.....	205:2
Maailmassa, yksin, huolin ..	64:5	Milloinka lohdutuksen	82:2
Maan korven matkalainen ..	59:2	Minne voisin päästä	70:2
Maan murhe vaivaa	253:6	Minua auta muistamaan... ..	24:5
<i>Maan, taivaan Herra, Luoja</i>		Minua auta uskomaan.....	83:4
.....	157:1	Minua estä ihmisten.....	76:5
<i>Maat, metsät hiljennäin</i> ä.	220:1	Minua kutsu, houkuta.....	8:3
Maistaa Herra minun antoi.....		Minua luoksesi houkuta ..	60:2
.....	143:2	Minua siunaa vielä nyt.....	226:2
Matkalla taivaaseen	118:3	Minua tutki, tunnenko.....	27:2
Matkalle oppaakseni	13:4	Minua älä, Jumala.....	25:4
Me Golgatalalla lepäämme..	239:8	Minulle Jeesus kirkasta	24:3
Me, heikot vasta-alkajat ..	149:3	Minulle kuolo voitto.....	238:3
Me käymme Herran	149:2	Minulle risti rakkaaksi	87:6
Me, köyhät, vangit	149:4	Minulle sokealle.....	17:2
Me oikein luulemme	159:3	<i>Minun päiväni paljon kantaa</i> ..	
Me pyydämme Henkesi ...	45:2	108:1
Me saalistajat loimimme.....	54:2	Minut johdata murheiden ..	50:3
Me saimme kasteen	167:3	Minut, maan tomun	109:2
Me syömme, jos vain.....	157:3	<i>Minut on kastettu</i>	168:1
Me taistelemme uskossa ..	239:9	Minut on kastettu	168:2-3
Me tiellä Ylkää kiitämme.	239:7	Minutkin herätä.....	217:4

<i>Minä vaivainen, vain mato</i>		Niin puhdas, rikas, suloinen	
<i>matkamies maan</i>	41:1	31:1
Miten syntiä suosiva.....	61:3	Niin seuraa sotaa rauha ..	146:4
Miten tällainen päästä.....	9:3	Niin siellä kannel soi	255:4
Mitä kutsuusi siis vastaan ..	70:4	Niin synny meissäkin.....	185:4
Mitä tehdä voisi?.....	64:2	Niin töistäsi huomisen....	182:6
<i>Monta ihmistä armias Henki</i>		Nostat paimenkäsin niitä. .	97:3
.....	53:1	Nouse, Herran kansa.....	139:7
Mua auta, Herra.....	251:4	Nyt heitän kaikki vikani	5:6
<i>Mua siipeis suojaan kätkä</i> ..	227:1	Nyt, Herra, huokaa.....	217:2
Muiden lasten lailla hän..	193:7	Nyt herätkää, kun armon..	55:2
<i>Muistan päivää autuasta</i> ..	143:1	<i>Nyt herätkää, te murheelliset</i>	
<i>Muistelen, Jeesus, haavoja</i> .	71:1	<i>juuri</i>	55:1
<i>Murheinen sydämemme</i>	36:1	Nyt hän makaa seimessään ..	193:2
Mutta muista, Jeesus	240:5	193:2
Muu vaivoissa ei lohduta ..	122:3	Nyt ihmettelen tässä	220:3
Muut kaikki hylkää, vaan ei		Nyt iloisesti Herralle	169:5
Herra.....	254:4	Nyt Isän maa jo kangastaa.	86:5
Muut kaikki hylkää, vaan sinä		<i>Nyt, Jeesus, neuvo minua</i>	37:1
et.....	251:3	Nyt, Jeesus, ota vastaan... ..	107:6
Myrsky, sade, kaste	139:4	Nyt, Jeesus, sinuun uskomme ..	
Myös koko perheelleni.....	218:6	119:3
Myös meidät, Herra.....	169:4	Nyt, Jeesus, tunnustan.....	231:3
Myös monet murheet.....	2:5	<i>Nyt Jumalalle nöyrästi</i>	77:1
Myös muista muutkin	78:4	Nyt Jumalani, tähän jään ..	68:4
Myös Pyhä Henki, anna.. ..	172:3	Nyt jälleen huomaan.....	231:2
Myös tulkaa, heikkouskoiset ...		<i>Nyt, kallit sielut, joutukaatte</i> ...	
.....	239:2	128:1
Mä otan kädestäsi	140:10	<i>Nyt kapaloidaan kaikkein</i>	
Ne kaikki, jotka kulkevat ..	2:11	<i>vaatettajaa</i>	188:1
Neuvo sieluparkaani.....	10:4	Nyt kasteen armosta.....	168:4
Niin huonoa ei	112:6	<i>Nyt katso ihmistä!</i>	200:1
Niin iloisin käyn sydämin..	86:4	<i>Nyt kiitos Karitsalle</i>	146:1
Niin kevyt, ihana on ies ..	207:4	Nyt kiitos, lasten ystävä ..	171:3
<i>Niin koitti päivä iloinen</i>	216:1	Nyt kiitos olkoon Isälle ...	225:5
Niin kuin avoin kirja on ...	75:2	Nyt kiitos olkoon Jeesukselle ...	
Niin malttamattomasti.....	107:7	195:4
Niin paljon vihollisia.....	2:4	Nyt kiittäkäämme.....	186:6

Nyt kiitän, Herra, kaikesta 226:1	Näet vallan vääristyneen. 176:2
Nyt kiitän, Paimen, sinua 222:2	Näethän kurjuuteeni 22:1
Nyt kokoon, vanhat, nuoret, joutukaamme 186:1	Näin aamun hetkeni 217:3
Nyt koske haudan pohjaa ...6:3	Näin auttoi Herra..... 214:2
Nyt kuollut herää 186:3	Näin Herra vaivaiselle 140:5
Nyt kutsuu paasto hiljaisuuteen 199:1	Näin hitaana ja huonona .. 76:3
Nyt kuule, Jeesus armias.. 216:6	Näin huutaa armao..... 236:2
Nyt kuule, kutsuvasti..... 116:1	Näin itsekästä sydäntä..... 85:2
Nyt kuunnelkaamme, mitä Jeesus sanoo..... 203:1	Näin, Jeesus, lähelläsi 39:2
Nyt laskeudun häveten..... 71:3	Näin kumarrumme 203:5
Nyt maahan, armahtaja 34:3	Näin köyhänä ja kurjana.....5:4
Nyt maailman ahdistavan .. 86:1	Näin olkoon tästä lähin .. 110:6
Nyt meitä kutsutaan 185:1	Näin perhepiiriin 164:4
Nyt menen vuoteelleni.... 229:4	Näin suuren autuuden 145:4
Nyt nukun vaan..... 46:1	Näin täytä tyhjä sieluni 81:4
Nyt pelkään, ettei kukaan. 59:3	Näinkö aina kompastun..... 47:5
Nyt pyydän: Herra 27:4	Näytä, Herra, paikkani.... 181:3
Nyt päättyy seurahetkemme 147:1	Näytä suuret tekosi 237:4
Nyt saavu, Henki Jumalan 239:4	Oi asunto, sen portit..... 252:3
Nyt siis Jeesustamme..... 249:2	Oi Herra kärsivällinen 66:2
Nyt syvyydestä mustasta.... 65:1	Oi Herra, ilo itkeväin 71:5
Nyt, tuhlaajapoika, jo nouse ja käy 112:1	Oi Herra, ilo suuri..... 140:1
Nyt tutkikaapa tarkasti.... 127:2	Oi Herra, jos mä matkamies maan 251:1
Nyt vaikka kuljet köyhänä.. 40:3	Oi Herra, Jumalani 98:1
Nyt valvokaa! Näin Jeesus... 55:3	Oi Herra, koske..... 199:3
Nyt valvokaa, te, kaipaauksessanne..... 55:4	Oi Herra, koti rakenna..... 174:1
Nyt, Vapahtajani, kuin lapsi 57:2	Oi, Herra on aarteeni..... 138:3
Nyt vastaan ota, Herrani. 222:1	Oi, Herra, suothan sä 251:5
Nyt yhdessä jo lähtekää.... 239:1	Oi Isä, Jumalani 98:2
Nyt ylös, sieluni 255:1	Oi, Isä, Luoja armias..... 173:4
Nyt älä muista vihassa..... 222:4	Oi Jeesukseni, et armaoa, vaivoja säästä 46:6

Oi kaupunki, sen valona. 252:4	<i>On ahdas, kaita taivaan tie.</i> .. 40:1
Oi kiitos, kun tahtosi..... 138:4	On ainut neuvo huonolle. 122:6
Oi Kristus, nyt kanssamme 45:5	On arjessansa ihmisten... 154:6
Oi Kristus, ole meille..... 157:6	On armotyösi ilmeinen... 123:4
Oi kuinka, Jeesus, rakastaa..... 123:1	On aurinkosi loistava 216:2
Oi, kuinka maksaa voisin. 140:9	On avuton hän 188:2
Oi kuule Pyhä Henki..... 146:3	On hyvä Herraa kiittää ... 172:4
Oi rakas Jeesus, suloinen2:6	On ihmisenä olo 186:4
Oi saanhan joukkoon..... 251:6	On Jeesuksen rakkaus 112:7
Oi Vapahtaja pyhä 98:3	On, Jeesus, Vapahtaja 172:2
Oikein päivät laskemaan. 237:1	On kaita Herran tie..... 118:1
Oikeutta kaipaamme 181:5	On koti, jonka valmistat . 174:3
Oikeutta vailla tässä 102:1	On kova sydämeni..... 6:1
Ole, Jeesus, kaikkeni 104:1	On kovin raskas, vaikea 2:10
Ole kanssani, kun minut.. 250:2	On kruunu orjantappurainen 105:2
Ole kiitetty, Jeesus..... 190:4	On kukka nupussansa 220:2
Ole kiitetty, kun, Isä..... 250:3	On köyhän turva armoissa. 37:3
Olemme vajavaiset.....1:3	On laupeus sanomaton 152:1
Olen kova, katkera..... 47:2	On leivän side luja 157:4
Olen käskyksi rikkonut 230:2	On lepopaikka rauhainen.. 31:4
Olen maan päällä muukalainen9:1	On loughikko aivan kuin.. 112:5
Olen, syntinen, painojen alla.... 109:1	On luja Herran sana 34:1
Olen vankina täällä ja ymmärrän sen 61:1	On luona armoistuimen ... 85:6
Olenku rauhaa nauttinut. 223:2	On lupauksen sana 69:3
Olet oikea Paimen 189:3	On lähellä jo ajan ilta 242:5
Olet saapunut, Herramme armollinen..... 190:1	On mittamaton velkani... 83:2
Olet seimessä pieni..... 190:2	On ollut toivoni7:2
Olethan, Herra, luvannut .. 65:3	On omat voimat ehtyneet. 18:4
Olkoon Jeesus iloni 124:2	On pimeä ja pitkä yö 207:3
Oma tahto vie helposti.... 109:4	On ristin luona turvapaikka meillä 203:7
Oma tahtomme on 53:2	On silloin Jeesus keskellämme. 128:4
Oma voimani eihän riitä . 108:2	On sydämeni kipeä..... 68:3
Omalla uskollani..... 13:2	On sydämeni kylmennyt 223:3
	On tekemättä vielä 59:1
	On toisinansa halua..... 77:2

On totuus epämieluinuinen ...	27:3	Pois pilvet hajota.....	30:2
On työläs työ	199:2	<i>Pois pyyhi velkani</i>	224:1
On tässä nyt.....	43:3	<i>Pois päivä väistyy, häviää</i> ..	225:1
On usein sydämemme	208:2	Pois, syntiesit, nyt pankaa.	186:5
On vain murhe sielussani.	16:2	Puhdista minut verelläsi.	105:4
On väsynyttä monta	180:3	Puhdistusta veresi anna ..	101:2
<i>On vääryydellä valta</i>	54:1	Puiden lehdet, juuret.....	139:5
<i>On yksinkertaisuus</i>	7:1	<i>Puoleeni, Jeesus, katso jo</i>	83:1
Onhan parempaa murhe.	241:3	Puoleesi huutaa sydämeni	197:2
<i>Onnea ei suurempaa</i>	90:1	Purjeisiini tuulta anna.....	245:3
Ontuvat ja raajarikot	89:3	Puu kuiva puhkee	65:4
Opeta luottamaan.....	30:5	Puutoksemme tuntien.....	96:6
Opeta siinä uutta	141:3	Pyhien kanssa tahtoisin	12:5
<i>Opeta tällaisena</i>	13:1	Pyhä Henki, rinnassani.....	23:6
Opeta veljenämme.....	183:3	<i>Pyhä Henki, usko suo</i>	209:1
Orjuutetut, rohkaistukaa.	187:4	<i>Pyhä kirkkaus, autuas</i> <i>aamumme koi</i>	189:1
<i>Ostetut sielut, joutua</i>	127:1	Pyhä Siion on määräni.....	9:2
<i>Ota, Herra ylhäisin</i>	155:1	Pyhän Kolminaisuuden ..	136:8
Paha luonto kuoleta.....	19:2	Pyhän syntymäärmosi	190:3
Paimenna, kaikkivaltias ..	103:6	Pyhät, suuret, korkeat	148:2
Paina meitä paremmin....	151:5	<i>Pyhään nimeen Herran</i>	166:1
Parantavalla sanalla	156:3	Pysy luonani, laupeus.....	61:6
Pelastaakseen tuomitut ...	193:9	Pyydämme, rakas Isämme.....	225:3
Perille kerran taivaan	254:6	Pyydän kasvaa armossa	19:4
Petyin vastauksiin	67:2	Pyytäkää, että aikoina	150:2
<i>Peura janoissansa</i>	26:1	<i>Päivä päiväältä vain petyin</i> <i>siihen, mitä sain</i>	67:1
Pidä minut luonasi	19:6	Päivän kaikki vaiheet	210:3
<i>Pienen lapsen lailla</i>	210:1	Päivän tehtäviini lähden .	211:3
Pilven-, tulenpatsaitasi....	244:2	Päiväni vaikka ovat niin....	63:2
<i>Pitääkö täällä ruuatta</i>	81:1	Päähämme kruunun.....	248:4
Pohjalle vahvimmalle	13:5	Päässään kruunu piikkinen.....	204:4
Poika, Herra maan ja taivaan ...	187:2	<i>Rakas Herra, avun saavat</i> ..	97:1
.....	187:2	<i>Rakas Herrani, lahjaksi</i> <i>suothan</i>	50:1
Poika puhtaan neitsyen... ..	193:5		
Pois kasvoiltani peite.....	21:2		
Pois murhe häipyä	248:3		
Pois oma hurssaus.....	7:3		
Pois ota mestarointi.....	180:2		

<i>Rakas Jeesus, sanassasi</i>	177:1	Saat alasti ja köyhänä luo.	111:5
Rakas Vapahtaja, lankean .	33:3	<i>Saavu Kristus, Vapahtaja</i> .	176:1
Rakastamaan ja uskomaan .	81:5	Saavu kuulas aamunkoitto	176:5
Rakentamaasi kotiin tuo.	174:4	Saavu päivän helteeseen..	212:4
Rakkaalla läsnäolollasi....	164:3	Sairas terveeksi näin tee..	101:4
Rakkauden siteellä.....	155:4	Salaisuutta Jumalan	131:3
Rakkauteesi liitä	69:2	Salattu armopäätös	99:2
Rakkautesi liekin	22:3	<i>Salattu Herra, valtakunnassasi</i>	99:1
Rauhasi ylimaallinen	156:4	Salattu suoja, johon	100:4
Ravinnoksi aina anna.....	244:3	Salattu suuri päivä	99:3
<i>Riemuiten, Jeesus, muistan</i> <i>armoasi</i>	126:1	Salattu taito. Järki ei nyt..	100:3
Riemuiten sitten kiiruhdamme	242:4	Salattu tie, vain yksinkertaisille.....	100:2
Riemuitse kaikki maa.....	200:3	<i>Salattu voima uskonelämässä</i>	100:1
Riemussa taivaallisessa ..	103:4	<i>Salli, Jeesus, että saisin</i>	84:1
Rinnallani kulje.....	26:3	Salomo, jalo, tunnettu	53:4
<i>Ristille noston katseeni</i>	93:1	Sammuuko myös häly.....	232:2
Ristillä, Kaitsijamme	183:4	Sanasi annoit meille	1:2
Ristillä kun rukoilit	10:5	<i>Se autuas on aivan</i>	107:1
<i>Ristillä loppuun asti</i>	110:1	Se koti, jonka rakennat ...	174:2
<i>Ristin luona ankkurissa</i>	80:1	Se on mieleton, ken	46:2
Ristin varjoon näytät tie....	90:3	Se suuri myös kehotus.....	152:5
Ristinkuolemaasi asti	23:5	Seimeltä alkaa tie.....	185:2
Ristintiesi, Herrani	204:6	Seimessä lepää.....	188:5
Ristisi juureen tuoda saan.	201:3	<i>Seisomme ovellasi</i>	1:1
Rohkeus anna.....	105:3	Sellaisena kuin se on	212:3
Rukoile, Jeesus, ja varjele.	221:3	Sellaisia aprikoiva	240:3
Rukoile meitä muistaen ..	103:5	Sen kovuutta en rikki saa.	85:3
Rukoile siis, Jeesus, siellä ..	3:2	Sen kuitenkin nyt ymmärrän	88:3
Rukoilemaan, valvomaan .	52:5	Sen tiedän itsestäni.....	140:7
<i>Rukoulen Pyhää Henkeä</i>	24:1	Sen tähden pyydän	117:4
Rukoilla jos en osaisikaan.	254:3	Sen ääreen siis nyt kumarrun	25:7
Ruumiini jos vajoaisi.....	94:2	Seurakunta, synnin unta.	206:6
Ruumiiseesi jäseneksi	158:4	Sido meidät rakkaudella ..	179:3
Saan rohkeuden elämään..	93:3		
Saan, Jeesus, vierelläsi	141:2		
Saanko, Vapahtajani	202:5		

Siellä kirkas lasimeri.....	245:6	Silmäisi nähden, Jeesus.....	20:3
Siellä Kristus siunaa	92:2	Sinua etsii henkeni	12:2
Siellä sitten uusin kielin ..	245:5	Sinua kaipaa sydämeni.....	251:2
Sielumme kun halajaa.....	113:5	Sinua kohti, Herra	59:4
Sielumme ynnä ruumiimme....		Sinua suotta syyttäisin	87:3
.....	150:5	<i>Sinua, Jeesus, lähestyn</i>	76:1
<i>Sieluni, joka toivoisit</i>	28:1	Sinua, Jumalani, nyt kiitän	220:5
Sieluni riemu täyttää	229:5	<i>Sinuhun turvaan, Jumala</i> .	132:1
Siihen runkoon minut liitä.....		<i>Sinulla tiedossasi</i>	157:7
.....	158:3	Sinulle, Jumalani.....	140:11
Siinä taaskin tunnen.....	142:2	<i>Sinun luoksesi, Jeesus, nyt</i>	
Siionin muuri ei sortua...	125:5	<i>tulla suo</i>	230:1
Siis aamen sanon nyt.....	57:4	Sinun valosi loistaa tiellä.	108:3
Siis auta, Herra, tästä.....	74:2	Sinussa saamme riemuita .	216:5
Siis hoida minua	118:6	Sinuun luottavaisena	19:5
Siis hänen tahdon olla.....	233:2	Sinuun tyytyy sydämeni ..	94:4
Siis joudu, Betlehemiin...	194:2	Sinä uskon alkaja	10:3
Siis joutukaa, sielut	51:3	Sinä yksin saatat johtaa...	170:2
Siis katsokaamme, kärsii		<i>Sinä yksin, Jeesukseni</i>	94:1
Vapahtaja.....	203:3	<i>Sisälläni kysyy ääni</i>	23:1
Siis kiireisesti pakenen.....	76:6	Soi, sielu, laula, kahleeton	93:5
Siis kiitos Vapahtajamme.	119:5	<i>Soi, virteni, kiitosta Herran</i>	
Siis köyhä niin kuin loinen.	54:3	133:1
Siis miksi vielä epäilen	28:3	Soi, virteni, kiitosta Herran.....	
Siis nouse ja käy	46:5	133:6
Siis ole kärsivällinen	83:3	<i>Soikoon ilovirtemme</i>	135:1
Siis ole, Jeesus, tienä	32:7	Soikoot taivaan ääret.....	139:2
Siis painukoon nyt pääsi.	116:4	Sokea, raukka lienen	215:2
Siis palvelukseni pyhitän ..	57:3	Sokea tässä haluaa	15:3
Siis pida mielessäsi	229:3	Soraäänät synnin soivat ..	198:3
Siis tahdon tiellä Herran.	140:12	Sota kauhea pauhaa.....	42:2
Siis valoon vedä meitä.....	58:3	<i>Sun armoasi anomaan</i>	5:1
Siispä kaikki armon lapset.	95:4	<i>Sun kuolemasi, veresi</i>	201:2
Siispä veisaan iloiten	193:10	<i>Sun lähellesi, Herrani</i>	82:1
Silloin kun itsestämme.....	58:2	<i>Sun sanas, Herra, kutsuu</i>	
Silmiäsi katson, Jeesus	20:4	<i>luokses meitä</i>	32:1
Silmäisi eteen, Jeesus.....	20:2	Suo anteeksi kaikki synnit .	227:2
<i>Silmäisi eteen, Jeesus</i>	20:1	Suo armon ympäröidä	126:4

Suo, että aina valvoisin.....	5:5	<i>Syntien paulasta irrota meidän</i>	49:1
Suo, että kuulla saan.....	30:4	Syntinen ei Jeesukseen	113:6
Suo, että murheettomana.	226:3	Syntini kaikki upota	12:4
Suo Henkes Pyhä mulle ..	140:2	Syntisten Vapahtaja	110:2
Suo Henkesi, Jeesus.....	51:4	Syttyi tähti, kohta lähti....	192:4
<i>Suo, Herra, mun sinuhun</i>		Syttyä liekki pimeään	24:2
<i>uskaltaa</i>	138:1	Syvälle sisimpääni.....	141:5
Suo, Herra, nöyrää mieltä.	157:5	Sä lupaat hengellemme	32:2
<i>Suo, Jeesus, hellä mieli</i>	180:1	<i>Särkyköön nyt sydämeni</i>	70:1
Suo, Jeesus, meille alttius.	147:3	<i>Sävyisä Paimenemme</i>	183:1
<i>Suo, Jeesus, paras opettaja</i> .	44:1	Taakka suloinen ei paina ..	91:3
Suo rohkeutta, että saan.....	34:2	Taakse jäivät kuolon	206:4
Suo, Jumala, syntini.....	252:6	<i>Taas annoit joulun tulla</i> ...	196:1
Suo kaikki synnit anteeksi	223:6	<i>Taas juonittelut järkeni</i>	28:2
Suo lepo rauhaisa.....	224:2	<i>Taas kiitän, Isä taivaan</i>	215:1
Suo meidän, Jumala.....	159:4	<i>Taas käymme kohti yötä</i> ..	233:1
Suo muistaa sanan lupaus.	117:2	<i>Taas päivän kirkas valo</i>	229:1
Suo Pyhän Hengen näyttää	17:3	<i>Taas saavun etesi</i>	30:3
Suo rohkeutta, että saan.....	5:2	Taas tahdot minut.....	15:2
Suo rohkeutta matka	199:4	<i>Taas toisen sivuutin</i>	159:1
Suo sana siunauksen	146:2	Tahdon hetken vaiti olla .	211:2
<i>Suo sydämeni tempelin</i>	15:1	Tahtoisin tänä päivänä....	173:6
Suo tulla, Isä, minulle.....	120:2	Tahtooisi taipuvaiseksi	87:5
Suo uni syvä, rauhaisa.....	225:4	Tahtoosi tiedän, kuulen.....	32:3
Suo uskon lepo hiljainen ..	93:4	Taipaleeni rauhaton.....	101:7
Suo vilpistelemättä.....	36:3	Taistelijat, rauha koittaa..	187:5
Suo voimaa se kärsiä.....	138:2	Taistellut olen kyllä.....	22:2
Suo ääntäsi jo kuulla	58:4	Taivaan armon lämmittäjä....	
<i>Suojaasi minut peitä</i>	228:1	115:6
Suot suuriaikin suruja.....	132:7	<i>Taivaassa ilo suuri</i>	253:1
Sydämeni pehmitä.....	104:2	Taivaan joukko jo.....	191:5
Sydämet syntymäs armolla		<i>Taivainen tuomari</i>	57:1
täyt	191:4	<i>Taivas jo tummenee metsien</i>	
Sydän hämmästelee	245:7	<i>yllä</i>	232:1
Synneistämme ja kuolemasta...		Taivasten joukko riemuiten.....	248:2
.....	134:2	Takaisin anna meille.....	178:3
Synnin kierre sitovin.....	75:4		

Takana aavikon ja vuorten	243:2
Te kaikki alla auringon....	127:3
<i>Te muistakaa, kulkijat,</i> <i>kaidalla tiellä:</i>	51:1
<i>Te murheelliset:</i>	234:1
Tee, Israelin vartija	82:3
<i>Terve, pyhäin suku</i>	249:1
Terve, päivä suuri.....	247:3
Tie kaita on ja okainen....	207:2
Tie sinne ohdakkeinen on	2:3
Tie vie Jerusalemiin.....	204:2
Tiedän, syli Jeesuksen	106:2
Tiedät ahdistuksemme....	151:2
Tiellesi meidät totuta.....	239:6
Tien tiedät tyhjään.....	44:2
Toiset Herraa kiittävät.....	47:4
Toiset turvan löytävät.....	47:3
Toivat viisaat idän maan.	193:4
Toivomme, että kiitosta ..	149:7
Toki Israel, valittu kansa ...	53:5
Tule, Jeesus, nyt heikkoja.	129:6
Tulkkaa kaikki, katsokaa...	135:3
<i>Tulkkaa työtä tekeväiset</i>	91:1
Tulla saatte, kaikki luodut ..	89:2
Tunnethan, Jeesus, köyhän.	29:2
Tunnethan toivottomuuden.....	
.....	81:2
Tunnontuskissani sana.....	26:2
Tuo kirja tietää kertoa.....	173:2
Tuomiontuntomme, synti ja puutos	191:3
<i>Tuomitse, Herra, tee niin kuin tahdot</i>	79:1
Tuomitse, Herra, virheeni..	79:2
<i>Tuon tästä päivästä kiitoksen sulle</i>	221:1
Turhuus ja itsekkyys.....	185:5
Turmeltumus, sen asumus.	86:2
Turvaa et suo muuhun....	115:4
Turvaten rakkauteesi.....	213:5
Tuskantulta polttavaa.....	202:3
Tuskinpa voit tulla, Herra.	184:2
<i>Tuuli työntää kulkijaa.</i>	181:1
Tyhjiinkö lahja Herran....	196:3
Tykö armosi istuimen	61:5
Työ, taistelu, vaivat.....	48:5
Tällainen on nyt tilani.....	77:3
Tämä ruumis kun kylmäksi jäähdyvä on.....	41:3
Tänne vuotaa varjelusta..	102:3
Tätä ruokaa syödessäni...	102:4
Täysin itse keksityltä	102:5
Täytä heikot todistajat ..	160:3
Täällä alla armpöydän ..	102:2
<i>Uhriksi, Poika Jumalan.</i>	201:1
Usein vaihtuu päivä yöksi.	240:2
Uskon ja tiedän sen	60:3
Uskossa heikkoja Hengellä täytä	246:3
Uskossa heikkoja vahvista, Jeesus	125:3
Uskottomuus ilmi tuo	209:2
Upuneita lampaita.....	90:4
<i>Uutta aikaa autuasta</i>	3:1
Vaadit parannusta.....	14:2
Vaan ahdistuksissani	140:4
Vaan aina sitä muista en.	154:5
Vaan armo yltäkyläinen.	144:4
Vaan minä pelkään	32:6
Vaan miten sokeana	32:4
Vaan murheekseni huomaa ...	
.....	196:2
Vaan riemuitakin saa	118:2
Vaan, sielu, muista silloin .	229:2
Vaan täytit lain	223:5
Vaan, Vapahtaja, saavut ..	205:4

Vaan vieläkö, sieluni.....	48:4
Vaan viimein Pyhä Henkesi	56:4
Vaan voittamattomalta.....	74:3
Vaaroja on matka täynnä..	95:5
Vahvista heikko uskomme ..	2:9
Vahvista, Herra, uskovat.	222:3
Vahvista kerran löimme	206:5
<i>Vaikka polku näin</i>	241:1
Vaikka yö nyt koittaa.....	72:3
Vain armo rauhoittaa	60:6
Vain hänen rakkaudessaan.....	
.....	117:3
Vain laupeuteen suo	46:7
Vain siitä syntyy	242:3
Vain sinä synnin	85:5
Vain viivytelen ja välttelen.	46:4
<i>Vain vähän, Herra Jeesus, on...</i>	207:1
<i>Vaivaisten turva ainoa</i>	8:1
<i>Vakaasti valmistua</i>	238:1
<i>Valitan vaivojani</i>	63:1
Vallallasi kuninkaatkin ..	115:2
<i>Valo syntyi, Jeesus syntyi</i> ..	192:1
Valo viipyy mailla	142:4
Valpas minun olla suo.....	19:3
Valta kuoleman vihdoin .	129:3
Valtakunnan työtä vielä ..	166:3
Valvovilla paimenilla.....	192:3
Vangitun kahleet.....	93:2
Vanha on mennyt	197:4
Vanhhat syntiveljet	247:2
<i>Vanhurskas Herra, kasvojesi alta</i>	197:1
Vapahda tästä häädästä.....	81:3
Vapahtaja, maailmamme.	187:7
<i>Vapahtajaa katsokaa.</i>	204:1
Vapahtajani Jeesus.....	214:6
<i>Vapahtajani lempeä</i>	25:1
Varjele kovuudesta	214:5
Varjele, etten työtä tee....	154:4
Vei kuolemaan	86:3
<i>Veisaan, Jeesus, kiitoksen</i> ..	212:1
Verellä puhdistu minua....	60:5
Veresi tähden, Jeesus.....	214:4
Vetten ääreen johdat sinä ..	84:2
Vie Getsemanen puutarhaan ...	
.....	24:4
Vie meidät korkealle.....	183:2
<i>Vie meidät, Herra, taisteluun</i> ...	
.....	156:1
Vie päähän päivän	219:3
<i>Vieli, Herra, kutsut meitä.</i> ..	153:1
Vieliäkin toivon, vaikka ..	254:2
Vieraaksi vaadi pöytäsi ..	15:6
Viereltä virtain Baabelin.	169:2
Vihamies kuka voisi	129:2
Vihreille niityille johdata..	49:2
Viidakoissa tietömissä ..	115:3
<i>Viimeisen laulun vielä laulan</i> ...	
.....	254:1
Voi ihmisten kasvoilta.....	182:3
Voi jos näitkin muistaistte.	9:5
<i>Voi jospa Herra pyhä</i>	29:1
<i>Voi kuinka vaivaa, vastusta</i>	43:1
<i>Voi, mihin raukka juoksisin</i>	
.....	66:1
Voi sydäntäni ylpeää	71:2
Voimaasi tahdon julistaa ..	132:6
Voimallas ryöstä saalis Saatanalta	32:8
Voimansa, rohkeutensa..	178:2
Voimasi anna voimaksi ..	132:4
Voimaton olen, kylmennyt...:	8:2

Voisinpa katsahtaa silmiisi	Ylistystä, kunniaa	193:11
..... 159:2	<i>Ylistä Herraa, sieluni</i>	144:1
Voit kuolleistakin herättää.. 12:3	Ylistä nyt ristin Herraa ...	160:5
Vähimmissä veljissäsi..... 177:3	Ystävät taivaan tiellä.....	253:3
Välillä, Herra, häpeän	<i>Ystävät, heikot kristityt</i>	150:1
87:2	<i>Yö väistyi, päivä alkaa</i>	213:1
Yhdessä me rukoilemme.. 165:3	Yön tuolta puolen	207:5
Yhdessä ylistystä	Yöt, päivät tietään etsivät	2:2
186:2	Älä jätä orvoksi	124:6
Yhteistä matkaa tehdä..... 254:5	<i>Ääni huutaa: Erämaahan</i> ..	184:1
Yhtään rikkomustamme.. 131:2	<i>Ääressä taivaan pöydän</i> ...	162:1
Yhä, Herrani, synneistä 61:4		
Ylistys, kiitos, kunnia..... 103:7		
Ylistys nouskoon..... 197:3		